ภาพรวมมหาวิทยาลัยราชภัฏ
กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เอกสารประกอบการชี้แจงงบประมาณ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

ต่อคณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณ

ณ อาคารรัฐสภา กรุงเทพมหานคร

กรกฎาคม ๒๕๖๑

ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ ภู่เงิน
ปฏิบัติหน้าที่อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

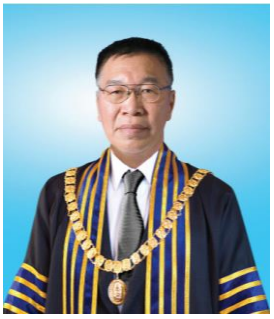

รองศาสตราจารย์ ดร.วิเชียร ฝอยกุล
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

รองศาสตราจารย์มาลิณี จุโฑปะมา
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

รองศาสตราจารย์ ดร.สิทธิชัย บุษหมั่น
ผู้รักษาราชการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลย ภูมิพันธุ์
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เชาว์ อินใย
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

รองศาสตราจารย์ ดร.ประกาศิต อานุภาพแสนยากร
รักษาราชการแทนอธิการบดีอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปรีชา ธรรมวินทร
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์กนก โตสุรัตน์
ปฏิบัติหน้าที่อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์จรูญ ถาวรจักร์
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

รองศาสตราจารย์ธรรมรักษ์ ละอองนวล
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

จำนวนนักศึกษาทั้งหมด ปีการศึกษา 2560
มหาวิทยาลัยราชภัฏ กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

หน่วย : ล้านบาท

ที่	มหาวิทยาลัยราชภัฏ	จำนวน (คน)			รวม	ร้อยละ
		ด้านวิทยาศาสตร์	ด้านสังคมศาสตร์	ด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ		
1	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา	3,391	16,299	971	20,661	14.74
2	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี	3,943	12,981	437	17,361	12.38
3	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	4,119	12,552	-	16,671	11.89
4	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	4,361	9,430	-	13,791	9.84
5	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี	3,783	8,681	1,265	13,729	9.79
6	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร	3,696	9,601	-	13,297	9.48
7	มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ	1,549	10,395	-	11,944	8.52
8	มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย	2,687	7,605	-	10,292	7.34
9	มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด	860	6,721	148	7,729	5.51
10	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์	1,049	6,065	321	7,435	5.30
11	มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ	1,480	5,405	405	7,290	5.20
กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		**30,918**	**105,735**	**3,547**	**140,200**	**100.00**
คิดเป็นร้อยละ		**22.05**	**75.42**	**2.53**	**100.00**	

จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา ปีงบประมาณ 2559
มหาวิทยาลัยราชภัฏ กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

หน่วย : ล้านบาท

ที่	มหาวิทยาลัยราชภัฏ	จำนวน (คน)			รวม	ร้อยละ
		ด้านวิทยาศาสตร์	ด้านสังคมศาสตร์	ด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ		
1	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา	561	4,200	242	5,003	13.97
2	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	1,232	3,286	-	4,518	12.62
3	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี	889	3,215	91	4,195	11.71
4	มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย	814	2,834	-	3,648	10.19
5	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร	774	2,846	-	3,620	10.11
6	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี	814	2,282	421	3,517	9.82
7	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	945	2,344	-	3,289	9.18
8	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์	698	2,092	69	2,859	7.98
9	มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ	153	1,842	-	1,995	5.57
10	มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด	268	1,475	29	1,772	4.95
11	มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ	220	1,064	113	1,397	3.90
กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		**7,368**	**27,480**	**965**	**35,813**	**100.00**
คิดเป็นร้อยละ		**20.57**	**76.73**	**2.69**	**100.00**	

แผนรับนักศึกษา ปีการศึกษา 2561
มหาวิทยาลัยราชภัฏ กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

หน่วย : ล้านบาท

ที่	มหาวิทยาลัยราชภัฏ	จำนวน (คน)			รวม	ร้อยละ
		ด้านวิทยาศาสตร์	ด้านสังคมศาสตร์	ด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ		
1	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา	2,225	6,475	375	9,075	23.43
2	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี	1,870	5,080	220	7,170	18.51
3	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี	1,600	2,850	510	4,960	12.80
4	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	1,530	2,180	-	3,710	9.58
5	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	748	2,281	-	3,029	7.82
6	มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย	738	1,837	-	2,575	6.65
7	มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ	296	1,631	-	1,927	4.97
8	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร	431	1,387	-	1,818	4.69
9	มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ	320	1,222	141	1,683	4.34
10	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์	204	1,237	57	1,498	3.87
11	มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด	250	980	60	1,290	3.33
กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		**10,212**	**27,160**	**1,363**	**38,735**	**100.00**
คิดเป็นร้อยละ		**26.36**	**70.12**	**3.52**	**100.00**	

จำนวนหลักสูตร ปีการศึกษา 2560

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

ที่	กลุ่มสาขาวิชา/คณะ/ระดับการศึกษา	ปีการศึกษา 2560				รวม
		ปริญญาตรี	ป.บัณฑิต	ปริญญาโท	ปริญญาเอก	
1	**กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**	**37**	**1**	**10**	**3**	**51**
	คณะครุศาสตร์	11	1	5	2	19
	คณะมนุษยศาสตร์	14	-	3	1	18
	คณะวิทยาการจัดการ	12	-	2	-	14
	อื่น ๆ.....					
2	**กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี**	**26**	**-**	**2**	**-**	**28**
	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	-	-	-	-	-
	คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม	-	-	-	-	-
	คณะวิทยาศาสตร์	9	-	1	-	10
	คณะเทคโนโลยี	17	-	1	-	18
	อื่น ๆ.....					-
3	**กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ**	**1**	**-**	**1**	**-**	**2**
	คณะสาธารณสุขศาสตร์	-				-
	คณะวิทยาศาสตร์	1		1		2
	อื่น ๆ.....					-
4	**กลุ่มสาขา อื่น ๆ**					
	อื่น ๆ.....					
	อื่น ๆ.....					
	รวม	**64**	**1**	**13**	**3**	**81**

จำนวนหลักสูตร ปีการศึกษา 2560

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

ที่	กลุ่มสาขาวิชา/คณะ/ระดับการศึกษา	ปีการศึกษา 2560				รวม
		ปริญญาตรี	ป.บัณฑิต	ปริญญาโท	ปริญญาเอก	
1	**กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**	**32**	**1**	**8**	**4**	**45**
	คณะครุศาสตร์	9	1	3	2	15
	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	13		3	1	17
	คณะบริหารธีรกิจและการจัดการ	8		2	1	11
	คณะนิติศาสตร์	2				2
	อื่น ๆ.....					
2	**กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี**	**25**	**-**	**4**	**-**	**29**
	คณะเกษตรศาสตร์	5				5
	คณะวิทยาศาสตร์	7	-	2		9
	คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม	10		1		11
	คณะวิทยาการคอมพิวเตอร์	3		1		4
	อื่น ๆ.....					-
3	**กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ**	**4**	**-**	**1**	**1**	**6**
	คณะพยาบาลศาสตร์	1				1
	คณะแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือก	1				1
	คณะสาธารณสุขศาสตร์	2		1	1	4
	อื่น ๆ.....					-
4	**กลุ่มสาขา อื่น ๆ**					
	อื่น ๆ.....					
	อื่น ๆ.....					
	รวม	**61**	**1**	**13**	**5**	**80**

จำนวนหลักสูตร ปีการศึกษา 2560

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ที่	กลุ่มสาขาวิชา/คณะ/ระดับการศึกษา	ปีการศึกษา 2560				รวม
		ปริญญาตรี	ป.บัณฑิต	ปริญญาโท	ปริญญาเอก	
1	**กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**	**32**	**1**	**7**	**4**	**44**
	คณะครุศาสตร์	14	1	5	3	23
	คณะมนุษยศาสตร์	11	-	1	-	12
	คณะวิทยาการจัดการ	7	-	1	1	9
2	**กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี**	**21**	**-**	**2**	**1**	**24**
	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	8	-	2	1	11
	คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม	6	-	-	-	6
	คณะเทคโนโลยีเทคโนโลยีการเกษตร	7	-	-	-	7
3	**กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ**					**-**
	คณะสาธารณสุขศาสตร์					-
	อื่น ๆ.....					-
4	**กลุ่มสาขา อื่น ๆ**					
	อื่น ๆ.....					
	อื่น ๆ.....					
	รวม	**53**	**1**	**9**	**5**	**68**

จำนวนหลักสูตร ปีการศึกษา 2560

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

ที่	กลุ่มสาขาวิชา/คณะ/ระดับการศึกษา	ปีการศึกษา 2560				รวม
		ปริญญาตรี	ป.บัณฑิต	ปริญญาโท	ปริญญาเอก	
1	**กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**	**42**	**1**	**9**	**1**	**53**
	คณะครุศาสตร์	19	1	5	-	25
	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	12	-	3	-	15
	คณะวิทยาการจัดการ	11	-	1	1	13
2	**กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี**	**22**	**-**	**1**	**-**	**23**
	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	14	-	1	-	15
	คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม	8	-	-	-	8
	อื่น ๆ.....					-
3	**กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ**	**2**	**-**	**1**	**-**	**3**
	คณะสาธารณสุขศาสตร์	2	-	1	-	3
	อื่น ๆ.....					-
4	**กลุ่มสาขา อื่น ๆ**					
	อื่น ๆ.....					
	อื่น ๆ.....					
	รวม	**66**	**1**	**11**	**1**	**79**

จำนวนหลักสูตร ปีการศึกษา 2560

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ที่	กลุ่มสาขาวิชา/คณะ/ระดับการศึกษา	ปีการศึกษา 2560				รวม
		ปริญญาตรี	ป.บัณฑิต	ปริญญาโท	ปริญญาเอก	
1	**กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**	**30**	**1**	**6**	**1**	**38**
	คณะครุศาสตร์	12	1	4	1	18
	คณะมนุษยศาสตร์	9	-	2	-	11
	คณะวิทยาการจัดการ	9	-	-	-	9
	อื่น ๆ.....					
2	**กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี**	**22**	**-**	**1**	**-**	**23**
	คณะวิทยาศาสตร์	12	-	-	-	12
	คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม	7	-	-	-	7
	คณะเทคโนโลยีการเกษตร	3	-	1	-	4
3	**กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ**					
	คณะสาธารณสุขศาสตร์	-	-	-	-	-
	อื่น ๆ.....	-	-	-	-	-
4	**กลุ่มสาขา อื่น ๆ**					
	บัณฑิตวิทยาลัย	**-**	**-**	**-**	1	1
	อื่น ๆ.....					
	รวม	**52**	**1**	**7**	**1**	**61**

จำนวนหลักสูตร ปีการศึกษา 2560

มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

ที่	กลุ่มสาขาวิชา/คณะ/ระดับการศึกษา	ปีการศึกษา 2560				รวม
		ปริญญาตรี	ป.บัณฑิต	ปริญญาโท	ปริญญาเอก	
1	**กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**	**34**	**-**	**5**	**3**	**42**
	คณะครุศาสตร์	14	-	2	1	17
	คณะมนุษยศาสตร์	11	-	2	2	15
	คณะวิทยาการจัดการ	9	-	1	-	10
	อื่น ๆ.....					
2	**กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี**	**17**	**-**	**-**	**-**	**17**
	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	13	-	-	-	13
	คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม	4	-	-	-	4
	อื่น ๆ.....					-
3	**กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ**					**-**
	คณะสาธารณสุขศาสตร์					-
	อื่น ๆ.....					-
4	**กลุ่มสาขา อื่น ๆ**					
	อื่น ๆ.....					
	อื่น ๆ.....					
	รวม	**51**	**-**	**5**	**3**	**59**

จำนวนหลักสูตร ปีการศึกษา 2560

มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

ที่	กลุ่มสาขาวิชา/คณะ/ระดับการศึกษา	ปีการศึกษา 2560				รวม
		ปริญญาตรี	ป.บัณฑิต	ปริญญาโท	ปริญญาเอก	
1	**กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**	**26**	**1**	**5**	**1**	**33**
	คณะครุศาสตร์	11	1	3	1	16
	คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี	7	-	1	-	8
	คณะนิติรัฐศาสตร์	3	-	-	-	3
	ภาควิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	5	-	1	-	6
2	**กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี**	**11**	**-**	**-**	**-**	**11**
	คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ	2	-	-	-	2
	ภาควิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	9	-	-	-	9
3	**กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ**	**1**	**-**	**-**	**-**	**1**
	คณะพยาบาลศาสตร์	1	-	-	-	1
4	**กลุ่มสาขา อื่น ๆ**					
	อื่น ๆ.....					
	อื่น ๆ.....					
	รวม	**38**	**1**	**5**	**1**	**45**

จำนวนหลักสูตร ปีการศึกษา 2560

มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

ที่	กลุ่มสาขาวิชา/คณะ/ระดับการศึกษา	ปีการศึกษา 2560				รวม
		ปริญญาตรี	ป.บัณฑิต	ปริญญาโท	ปริญญาเอก	
1	**กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**	**33**	**1**	**7**	**1**	**42**
	คณะครุศาสตร์	11	1	3	1	16
	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	13		1		14
	คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี	6		2		8
	วิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง	3		1		4
2	**กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี**	**12**	**-**	**-**	**-**	**12**
	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	-	-	-		-
	คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม	12				12
	อื่น ๆ.....					-
3	**กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ**					**-**
	คณะสาธารณสุขศาสตร์					-
	อื่น ๆ.....					-
4	**กลุ่มสาขา อื่น ๆ**					
	อื่น ๆ.....					
	อื่น ๆ.....					
	รวม	**45**	**1**	**7**	**1**	**54**

จำนวนหลักสูตร ปีการศึกษา 2560

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ที่	กลุ่มสาขาวิชา/คณะ/ระดับการศึกษา	ปีการศึกษา 2560				รวม
		ปริญญาตรี	ป.บัณฑิต	ปริญญาโท	ปริญญาเอก	
1	**กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**	**12**	**1**	**5**	**5**	**23**
	คณะครุศาสตร์	3	1	1	2	7
	คณะมนุษยศาสตร์	2			1	1
	คณะวิทยาการจัดการ	4		1	1	6
	คณะนิติศาสตร์	1				1
	คณะรัฐศาสตร์และประศาสนศาสตร์	2		3	1	6
2	**กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี**	**6**	**-**	**1**	**-**	**7**
	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	2	-	1		3
	คณะวิศวกรรมศาสตร์	2				2
	คณะเทคโนโลยีการเกษตร	1				1
	คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ	1				1
3	**กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ**					**-**
	คณะสาธารณสุขศาสตร์					-
	อื่น ๆ.....					-
4	**กลุ่มสาขา อื่น ๆ**					
	อื่น ๆ.....					
	อื่น ๆ.....					
	รวม	**18**	**1**	**6**	**5**	**30**

จำนวนหลักสูตร ปีการศึกษา 2560

มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

ที่	กลุ่มสาขาวิชา/คณะ/ระดับการศึกษา	ปีการศึกษา 2560				รวม
		ปริญญาตรี	ป.บัณฑิต	ปริญญาโท	ปริญญาเอก	
1	**กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**	**15**	**1**	**3**	**-**	**19**
	คณะครุศาสตร์	7	1	2	-	10
	คณะรัฐศาสตร์	4	-	1	-	5
	คณะบริหารธุรกิจ	4	-	-	-	4
	อื่น ๆ.....					-
2	**กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี**	**6**	**-**	**-**	**-**	**6**
	คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์	6	-	-	-	6
	อื่น ๆ.....					-
3	**กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ**	**1**	**-**	**-**	**-**	**1**
	คณะพยาบาลศาสตร์	1	-	-	-	1
	อื่น ๆ.....					-
4	**กลุ่มสาขา อื่น ๆ**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
	อื่น ๆ.....					-
	รวม	**22**	**1**	**3**	**-**	**26**

จำนวนหลักสูตร ปีการศึกษา 2560

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

ที่	กลุ่มสาขาวิชา/คณะ/ระดับการศึกษา	ปีการศึกษา 2560				รวม
		ปริญญาตรี	ป.บัณฑิต	ปริญญาโท	ปริญญาเอก	
1	**กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**	**24**	**-**	**9**	**3**	**33**
	คณะครุศาสตร์	5	-	3	2	8
	คณะมนุษยศาสตร์	11		4	1	15
	คณะวิทยาการจัดการ	8		2		10
	อื่น ๆ.....					
2	**กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี**	**32**	**-**	**2**	**1**	**34**
	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	17	-	1		18
	คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม	12		1	5	13
	คณะเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร	3				3
3	**กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ**	**2**	**-**	**-**	**-**	**2**
	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	2				2
	อื่น ๆ.....					-
4	**กลุ่มสาขา อื่น ๆ**					
	อื่น ๆ.....					
	อื่น ๆ.....					
	รวม	**58**	**-**	**11**	**4**	**73**

จำนวนนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏ กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ปีการศึกษา 2560

ที่	มหาวิทยาลัยราชภัฏ	อนุบาล	ประถม	มัธยม	รวม (คน)	ร้อยละ
1	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	174	396	335	905	21.66
2	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	263	446	-	709	16.97
3	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา	184	321	-	505	12.08
4	มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด	136	229	50	415	9.93
5	มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย	167	198	24	389	9.31
6	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี	138	248	-	386	9.24
7	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี	144	158	-	302	7.23
8	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร	77	135	-	212	5.07
9	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์	38	76	97	211	5.05
10	มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ	85	12	-	97	2.32
11	มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ	48	-	-	48	1.15
กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		**1,454**	**2,219**	**506**	**4,179**	**100.00**

ข้อมูลบุคลากรกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

มหาวิทยาลัย	สายวิชาการ																		สายสนับสนุน							รวมทั้งสิ้น
	ข้าราชการ								พนักงานมหาวิทยาลัย								ลูกจ้างชั่วคราว	รวม	ข้าราชการพลเรือน	พนักงานราชการ	พนักงานมหาวิทยาลัย	ลปจ.	พนักงานชั่วคราว	อื่น ๆ	รวม	
	วุฒิการศึกษา				ตำแหน่งทางวิชาการ				วุฒิการศึกษา				ตำแหน่งทางวิชาการ													
	ตรี	โท	เอก	รวม	ผศ.	รศ.	ศ.	รวม	ตรี	โท	เอก	รวม	ผศ.	รศ.	ศ.	รวม										
1 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา	4	82	78	164	74	18	-	92	42	287	110	439	32	-	-	32	19	622	15	24	435	22	34	-	530	1,152
2 มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี	1	48	55	104	60	10	-	70	-	398	129	527	93	12	-	105	5	636	8	39	333	20	-	-	400	1,036
3 มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี	-	58	67	125	12	72	-	84	20	324	91	435	42	1	-	43	66	626	10	34	351	17	-	-	412	1,038
4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร	4	63	50	117	60	11	-	71	24	213	44	281	22	-	-	22	44	442	10	28	223	12	208	-	481	923
5 มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์	2	67	72	141	41	4	-	45	-	179	53	232	-	-	-	-	31	404	5	33	160	6	294		498	902
6 มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	-	44	54	98	48	3	-	51	-	206	57	263	18	-		18	53	414	12	36	225	6	82		361	775
7 มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย	-	64	64	128	65	12	-	77	24	236	47	307	26	3	-	29	3	438	11	32	253	16	18	-	330	768
8 มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	3	58	59	120	72	14		86		87	82	169	50	4		54	334	623	13	44	81	14	294		446	1,069
9 มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ	-	1	7	8	4	2	-	6	72	55	57	184	38	-	-	38	-	192	-	25	-	-	332	-	357	549
10 มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด	-	5	7	12	4	-	-	4	-	190	65	255	28	1	-	29	42	309	-	25	76	-	82	-	183	492
11 มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ	-	7	12	19	7	1	-	8		116	48	164	11	-	-	11	27	210	1	25	119	-	34	22	201	411
กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	**14**	**497**	**525**	**1,036**	**447**	**147**	**-**	**594**	**182**	**2,291**	**783**	**3,256**	**360**	**21**	**-**	**381**	**624**	**4,916**	**85**	**345**	**2,256**	**113**	**1,378**	**22**	**4,199**	**9,115**
ร้อยละ	**1.35**	**47.97**	**50.68**		**75.25**	**24.75**	**-**		**5.59**	**70.36**	**24.05**		**94.49**	**5.51**	**-**				**2.02**	**8.22**	**53.73**	**2.69**	**32.82**	**0.52**		

หมายเหตุ ไม่นับรวมลูกจ้างชั่วคราวสายวิชาการ

งบลงทุน ปีงบประมาณ 2562

ครุภัณฑ์และสิ่งก่อสร้าง

มหาวิทยาลัยราชภัฏ กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

หน่วย : ล้านบาท

ที่	มหาวิทยาลัยราชภัฏ	ครุภัณฑ์			สิ่งก่อสร้างปีเดียว			สิ่งก่อสร้างผูกพันเดิม			สิ่งก่อสร้างผูกพันใหม่			รวม
		ผลผลิต : ผู้สำเร็จการศึกษาด้านสังคมศาสตร์	ผลผลิต : ผู้สำเร็จการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	ผลผลิต : ผู้สำเร็จการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ	ผลผลิต : ผู้สำเร็จการศึกษาด้านสังคมศาสตร์	ผลผลิต : ผู้สำเร็จการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	ผลผลิต : ผู้สำเร็จการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ	ผลผลิต : ผู้สำเร็จการศึกษาด้านสังคมศาสตร์	ผลผลิต : ผู้สำเร็จการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	ผลผลิต : ผู้สำเร็จการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ	ผลผลิต : ผู้สำเร็จการศึกษาด้านสังคมศาสตร์	ผลผลิต : ผู้สำเร็จการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	ผลผลิต : ผู้สำเร็จการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ	
1	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา	19.7708	24.6785	4.8080	-	13.0850	-	57.0675	93.0569	-	47.6000	-	-	260.0667
2	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร	24.6040	25.0313	-	23.6575	6.7796	-	-	143.2589	-	-	-	-	223.3313
3	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	2.5045	3.8234	-	25.0000	40.0000	-	78.3261	-	-	-	66.5000	-	216.1540
4	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี	14.5021	140.2819	-	50.6771	-	-	-	-	-	-	-	-	205.4611
5	มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ	17.9740	-	-	50.0000	19.4000	-	19.7253	-	-	-	47.5000	-	154.5993
6	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์	3.6196	14.5265	1.7028	15.0000	42.9103	-	37.6421		-		33.1930	-	148.5943
7	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี	8.8866	6.8759	16.9379	65.0298	5.3316	-	35.8655		-			-	138.9273
8	มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด	24.4031	4.7563	2.0110	48.5245	-	-	-	-	31.3186	-	-	-	111.0135
9	มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ	17.0105	5.4850	19.9300	-	3.1500	-	60.9064	-	-	-	-	-	106.4819
10	มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย	14.2111	12.8600	-	57.1122	14.5122	-	-	-	-	-	-	-	98.6955
11	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	12.9093	21.6420	-	10.3910	29.6764	-	-	-	-	-	-	-	74.6187
		160.3956	**259.9608**	**45.3897**	**345.3921**	**174.8451**	**-**	**289.5329**	**236.3158**	**31.3186**	**47.6000**	**147.1930**	**-**	**1,737.9436**
คิดเป็นร้อยละ		**26.80**			**29.93**			**32.06**			**11.21**			**100.00**

หมายเหตุ : หากมีผลผลิตด้านอื่น ๆ สามารถเพิ่มคอลัมภ์ได้

งบประมาณภาพรวม

มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคอีสาน

หน่วย : ล้านบาท

	งบประมาณปี 2561 - 2562				
	*ปี 2561		ปี 2562	เพิ่ม / ลด	
	งบประมาณที่ได้รับ	**การเบิกจ่าย	งบประมาณตามร่าง พ.ร.บ.	จำนวน	ร้อยละ
งบประมาณรวม	**5,520.5685**	**3,148.7934**	**5,144.5818**	**(375.9867)**	**(6.81)**
1. แผนงานบุคลากรภาครัฐ	2,689.1300	1,600.7372	2,499.5029	(189.6271)	(7.05)
2. งบประมาณตาม Function	2,528.9163	1,370.5597	2,089.9623	(438.9540)	(17.36)
3. งบประมาณตามยุทธศาสตร์	11.7359	4.9236	370.4524	358.7165	3,056.57
4. งบประมาณบูรณาการ	290.7863	172.5728	181.9162	(108.8701)	(37.44)
5. แผนงานบริหารจัดการหนี้ภาครัฐ	-	-	-	-	-

หมายเหตุ * งบประมาณปี 2561 รวมงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ด้วย

** ผลเบิกจ่าย ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2561

งบประมาณภาพรวม

มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

หน่วย : ล้านบาท

	งบประมาณปี 2561 - 2562				
	*ปี 2561		ปี 2562	เพิ่ม / ลด	
	งบประมาณที่ได้รับ	**การเบิกจ่าย	งบประมาณตามร่าง พ.ร.บ.	จำนวน	ร้อยละ
งบประมาณรวม	**299.3679**	**185.9638**	**323.8821**	**24.5142**	**8.19**
1. แผนงานบุคลากรภาครัฐ	**101.2017**	**63.0355**	**103.0983**	**1.8966**	**1.87**
2. งบประมาณตาม Function	**178.1395**	**107.8481**	**173.9214**	**(4.2181)**	**(2.37)**
1) แผนงานพื้นฐานด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน	174.6455	104.9284	173.9214	(0.7241)	(0.4146)
2) แผนงานยุทธศาสตร์สร้างความมั่นคงและลดความเหลื่อมล้ำทางด้านเศรษฐกิจและสังคม	3.4940	2.9197		(3.4940)	(100.00)
3) แผนงาน.....				-	
3. งบประมาณตามยุทธศาสตร์	**0.2873**	**0.0088**	**30.9870**	**30.6997**	**10,685.59**
1) แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาการศึกษาเพื่อความยั่งยืน	0.2873	0.0088	30.9870	30.6997	10,685.59
2) แผนงาน.....				-	
3) แผนงาน.....					
4. งบประมาณบูรณาการ	**19.7394**	**15.0714**	**15.8754**	**(3.8640)**	**(19.58)**
4.1 งบประมาณตาม Agenda	19.7394	15.0714	10.8754	(8.8640)	(44.91)
1) แผนงานบูรณาการพัฒนาศักยภาพการผลิตภาคเกษตร	-		1.8000	1.8000	
2) แผนงานบูรณาการวิจัยและนวัตกรรม	16.2274	12.9822	4.7650	(11.4624)	(70.64)
3) แผนงานบูรณาการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต	0.3850	0.3178	-	-	-
4) แผนงานบูรณาการยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ เท่าเทียมและทั่วถึง	3.1270	1.7714	4.3104	1.1834	37.84
4.2 งบประมาณตาม Area	-	-	5.0000	5.0000	-
1) แผนงานบูรณาการพัฒนาพื้นที่ระดับภาค	-	-	5.0000	5.0000	
2) แผนงาน.....					
3) แผนงาน.....					
5. แผนงานบริหารจัดการหนี้ภาครัฐ	-	-	-	-	-

หมายเหตุ * งบประมาณปี 2561 รวมงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พศ. 2561 ด้วย

** ผลเบิกจ่าย ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2561

งบประมาณภาพรวม

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

หน่วย : ล้านบาท

	งบประมาณปี 2561 - 2562				
	*ปี 2561		ปี 2562	เพิ่ม / ลด	
	งบประมาณที่ได้รับ	**การเบิกจ่าย	งบประมาณตามร่าง พ.ร.บ.	จำนวน	ร้อยละ
งบประมาณรวม	**504.8297**	**380.9576**	**539.8044**	**34.9747**	**6.93**
1. แผนงานบุคลากรภาครัฐ	**224.1237**	**167.2086**	**230.0109**	**5.8872**	**2.63**
2. งบประมาณตาม Function	**246.4781**	**185.2608**	**252.5381**	**6.0600**	**2.46**
1) แผนงานพื้นฐานด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน	246.4781	185.2608	252.5381	6.0600	2.46
3. งบประมาณตามยุทธศาสตร์	**-**	**-**	**42.3375**	**42.3375**	**100.00**
1) แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาการศึกษาเพื่อความยั่งยืน	-	-	42.3375	42.3375	100.00
4. งบประมาณบูรณาการ	**34.2279**	**28.4882**	**14.9179**	**(19.3100)**	**(56.42)**
4.1 งบประมาณตาม Agenda					
1) แผนงานบูรณาการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว กีฬา และวัฒนธรรม	1.2980	1.2980	5.5950	4.2970	331.05
2) แผนงานบูรณาการวิจัยและนวัตกรรม	30.4433	24.7132	6.5548	(23.8885)	(78.47)
3) แผนงานบูรณาการยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพเท่าเทียมและทั่วถึง	-	-	2.7681	2.7681	100.00
4) แผนงานบูรณาการยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต	2.4866	2.4770	-	(2.4866)	(100.00)
4.2 งบประมาณตาม Area	-	-	-	-	-
1) แผนงานบูรณาการพัฒนาพื้นที่ระดับภาค	-	-	-	-	-
5. แผนงานบริหารจัดการหนี้ภาครัฐ	-	-	-	-	-

หมายเหตุ * งบประมาณปี 2561 รวมงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พศ. 2561 ด้วย

** ผลเบิกจ่าย ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2561

งบประมาณภาพรวม

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

หน่วย : ล้านบาท

	งบประมาณปี 2561 - 2562				
	*ปี 2561		ปี 2562	เพิ่ม / ลด	
	งบประมาณที่ได้รับ	**การเบิกจ่าย	งบประมาณตามร่าง พ.ร.บ.	จำนวน	ร้อยละ
งบประมาณรวม	**484.1606**		**489.2380**	**5.0774**	**1.05**
1. แผนงานบุคลากรภาครัฐ	**272.3979**		**255.1472**	**-17.2507**	**(6.33)**
2. งบประมาณตาม Function	**193.3052**		**190.0502**	**-3.2550**	**(1.68)**
1) แผนงานพื้นฐานด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน	193.3052		190.0502	-3.255	(1.68)
3. งบประมาณตามยุทธศาสตร์	**0.0000**		**31.9899**	**31.9899**	-
1) แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาการศึกษาเพื่อความยั่งยืน	0.0000		31.9899	31.9899	-
4. งบประมาณบูรณาการ	**18.4575**		**12.0507**	**-6.4068**	**(34.71)**
4.1 งบประมาณตาม Agenda	14.2575		7.0507	-7.2068	(50.55)
1) แผนงานบูรณาการวิจัยและนวัตกรรม	13.1529		7.0507	-6.1022	(46.39)
2) แผนงานบูรณาการยกระดับคุณภาพการศึกษาการเรียนรู้ตลอดชีวิต	1.1046		0.0000	-1.1046	(100.00)
4.2 งบประมาณตาม Area	4.2000		5.0000	0.8000	19.05
1) แผนงานบูรณาการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวและบริการ	4.2000		0.0000	-4.2000	(100.00)
2) แผนงานบูรณาการพื้นที่	0.0000		5.0000	5.0000	-
5. แผนงานบริหารจัดการหนี้ภาครัฐ					

<u>หมายเหตุ</u> * งบประมาณปี 2561 รวมงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พศ. 2561 ด้วย

** ผลเบิกจ่าย ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2561

งบประมาณภาพรวม

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

หน่วย : ล้านบาท

	งบประมาณปี 2561 - 2562				
	*ปี 2561		ปี 2562	เพิ่ม / ลด	
	งบประมาณที่ได้รับ	**การเบิกจ่าย	งบประมาณตามร่าง พ.ร.บ.	จำนวน	ร้อยละ
งบประมาณรวม	**659.2177**	**403.4952**	**661.1256**	**1.9079**	**0.29**
1. แผนงานบุคลากรภาครัฐ	**375.9165**	**260.0668**	**304.8689**	**(71.0476)**	**(18.90)**
2. งบประมาณตาม Function	**259.2972**	**125.2299**	**296.2721**	**36.9749**	**14.26**
1) แผนงานพื้นฐานด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน	259.2972	125.2299	296.2721	36.9749	14.26
3. งบประมาณตามยุทธศาสตร์	**-**	**-**	**31.9963**	**31.9963**	**-**
1) แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาการศึกษาเพื่อความยั่งยืน	-		31.9963	31.9963	-
4. งบประมาณบูรณาการ	**24.0040**	**18.1984**	**27.9883**	**3.9843**	**16.60**
4.1 งบประมาณตาม Agenda	24.0040	18.1984	10.2883	(13.7157)	(57.14)
1) แผนงานบูรณาการพัฒนาศักยภาพการผลิตภาคเกษตร	-		6.5383	6.5383	
2) แผนงานบูรณาการวิจัยและนวัตกรรม	17.2764	17.2764	3.7500	(13.5264)	(78.29)
3) แผนงานบูรณาการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต	2.1576	0.8109	-	-	-
4) แผนงานบูรณาการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวและบริการ	4.5700	0.1111	-	(4.5700)	(100.00)
4.2 งบประมาณตาม Area	-	-	17.7000	17.7000	-
1) แผนงานบูรณาการพัฒนาพื้นที่ระดับภาค	-	-	17.7000	17.7000	-
5. แผนงานบริหารจัดการหนี้ภาครัฐ	-	-	-	-	-

หมายเหตุ * งบประมาณปี 2561 รวมงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พศ. 2561 ด้วย

** ผลเบิกจ่าย ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2561

งบประมาณภาพรวม

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

หน่วย : ล้านบาท

	งบประมาณปี 2561 - 2562				
	*ปี 2561		ปี 2562	เพิ่ม / ลด	
	งบประมาณที่ได้รับ	**การเบิกจ่าย	งบประมาณตามร่าง พ.ร.บ.	จำนวน	ร้อยละ
งบประมาณรวม	**658.7925**	**388.1469**	**660.6037**	**1.8112**	**0.27**
1. แผนงานบุคลากรภาครัฐ	**383.4111**	**264.3622**	**367.1240**	**(16.2871)**	**(4.25)**
2. งบประมาณตาม Function	**246.8295**	**114.0639**	**244.6641**	**(2.1654)**	**(0.88)**
1) แผนงานพื้นฐานด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน	246.8295	114.0639	244.6641	(2.1654)	(0.88)
2) แผนงาน.....					
3) แผนงาน.....					
3. งบประมาณตามยุทธศาสตร์	**-**	**-**	**31.8368**	**31.8368**	**100.00**
1) แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาการศึกษาเพื่อความยั่งยืน	-	-	31.8368	31.8368	100.00
2) แผนงาน.....					
3) แผนงาน.....					
4. งบประมาณบูรณาการ	**28.5519**	**9.7208**	**16.9788**	**(11.5731)**	**(40.53)**
4.1 งบประมาณตาม Agenda	28.5519	9.7208	16.9788	(11.5731)	(40.53)
1) แผนงานบูรณาการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล	5.0000	-	-	(5.0000)	(100.00)
2) แผนงานบูรณาการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและชุมชนเข้มแข็ง	2.0000	-	-	(2.0000)	(100.00)
3) แผนงานบูรณาการวิจัยและนวัตกรรม	20.6202	9.2593	8.6788	(11.9414)	(57.91)
4) แผนงานบูรณาการยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพเท่าเทียมและทั่วถึง	0.9317	0.4616	3.5000	2.5683	275.66
5) แผนงานบูรณาการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว กีฬา และวัฒนธรรม	-	-	4.8000	4.8000	100.00
4.2 งบประมาณตาม Area	-	-	-	-	-
1) แผนงานบูรณาการพัฒนาพื้นที่ระดับภาค	-	-	-	-	-
2) แผนงาน.....					
3) แผนงาน.....					
5. แผนงานบริหารจัดการหนี้ภาครัฐ	-	-	-	-	-

<u>หมายเหตุ</u> * งบประมาณปี 2561 รวมงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พศ. 2561 ด้วย

** ผลเบิกจ่าย ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2561

งบประมาณภาพรวม

หน่วยงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

หน่วย : ล้านบาท

	งบประมาณปี 2561 - 2562				
	*ปี 2561		ปี 2562	เพิ่ม / ลด	
	งบประมาณที่ได้รับ	**การเบิกจ่าย	งบประมาณตามร่าง พ.ร.บ.	จำนวน	ร้อยละ
งบประมาณรวม	**273.8572**	**141.4471**	**274.0123**	**0.16**	**0.06**
1. แผนงานบุคลากรภาครัฐ	**89.9493**	**56.7329**	**92.0559**	**2.11**	**2.34**
2. งบประมาณตาม Function	**160.5029**	**73.515**	**134.8182**	**(25.68)**	**(16.00)**
1) แผนงานพื้นฐานด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน	160.5029	73.5150	134.8182	(25.68)	(16.00)
3. งบประมาณตามยุทธศาสตร์	**2.7703**	**0.4051**	**33.7299**	**30.96**	**0.93**
1) แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาการศึกษาเพื่อความยั่งยืน	2.7703	0.4051	33.7299	30.96	0.93
4. งบประมาณบูรณาการ	**20.6347**	**10.7941**	**13.4083**	**(7.23)**	**2.77**
4.1 งบประมาณตาม Agenda	20.6347	10.7941	8.4083	(12.23)	1.74
1) แผนงานบูรณาการวิจัยและนวัตกรรม	19.1095	9.5548	8.4083	(10.70)	1.61
2) แผนงานบูรณาการยกระดับคุณภาพการศึกษา และการเรียนรู้ตลอดชีวิต	1.5252	1.2393	-	(1.53)	-
4.2 งบประมาณตาม Area	-	-	5.0000	5.00	
1) แผนงานบูรณาการพัฒนาพื้นที่ระดับภาค	-	-	5.0000	5.00	
5. แผนงานบริหารจัดการหนี้ภาครัฐ					

หมายเหตุ * งบประมาณปี 2561 รวมงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พศ. 2561 ด้วย

** ผลเบิกจ่าย ณ วันที่ 31 พฤษภาคม 2561

งบประมาณภาพรวม

มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

หน่วย : ล้านบาท

	งบประมาณปี 2561 - 2562				
	*ปี 2561		ปี 2562	เพิ่ม / ลด	
	งบประมาณที่ได้รับ	**การเบิกจ่าย	งบประมาณตามร่าง พ.ร.บ.	จำนวน	ร้อยละ
งบประมาณรวม	**303.6117**	**139.4120**	**264.3240**	**(39.2877)**	**(3.93)**
1. แผนงานบุคลากรภาครัฐ	**95.5674**	**44.1347**	**99.7177**	**4.1503**	**0.42**
2. งบประมาณตาม Function	**183.1872**	**80.2758**	**116.8398**	**(66.3474)**	**(6.63)**
1) แผนงานพื้นฐาน : ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน	183.1872	80.2758	116.8398	(66.3474)	(121.54)
3. งบประมาณตามยุทธศาสตร์	**3.3969**	**1.4277**	**35.9982**	**32.6013**	1.11
1) แผนงานยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาการศึกษาเพื่อความยั่งยืน	-	-	30.2382	30.2382	100.00
2) แผนงานยุทธศาสตร์สร้างเสริมให้คนมีสุขภาวะที่ดี	3.3969	1.4277	5.7600	2.3631	0.08
4. งบประมาณบูรณาการ	**21.4602**	**13.5737**	**9.0203**	**(12.4399)**	**(1.24)**
4.1 งบประมาณตาม Agenda	21.4602	13.5737	9.0203	(12.4399)	(2.67)
1) แผนงานบูรณาการวิจัยและนวัตกรรม	20.4602	13.1877	9.0203	(11.4399)	(2.34)
2) แผนงานบูรณาการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวและบริการ	1.0000	0.3861		(1.0000)	(0.10)
4.2 งบประมาณตาม Area	-	-	2.7480	2.7480	-
1) แผนงานบูรณาการพัฒนาพื้นที่ระดับภาค	-	-	2.7480	2.7480	-
5. แผนงานบริหารจัดการหนี้ภาครัฐ					

หมายเหตุ * งบประมาณปี 2561 รวมงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พศ. 2561 ด้วย

** ผลเบิกจ่าย ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2561

งบประมาณภาพรวม

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

หน่วย : ล้านบาท

	งบประมาณปี 2561 - 2562				
	*ปี 2561		ปี 2562	เพิ่ม / ลด	
	งบประมาณที่ได้รับ	**การเบิกจ่าย	งบประมาณตามร่าง พ.ร.บ.	จำนวน	ร้อยละ
งบประมาณรวม	**665.5015**	**406.4675**	**601.1165**	**-64.3850**	**(6.44)**
1. แผนงานบุคลากรภาครัฐ	**306.2643**	**202.446**	**278.3817**	**-27.8826**	**(2.79)**
2. งบประมาณตาม Function	**312.1482**	**178.2267**	**255.4925**	**-56.6557**	**(5.67)**
1) แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ	0.1624	0.1042	-	-0.1624	0.00
2) แผนงานพื้นฐานด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน	309.9858	177.0577	255.4925	-54.4933	-168.92
3) แผนงานพื้นฐานด้านการแก้ไขปัญหาความยากจน ลดความเหลื่อมล้ำ และสร้างการเจริญเติบโตจากภายใน	2.0000	1.0648	-	(2.00)	-0.04
3. งบประมาณตามยุทธศาสตร์	-	-	31.9582	**-**	**-**
1) แผนงาน ยุทธศาสตร์พัฒนาการศึกษาเพื่อความยั่งยืน	-	-	31.9582	31.9582	100.00
2) แผนงาน					
3) แผนงาน.....					
4. งบประมาณบูรณาการ	**47.0890**	**25.7948**	**35.2841**	**-11.8049**	**-5.56**
4.1 งบประมาณตาม Agenda	17.4037	12.7873	12.5116	-4.8921	-0.85
1) แผนงานบูรณาการการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล	2.0900	1.7374		-2.0900	-0.04
2) แผนงานบูรณาการการวิจัยและนวัตกรรม	12.855	10.4049	7.5116	-5.3434	-0.69
3) แผนงานบูรณาการการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวและบริการ	1.785	0.4514		-1.7850	-0.03
4) แผนงานบูรณาการการยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต	0.6737	0.1936	5.0000	4.3263	0.03
4.2 งบประมาณตาม Area	29.6853		22.7725	-6.9128	-2.05
1) แผนงานบูรณาการเสริมสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนให้กับเศรษฐกิจภายในประเทศ	29.6853	13.0075	-	-29.6853	-8.81
2) แผนงานบูรณาการพื้นที่ระดับภาพ	-	-	22.7725	-	-
5. แผนงานบริหารจัดการหนี้ภาครัฐ	-	-	-	-	-

หมายเหตุ * งบประมาณปี 2561 รวมงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พศ. 2561 ด้วย

** ผลเบิกจ่าย ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2561

งบประมาณภาพรวม

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

หน่วย : ล้านบาท

	งบประมาณปี 2561 - 2562				
	*ปี 2561		ปี 2562	เพิ่ม / ลด	
	งบประมาณที่ได้รับ	**การเบิกจ่าย	งบประมาณตามร่าง พ.ร.บ.	จำนวน	ร้อยละ
งบประมาณรวม	**670.1592**	**451.3325**	**552.7911**	**(117.3681)**	**-786.55**
1. แผนงานบุคลากรภาครัฐ	**350.5684**	**242.5510**	**317.8647**	**(32.7037)**	**-114.65**
2. งบประมาณตาม Function	**285.2612**	**186.8094**	**189.5000**	**(95.7612)**	**-273.17**
1) แผนงานพื้นฐานด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน	285.2612	186.8094	189.5000	(95.7612)	-273.17
2) แผนงาน.....					
3) แผนงาน.....					
3. งบประมาณตามยุทธศาสตร์	**-**	**-**	**31.5907**	**(31.5907)**	**-**
1) แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาการศึกษาเพื่อความยั่งยืน	-	-	31.5907	31.5907	-
2) แผนงาน.....					
3) แผนงาน.....					
4. งบประมาณบูรณาการ	**34.3296**	**21.9721**	**13.8357**	**(20.4939)**	**-7.04**
4.1 งบประมาณตาม Agenda	34.3296	21.9721	8.8357	(25.4939)	-8.75
1) แผนงานบูรณาการวิจัยและนวัตกรรม	29.7872	19.2137	8.8357	(20.9515)	-6.24
2) แผนงานบูรณาการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวและบริการ	3.4000	2.5432	-	(3.4000)	-0.12
3) แผนงานบูรณาการยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต	1.1424	0.2152	-	(1.1424)	-0.01
4) แผนงาน.....	-	-	-	-	
4.2 งบประมาณตาม Area	-	-	5.0000	5.0000	-
1) แผนงานบูรณาการพัฒนาพื้นที่ระดับภาค	-	-	5.0000	5.0000	-
2) แผนงาน.....					
3) แผนงาน.....					
5. แผนงานบริหารจัดการหนี้ภาครัฐ	-	-	-	-	

หมายเหตุ * งบประมาณปี 2561 รวมงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พศ. 2561 ด้วย

** ผลเบิกจ่าย ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2561

งบประมาณภาพรวม

มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

หน่วย : ล้านบาท

	งบประมาณปี 2561 - 2562				
	*ปี 2561		ปี 2562	เพิ่ม / ลด	
	งบประมาณที่ได้รับ	**การเบิกจ่าย	งบประมาณตามร่าง พ.ร.บ.	จำนวน	ร้อยละ
งบประมาณรวม	**468.4544**	**307.3852**	**383.4574**	**(84.9970)**	**-398.17**
1. แผนงานบุคลากรภาครัฐ	**249.8852**	**155.6989**	**214.4773**	**(35.4079)**	**-88.48**
2. งบประมาณตาม Function	**203.4351**	**144.4535**	**124.9858**	**(78.4493)**	**-159.59**
1) แผนงานพื้นฐาน : ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ	-	-	-	-	-
2) แผนงานพื้นฐาน : ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน	203.4351	144.4535	124.9858	(78.4493)	-159.59
3. งบประมาณตามยุทธศาสตร์	**-**	**-**	**32.4072**	**32.4072**	**-**
1) แผนงานยุทธศาสตร์ : พัฒนาการศึกษาเพื่อความยั่งยืน	-	-	32.4072	32.4072	-
4. งบประมาณบูรณาการ	**15.1341**	**7.2328**	**11.5871**	**(3.5470)**	**-0.54**
4.1 งบประมาณตาม Agenda	15.1341	7.2328	11.5871	(3.5470)	-0.54
1) แผนงานบูรณาการ : การสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว	1.6800	0.6861	-	(1.6800)	-0.03
2) แผนงานบูรณาการ : การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต	2.2172	1.6224	-	(2.2172)	-0.05
3) แผนงานบูรณาการ : การวิจัยและนวัตกรรม	7.2369	2.4986	1.5871	(5.6498)	-0.41
4) แผนงานบูรณาการ : การเสริมสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนให้กับเศรษฐกิจภายในประเทศ	4.0000	2.4257	-	(4.0000)	-0.16
5) แผนงานบูรณาการ : การพัฒนาด้านคมนาคมและระบบโลจิสติกส์	-	-	10.0000	10.0000	-
5. แผนงานบริหารจัดการหนี้ภาครัฐ					

หมายเหตุ * งบประมาณปี 2561 รวมงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พศ. 2561 ด้วย

** ผลเบิกจ่าย ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2561

งบประมาณภาพรวม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

หน่วย : ล้านบาท

	งบประมาณปี 2561 - 2562				
	*ปี 2561		ปี 2562	เพิ่ม / ลด	
	งบประมาณที่ได้รับ	**การเบิกจ่าย	งบประมาณตามร่าง พ.ร.บ.	จำนวน	ร้อยละ
งบประมาณรวม	**532.6161**	**344.1856**	**394.2267**	**(138.3894)**	**-737.08**
1. แผนงานบุคลากรภาครัฐ	**239.8445**	**144.5006**	**236.7563**	**(3.0882)**	**-7.41**
2. งบประมาณตาม Function	**260.3322**	**174.8766**	**110.8801**	**(149.4521)**	**-389.07**
1) แผนงานพื้นฐานด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน	260.3322	174.8766	110.8801	(149.4521)	-389.07
3. งบประมาณตามยุทธศาสตร์	**5.2814**	**3.0820**	**35.6207**	**30.3393**	**1.60**
1) แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาการศึกษาเพื่อความยั่งยืน	5.2814	3.0820	35.6207	30.3393	1.60
4. งบประมาณบูรณาการ	**27.1580**	**21.7264**	**10.9696**	**(16.1884)**	**-4.40**
4.1 งบประมาณตาม Agenda	27.1580	21.7264	10.9696	(16.1884)	-4.40
1) แผนงานบูรณาการวิจัยและนวัตกรรม	27.1580	21.7264	5.9696	(21.1884)	-5.75
3) แผนงานบูรณาการพัฒนาพื้นที่ระดับภาค	-	-	5.0000	5.0000	100.00
4.2 งบประมาณตาม Area	-	-	-	-	-
5. แผนงานบริหารจัดการหนี้ภาครัฐ	-	-	-	-	-

หมายเหตุ * งบประมาณปี 2561 รวมงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ พศ. 2561 ด้วย

** ผลเบิกจ่าย ณ วันที่ 31 พฤษภาคม 2561

ต้นทุนต่อหน่วย (ด้านการผลิตบัณฑิต) ปีงบประมาณ 2560

มหาวิทยาลัยราชภัฏ กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ที่	มหาวิทยาลัยราชภัฏ	ตามแนวทางของกรมบัญชีกลาง					
		ผลิตบัณฑิต สาขา วิทยาศาสตร์ กายภาพ	ผลิตบัณฑิต สาขา วิทยาศาสตร์ สุขภาพ	ผลิตบัณฑิต สาขา บริหารธุรกิจ	ผลิตบัณฑิต สาขาสาขา ครุศาสตร์/ ศึกษาศาสตร์	ผลิตบัณฑิต สาขาสาขา สังคมศาสตร์/ มนุษยศาสตร์	ผลิตบัณฑิต สาขา กฎหมายและ การปกครอง /อื่นๆ
1	มหาวิทยาลัยราชภัฏ อุบลราชธานี	53,730.13	60,495.94	-	114,226.07	33,480.66	-
2	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร	66,040.48	75,273.89	41,059.68	44,592.36	33,631.10	59,909.48
3	มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด	47,093.81	88,571.14	22,472.00	27,697.96	23,425.56	27,694
4	มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ	47,324.52	63,698.27	44,532.33	31,017.76	40,158.76	-
5	มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ	54,436.24	-	36,540.35	28,134.60	34,233.79	30,325.63
6	มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย	45,399.39	-	34,995.32	40,812.19	41,618.79	-
7	มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครราชสีมา	51,684.00	24,129.00	13,769.00	15,403.00	27,599.00	-
9	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี	19,573.82	19,556.45	19,214.84	18,536.78	18,704.47	21,719.81
8	มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม	52,476.54	-	-	-	40,910.72	-
10	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์	-	8,224.00	-	47,796.00	-	12,622.00
11	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	15,558.10	27,910.12	19,122.76	9,617.76	14,264.90	9,276.28
เฉลี่ยภาพรวม		**41,210.64**	**33,441.71**	**21,064.21**	**34,348.59**	**28,002.52**	**14,686.07**

หมายเหตุ กรณีมีผลผลิตด้านอื่น ๆ ให้เพิ่มคอลัมภ์ด้านขวามือ

ผลการประเมินคุณภาพการศึกษา ปีการศึกษา 2559
มหาวิทยาลัยราชภัฏ กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ที่	มหาวิทยาลัยราชภัฏ	ปีการศึกษา 2559		
		คะแนนประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน	คะแนนความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต	คะแนนร้อยละการมีงานทำของนักศึกษา
1	มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ	3.59	4.33	83.42
2	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา	4.28	4.15	73.82
3	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	4.34	4.21	60.41
4	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	4.12	4.46	80.45
5	มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด	3.72	4.75	84.00
6	มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย	4.31	4.25	94.13
7	มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ	4.00	3.53	90.06
8	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร	4.22	4.10	85.20
9	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์	3.21	4.23	66.00
10	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี	4.35	4.16	94.00
11	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี	4.04	4.41	91.33
เฉลี่ยภาพรวม		4.02	4.25	81.76

หมายเหตุ : ข้อมูลจากระบบ CHE QA 3D

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA)
มหาวิทยาลัยราชภัฏ กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ที่	มหาวิทยาลัยราชภัฏ	ปีงบประมาณ 2559	ปีงบประมาณ 2560	ผลต่างระหว่างปีงบประมาณ
		คะแนน	คะแนน	
1	มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด	52.84	75.24	22.40
2	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์	68.86	81.66	12.80
3	มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ	63.21	70.44	7.23
4	มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย	79.34	84.85	5.51
5	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี	75.44	78.32	2.88
6	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	82.51	85.00	2.49
7	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	83.24	77.87	(5.37)
8	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร	88.59	82.58	(6.01)
9	มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ	89.07	82.75	(6.32)
10	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี	86.37	79.80	(6.57)
11	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา	84.58	77.24	(7.34)
เฉลี่ยภาพรวม		80.12	79.61	(0.51)

ผลการดำเนินงาน ปีงบประมาณ 2561
ตามยุทธศาสตร์ใหม่ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นตามพระบรมราโชบาย ระยะ 20 ปี
มหาวิทยาลัยราชภัฏ กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ที่	มหาวิทยาลัยราชภัฏ	จำนวน (โครงการ)				รวม
		ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาท้องถิ่น	ยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนาครู	ยุทธศาสตร์ที่ 3 การยกระดับคุณภาพการศึกษา	ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาระบบบริหารจัดการ	
1	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	69	9	19	8	105
2	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี	20	7	68	5	100
3	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา	40	10	11	19	80
4	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์	38	5	4	0	47
5	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร	10	5	3	2	20
6	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี	13	2	2	1	18
7	มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด	6	3	5	3	17
8	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	11	3	0		14
9	มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย	4	2	2	2	10
10	มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ	5	3	1	1	10
11	มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ	3	2	1	1	7
	กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	**219**	**51**	**116**	**42**	**428**

หมายเหตุ : ให้ยกตัวอย่างโครงการที่โดดเด่นในแต่ละยุทธศาสตร์ (อาจใช้ข้อมูลที่ใช้นำเสนอองคมนตรี)

1. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : การพัฒนาท้องถิ่น / การปฏิรูประบบการวิจัยและการบริการทางวิชาการ/การพัฒนาสงคม ชุมชน ท้องถิ่น/ การอนุรักษ์ ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

โครงการที่ 1. การจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำเพื่อการเรียนรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงรองรับการจัดตั้งศูนย์ศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
จังหวัดบุรีรัมย์	ปริมาณน้ำไม่มีความเพียงพอในฤดูแล้ง และมีปริมาณน้ำที่มากเกินไปในฤดูฝน	จัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำเพื่อบริหารจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพ	ประชาชนในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์	1. ได้กลุ่มผู้ใช้น้ำที่เป็นต้นแบบในการบริหารจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพ 2. เกิดกระบวนการในการจัดการน้ำอย่างเพียงพอต่อความต้องการและมีเสถียรภาพ

โครงการที่ 2 โครงการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม วิสาหกิจชุมชุน 4.0 จังหวัดบุรีรัมย์

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
จังหวัดบุรีรัมย์	ผู้ประกอบการบางรายยังไม่มีศักยภาพที่เพียงพอในการดำเนินงานให้สถานประกอบการของตนเองมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล	อบรม ให้ความรู้ และถ่ายทอดกระบวนการในการดำเนินงานให้สถานประกอบการมีความเข้าใจในการดำเนินงานในธุรกิจของตนเอง	ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม วิสาหกิจชุมชุน ในจังหวัดบุรีรัมย์	1. ผู้ประกอบการมีความเข้าใจในการดำเนินงานและสามารถพัมนาธุรกิจของตนเองได้ 2. ผู้ประกอบการมีศักยภาพในการพัฒนาธุรกิจของตนเองมากขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : การผลิตและพัฒนาครู / การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา สร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพ ในการจัดการเรียนรู้

โครงการที่ 1 . โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการดาราศาสตร์เบื้องต้นสำหรับครูระดับประถมศึกษา

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
จังหวัดบุรีรัมย์	1. พัฒนาศักยภาพครูให้มีความร็ความเข้าใจดาราศาสตร์มากขึ้น 2. พัฒนาครูเพื่อส่งเสริมศักยภาพในการสอน	อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับดาราศาสตร์ให้กับครูระดับประถมศึกษาในพื้นที่เป้าหมายในจังหวัดบุรีรัมย์	ครู จำนวน 200 คน	ครู ได้รับการพัฒนาทักษะความรู้ทางวิชาการและทางดาราศาสตร์ โรงเรียนสามารถดำเนินกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้านดาราศาสตร์

โครงการที่ 2 ครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง STEM Education สำหรับครูวิทยาศาสตร์

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
จังหวัดบุรีรัมย์	เพื่อพัฒนาให้ครูมีแนวทางในการในการเรียนการสอนได้อย่างมรประสิทธิภาพและประสิทธิผล	จัดหาแนวทางการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และสามารถบูรณาการความรู้ทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี กระบวนการทางวิศวกรรม และคณิตศาสตร์ ไปใช้ในการเชื่อมโยงและแก้ปัญหาในชีวิตจริง รวมทั้งการพัฒนากระบวนการหรือผลผลิตใหม่ควบคู่ไปกับการพัฒนาการเรียนการ	ครู จำนวน 500 คน	สามารถส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมหรือโครงงานที่มุ่งแก้ปัญหาที่พบเห็นในชีวิตจริง เพื่อสร้างเสริมประสบการณ์ทักษะชีวิต ความคิดสร้างสรรค์ นำไปสู่การสร้างนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่สำคัญต่ออนาคตของประเทศ เ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : การยกระดับคุณภาพการศึกษา /ยกระดับคุณภาพของบัณฑิต พัฒนาอาจารย์ ปรับปรุงหลักสูตร พัฒนาศักยภาพของอาจารย์ให้เป็นมืออาชีพ

โครงการที่ 1 โครงการเสริมทักษะกลุ่มสาระการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
จังหวัดบุรีรัมย์	เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ	อบรม ส่งเสริมและให้ความรู้ในกลุ่มสาระพื้นฐาน	ครู 200 คน นักเรียน 500	ครูและนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ในกลุ่มทักษะการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่ 4 : การพัฒนาระบบบริหารจัดการ / ปฏิรูประบบบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล / พัฒนาและบริหารจัดการสถานศึกษา /พัฒนาสร้างความร่วมมือระหว่างกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ

โครงการที่ 1 โครงการบริหารจัดการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา สยามบรมราชกุมารี (อพสธ)

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
จังหวัดบุรีรัมย์	เพื่ออนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา สยามบรมราชกุมารี	1.ประสานงานระหว่างหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริต่างๆ 2.การเก็บรักษาทั้งในรูปของเมล็ด เพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ ต้นพันธุกรรมพืชในแปลง 3.การสร้างสวนพฤกษศาสตร์ 4.งานขยายพันธุ์พืช งานปลูกพันธุกรรมพืช	กลุ่มประชาชนในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์	สามารถอนุรักษ์พันธุกรรมพืชได้อย่างหลากหลายสายพันธุ์

2. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : การพัฒนาท้องถิ่น / การปฏิรูประบบการวิจัยและการบริการทางวิชาการ/การพัฒนาสงคม ชุมชน ท้องถิ่น / การอนุรักษ์ ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

โครงการที่ 1 โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตรการผลิตปุ๋ยอินทรีย์และการเลี้ยงไส้เดือนดินเพื่อกำจัดขยะอินทรีย์

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
จังหวัดอุดรธานี	เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยกึ่งอินทรีย์เคมี ปุ๋ยอินทรีย์แบบไม่พลิกกลับกอง ปุ๋ยมูลไส้เดือน	อบรมให้ความรู้ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยกึ่งอินทรีย์เคมี ปุ๋ยอินทรีย์แบบไม่พลิกกลับกอง ปุ๋ยมูลไส้เดือน	ครู เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนทั่วไป	ผู้เข้าอบรมมีความรู้ความเข้าใจในการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ในรูปแบบต่างๆ ซึ่งสามารถนำเทคนิคที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน

โครงการที่ 2 โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตร "การผลิตเห็ดเศรษฐกิจ"

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
จังหวัดอุดรธานี	20	อบรมให้ความรู้เรื่องการผลิตเห็ด	เกษตรกร ผู้ประกอบการและประชาชนทั่วไป	ผู้เข้าร่วมการอบรมมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการผลิตเห็ดเศรษฐกิจ นำความรู้จากการฝึกอบรมไปประกอบอาชีพ หรือเป็นอาชีพเสริมสร้างรายได้เพิ่ม

โครงการที่ 3 โครงการบริการวิชาการแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนในโครงการปิดทองหลังพระฯ

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
จังหวัดอุดรธานี	เพื่อให้ความรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิต และการบริหารจัดการของกลุ่มต่างๆในหมู่บ้าน	1. การอบรมเชิงปฏิบัติการ ถ่ายทอดองค์ความรู้พัฒนาทักษะอาชีพ 2. ให้คำปรึกษาและสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ	ประชาชนในหมู่บ้านโคกล่าม-แสงอร่าม ตำบลกุดหมากไฟ อำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี	ประชาชนได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้/เทคโนโลยี การให้คำปรึกษา สามารถแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาอาชีพ และสิ่งแวดล้อมของชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

โครงการที่ 4 โครงการพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์กลุ่มการปรับตัวสู่การพัฒนา

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
จังหวัดอุดรธานี	เพื่อยกระดับคุณภาพมาตรฐานผลิตภัณฑ์ OTOP ให้มีมูลค่าสูงขึ้นและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ทั้งตลาดภายในและต่างประเทศ	การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ การลงพื้นที่ให้คำปรึกษาแนะนำเชิงลึกกับผู้ประกอบการ ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ แบรนด์ สินค้าและบรรจุภัณฑ์ ตลอดจนดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมการตลาด	ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP)	ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ได้รับการพัฒนาศักยภาพในเรื่องของผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ ภายใต้เป้าหมายของการขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานราก สู่การพัฒนาเศรษฐกิจของชาติ

โครงการที่ 5 โครงการพัฒนาบรรจุภัณฑ์และตราสินค้าผลิตภัณฑ์ OTOP ระดับ 3 ดาว จังหวัดอุดรธานี

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
จังหวัดอุดรธานี	1. เพื่อออกแบบพัฒนาบรรจุภัณฑ์และตราสินค้าสำหรับผลิตภัณฑ์ OTOP ระดับ 3 ดาว จังหวัดอุดรธานีให้มีคุณภาพมาตรฐานและมีความสวยงามเป็นเอกลักษณ์เฉพาะ 2. เพิ่มศักยภาพการแข่งขันของสินค้าผลิตภัณฑ์ OTOP ระดับ 3 ดาว ด้านบรรจุภัณฑ์และตราสินค้าให้มีมาตรฐานและสามารถแข่งขันได้ทั้งในระดับประเทศและในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน	1. ประชุมเชิงปฏิบัติการการออกแบบพัฒนาบรรจุภัณฑ์ 2. การสร้างต้นแบบบรรจุภัณฑ์และตราสินค้าสำหรับผลิตภัณฑ์ OTOP ระดับ 3 ทั้ง 20 แบบที่ได้จากการประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม 3. การนำบรรจุภัณฑ์และตราสินค้าสำหรับผลิตภัณฑ์ OTOP ระดับ 3 ทั้ง 20 แบบ ไปทดสอบตลาด 4. การทำเว็บไซต์ฐานข้อมูลและการจำหน่าย	กลุ่มผู้ผลิตสินค้า OTOP ในเขตจังหวัดอุดรธานี 20 กลุ่ม	1. ยกระดับผลิตภัณฑ์สินค้า OTOP ระดับ 3 ดาว ของจังหวัดอุดรธานี รวมจำนวน 20 ผลิตภัณฑ์ ให้มีรูปแบบบรรจุภัณฑ์และตราสินค้าที่มีศักยภาพในการจำหน่ายทั้งในระดับประเทศและในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน 2. เพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์สินค้า OTOP ระดับ 3 ดาว ให้มีความสวยงามและมีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของจังหวัดอุดรธานีในระดับสากล 3. สินค้าผลิตภัณฑ์สินค้า OTOP ระดับ 3 ดาว ได้รับการรับรองคุณภาพจากหน่วยงานที่ที่รับรองคุณภาพสินค้าชุมชนเพิ่มสูงขึ้น

โครงการที่ 6 โครงการยกระดับธุรกิจในยุค Marketing 4.0

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
จังหวัดอุดรธานี หนองบัวลำภู หนองคาย และบึงกาฬ	เพื่อให้ผู้ประกอบธุรกิจที่เข้าอบรมสามารถนำความรู้การตลาดยุค 4.0 ไปปรับใช้กับธุรกิจของตนเอง	อบรมเชิงปฏิบัติการ หัวข้อ 1. Digital Marketting 4.0 2. Facebook Marketing 3. การใช้และการจัดการแอพพลิเคชั่น 4. การเขียนแผนธุรกิจ 5. ผลิตภัณฑ์ และ Conten Marketing การถ่ายภาพผลิตภัณฑ์ด้วยกล้องมือถือ	ผู้ประกอบธุรกิจ	ผู้ประกอบธุรกิจเข้าใจหลักการและแนวคิดการตลาดยุค 4.0

โครงการที่ 7 อบรมเชิงปฏิบัติการ Digital Age for Thai population

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
จังหวัดอุดรธานี หนองบัวลำภู หนองคาย และบึงกาฬ	เพื่อยกระดับความรู้และทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศผ่านการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ	1. การฝึกใช้งานและการสร้างฐานข้อมูลเพื่อจัดเก็บความรู้ในการพัฒนากระบวนการบริการและสร้างคุณค่าให้แก่บุคลากรภาครัฐสำหรับไทยแลนด์ 4.0 2. ทักษะการใช้เทคโนโลยี การสืบค้นวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล การจัดการ 3. การรู้สารสนเทศในยุค Thailand 4.0 (Information Literacy) แนวโน้มในการใช้เทคโนโลยีประจำวัน (Technology Trend 2017)+Workshop 4. ความเท่าเทียมการใช้งานระดับดิจิทัล (Digital Divide) การเข้าถึง ICT สำหรับคนพิการ (Digital Access for disable People)+Workshop	กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)	ผู้เข้าอบรมจะได้รับความรู้และทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในยุค Thailand 4.0 ไปพัฒนาคุณภาพชีวิต ปรับใช้กับการทำงานและการใช้ชีวิตประจำวัน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : การผลิตและพัฒนาครู / การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา สร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพ ในการจัดการเรียนรู้

โครงการที่ 1 โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ การสร้างแบบทดสอบวัดด้านการคิด สำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษา

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
จังหวัดอุดรธานี	เพื่อให้ผู้เข้าอบรมมีความรู้ความเข้าใจหลักการวัดประเมินผลด้านการคิด สามารถสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดผลด้านการคิดได้	อบรมให้ความรู้ หัวข้อ 1. แนวคิดทฤษฎี ความรู้เบื้องต้น และเครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลด้านการคิด 2. กระบวนการวัดและประเมินผลด้านการคิด 3. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลด้านการคิด 4. การเขียนข้อสอบ ข้อคำถามวัดผลและประเมินผลด้านการคิด	ครูและบุคลากรทางการศึกษา เขตจังหวัดอุดรธานีและหนองคาย	ครู และบุคลากรทางการศึกษาเกิดความรู้ เทคนิคและทักษะการสร้างแบบทดสอบวัดด้านการคิดและสามารถนำไปใช้ในหลักการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

โครงการที่ 2 โครงการพัฒนาทักษะ 4Cs โดยใช้รูปแบบการสอน PCBL เสริมด้วยการใช้คำถาม

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
จังหวัดอุดรธานี	เพื่อพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจและสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะ 4Cs ของนักเรียนโดยใช้รูปแบบการสอน PCBL เสริมด้วยการใช้คำถามได้	ช่วงที่ 1 พัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอนตามนวัตกรรม ช่วงที่ 2 ครูนำนวัตกรรมสู่การพัฒนานักเรียน ช่วงที่ 3 สรุปรายงานและถอดบทเรียน	ครูในโรงเรียนเขตจังหวัดอุดรธานี	ได้แนวทางวิธีการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้แก่ครูรวมถึงแนวทางการพัฒนานักศึกษาครู

โครงการที่ 3 โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
จังหวัดอุดรธานี	1. เพื่อให้ผู้เข้าอบรมมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะและธรรมชาติของเด็กที่มีความต้องการพิเศษแต่ละประเภท 2. เพื่อให้ผู้เข้าอบรมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิคและวิธีการช่วยเหลือเด็กที่มีความต้องการพิเศษ พัฒนาความสามารถเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้เต็มศักยภาพ	อบรมให้ความรู้ เนื้อหา 1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ 2. การวิเคราะห์ผู้เรียน (การคัดแยก/คัดกรอง) 3. สื่อ เทคโนโลยี และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ 4. แนวทางการพัฒนาเทคนิค วิธีการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	ครู และบุคลากรทางการศึกษา	ผู้เข้าอบรมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพเด็กที่มีความต้องการพิเศษและสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาศักยภาพเด็กที่มีความต้องการพิเศษได้อย่างเหมาะสม

โครงการที่ 4 การพัฒนาครูทางด้านการสร้างสื่อการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะด้านการอ่านของผู้เรียน

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
จังหวัดอุดรธานี	เพื่อให้ผู้เข้าร่วมอบรมได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย ความสำคัญของสื่อการเรียนการสอน สามารถพัฒนาสร้างสื่อการเรียนการสอนต่อไปได้	อบรมให้ความรู้ เนื้อหา 1. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการสร้างสื่อการเรียนการสอน 2. การสร้างสื่อช่วยจำและวรรณยุกต์	ครู และบุคลากรทางการศึกษา	ผู้เข้ารับการอบรมได้รับความรู้และความเข้าใจและสามารถสร้างสื่อการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะด้านการอ่านของผู้เรียน

โครงการที่ 5 โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ การวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ศตวรรษที่ 21

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
จังหวัดอุดรธานี	เพื่อให้ผู้เข้าอบรมมีความเข้าใจ มีทักษะ มีเจตคติที่ดีเกี่ยวกับการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนคณิตศาสตร์	อบรมให้ความรู้ เนื้อหา 1. การิจัยเชิงปฏิบัติการ 2. การเรียนการสอนคณิตศาสตร์ 3. นวัตกรรมการเรียนรู้ : การสร้างและพัฒนาแบบฝึกทักษะ 4. การวัดและประเมินผลทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์	ครู และบุคลากรทางการศึกษา	1. ผู้เข้ารับการอบรมได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ 2. ผู้เข้าอบรมสามารถสร้างและพัฒนาแบบฝึกทักษะทางคณิตศาสตร์

โครงการที่ 6 โครงการอบรมเชิงปฏิบัตการการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
จังหวัดอุดรธานี	เพื่อเผยแพร่ความรู้เบื้องต้นและเสริมสร้างในการออกเสียงภาษาอังกฤษให้กับครูผู้สอนภาษาอังกฤษได้ถูกต้องชัดเจน สามารถนำความรู้และทักษะที่ได้รับไปใช้ในการสอนภาษาอังกฤษให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา	1. กิจกรรมภาษาอังกฤษที่ใช้ในห้องเรียน 2. กิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการสื่อสาร 3. กิจกรรมภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการออกเสียง 4. การนำเสนอกิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษ	ครู และบุคลากรทางการศึกษา	ผู้เข้าอบรมมีทักษะการออกเสียงและการพูดภาษาอังกฤษซึ่งจะชาวยให้พูดภาษาอังกฤษได้ถูกต้องชัดเจน สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถนำความรู้และทักษะที่ได้รับไปใช้ในการสอนภาษาอังกฤษให้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาเพื่อให้มีพื้นฐานความรู้ที่ถูกต้องตั้งแต่ระดับเริ่มต้น

โครงการที่ 7 โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนด้วยกระบวนการจิตปัญญา

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
จังหวัดอุดรธานี	เพื่อให้ผู้เข้าอบรมมีความรู้ความเข้าใจความหมาย ความสำคัญและวิธีการขององค์ความรู้ตามแนวคิดทางจิตปัญญาสำหรับการเรียนการสอน	อบรมเชิงปฏิบัติการ เนื้อหาการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนด้วยกระบวนการจิตปัญญา	ครู และบุคลากรทางการศึกษา	ผู้เข้าอบรมมีทักษะประสบการณ์ และความรู้ที่เหมาะสมทางด้านจิตปัญญา สามารถนำแนวทางจิตปัญญาไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : การยกระดับคุณภาพการศึกษา /ยกระดับคุณภาพของบัณฑิต พัฒนาอาจารย์ ปรับปรุงหลักสูตร พัฒนาศักยภาพของอาจารย์ให้เป็นมืออาชีพ

โครงการที่ 1 โครงการอบรมด้านภาษาสำหรับนักศึกษา บุคลากร

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
จังหวัดอุดรธานี	ผู้เข้าอบรมทักษะด้านภาษาต่างประเทศมีทักษะด้านในการเรียน การทำงานที่มีประสิทธิภาพ	1. การอบรมความรู้เสริมทักษะด้านภาษาอังกฤษเพื่อเตรียมสอบ TOEIC 2.การพัฒนาศักยภาพภาษาอังกฤษสำหรับมัคคุเทศก์ 3. ค่ายภาษาอังกฤษ 4. การอบรมเพื่อเตรียมความพร้อมในการสอบวัดระดับภาษาจีน (HSK ระดับ 3 และระดับ 4) เป็นต้น	นักศึกษา อาจารย์และบุคลากร	ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้และเกิดทักษะด้านภาษาต่างประเทศสามารถนำเทคนิคไปประยุกต์ใช้ในการสอบการทำงาน และใช้ในชีวิตประจำวัน

โครงการที่ 2 โครงการพัฒนาศักยภาพนักศึกษาด้านทักษะอาชีพ

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี	จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้กับนักศึกษา	1. กิจกรรมออกค่าย 2. การฝึกอบรม สัมมนาหลักสูตรระยะสั้น 3. การศึกษาดูงานนอกสถานที่	นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี	นักศึกษาได้รับความรู้ และประสบการณ์ ด้านทักษะอาชีพ การใช้ชีวิต จบออกไปเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 : การพัฒนาระบบบริหารจัดการ / ปฏิรูประบบบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล / พัฒนาและบริหารจัดการสถานศึกษา /พัฒนาสร้างความร่วมมือระหว่างกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ

โครงการที่ 1 โครงการอบรมงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี	1. เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรให้มีความสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร	อบรมให้ความรู้ในเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตรให้กับบุคลากร	อาจารย์ บุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี	1. คะแนนการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรสูงขึ้นกว่าเดิม 2. บุคลากรมีความเข้าใจในเกณฑ์มาตรฐานงานประกันคุณภาพการศึกษามากขึ้น

โครงการที่ 2 โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี พ.ศ. 2562 – 2566 และแผนปฏิบัติราชการมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี	เพื่อกำหนดแนวทางพัฒนามหาวิทยาลัย และแนวทางการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา และยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ตลอดจนบริบทที่เปลี่ยนไปในสถานการณ์	1. ประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี พ.ศ. 2562 – 2566 2. ประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนปฏิบัติราชการมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562	ผู้บริหาร อาจารย์ บุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี	มหาวิทยาลัยมีแผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี พ.ศ. 2562 – 2566 ที่ใช้เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานระยะ 5 ปี และแผนปฏิบัติราชการมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ที่ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานให้ประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

3. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : การพัฒนาท้องถิ่น / การปฏิรูประบบการวิจัยและการบริการทางวิชาการ/การพัฒนาสังคม ชุมชน ท้องถิ่น / การอนุรักษ์ ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

โครงการที่ 1. โครงการการวิจัยและพัฒนาเพื่อยกระดับการผลิตข้าวทุ่งสัมฤทธิ์สู่การแข่งขันเชิงพาณิชย์ โดยภาคีเครือข่ายการพัฒนาจังหวัดนครราชสีมา

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา	ลดต้นทุนการผลิต และการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากข้าว	ส่งเสริมการปลูกข้าวอินทรีย์ อบรมแปรรูปผลิตภัณฑ์จากข้าว อบรมทำแผนธุรกิจ และสร้างเครือข่ายการตลาด	สหกรณ์การเกษตรพิมาย จำกัด กลุ่มเกษตรกรสมาชิก 13,000 ครัวเรือน	1. ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากข้าวหอมมะลิทุ่งสัมฤทธิ์ 1) แป้ง 2) แป้งดัดแปร 3) โปรตีนไฮโดรไลเสทจากรำข้าว 4) แป้งขนมจีนทนย่อยด้วยเอนไซม์ 5) เครื่องดื่มพร้อมดื่มน้ำนมข้าว 2 สูตร 6) เครื่องดื่มแบบผงชงดื่ม 2 สูตร 7) น้ำส้มสายชูหมักจากข้าว 8) ผลิตภัณฑ์เบเกอรี่จากแป้งข้าวหอมมะลิทุ่งสัมฤทธิ์ 5 ชนิด 9) บรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์ทั้ง 13 ชนิด 10) แผนกลยุทธ์การตลาดของผลิตภัณฑ์สหกรณ์การเกษตรพิมายจำกัด 11) แผนธุรกิจของผลิตภัณฑ์แปรรูปจากข้าวหอมมะลิทุ่งสัมฤทธิ์ 2. กลไกความร่วมมือของการพัฒนาเพื่อยกระดับการผลิตข้าวทุ่งสัมฤทธิ์สู่แข่งขันเชิงพาณิชย์โดยภาคีเครือข่ายประชารัฐในจังหวัดนครราชสีมา

โครงการที่ 2 โครงการการผลิตและแปรรูปข้าวเม่า พันธุ์ขาวดอกมะลิ 105 และทับทิมชุมแพ (กข.69) สู่อุตสาหกรรมเชิงพาณิชย์

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา	ลดต้นทุนการผลิต และการแปรรูปผลิตภัณฑ์ข้าวเม่า	1.การสร้างฐานข้อมูลภูมิสารสนเทศข้าวเม่าเพื่อพัฒนาช่องทางการสื่อสารทางการตลาดด้วย IOT (Internet of Thing) 2. ศึกษากระบวนการผลิตข้าวเม่าพันธุ์ขาวดอกมะลิ 105 และทับทิมชุมแพ 3. กระบวนการแปรรูปข้าวเม่าพันธุ์ขาวดอกมะลิ 105 และทับทิมชุมแพ 4. การพัฒนาตราสินค้าเชิงวัฒนธรรมเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานราก คุณค่าของไทยในข้าวเม่า 5.พัฒนากลยุทธ์การตลาดและแผนธุรกิจผลิตภัณฑ์แปรรูปข้าวเม่าพันธุ์ขาวดอกมะลิ 105 และทับทิมชุมแพสู่อุตสาหกรรมเชิงพาณิชย์	เกษตรกรที่เข้าร่วมแปลงสาธิต 16 ราย	1. กระบวนการผลิตและการเก็บรักษาข้าวสารระยะเม่า 2. ข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงกายภาพของข้าวระยะเม่าและผลิตภัณฑ์จากข้าวหอมมะลิและทับทิมชุมแพ 3. ผลิตภัณฑ์แปรรูปข้าวระยะเม่าจากข้าวขาวดอกมะลิ 105 และทับทิมชุมแพ จำนวน 8 ผลิตภัณฑ์ ได้แก่ 1) ข้าวสารเม่า 2) แป้งข้าวเม่า 3) ขนมเข่าต่ำ 4) คุกกี้ 5) คอนแฟลค 6) กราโนล่า

โครงการที่ 3 โครงการการประเมินพื้นที่เหมาะสมและการใช้ประโยชน์จากหม่อนผลสดเพื่อเพิ่มรายได้และสร้างความมั่นคงทางอาหารให้กับเกษตรกรในจังหวัดนครราชสีมา

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
จังหวัดนครราชสีมา	ลดต้นทุนการผลิต และการแปรรูปจากหม่อนผลสด	เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพเชิงพื้นที่ที่ปลูกหม่อนผลสด วิเคราะห์ปัจจัยที่เหมาะสมสำหรับปลูกหม่อนผลสด และศึกษาการใช้ประโยชน์จากหม่อนผลสดที่ปลูกในจังหวัดนครราชสีมา	เกษตรกรผู้ปลูกหม่อนผลสดในอำเภอเมือง อำเภอวังน้ำเขียว อำเภอสูงเนิน	ได้ฐานข้อมูลศักยภาพเชิงพื้นที่ที่ปลูกหม่อนผลสด ข้อมูลปัจจัยความเหมาะสมต่อการปลูกหม่อนผลสด และข้อมูลการใช้ประโยชน์และแนวทางการส่งเสริมพื้นที่ที่เหมาะสมเพื่อการบริโภคและเพิ่มรายได้ให้กับครัวเรือนในจังหวัดนครราชสีมา

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : การผลิตและพัฒนาครู / การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา สร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพ ในการจัดการเรียนรู้

โครงการที่ 1 . โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง (U_School Mentoring)

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
โรงเรียนในพื้นที่ อำเภอปากช่อง อำเภอเมือง อำเภอปักธงชัย อำโนนสูง อำจักราช อำสูงเนิน อำเภอคง อำเภอพิมาย และอำเภอโนนไทย	1.ปัญหาการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ของเด็กไทย 2. พัฒนาครูเพื่อส่งเสริมศักยภาพในการสอนเช่น PLC	1. การจัดการเรียนรู้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เพื่อส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน 2. การพัฒนาครูเพื่อส่งเสริมศักยภาพในการสอนทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ 3. การพัฒนานักเรียนเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต และคุณธรรมจริยธรรม โดยใช้จิตปัญญาศึกษา (Contemplative Education)	ครู 127 คน และนักเรียน 1,306 คน	ครู 127 คน และนักเรียน 1,306 คน ได้รับการพัฒนาทักษะความรู้ โครงการมีความเข้มแข็งทางวิชาการ มีการส่งเสริมทักษะชีวิต และคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน และโรงเรียนสามารถดำเนินกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียน

โครงการที่ 2 โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการต่อยอดงานวิจัยและขยายผลการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาการหัวข้อ “ตื่นรู้สู่ความมีสุขภาวะ”

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
โรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครูในจังหวัดนครราชสีมา	สร้างความตระหนักและพัฒนาศักยภาพแก่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนร่วมพัฒนา วิชาชีพครู และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาการ	ประชุมอบรมเชิงปฏิบัติการต่อยอดงานวิจัยและขยายผลการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาการ หัวข้อ “ตื่นรู้สู่ความมีสุขภาวะ”	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู 140 คน	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู 140 คน มีความตระหนักในการนำองค์ความรู้การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพไปใช้เป็นเครื่องมือนำสู่การพัฒนาเป็นโรงเรียนสุขภาวะ (โรงเรียนแห่งสุข)และโรงเรียนมีการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างยั่งยืน

โครงการที่ 3 โครงการขยายผลการยกระดับคุณภาพครูสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลหนองพลวง โรงเรียนบ้านโคกพระ โรงเรียนวัดหนองพลวง โรงเรียนวัดหนองจอก โรงเรียนชุมชนบ้านบุสามัคคีพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบลหนองพลวง อำเภอจักราช จังหวัดนครราชสีมา	เนื่องจากปีงบประมาณ 2559 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลหนองพลวง จัดกิจกรรม สำหรับครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในปีงบประมาณ 2560 จึงเป็นการจัดกิจกรรมแบบต่อยอด โดยมุ่งเน้นความสามัคคี และสร้างความสนิทสนมคุ้นเคยให้กับกลุ่มบุคลากร ในชุมชน	ทดสอบความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ก่อนการอบรม (Pretest) อบรมความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้วยหลักสูตรการพัฒนาครูด้วยกระบวนการสร้างระบบพี่เลี้ยง Coaching and Mentoring การพัฒนาทักษะด้านกีฬาวอลเลย์บอลของเยาวชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองพลวง อำเภอจักราช จังหวัดนครราชสีมา	ครูและบุคลากรทางการศึกษา 163 คน	ครูและบุคลากรทางการศึกษา 163 คน ได้แนวทางในการพัฒนาความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของบุคลากรทางการศึกษาและการพัฒนาทักษะด้านกีฬาวอลเลย์บอลของเยาวชนในพื้นที่อื่นๆ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : การยกระดับคุณภาพการศึกษา /ยกระดับคุณภาพของบัณฑิต พัฒนาอาจารย์ ปรับปรุงหลักสูตร พัฒนาศักยภาพของอาจารย์ให้เป็นมืออาชีพ

โครงการที่ 1 โครงการอบรมวิชาการเพื่อขับเคลื่อน Chevron Enjoy Science : สนุกวิทย์ พลังคิด เพื่ออนาคต

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
ศูนย์สะเต็มศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา	พัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นผู้นำด้านวิชาการเพื่อขับเคลื่อน PLC	อบรมผู้นำด้านวิชาการด้านวิทยาศาสตร์ เพื่อขับเคลื่อน PLC	ผู้บริหาร 28 คน ครูและบุคลากรทางการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ 55 คน	ผู้บริหาร 28 คน ครูและบุคลากรทางการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ 55 คน นักเรียน 120 คน ในโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ โรงเรียนท่าช้างราษฎร์บำรุง โรงเรียนลำทะเมนไชยพิทยาคม โรงเรียนห้วยลึกผดุงวิทยา สามารถเป็นผู้นำด้านวิชาการเพื่อขับเคลื่อน PLC

4. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : การพัฒนาท้องถิ่น / การปฏิรูประบบการวิจัยและการบริการทางวิชาการ/การพัฒนาสังคม ชุมชน ท้องถิ่น / การอนุรักษ์ ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

โครงการที่ 1.โครงการส่งเสริมสุขภาพกายและสุขภาพจิตทุกช่วงวัย

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
1.โรงเรียนผู้สูงอายุ อบต.ศรีสุข 2. โรงเรียนบ้านจรูกแขวะ 3.ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อบต.ศรีสุข	ปัจจุบันประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ จะมีผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้นถึง 14 ล้านคนในปี พ.ศ. 2568 และจากผลสำรวจพบว่ามีผู้สูงอายุกว่า 1 ล้านคนที่สุขภาพไม่ดี นอนติดเตียงต้องพึ่งคนอื่นดูแล และมีแนวโน้มที่ผู้สูงอายุที่จะอยู่ลำพังไร้ลูกหลานดูแล	1.ส่งเสริมสุขภาพกายและสุขภาพจิตผู้สูงอายุ 2.ส่งเสริมสุขภาพกายและสุขภาพจิตเยาวชน 3.ส่งเสริมสุขภาพกายและสุขภาพจิตเด็กปฐมวัย	1.ผู้สูงอายุ 2.เยาวชน ผู้ปกครอง จำนวน 166 คน	ได้ชุดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพสุขภาพกายและสุขภาพจิต ที่มีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : การผลิตและพัฒนาครู / การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา สร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพ ในการจัดการเรียนรู้

โครงการที่ 1 . พัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง (U_School Mentoring)

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ เขต 1,2,3 จำนวน 23 โรงเรียน	1. ปัญหาการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ของเด็กไทย 2. พัฒนาครูเพื่อส่งเสริมศักยภาพในการสอน	1. การจัดการเรียนรู้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ เพื่อส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้ 2. พัฒนาครูเพื่อส่งเสริมศักยภาพในการสอนทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 3. พัฒนานักเรียนเพื่อส่งเสริมทักษะชีวติ	1. ครู จำนวน 256 คน 2. นักเรียน 2,677 คน	ครู และนักเรียน ได้รับการพัฒนาทักษะความรู้ทางวิชาการ โรงเรียนสามารถดำเนินกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้

โครงการที่ 2 การเสริมสร้างการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical Thinking Skills)โดยกระบวนการจัดการเรียนรู้ด้วยโครงงาน สำหรับโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนที่ 21 (ระยะที่ 1)

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
โรงเรียนในเครือข่ายตำรวจตระเวนชายแดนที่21 จังหวัดสุรินทร์	1. ปัญหาการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ของเด็กไทย 2. พัฒนาครูเพื่อส่งเสริมศักยภาพในการสอน	1. การจัดการเรียนรู้ วิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และการศึกาปฐมวัยเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน 2. พัฒนาครูเพื่อส่งเสริมศักยภาพในการสอนทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	1. ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนตระเวนชายแดนที่ 21 จำนวน 100 คน 2. นักเรียนในโรงเรียนตระเวนชายแดนที่ 21 จำนวน 1,000 คน	ครู และนักเรียน ได้รับการพัฒนาทักษะความรู้ทางวิชาการ โรงเรียนสามารถดำเนินกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้

5. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : การพัฒนาท้องถิ่น / การปฏิรูประบบการวิจัยและการบริการทางวิชาการ/การพัฒนาสงคม ชุมชน ท้องถิ่น/ การอนุรักษ์ ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

โครงการที่ 1. การวิจัยและพัฒนาธุรกิจการเลี้ยงโคขุนโพนยางคำในเขตจังหวัดสกลนคร

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
ฟาร์มเกษตรกรผู้เลี้ยงโคขุน และ กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ในจังหวัดสกลนคร จำนวน 6 สถานี	1. รูปแบบการเลี้ยงโคขุนของเกษตรในจังหวัดสกลนครที่เป็นรูปแบบเฉพาะ 2. มีปัญหาในด้านการจัดการการเลี้ยง ยังขาดความรู้ที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ทำให้ได้ผลผลิตเนื้อสัตว์ที่มีคุณภาพ	1. สำรวจสภาพการผลิตและการตลาด 2. การศึกษาถึงรูปแบบที่เหมาะสมในการเลี้ยงโคขุน เพื่อให้มีพัฒนาเป็นไปในเชิงการค้าหรือเชิงธุรกิจ	เกษตรกรผู้เลี้ยงโคขุน 100 คน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัดสกลนคร จำนวน 6 สถานี และ1 สหกรณ์	1.1 ได้รูปแบบที่เหมาะสมในเชิงธุรกิจการเลี้ยงโคขุนที่มีความครอบคลุมในประเด็นที่สำคัญ เช่น ปรับปรุงระบบการเลี้ยงให้เป็นรูปแบบมาตรฐานเดียวกันและมีคุณภาพ ผู้บริโภคมีความปลอดภัยจากการบริโภค การลดมลภาวะจากการเลี้ยงโคขุนที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน เพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุม ป้องกันและกำจัดโรคในฟาร์มโคขุน 1.2 เกษตรกรสามารถนำรูปแบบที่เหมาะสมในเชิงธุรกิจการเลี้ยงโคขุนมาใช้ประโยชน์ในด้านการส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเลี้ยงโคขุนที่เหมาะสม เพื่อยกระดับการผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สร้างรายได้แก่เกษตรกรในท้องถิ่นอย่างยั่งยืน และเป็นข้อมูลสารสนเทศที่มี

โครงการที่ 2 การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์ผ้าครามที่เป็นเอกลักษณ์ของบ้านนาขาม

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
บ้านนาขาม	การพัฒนาบรรจุภัณฑ์มีความสำคัญ ในการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้น จนทำให้เกิดความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการพัฒนาบรรจุภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่ตัวผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์จึงเป็นสิ่งสะท้อนภาพลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ หากการออกแบบบรรจุภัณฑ์ที่สะดุดตา ดึงดูดความสนใจ สามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้ก็จะเป็นเครื่องมือช่วยให้ยอดขายของเพิ่มขึ้นสร้างรายได้ เพิ่มยอดขาย ชุมชนมองเห็นโอกาสในการประกอบอาชีพที่มั่นคงอยู่คู่ชุมชน อำเภอพรรณนานิคม จังหวัดสกลนครได้อย่างยั่งยืน	1. วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเพื่อออกแบบ และพัฒนาบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์ผ้าคราม ที่เป็นเอกลักษณ์ 2. การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ที่เพิ่มมูลค่าบรรจุภัณฑ์แก่ผู้ประกอบการผ้าครามในจังหวัดสกลนคร	1. กลุ่มทอผ้าย้อมครามบ้านนาขาม จำนวน 100 คน 2.	1. ได้บรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์ผ้าคราม รูปแบบใหม่ 2.ได้เครือข่ายการทำงานร่วมระหว่าง ชุมชน มหาวิทยาลัย ส่วนราชการภาครัฐ จำนวน 4 เครือข่าย 3. ได้บรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์ผ้าครามรูปแบบใหม่ที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : การผลิตและพัฒนาครู / การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา สร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพ ในการจัดการเรียนรู้

โครงการที่ 1 พัฒนาความรู้และสร้างเครือข่ายครูพี่เลี้ยงในรายวิชาสังคมศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่จังหวัดสกลนคร

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
โรงเรียนในเขตจังหวัดสกลนคร	ผลการสอบวัดมาตรฐานความรู้วิชาภาษาไทยระดับประเทศ (O-NET)ในปี 2559 ได้ชี้ชัดถึงความรู้ความสามารถของนักเรียนที่เรียนรู้ในรายวิชาภาษาไทยที่มีค่าระดับที่ไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 50 จึงเป็นการย้ำเตือนถึงกระบวนการที่ต้องศึกษาและทบทวนต่อการเรียนรู้วิชาภาษาไทยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การเรียนการสอนวิชาภาษาไทย	1.ทบทวนกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย 2. พัฒนาความรู้วิชาภาษาไทย 3. ทบทวนพื้นฐานภาษาไทยสำหรับนักเรียน	1. ครู จำนวน 30 คน 2. นักเรียน 300 คน	1. ครูผู้สอนภาษาไทยได้รับองค์ความรู้ในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาไทยของครูโรงเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในเขตจังหวัดสกลนคร 2. นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองเพื่อการเตรียมการทดสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ (O-NET) วิชาภาษาไทยได้

โครงการที่ 2 การพัฒนาจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาวิชาชีพครู

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
โรงเรียนในพื้น		การให้ความรู้ในการเรียนรายวิชา 1. หลักสูตรภาษาอังกฤษ 2. หลักสูตรคณิตศาสตร์ 3 หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย 4. หลักสูตรนวัตกรรมและคอมพิวเตอร์ศึกษา 6 หลักสูตรวิทยาศาสตร์	ครู บุคลากรทางการศึกษา และนักศึกษาคณะครุศาสตร์ จำนวน 300 คน	ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้จัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียน เป็นสำคัญอย่างมีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : การยกระดับคุณภาพการศึกษา /ยกระดับคุณภาพของบัณฑิต พัฒนาอาจารย์ ปรับปรุงหลักสูตร พัฒนาศักยภาพของอาจารย์ให้เป็นมืออาชีพ

โครงการที่ 1 พัฒนาสมรรถนะภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษา

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลน	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ตระหนักในความสำคัญของการพัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศสำหรับนักศึกษาเพื่อให้มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศโดยเฉพาะภาษาอังกฤษได้อย่างเหมาะสม มีคุณภาพมาตรฐานระดับสากล และสร้างแรงบันดาลใจและทัศนคติที่ดีในการเรียนภาษาต่างประเทศ	1. สอบวัดระดับความสามารถภาษาอังกฤษ (Pretest) 2. อบรมภาษาอังกฤษตามกลุ่ม (เริ่มต้น-ปานกลาง-สูง) 3. สอบวัดระดับความสามารถภาษาอังกฤษ (Posttest)	1.นักศึกษาชั้นปีที่ 1- 3 จำนวน 2,700 คน	1.นักศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของการใช้ภาษาอังกฤษและพัฒนาศักยภาพ 2. ยกระดับคุณภาพบัณฑิต

โครงการที่ 2 การพัฒนาตำแหน่งทางวิชาการ

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลน	ความสอดคล้องกับคุณภาพของคณาจารย์เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน รวมทั้งพิจารณาจากความสำเร็จของมหาวิทยาลัยในการส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาคุณภาพอาจารย์	ความรู้ในการพัฒนาผลงานท	อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จำนวน 100 คน	1. คณาจารย์มีสมรรถนะ มีความสามารถพัฒนาผลงานทางวิชาได้อย่างมีคุณภาพ สามารถจัดการเรียนการสอนและผลิตบัณฑิตได้อย่างมีคุณภาพ 2. คณาจารย์ได้กำหนดตำแหน่งทางวิชาการสูงขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่ 4 : การพัฒนาระบบบริหารจัดการ / ปฏิรูประบบบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล / พัฒนาและบริหารจัดการสถานศึกษา /พัฒนาสร้างความร่วมมือระหว่างกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ

โครงการที่ 1 พัฒนาการจัดการเรียนการสอนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดจังหวัดสกลนคร นครพนม และมุกดาหาร	อาชีพครูถึงว่าสำคัญอย่างยิ่ง เพราะครูมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศ ให้เจริญมั่นคง และก่อนที่จะพัฒนาบ้านเมืองให้เจริญได้นั้น จะต้องพัฒนาคน ซึ่งก็ได้แก่เยาวชนของชาติเสียก่อน เพื่อให้เยาวชนเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณค่าสมบูรณ์ทุกด้าน จึงจะสามารถช่วยกันสร้างความเจริญให้แก่ชาติต่อไปได้	กิจกรรมเพื่อพัฒนาครู บุคลากรทางการศึกษา รวมถึงนักเรียนในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน	จำนวน 11 โรงเรียน	1. พัฒนาในโรงเรียนเครือข่ายพัฒนา ให้ครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน มีความรู้และทักษะด้านการจัดการ เรียนการสอน 2. ครูและนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สามารถนำความรู้ไปใช้ในกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน

โครงการที่ 2 พัฒนาการจัดการเรียนการสอนโรงเรียนเครือข่าย

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
โรงเรียนเครือข่าย	อาชีพครูถึงว่าสำคัญอย่างยิ่ง เพราะครูมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศ ให้เจริญมั่นคง และก่อนที่จะพัฒนาบ้านเมืองให้เจริญได้นั้น จะต้องพัฒนาคน ซึ่งก็ได้แก่เยาวชนของชาติเสียก่อน เพื่อให้เยาวชนเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณค่าสมบูรณ์ทุกด้าน จึงจะสามารถช่วยกันสร้างความเจริญให้แก่ชาติต่อไปได้	กิจกรรมเพื่อพัฒนาครู บุคลากรทางการศึกษา รวมถึงนักเรียนในโรงเรียนเครือข่าย	จำนวน 20 โรงเรียน	1. พัฒนาในโรงเรียนเครือข่ายพัฒนา มีความรู้และทักษะด้านการจัดการ เรียนการสอน 2. นักเรียนโรงเรียนเครือข่ายสามารถนำความรู้ไปใช้มีความรู้และทักษะ

6. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : การพัฒนาท้องถิ่น / การปฏิรูประบบการวิจัยและการบริการทางวิชาการ/การพัฒนาสงคม ชุมชนท้องถิ่น/ การอนุรักษ์ ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

โครงการที่ 1 โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
บ้านก่อเอ้ ตำบลก่อเอ้ อำเภอเขื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี	เกษตรกรสามารถนำความรู้เกี่ยวกับการดำเนินโครงการตามพระราชดำริไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพในครัวเรือนได้	ส่งเสริมให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการสามารถนำความรู้เกี่ยวกับการดำเนินโครงการตามพระราชดำริไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพในครัวเรือนและสร้างอาชีพเสริมในครัวเรือนและในชุมชนได้	เกษตรกร 100 คน	กลุ่มครัวเรือนเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการสามารถนำความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานภายใต้โครงการตามพระราชดำริไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพในครัวเรือนและสร้างอาชีพเสริมในครัวเรือนและในชุมชนได้

โครงการที่ 2 โครงการบริการวิชาการชุมชนแบบบูรณาการในพื้นที่บริการของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
บ้านหนองมะเขือ บ้านหัวดูน บ้านหนองบัว บ้านห้วยคุ้ม และโรงเรียนประชาสามัคคี ตำบลขามใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี	ผู้นำชุมชนสามารถนำความรู้ไปใช้ในการพัฒนาประชาชนในชมชนของตนเองได้	1. โครงการแปรรูปผลิตภัณฑ์สมุนไพรพื้นบ้าน 2. การสร้างเครือข่ายในการพัฒนากลุ่มผู้สูงอายุและเด็กในชุมชน ให้มีพื้นที่ในการจัดกิจกรรมสานสัมพันธ์ร่วมของแต่ละชุมชน	ประชาชนในชุมชน 350 คน	ประชาชนในชมชนที่เข้าร่วมโครงการสามารถแปรรูปผลิตภัณฑ์สมุนไพรพื้นบ้านตลอดจนเกิดเครือข่ายในการพัฒนากลุ่มผู้สูงอายุและเด็กในชุมชน ให้มีพื้นที่ในการจัดกิจกรรมสานสัมพันธ์ร่วมของแต่ละชุมชน

โครงการที่ 3 โครงการส่งเสริมและพัฒนาความร่วมมือกับชุมชนท้องถิ่นตามพระราโชบาย

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
บ้านคูเมือง ตำบลคูเมือง อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี	พัฒนาความร่วมมือกับชุมชนท้องถิ่นตามพระราโชบาย	ส่งเสริมเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชนท้องถิ่นตามพระราโชบาย	ประชาชนในชุมชน 100 คน	มีชุมชนต้นแบบในการพัฒนาท้องถิ่นตามพระราโชบาย

โครงการที่ 4 โครงการสานสัมพันธ์กับชุมชนเพื่อส่งเสริมความเข้มแข็งอย่างยั่งยืนของคณะวิทยาศาสตร์ตามพระราโชบาย

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
บ้านหนอง ตำบล บัวท่าหลวง บ้านห้วยหวาย ตำบลคอนสาย อำเภอตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี	การนำพระราโชบายสู่การพัฒนาชุมชนได้อย่างยั่งยืน	ส่งเสริมให้ชุมชนสามารถพัฒนาตามพระราโชบายและสร้างความเข้มแข็งของชุมชนได้อย่างยั่งยืน	ครัวเรือน 158 ครัวเรือน	มีชุมชนต้นแบบในการน้อมนำพระราโชบายสู่การพัฒนาชุมชนได้อย่างยั่งยืน

โครงการที่ 5 โครงการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นและโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน ตามบทบาทของมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้อ

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
บ้านหนองบัวแดง ตำบลยางสักกระโพหลุ่ม อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดอุบลราชธานี	การพัฒนาท้องถิ่น	ส่งเสริมเครือข่ายและยกระดับการทำงานร่วมกันกับภาคีเครือข่ายแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นและมีข้อตกลงความร่วมมือระหว่างกัน	ประชาชน 100 คน	เกิดภาคีเครือข่ายแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นในเขตบริการของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

โครงการที่ 6 โครงการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นและโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน ตามบทบาทของมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้อ

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
หมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพนเมือง ตำบลโพนเมือง อำเภอเหล่าเสือโก้ก จังหวัดอุบลราชธานี	ปัญหาการพิพาทเกี่ยวกับการใช้สิทธิบนที่ดินของชุมชน	รวบรวมปัญหาทางกฎหมายและกระบวนการยุทธิธรรม เพื่อนำมาหาแนวทางหรือรูปแบบในการแก้ไขป้องกันและสร้างเสริมความเข็มแข็งด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมอย่างยั่งยืน	ประชาชน 100 คน	ได้แนวทางหรือรูปแบบในการแก้ไขป้องกันและสร้างเสริมความเข็มแข็งด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมอย่างยั่งยืน จากปัญหาและความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง

โครงการที่ 7 โครงการพัฒนาศักยภาพม่วงสามสิบสู่ชุมชนต้นแบบแห่งสุขภาวะอย่างยั่งยืน ตำบลม่วงสามสิบ อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดอุบลรา

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
12 หมู่บ้าน ในตำบลม่วงสามสิบ อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดอุบลราชธานี	ผู้ป่วยโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีอำเภอม่วงสามสิบจังหวัดอุบลราชธานี	สร้างความรู้ความเข้าใจให้กลุ่มเสี่ยงต่อโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี	ประชาชน 100 คน	สามารถลดจำนวนผู้ป่วยโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดีอำเภอม่วงสามสิบ และเป็นต้นแบบให้ชุมชนใกล้เคียงตลอดจนขยายผลให้ทุกพื้นที่ในเขตบริการของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

โครงการที่ 8 โครงการพัฒนาศักยภาพม่วงสามสิบสู่ชุมชนต้นแบบแห่งสุขภาวะอย่างยั่งยืน ชุมชนวัดหนองหลัก ตำบลเหล่าบก อำเภอม่วงสามสิ
จังหวัดอุบลราชธานี

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
ชุมชนวัดหนองหลัก ตำบลเหล่าบก อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดอุบลราชธานี	ผู้ป่วยโรคเบาหวานอำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดอุบลราชธานี	สร้างความรู้ความเข้าใจให้กลุ่มเสี่ยงต่อผู้ป่วยโรคเบาหวาน	ประชาชน 100 คน	สามารถลดจำนวนผู้ป่วยโรคเบาหวานอำเภอม่วงสามสิบ และเป็นต้นแบบให้ชุมชนใกล้เคียงตลอดจนขยายผลให้ทุกพื้นที่ในเขตบริการของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

โครงการที่ 9 โครงการพัฒนาศักยภาพม่วงสามสิบสู่ชุมชนต้นแบบแห่งสุขภาวะอย่างยั่งยืน บ้านดอนแดงใหญ่ ตำบลหนองเหล่า อำเภอม่วงสาม
จังหวัดอุบลราชธานี

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
บ้านดอนแดงใหญ่ ตำบลหนองเหล่า อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดอุบลราชธานี	เกษตรกรลดการใช้สารเคมีในการกำจัดศัตรูพืชในพื้นที่เพาะปลูก	ส่งเสริมการลดการใช้สารเคมีในการกำจัดศัตรูพืชในพื้นที่เพาะปลูก	ประชาชน 100 คน	สามารถลดการใช้สารเคมีในการกำจัดศัตรูพืชในพื้นที่เพาะปลูกและเป็นต้นแบบให้ชุมชนใกล้เคียงตลอดจนขยายผลให้ทุกพื้นที่ในเขตบริการของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

โครงการที่ 10 โครงการดูแลสุขภาพแบบพอเพียงตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
8 หมู่บ้าน ประกอบด้วย 1) บ้านเชือก ม.5 2) บ้านหนองขอน ม.6 3) บ้านหนองช้าง ม.7 4) บ้านดอนชี ม.8 5) บ้านหนองไฮ ม.9 6) บ้านหนองขอน ม.10 7) บ้านนาทุ่งมั่ง ม.14 8) บ้านหนองขอน ม.14 ตำบลหนองขอน อำเภอ	ประชาชนในชุมชนสามารถลดความเสี่ยงในการเกิดโรคเรื้อรัง	ส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนได้รู้จักวิธีการดูแลสุขภาพแบบพอเพียงและสามารถดูแลสุขภาพตนเอง ครอบครัว และชุมชนได้มากยิ่งขึ้น ตลอดจนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสุขภาพเพื่อลดความเสี่ยงในการเกิดโรคเรื้อรัง	ประชาชน 100 คน	สามารถลดความเสี่ยงในการเกิดโรคในชุมชนเป้าหมายและเป็นต้นแบบให้ชุมชนใกล้เคียงตลอดจนขยายผลให้ทุกพื้นที่ในเขตบริการของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

โครงการที่ 11 โครงการบูรณาการด้านเทคโนโลยีสู่ชุมชน

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
ชุมชนบ้านบัวเทิง ตำบลท่าช้าง อำเภอสว่างวีระวงศ์ จังหวัดอุบลราชธานี	ชุมชนขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยี	ส่งเสริมความร่วมมือทางวิชาการในการใช้เทคโนโลยีระหว่างชุมชนและมีการบูรณาการการใช้เทคโนโลยีสู่การพัฒนาชุมชน	ประชาชน 150 คน	ชุมชนสามารถบูรณาการการใช้เทคโนโลยีสู่การพัฒนาชุมชนของตนเองได้

โครงการที่ 12 โครงการบูรณาการการจัดการเรียนการสอน การบริการวิชาการ และการวิจัยในชุมชน (ตำบลสุขภาพดีวิถีไทยปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่ไทยแลนด์ 4.0)

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
บ้านก่อเอ้ ตำบลก่อเอ้ อำเภอเขื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี	ชุมชนต้องการพัฒนาทางด้านการนำสมุนไพรมาใช้ในการรักษาโรค	ส่งเสริมชุมชนในพื้นที่เป้าหมายเกิดการพัฒนาทางด้านการนำสมุนไพรมาใช้ในการรักษาโรคที่เป็นปัญหาสำคัญของชุมชน อาทิเช่น โรคความดันโลหิตสูง โรคเบาหวาน และโรคเกี่ยวกับการปวดกล้ามเนื้อ	ประชาชน 336 คน	ชุมชนในพื้นที่เป้าหมายเกิดการพัฒนาทางด้านการนำสมุนไพรมาใช้ในการรักษาโรคที่เป็นปัญหาสำคัญของชุมชน อาทิเช่น โรคความดันโลหิตสูง โรคเบาหวาน และโรคเกี่ยวกับการปวดกล้ามเนื้อ

โครงการที่ 13 โครงการสร้างและพัฒนาเครือข่ายศูนย์การเรียนรู้ตามศาสตร์พระราชา

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
บ้านโคกเที่ยง ตำบลคันไร่ อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี และ เมืองบาเจียงเจริญสุข แขวงจำปาสัก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว	เครือข่ายศูนย์การเรียนรู้ตามศาสตร์พระราชา	มหาวิทยาลัยมีเครือข่ายศูนย์การเรียนรู้ตามศาสตร์พระราชา ทั้งในประเทศและต่างประเทศ	ชุมชน 2 ชุมชน	มหาวิทยาลัยมีศูนย์การเรียนรู้ตามศาสตร์พระราชา ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : การผลิตและพัฒนาครู / การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา สร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพ ในการจัดการเรียนรู้

โครงการที่ 1 โครงการพัฒนาเครือข่ายและชุมชนท้องถิ่น (กิจกรรมการพัฒนาทักษะการอ่าน การเขียนของนักเรียน ผ่านการสร้างเครือข่ายชุมชนวิชาชีพ)

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาม่วงสามสิบ ตำบลม่วงสามสิบ อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดอุบลราชธานี	1. ปัญหาการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ของเด็กไทย 2. พัฒนาครูเพื่อส่งเสริมศักยภาพในการสอน	การส่งเสริมและพัฒนาเครือข่ายชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนาทักษะการอ่าน การเขียนของนักเรียน	1. ครู จำนวน 60 คน 2. นักเรียน 300 คน	มีการสร้างต้นแบบเครือข่ายชุมชน เพื่อขยายเครือข่ายและชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนาทักษะการอ่าน การเขียนของนักเรียนในพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี

โครงการที่ 2 โครงการเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏสนองพระราชดำริ : ไอซีทีส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลรา

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
จ.อุบลราชธานี จ. อำนาจเจริญ และ จ. ยโสธร	การประยุกต์ใช้ไอทีในการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะขยายผลให้นักศึกษาครูและครูจากโรงเรียนในท้องถิ่น ให้สามารถประยุกต์ใช้ไอซีทีจัดการเรียนรู้	1) ส่งเสริมการใช้ไอซีทีจัดการเรียนรู้แบบโครงการ (Project Based Learning using ICT) 2) บทเรียนระบบสื่อสารออนไลน์เพื่อการเรียนรู้ทางไกลฯ (MOOC) 3) การพัฒนาทักษะการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ควบคุมอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์	1. นักศึกษาในมหาวิทยาลัยและนักศึกษาชั้นปีที่ 5 คณะครุศาสตร์ จำนวน 308 คน 2. ครูและนักเรียนโรงเรียนเครือข่ายในท้องถิ่น	นักศึกษาครู และครูของโรงเรียนในท้องถิ่น ให้สามารถประยุกต์ใช้ไอซีทียกระดับคุณภาพการศึกษา พร้อมก้าวสู่พลเมืองในศตวรรษที่ 21

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : การยกระดับคุณภาพการศึกษา /ยกระดับคุณภาพของบัณฑิต พัฒนาอาจารย์ ปรับปรุงหลักสูตร พัฒนาศักยภาพของอาจารย์ให้เป็นมืออาชีพ

โครงการที่ 1 โครงการพัฒนากระบวนการผลิตบัณฑิตคณะครุศาสตร์

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี	การพัฒนาระบบและกลไกการบริหารหลักสูตร เป็นภารกิจสำคัญของ ในการสร้างมาตรฐานหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานระดับอุดมศึกษาและกรอบมาตรฐาน คุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู	ส่งเสริมให้ผู้สอน ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เรื่องวิธีการสอน สื่อการสอน และการวัดผลประเมินผล	1. อาจารย์ จำนวน 70 คน 2. นักศึกษา 2,124 คน	หลักสูตรได้มีการบริหารจัดการอย่างมีคุณภาพ เพื่อใช้การจัดการเรียนการสอนผลิตบัณฑิตที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัย

โครงการที่ 2 โครงการการบริหารจัดการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรสายวิชาการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี	การส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ ความสามารถ ทักษะและศักยภาพ ในการปฏิบัติงานสูงขึ้น ตลอดจนมีทัศนคติที่ดีต่อองค์กรหรือต่อมหาวิทยาลัย จะทำให้มหาวิทยาลัยเจริญก้าวหน้า และเกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรสายวิชาการเพื่อเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ	- อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี จำนวน 433 คน	มีอาจารย์ได้รับการส่งเสริมหรือพัฒนาให้เข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการเพิ่มขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่ 4 : การพัฒนาระบบบริหารจัดการ / ปฏิรูประบบบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล / พัฒนาและบริหารจัดการสถานศึกษา /พัฒนาสร้างความร่วมมือระหว่างกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ

โครงการที่ 1 โครงการทบทวนการใช้ระบบระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ได้มีการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ เพื่อนำมาใช้ในการบริหารจัดการมหาวิทยาลัย (MIS) และใช้เป็นสารสนเทศในการตัดสินใจในการบริหารของมหาวิทยาลัย	ส่งเสริมความร็ความเข้าใจของผู้ใช้งานระบบระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการของมหาวิทยาลัย (MIS)	- บุคลากรด้านแผนงานและงบประมาณ ของคณะ ศูนย์ สำนักและสถาบัน จำนวน 70 คน	ผู้ใช้งานระบบระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการของมหาวิทยาลัย (MIS) มีความรู้ความเข้าใจในระบบ เพิ่มมากขึ้น

7. มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : การพัฒนาท้องถิ่น / การปฏิรูประบบการวิจัยและการบริการทางวิชาการ/การพัฒนาสงคม ชุมชน ท้องถิ่น / การอนุรักษ์ ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

โครงการที่ 1. สร้างป่า สร้างรายได้สนองพระราชดำริ โดยมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
อำเภอหนองฮี อำเภอพนมไพร อำเภอโพธิ์ชัย อำเภอโพนทอง อำเภอหนองพอก อำเภอเมยวดี อำเภอเสลภูมิ อำเภอธวัชบุรี อำเภอทุ่งเขาหลวง อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด	งบประมาณในการดำเนินการไม่มีความต่อเนื่อง ทำให้การขยายงานตามโครงการ	กิจกรรมที่ 1 อบรมเชิงปฏิบัติการ กิจกรรมที่ 2 สนับสนุนการปลูกป่า กิจกรรมที่ 3 ปลูกป่าชุมชน กิจกรรมที่ 4 ศูนย์เรียนรู้อนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่อง มาจากพระราชดำริต้นแบบ	1. ผู้นำชุมชน อาจารย์ นักศึกษา นักเรียน จำนวน 400 คน 2. ป่าชุมชน อำเภอละ 1 ป่า รวม 20 ป่าชุมชน 3. สถานศึกษา อำเภอละ 1 แห่ง รวม 20 แห่ง 4. มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด จำนวน 1 แห่ง 5. กล้าไม้ (ไม้เศรษฐกิจ/ไม้สมุนไพร) จำนวน 31,000 กล้า (ป่าชุมชนละ 1,000 กล้า สถานศึกษาละ 500 กล้า และมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด จำนวน 1,000 กล้า)	1. ฟื้นฟูป่าชุมชนให้มีความอุดมสมบูรณ์ 2. สร้างรายได้ ลดรายจ่ายให้ชาวบ้านในพื้นที่เป้าหมาย 3. สร้างจิตสำนึกในการดูแลรักษาป่า 4. สร้างห่วงโซ่อาหารของชุมชนให้มีความมั่นคงทางอาหาร

โครงการที่ 2 โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเกษตรกร(โรงเรียนชาวนา) โดยมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดและสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาและโรงเรียนขยายโอกาสและ ศพก.อำเภอละ 1 แห่ง	งบประมาณในการดำเนินการไม่มีความต่อเนื่อง ทำให้การขยายพื้นที่/จำนวนกลุ่มเป้าหมายหรือการถ่ายทอดเทคโนโลยีให้เกิดความยั่งยืนตามโครงการ	**กิจกรรมที่ 1** : กิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรด้วยวิทยาศาสตร์ นวัตกรรมและเทคโนโลยี มีหลักสูตรในการพัฒนาจำนวน 1 หลักสูตร -การอบรม1หลักสูตร การศึกษาดูงานและการปฏิบัติสถานที่จริง **กิจกรรมที่ 2** : กิจกรรมศูนย์ถ่ายทอดนวัตกรรมการเรียนรู้การแปรรูปข้าว **กิจกรรมที่ 3 :** กิจกรรมการประกวดและคัดเลือกเกษตรกรผู้ปลูกข้าวหอมมะลิ	- นักเรียน นักศึกษาและสถานศึกษาและผู้ปกครองนักเรียนได้รับการส่งเสริมเป็นโรงเรียน นำร่องในจังหวัดร้อยเอ็ดเป็นโรงเรียนชาวนา (เกษตรกรมืออาชีพ) - เกษตรกร กลุ่ม ศพก.ได้รับการสนับสนุนส่งเสริมเป็นโรงเรียนเกษตรกรมืออาชีพทุกอำเภอ	1) เกษตรกรมีการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำเกษตรกรรมมืออาชีพ 2) มีศูนย์การเรียนรู้ที่ส่งเสริมเกษตรกรและเยาวชนได้ที่ได้รับการพัฒนาสามารถนำองค์ความรู้ไปพัฒนาการทำนาที่มีคุณภาพ

โครงการที่ 3 โครงการพัฒนาท้องถิ่นด้านการทำบัญชีครัวเรือน โดยมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดและหมู่บ้านภายในตำบลเกาะแก้วและตำบลท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด	1. การลืมบันทึกบัญชี ทำให้ขาดความต่อเนื่องในการบันทึก และส่งผลให้ไม่อยากบันทึก 2. ผู้จัดทำเข้าใจผิดในรายการบัญชี ไม่เข้าใจรายการที่เป็นรายรับ จึงไม่ได้บันทึกบัญชี 3.การเขียนชื่อรายการผิด การบันทึกตัวเลขผิด การบวกหรือการลบจำนวนเงินผิด อาจเกิดจากการลืมจดบันทึกรายการบัญชี หรือบันทึกรายการซ้ำๆ กันหลายรายการ ปัญหาดังกล่าวแก้ไขโดยการคำนวณจำนวนเงินกระทบยอดเงินคงเหลือในบัญชีกับยอดเงินฝากธนาคารที่ครอบครัวมีอยู่จริง หรือยอดเงินที่เก็บไว้สำหรับใช้จ่ายจริง	**กิจกรรมที่ 1** ให้ความรู้เกี่ยวกับการทำบัญชีครัวเรือน **กิจกรรมที่ 2** สอนการวิเคราะห์ รายรับ-รายจ่าย ของครัวเรือน **กิจกรรมที่ 3** ให้ความรู้เกี่ยวกับการบันทึกบัญชีครัวเรือน **กิจกรรมที่ 4** การเรียนรู้การจัดการการเงินและการออม	ประชากรหมู่บ้านภายในตำบลเกาะแก้ว และตำบล ท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด	1) สามารถวางแผนการใช้จ่ายได้อย่างรอบคอบ 2) ทราบถึงรายได้และค่าใช้จ่ายของตนและครอบครัว 3) รู้จักบันทึกบัญชีรายรับ-รายจ่ายภายในครัวเรือน
มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดและหมู่บ้านภายในตำบลเกาะแก้วและตำบลท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด	สังคมปัจจุบัน ประชาชนต้องเผชิญกับปัญหาสังคมต่าง ๆ เช่น ปัญหาด้านเศรษฐกิจ ปัญหาการทำงาน ปัญหาสุขภาพ การระบาดของโรคต่าง ๆ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด โดยคณะพยาบาลศาสตร์ จึงเล็งเห็นความสำคัญในการดูแลส่งเสริมสุขภาพทุกช่วงวัย	**กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์** - สะท้อนคิดประสบการณ์การดูแลสุขภาพ **กิจกรรมสะอาดหมดจดทั้งภายในและภายนอก** - ใช้แสงแดดเพื่อการดูแลสุขภาพ **กิจกรรมเสวนา** เรื่อง การสร้างเสริมสุขภาพตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง - อาหารตามธาตุ - การออกกำลังกายแบบองค์รวม - การบริหารอารมณ์	ประชากรหมู่บ้านภายในตำบลเกาะแก้ว และตำบล ท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด	1. ผู้เข้าร่วมโครงการมีภาวะสุขภาพสมบูรณ์ทั้งกาย จิต และจิตวิญญาณ 2. ผู้เข้าร่วมโครงการสามารถนำความรู้และทักษะที่ได้ไปประยุกต์ใช้กับตนเองและครอบครัว และประชาชนทั่วไป เมื่อเกิดภาวะเจ็บป่วย หรือเพื่อการส่งเสริมสุขภาพ 3. เกิดเครือข่ายการดูแลสุขภาพ

โครงการที 6 โครงการส่งเสริมสืบสานศิลปวัฒนธรรมด้านงานประเพณีและวัฒนธรรม โดยมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
ชุมชน ภายในและภายนอก มหาวิทยาลัยและในจังหวัดร้อยเอ็ดและจังหวัดใกล้เคียง	1. เพื่อสร้างจิตสำนึกในการในการสืบสานศิลปวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่นของจังหวัดร้อยเอ็ด	1 ประเพณีบุญผะเหวด ฟังเทศน์มหาชาติ 2. กิจกรรมสมมาน้ำคืนเพ็งเส็งประทีป 3. กิจกรรมสืบสานวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	ประชากรหมู่บ้านภายในตำบลเกาะแก้ว และตำบล ท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด	1.นักศึกษาและบุคลากรมีจิตสำนึกและทัศนคติที่ดีต่อการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : การผลิตและพัฒนาครู / การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา สร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพ ในการจัดการเรียนรู้

โครงการที่ 1 การพัฒนาคุณภาพของนักเรียนที่จะเข้าศึกษาต่อสาขาครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์แก่สถานศึกษาด้วยกระบวนการผู้ให้คำปรึกษาและ (Coaching & Mentoring) โดยมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
1.) มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด 2) สถานศึกษาระดับขั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	1.พัฒนาคุณภาพนักเรียนที่จะเข้าเรียนต่อสาขาวิชาชีพครู 2.พัฒนาครูเพื่อส่งเสริมศักยภาพในการสอน	กิจกรรมที่ 1. โครงการจัดการความรู้พัฒนาเทคนิคการ Coaching and Mentoring เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าศึกษาต่อคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด กิจกรรมที่ 2. การอบรมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณภาพของนักเรียน นักศึกษา และแนวทางการพัฒนาคุณภาพนักเรียนเพื่อเตรียมพร้อมการเรียนสายครุศาสตร์	1. ครู ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 28 ประมาณ 300 คน 2. นักเรียนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 28 ประมาณ 3000 คน 3. คณาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดจำนวน 60 คน	1 ครูมีความสามารถด้านการอำนวยการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพของนักเรียน 2 นักเรียนมีคุณภาพพื้นฐานที่จะเข้าเรียนสายครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์
1.) มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด	เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	ผู้บริหารและอาจารย์พี่เลี้ยงจากโรงเรียนในเขตพื้นที่บริการ	1. ผู้บริหารและอาจารย์พี่เลี้ยงมีความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 2. เกิดสัมพันธภาพอันดีระหว่างมหาวิทยาลัยกับโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

โครงการที่ 3 โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง โดยมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
1.โรงเรียนขนาดเล็กในเขตพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ดและจังหวัดยโสธร	1. เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่สถานศึกษาและโรงเรียนขนาดเล็กในท้องถิ่น 2.โดยมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด เป็นสถาบันเพื่อพัฒนาท้องถิ่นจะเป็นกลไกในการขับเคลื่อนและสนับสนุนให้กับโรงเรียนในท้องถิ่น	1. อบรมเชิงปฏิบัติการเทคนิคกระบวนการเรียนการสอน 2. อบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาครูเพื่อสร้างสื่อนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ 3. พัฒนาครูในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อจัดการเรียนรู้ของนักเรียน	โรงเรียนขนาดเล็กในเขตพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ดและจังหวัดยโสธร	1. เกิดการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กในท้องถิ่น 2. ครูผู้สอนได้รับการพัฒนาศักยภาพทักษะความรู้ความสามารถ ที่จำเป็นต่อวิชาชีพครู

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : การยกระดับคุณภาพการศึกษา /ยกระดับคุณภาพของบัณฑิต พัฒนาอาจารย์ ปรับปรุงหลักสูตร พัฒนาศักยภาพของอาจารย์ให้เป็นมืออาชีพ

โครงการที่ 1โครงการ นิเทศ กำกับ ติดตาม เสนอแนะและให้คำปรึกษาการใช้โปรแกรม The Geometer's Sketchpad (GSP) และโปรแกร GeoGebra บูรณาการสร้างสื่อจำลองสถานการณ์เพื่อ แก้ปัญหาคณิตศาสตร์ในศตวรรษที่ 21 โดยมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเ

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
ครูที่ปฏิบัติการสอนวิชาคณิตศาสตร์ โรงเรียนในเขตพื้นที่ จังหวัดร้อยเอ็ด และจังหวัดยโสธ	1. ด้านการเดินทาง ระยะทางการเดินทางในบางโรงเรียนมีระยะทางที่ไกลและใช้เวลาในการเดินทางค่อนข้างมาก 2. บางโรงเรียนไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน ทำให้ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนโดยการใช้โปรแกรม The Geometer's Sketchpad (GSP) และโปรแกรม GeoGebra ได้	กิจกรรมที่ 1 ให้รู้ นิเทศให้ผู้รับการนิเทศรู้ในสิ่งที่ต้องดำเนินการหรือตรวจสอบความเข้าใจในเรื่องที่นิเทศ และต้องมั่นใจว่าผู้รับการนิเทศรับรู้และเข้าใจ กิจกรรมที่ 2 ให้ทำตรวจสอบเอกสารหลักฐานการดำเนินงานที่แสดงว่าผู้รับการนิเทศได้ดำเนินการด้วยความเข้าใจที่ถูกต้อง กิจกรรมที่ 3 ให้กำลังใจ ผู้นิเทศให้ผลสะท้อนกลับและแลกเปลี่ยนรู้เพื่อร่วมกันพัฒนางาน พร้อมทั้งให้กำลังใจในการพัฒนา	ครูที่ปฏิบัติการสอนวิชาคณิตศาสตร์ โรงเรียนในเขตพื้นที่ จังหวัดร้อยเอ็ด และจังหวัดยโสธ	สามารถสร้างสื่อการเรียนการสอนคณิตศาสตร์แบบบูรณาการโดยใช้โปรแกรม The Geometer's Sketchpadและโปรแกรม Geogebra และครูผู้สอนคณิตศาสตร์ สามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยการนำโปรแกรม The Geometer's Sketchpad (Gsp) และโปรแกรม Geogebraไปใช้บูรณาการในการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน

โครงการที่ 5 โครงการยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนสู่ไทยแลนด์ 4.0 โดยมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด	จากการเรียนทั้ง 5 ด้าน และกำหนดให้มีการประกันคุณภาพภายในของหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องทุกหลักสูตร ซึ่งรายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.2) ในหมวด 7 การประกันคุณภาพหลักสูตร ระบุไว้ว่า มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดใน มคอ.3 และ มคอ.4 (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ 25 ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา ให้เป็นไปแนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรอุดมศึกษา พ.ศ.2558	กิจกรรมที่ 1 พัฒนาหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2557 – 2558 (จำนวน 8 หลักสูตร) กิจกรรมที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2561 – 2562 (จำนวน 12 หลักสูตร) กิจกรรมที่ 3 การพัฒนากระบวนการทวนสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐาน TQF (จำนวน 47 หลักสูตร) กิจกรรมที่ 4 การพัฒนากระบวนการการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาหมวดศึกษาทั่วไป	1 อาจารย์ผู้สอนในรายวิชาหมวดศึกษาทั่วไป จำนวน 160 คน 2. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และอาจารย์ประจำหลักสูตร จำนวน 230 คน 3. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และอาจารย์ประจำหลักสูตร จำนวน 60 คน 4. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และอาจารย์ประจำหลักสูตร จำนวน 40 คน	1.รูปเล่มหลักสูตรที่ปรับปรุงเรียบร้อยแล้วและเป็นไปกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ห่งชาติ พ.ศ.2552 2.รูปเล่มหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นใหม่เรียบร้อยแล้วและเป็นไปกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับ อุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 3. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตร มีการดำเนินการทวนสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ และการรายงานผลการทวนสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ 4. อาจารย์ผู้สอนได้เรียนรู้แนวทางการประเมินผลการเรียนรู้ในรายวิชาหมวดศึกษาทั่วไป ให้สอดคล้องตามกรอบระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF)

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดเป็นมหาวิทยาลัย	จำเป็นต้อง มีการปรับปรุงรูปแบบและกระบวนการการบริหารจัดการให้มีความยืดหยุ่นทันสมัย รวมทั้งมีกลยุทธ์และนวัตกรรมใหม่ในการนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อการพัฒนาและบริการประชาชนในบริบทต่างๆได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1. พัฒนาปรับปรุงระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ 2. ปรับปรุงระบบเครือข่ายอินเตอร์เน็ตไร้สาย 3. พัฒนาบุคลากรทางด้านการเรียนการสอนด้วยเทคโนโลยี 4. อบรมเชิงปฏิบัติการใช้สื่อโสตทัศนูปกรณ์	อาจารย์ บุคลากร เจ้าหน้าที่ นักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด และประชาชนในท้องถิ่นไม่น้อยกว่า 8,000 คน	มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำในภาคตะวันเฉียงเหนือเพื่อพัฒนาท้องถิ่นด้วยนวัตกรรม

โครงการที่ 2 พัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการด้านงบประมาณ การเงินและพัสดุ
โดยมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดเป็นมหาวิทยาลัย	เพื่อพัฒนาระบบบริหารจัดการด้านงบประมาณ ให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาธิบาล โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้	1. พัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านงบประมาณ การเงิน การคลังและพัสดุ	อาจารย์ บุคลากร เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด	มีระบบสารสนเทศด้านการบริหารจัดการงบประมาณ

โครงการที่ 3. ประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส ในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ โดยมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดเป็นมหาวิทยาลัย	เพื่อให้เป็นไปตามมาตรการเสริมเชิงบวกด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในยุทธศาสตร์ชาติ	1. สำรวจความคิดเห็นผู้รับบริการหรือผู้มีส่วนได้เสีย 2. สำรวจความคิดเห็นบุคลากร	อาจารย์ บุคลากร เจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด	หน่วยงานได้รับทราบระดับคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของตนเอง ทำให้เกิดความตระหนักและให้ความสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักคุณธรรมและความโปร่งใสมากยิ่งขึ้น

8. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : การพัฒนาท้องถิ่น

โครงการที่ 1 โครงการวิทยาศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
บ.ชุมชนโพธิ์ศรี ต.ตลาด อ.เมือง จ. มหาสารคาม	จังหวัดมหาสารคาม มีนโยบายให้ประชาชนจัดการขยะด้วยตนเอง และต้องการยกระดับกลุ่มผู้ผลิตสินค้าเกษตรและผ้าทอของชุมชนให้มีคุณภาพ	ถ่ายทอดความรู้ทางวิทยาศาสตร์ให้กับชุมชน -นำองค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ไปประยุกต์ใช้แก้ปัญหาและยกระดับคุณภาพชีวิตชุมชนอย่างเป็นรูปธรรม	120 คน	1. ชุมชนได้รับความรู้ในการคัดแยกและกำจัดขยะภายในชุมชน มีการประสานร้านรับซื้อขยะรีไซเคิลเข้ามารับซื้อขยะในชุมชน 2. กลุ่มผู้ผลิตสินค้าเกษตรได้รับความรู้และฝึกทำหัวเชื้อไตรโครโดมาเพื่อใช้แก้ปัญหาเชื้อราในสินค้าเกษตรแทนการใช้สารเคมี 3. กลุ่มผู้ผลิตสินค้าผ้าทอและย้อมสีธรรมชาติ ได้รับองค์ความรู้และฝึกปฏิบัติการย้อมสีธรรมชาติ ซึ่งได้รับการรับร้องมาตรสินค้า OTOP 5 ดาว

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
บ.หนองยาง ต.หนองยาง อ.โกสุมพิสัย จ. มหาสารคาม	ตำบลเหล่า อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม มีนโยบายให้ประชาชนจัดการขยะด้วยตนเอง และต้องการยกระดับกลุ่มผู้ผลิตสินค้าเกษตรและผ้าทอของชุมชนให้มีคุณภาพ	ถ่ายทอดความรู้ทางวิทยาศาสตร์ให้กับชุมชน -นำองค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ไปประยุกต์ใช้แก้ปัญหาและยกระดับคุณภาพชีวิตชุมชนอย่างเป็นรูปธรรม	120 คน	1. ชุมชนได้รับความรู้ในการคัดแยกและกำจัดขยะภายในชุมชน มีการประสานร้านรับซื้อขยะรีไซเคิลเข้ามารับซื้อขยะในชุมชน 2. กลุ่มผู้ผลิตสินค้าเกษตรได้รับความรู้และฝึกทำหัวเชื้อไตรโครโดมาเพื่อใช้แก้ปัญหาเชื้อราในสินค้าเกษตรแทนการใช้สารเคมี 3. กลุ่มผู้ผลิตสินค้าผ้าทอและย้อมสีธรรมชาติ ได้รับองค์ความรู้และฝึกปฏิบัติการย้อมสีธรรมชาติ ซึ่งได้รับการรับร้องมาตรสินค้า OTOP 5 ดาว

โครงการที่ 2 โครงการเผยแพร่กฎหมายสู่ชุมชน

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
ชุมชนกุดนางใย ต.ตลาด อ.เมือง จ. มหาสารคาม	ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจว่าการกระทำใดบ้างที่เป็นความผิดต่อกฎหมาย มีผลร้ายแรงอย่างใด และมีกระบวนการดำเนินคดีอย่างไรบ้าง อาจทำให้ผู้จะล่วงละเมิดกฎหมาย	เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ กฎหมายอาญา กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และกระบวนการดำเนินคดีบังคับโทษแก่ผู้ล่วงละเมิด ผู้นำชุมชนและชาวบ้านในชุมชน	120 คน	บริการวิชาการไปสู่ชุมชน โดยการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ กฎหมายอาญา กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และกระบวนการดำเนินคดีบังคับโทษแก่ผู้ล่วงละเมิด ผู้นำชุมชน และชาวบ้านทั่วไป

โครงการที่ 3 โครงการถ่ายทอดความรู้กฎหมายและสิทธิพลเมืองของประชาชน

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
บ.ท่าขอนยาง ต.ท่าขอนยาง อ.กันทรวิชัย จ.มหาสารคาม	ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจว่าการกระทำใดบ้างที่เป็นความผิดต่อกฎหมาย มีผลร้ายแรงอย่างใด และมีกระบวนการดำเนินคดีอย่างไรบ้าง อาจทำให้ผู้จะล่วงละเมิดกฎหมาย	เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ กฎหมายอาญา กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และกระบวนการดำเนินคดีบังคับโทษแก่ผู้ล่วงละเมิด ผู้นำชุมชนและชาวบ้านในชุมชน	120 คน	บริการวิชาการไปสู่ชุมชน โดยการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ กฎหมายอาญา กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และกระบวนการดำเนินคดีบังคับโทษแก่ผู้ล่วงละเมิด ผู้นำชุมชน และชาวบ้านทั่วไป

โครงการที่ 4 โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชนเพื่อความเป็นพลเมืองและทักษะอาชีพ

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
บ.โดท่างาม ต.ห้วยแอ่ง อ.เมือง จ.มหาสารคาม	การพัฒนาการศึกษาที่มุ่งเน้นการพัฒนาทางด้านวิชาการอย่างเดียวเป็นหลัก จนทำให้เด็กและเยาวชนขาดทักษะในการดำรงชีวิตประจำวัน	สร้างเครือข่ายสถานศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองและทักษะอาชีพตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง - เสริมสร้างความรู้ความชำนาญในทักษะอาชีพเด็กและเยาวชน	120 คน	1. เครือข่ายสถานศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองและทักษะอาชีพตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 10 แห่ง 2. เด็กและเยาวชนได้รับการเสริมสร้างความรู้ความชำนาญในทักษะอาชีพ อย่างน้อย 3 อาชีพ

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
บ. ท่าตูมดอนเรือ ต.ท่าตูม อ.เมือง จ.มหาสารคาม	การพัฒนาการศึกษาที่มุ่งเน้นการพัฒนาทางด้านวิชาการอย่างเดียวเป็นหลัก จนทำให้เด็กและเยาวชนขาดทักษะในการดำรงชีวิตประจำวัน	สร้างเครือข่ายสถานศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองและทักษะอาชีพตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง - เสริมสร้างความรู้ความชำนาญในทักษะอาชีพเด็กและเยาวชน	100 คน	1. เครือข่ายสถานศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองและทักษะอาชีพตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 10 แห่ง 2. เด็กและเยาวชนได้รับการเสริมสร้างความรู้ความชำนาญในทักษะอาชีพ อย่างน้อย 3 อาชีพ
บ.หนองตื่น ต.เขวา อ.เมือง จ.มหาสารคาม	การพัฒนาการศึกษาที่มุ่งเน้นการพัฒนาทางด้านวิชาการอย่างเดียวเป็นหลัก จนทำให้เด็กและเยาวชนขาดทักษะในการดำรงชีวิตประจำวัน	สร้างเครือข่ายสถานศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองและทักษะอาชีพตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง - เสริมสร้างความรู้ความชำนาญในทักษะอาชีพเด็กและเยาวชน	30 คน	1. เครือข่ายสถานศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองและทักษะอาชีพตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 10 แห่ง 2. เด็กและเยาวชนได้รับการเสริมสร้างความรู้ความชำนาญในทักษะอาชีพ อย่างน้อย 3 อาชีพ

โครงการที่ 5 โครงการบริการวิชาการ เพื่อส่งเสริมโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
บ.หินลาด ต.แวงน่าง อ.เมือง จ. มหาสารคาม	ชุนชนในเขตพื้นที่คลองส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีความต้องการแผนที่และข้อมูลสารสนเทศเพื่อบริหารจัดการน้ำ และการเสริมสร้างอาชีพหลังฤดูการทำนา	พัฒนาแผนที่การใช้น้ำจากโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ -พัฒนาข้อมูลสารสนเทศและองค์ความรู้เพื่อประกอบการบริหารจัดการน้ำของชุมชน -พัฒนาชุมชนในเขตพื้นที่โครงการอันเนื่องมากจากพระราชดำริได้รับการพัฒนาทักษะอาชีพให้เกิดรายได้	50 คน	1. แผนที่การใช้น้ำจากโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ 2. ข้อมูลสารสนเทศและองค์ความรู้เพื่อประกอบการบริหารจัดการน้ำของชุมชน 3. ชุมชนในเขตพื้นที่โครงการอันเนื่องมากจากพระราชดำริได้รับการพัฒนาทักษะอาชีพให้เกิดรายได้ อย่างน้อย 3 อาชีพ
บ.เก่าน้อย ต.แวงน่าง อ.เมือง จ.มหาสารคาม	ชุนชนในเขตพื้นที่คลองส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีความต้องการแผนที่และข้อมูลสารสนเทศเพื่อบริหารจัดการน้ำ และการเสริมสร้างอาชีพหลังฤดูการทำนา	พัฒนาแผนที่การใช้น้ำจากโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ -พัฒนาข้อมูลสารสนเทศและองค์ความรู้เพื่อประกอบการบริหารจัดการน้ำของชุมชน -พัฒนาชุมชนในเขตพื้นที่โครงการอันเนื่องมากจากพระราชดำริได้รับการพัฒนาทักษะอาชีพให้เกิดรายได้	70 คน	1. แผนที่การใช้น้ำจากโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ 2. ข้อมูลสารสนเทศและองค์ความรู้เพื่อประกอบการบริหารจัดการน้ำของชุมชน 3. ชุมชนในเขตพื้นที่โครงการอันเนื่องมากจากพระราชดำริได้รับการพัฒนาทักษะอาชีพให้เกิดรายได้ อย่างน้อย 3 อาชีพ

โครงการที่ 6 โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
บ.อุปราช ต.ท่าสองคอน อ.เมือง จ. มหาสารคาม	มีปัญหาการจัดการขยะภายในชุมชน การจัดการมลพิษสิ่งแวดล้อม การจัดการกลิ่นของมูลสัตว์ สุกร โค กระบือ ปัญหาการจัดการป่าชุมชนและทรัพยากรที่มี เช่น สมุนไพรต่างๆที่ไม่ได้นำมาใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์กับชุมชน	พัฒนาคุณภาพชีวิตเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ให้ประชาชนรู้จักวิธิการจัดการกับมลพิษต่างๆในชุมชน	100 คน	ชุมชนมีความรู้ความเข้าใจในการเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตและได้ตระนักถึงความสำคัญของสิ่งแวดล้อมที่ปราศจากมลพิษต่างๆ

โครงการที่ 7 โครงการเพิ่มผลผลิตและเพิ่มมูลค่าเพื่อการค้าในชุมชน อย่างมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
บ.ดอนเปลือย ต.ขามเฒ่า อ.กันทรวิชัย จ.มหาสารคาม	ชุมชนบ้านดอนเปลือย ตำบลขามเฒ่า อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ประสบปัญหาในการรวมกลุ่มเพื่อพัฒนาชุมชน และขาดอาชีพที่เป็นจุดพัฒนาชุมชนในภาพรวม	พัฒนาชุมชน ให้ได้รับการเสริมสร้างความรู้ความชำนาญในทักษะอาชีพ	120 คน	1. ชุมชนเกิดการรวมกลุ่มเพื่อพัฒนาชุมชน อย่างน้อย 2 กลุ่ม 2. ชุมชนได้รับการเสริมสร้างความรู้ความชำนาญในทักษะอาชีพ อย่างน้อย 2 อาชีพ

โครงการที่ 8 โครงการบริการวิชาการตามความต้องการของชุมชน

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
บ.กุดรัง ต.กุดรัง อ.กุดรัง จ. มหาสารคาม	องค์การบริหารส่วนตำบลกุดรัง มีความต้องการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เกษตรต้นแบบ ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เช่น การใช้ระบบน้ำหยุดในการเกษตร และการทำเกษตรปลอดภัยด้วยระบบไฮโดโปรนิก	สร้างแหล่งเรียนรู้/ศูนย์เรียนรู้ ที่เป็นต้นแบบในการน้อมนำแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน -ถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนเรียนรู้การเกษตรต้นแบบตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	120 คน	1. มีการจัดตั้งแหล่งเรียนรู้/ศูนย์เรียนรู้ ที่เป็นต้นแบบในการน้อมนำแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน อย่างน้อย 1 แห่ง 2. เป็นแหล่งถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนเรียนรู้การเกษตร อย่างน้อย 2 องค์ความรู้

โครงการที่ 9 โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
บ.หนองโนใต้ ต.หนองโนใต้ อ.นาดูน จ. มหาสารคาม	ปัญหาคุณภาพชีวิตและสุขภาพของผู้สูงอายุ ปัญหาเยาวชนขาดทักษะชีวิตและการทำงานแบบมีส่วนร่วม การพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ผู้เรียนสามารถอ่านออกเขียนได้ ด้านการส่งเสริมและให้ความรู้ชุมชนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคมในปัจจุบัน	พัฒนากระบวนการ และสาระการดูแลผู้สูงอายุเหล่านั้นต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพ	120 คน	การดูแลผู้สูงอายุมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับความต้อง และความเหมาะสม เพื่อสร้างกระบวนการและองค์ความรู้นี้ไว้กับสังคมเพื่อการประยุกต์ใช้สืบไป ทั้งเป็นการประสานความร่วมมือระหว่างบุคลากรภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย

โครงการที่ 10 โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้/ศูนย์เรียนรู้ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
บ.ปลาบู่ ต.หนองแสน อ.วาปีปทุม จ. มหาสารคาม	บ้านปลาบู่ ตำบลวังแสง อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม มีการรวมกลุ่มและมีความต้องการในการพัฒนาชุมชนและยกระดับคุณภาพชีวิตของตนเอง	สร้างแหล่งเรียนรู้/ศูนย์เรียนรู้ ที่เป็นต้นแบบในการน้อมนำแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน -ถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนเรียนรู้การเกษตรต้นแบบตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	120 คน	1. ได้รับการการพัฒนาทางด้านการทำเกษตรปลอดภัย และผลักดันสินค้าเกษตรเข้าสู่มาตรฐาน GMP ได้แก่ ข้าวกระเจี๊ยบ 2. ได้รับการพัฒนาด้านสุขภาวะภายในบ้านเรือนและชุมชนของตน และได้มีการจัดตั้งเป็นหมู่บ้านโฮมเสตให้นักท่องเที่ยวเข้าเยี่ยมชม 3. เกิดอาชีพที่สร้างรายได้ให้กับชุมชน เช่น การค้าข้าวและกระเจี๊ยบให้กับภาคเอกชนโดยตรงโดยไม่ผ่านพ่อค้าคนกลาง ปุ๋ยน้ำชีวภาพและดินปลูกที่ส่งค้าตามร้านค้าผลิตภัณฑ์เกษตรในตัวเมือง

โครงการที่ 11 โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชนเพื่อความเป็นพลเมืองและทักษะอาชีพ ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
บ.หมี่เหล่าน้อย ต.เขวา อ.เมือง จ. มหาสารคาม	การพัฒนาการศึกษาที่มุ่งเน้นการพัฒนาทางด้านวิชาการอย่างเดียวเป็นหลัก จนทำให้เด็กและเยาวชนขาดทักษะในการดำรงชีวิตประจำวัน	สร้างเครือข่ายสถานศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองและทักษะอาชีพตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง -เสริมสร้างความรู้ความชำนาญในทักษะอาชีพเด็กและเยาวชน	50 คน	1. เครือข่ายสถานศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองและทักษะอาชีพตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 10 แห่ง 2. เด็กและเยาวชนได้รับการเสริมสร้างความรู้ความชำนาญในทักษะอาชีพ อย่างน้อย 3 อาชีพ
บ.หนองคู ต.หนองแสน อ.วาปีปทุม จ.มหาสารคาม	การพัฒนาการศึกษาที่มุ่งเน้นการพัฒนาทางด้านวิชาการอย่างเดียวเป็นหลัก จนทำให้เด็กและเยาวชนขาดทักษะในการดำรงชีวิตประจำวัน	สร้างเครือข่ายสถานศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองและทักษะอาชีพตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง -เสริมสร้างความรู้ความชำนาญในทักษะอาชีพเด็กและเยาวชน	120 คน	1. เครือข่ายสถานศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองและทักษะอาชีพตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 10 แห่ง 2. เด็กและเยาวชนได้รับการเสริมสร้างความรู้ความชำนาญในทักษะอาชีพ อย่างน้อย 3 อาชีพ
บ. หนองบัว ต.วังแสง อ.แกดำ จ. มหาสารคาม	การพัฒนาการศึกษาที่มุ่งเน้นการพัฒนาทางด้านวิชาการอย่างเดียวเป็นหลัก จนทำให้เด็กและเยาวชนขาดทักษะในการดำรงชีวิตประจำวัน	สร้างเครือข่ายสถานศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองและทักษะอาชีพตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง -เสริมสร้างความรู้ความชำนาญในทักษะอาชีพเด็กและเยาวชน	120 คน	1. เครือข่ายสถานศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองและทักษะอาชีพตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 10 แห่ง 2. เด็กและเยาวชนได้รับการเสริมสร้างความรู้ความชำนาญในทักษะอาชีพ อย่างน้อย 3 อาชีพ
บ. หมากค่า ต.วังแสง อ.แกดำ จ. มหาสารคาม	การพัฒนาการศึกษาที่มุ่งเน้นการพัฒนาทางด้านวิชาการอย่างเดียวเป็นหลัก จนทำให้เด็กและเยาวชนขาดทักษะในการดำรงชีวิตประจำวัน	สร้างเครือข่ายสถานศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองและทักษะอาชีพตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง -เสริมสร้างความรู้ความชำนาญในทักษะอาชีพเด็กและเยาวชน	120 คน	1. เครือข่ายสถานศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองและทักษะอาชีพตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 10 แห่ง 2. เด็กและเยาวชนได้รับการเสริมสร้างความรู้ความชำนาญในทักษะอาชีพ อย่างน้อย 3 อาชีพ
บ.เหล่าจั่น ต.แกดำ อ.แกดำ จ. มหาสารคาม	การพัฒนาการศึกษาที่มุ่งเน้นการพัฒนาทางด้านวิชาการอย่างเดียวเป็นหลัก จนทำให้เด็กและเยาวชนขาดทักษะในการดำรงชีวิตประจำวัน	สร้างเครือข่ายสถานศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองและทักษะอาชีพตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง -เสริมสร้างความรู้ความชำนาญในทักษะอาชีพเด็กและเยาวชน	50 คน	1. เครือข่ายสถานศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองและทักษะอาชีพตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 10 แห่ง 2. เด็กและเยาวชนได้รับการเสริมสร้างความรู้ความชำนาญในทักษะอาชีพ อย่างน้อย 3 อาชีพ

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
บ. ดอนก่อกกเหลี่ยม ต. วังแสง อ.แกดำ จ. มหาสารคาม	การพัฒนาการศึกษาที่มุ่งเน้นการพัฒนาทางด้านวิชาการอย่างเดียวเป็นหลัก จนทำให้เด็กและเยาวชนขาดทักษะในการดำรงชีวิตประจำวัน	สร้างเครือข่ายสถานศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองและทักษะอาชีพตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง -เสริมสร้างความรู้ความชำนาญในทักษะอาชีพเด็กและเยาวชน	70 คน	1. เครือข่ายสถานศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองและทักษะอาชีพตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 10 แห่ง 2. เด็กและเยาวชนได้รับการเสริมสร้างความรู้ความชำนาญในทักษะอาชีพ อย่างน้อย 3 อาชีพ
บ.วังแสง ต.วังแสง อ.แกดำ จ. มหาสารคาม	การพัฒนาการศึกษาที่มุ่งเน้นการพัฒนาทางด้านวิชาการ อย่างเดียวเป็นหลักจนทำให้เด็กและเยาวชนขาดทักษะในการดำรงชีวิตประจำวัน	สร้างเครือข่ายสถานศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองและทักษะอาชีพตาม แนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง -เสริมสร้างความรู้ความชำนาญในทักษะอาชีพเด็กและเยาวชน	100 คน	1. เครือข่ายสถานศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองและทักษะอาชีพตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 10 แห่ง 2. เด็กและเยาวชนได้รับการเสริมสร้างความรู้ความชำนาญในทักษะอาชีพ อย่างน้อย 3 อาชีพ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : การผลิตและพัฒนาครู / การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

โครงการที่ 1 . โครงการพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความเป็นเลิศ

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
4 จังหวัด ร้อยเอ็ด มหาสารคาม กาฬสินธุ์ ขอนแก่น โรงเรียนที่เป็นเครือข่ายร่วมพัฒนาวิชาชีพครูในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จำนวน 108 โรงเรียน	ปัญหาคุณภาพการศึกษาที่มีแนวโน้มของผลสัมฤทธิ์การศึกษาของเด็กไทยต่ำ ปัจจุบันประเทศไทยกำลังดำเนินการปฏิรูปการศึกษาในศตวรรษที่ 21 สู่การศึกษายุค 4.0 กำหนดให้การพัฒนาครูยุคใหม่เป็นประเด็นสำคัญที่จำเป็นต้องปฏิรูปเร่งด่วน เพื่อให้วิชาชีพครูเป็นวิชาชีพที่มีคุณค่า มีกระบวนการผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณภาพ	พัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ	800 คน	ครูและบุคลากรทางการศึกษาในท้องถิ่นได้รับการพัฒนาความรู้ ความสามารถ และนวัตกรรม

โครงการที่ 2 โครงการบ่มเพาะคุณธรรมและจริยธรรมให้กับนักเรียนในระดับปฐมวัยประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
4 จังหวัด ร้อยเอ็ด มหาสารคาม กาฬสินธุ์ ขอนแก่น โรงเรียนที่เป็นเครือข่ายในโครงการ STEM Education ที่สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และโครงการส่งเสริมพัฒนาการอ่านและเขียนเพื่อการเรียนรู้ จำนวน 20 โรงเรียน	1. ความรู้ ความสามารถ ทักษะ เจตคติ ในการออกแบบ และใช้นวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	พัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ	99 คน	ครูและบุคลากรทางการศึกษาในท้องถิ่นได้แนวทางการพัฒนาเข้าสู่การได้รับวิทยฐานะที่สูงขึ้น

โครงการที่ 3 โครงการแก้ปัญหาการจัดการศึกษาและคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐ

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
4 จังหวัด ร้อยเอ็ด มหาสารคาม กาฬสินธุ์ ขอนแก่น โรงเรียนที่เป็นเครือข่ายในโครงการการวิจัยและพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาครู โดยบูรณาการแนวคิดจิตตปัญญาระบบพี่เลี้ยง และการวิจัยเป็นฐาน จำนวน 20 โรงเรียน	1. ครู/บุคลากรด้านการศึกษาต้องการพัฒนาเทคนิคการสอนในรูปแบบใหม่ๆ 2. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ	พัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ	120 คน	โรงเรียนท้องถิ่นมีการนำนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนสาธิต (โรงเรียนผู้นำการเปลี่ยนแปลง)ไปใช้ประโยชน์

9. มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : การพัฒนาท้องถิ่น / การปฏิรูประบบการวิจัยและการบริการทางวิชาการ/การพัฒนาสงคม ชุมชน ท้องถิ่น / การอนุรักษ์ ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

โครงการที่ 1. โครงการพัฒนาผู้ประกอบกอบด้านโลจิสติกส์การท่องเที่ยว การเกษตร และการค้าชายแดน สู่เศรษฐกิจสีเขียว (มิติเศรษฐกิจ)

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
บ้านกำเนิดเพชร ตำบลเมือง อำเภอเมือง จังหวัดเลย	ผู้ประกอบดำเนินธุรกิจที่ยังไม่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ทำลายทรัพยากร ธรรมชาติ และทำให้ส่งผลต่อสุขภาพของผู้บริโภค	จัดอบรมให้ความรู้ เรื่อง มาตรฐานผลิตภัณฑ์ ด้านสิ่งแวดล้อม และอาหารปลอดภัย	ผู้ประกอบดำเนินธุรกิจ 500 คน	ได้มาตรฐานผลิตภัณฑ์ ด้านสิ่งแวดล้อม และอาหารปลอดภัย

โครงการที่ 2 จัดตั้งศูนย์การศึกษาโลจิสติกส์และการค้าชายแดน มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย (มิติเศรษฐกิจ)

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
บ้านกำเนิดเพชร ตำบลเมือง อำเภอเมือง จังหวัดเลย	จังหวัดขาดฐานข้อมูลการค้าชายแดน บริการวิชาการวิจัยที่จะขับเคลื่อนโลจิสติกส์และการค้าชายแดน ของจังหวัดและภูมิภาค	อบรม จัดตั้งศูนย์บริการข้อมูลข่าวสารการค้าชายแดน บริการวิชาการวิจัยที่จะขับเคลื่อนโลจิสติกส์และการค้าชายแดน ของจังหวัดและภูมิภาค	ผู้เข้าร่วมโครงการ 500 คน	มีศูนย์บริการข้อมูลข่าวสารการค้าชายแดน บริการวิชาการวิจัยที่จะขับเคลื่อนโลจิสติกส์และการค้าชายแดน ของจังหวัดและภูมิภาค

โครงการที่ 3 โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยว (มิติเศรษฐกิจ)

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
บ้านกำเนิดเพชร ตำบลเมือง อำเภอเมือง จังหวัดเลย	ขาดบุคลากรด้านการท่องเที่ยว เพื่อรองรับการเติบโตการท่องเที่ยว	จัดอบรม ให้ความรู้ เรื่องการรองรับการท่องเที่ยว และประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้	ผู้เข้าร่วมโครงการ 250 คน	มีบุคลากรรองรับการท่องเที่ยว และประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้

โครงการที่ 4 โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการในโครงการรักษ์น้ำเพื่อพระแม่ของแผ่นดิน ลุ่มน้ำหมัน ต.กกสะทอน อ.ด่านซ้าย จ.เล (มิติสังคมและสิ่งแวดล้อม)

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
บ้านน้ำหมัน ตำบลกกสะทอน อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย	ประชาชนในพื้นที่ขาดความรู้ในเรื่องการใช้ทรัพยากรธรรมชาติให้คุ้มค่า ส่งผลต่อปัญหาสิ่งแวดล้อม	จัดอบรม ให้ความรู้ เรื่องแนวทางการบริหารจัดการน้ำที่ดี และส่งเสริมคุณภาพชีวิตดีขึ้น	ผู้เข้าร่วมโครงการ 300 คน	ประชาชนในพื้นที่ มีแนวทางการบริหารจัดการน้ำที่ดี และส่งเสริมคุณภาพชีวิตดีขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : การผลิตและพัฒนาครู / การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา สร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพ ในการจัดการเรียนรู้

โครงการที่ 1 . โครงการผลิตพัฒนาเสริมสร้างคุณภาพชีวิตครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาและมาตรฐานวิชาชีพครู

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
โรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาขั้นพื้นฐาน และมัธยมในจังหวัดเลย	ครูในโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษาขาดทักษะด้านการเรียน การสอน ตามกลุ่มสาระวิชา	จัดอบรม ให้ความรู้แก่ครูในโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษา ให้มีทักษะการสอนและความรู้ ตามกลุ่มสาระวิชาเพิ่มขึ้น	ครูในโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษาขั้นพื้นฐานและมัธยมในจังหวัดเลย จำนวน 50 คน	ครูในโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษา มีทักษะการสอนและความรู้ ตามกลุ่มสาระวิชาเพิ่มขึ้น

โครงการที่ 2 โครงการการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาวิชาชีพครู

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
โรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาขั้นพื้นฐาน และมัธยมใน	บุคลากรทางการศึกษายังไม่มีใบประกอบวิชาชีพครู	จัดอบรมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาวิชาชีพครู	ครูบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 250 คน	ครูบุคลากรทางการศึกษา ได้รับในประกอบวิชาชีพครู 100%

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : การยกระดับคุณภาพการศึกษา /ยกระดับคุณภาพของบัณฑิต พัฒนาอาจารย์ ปรับปรุงหลักสูตร พัฒนาศักยภาพของอาจารย์ให้เป็นมืออาชีพ

โครงการที่ 1 โครงการทดสอบมาตรฐานด้านภาษาอังกฤษ

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย	นักศึกษายังขาดทักษะด้านภาษาอังกฤษ จีน ภาษาไทย คณิตศาสตร์ และความรู้ในการสอบเข้าทำงาน	ทำการทดสอบมาตรฐานด้านภาษาอังกฤษ	นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเลย จำนวน 150 คน	นักศึกษาได้รับใบประกาศรับรองการสอบผ่าน ที่จะสามารถนำไปประกอบการทำงาน

โครงการที่ 2 พัฒนานักศึกษาสู่สากล

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย	นักศึกษาขาดทักษะด้านภาษาอังกฤษ และภาษาต่างประเทศ	จัดอบรมให้ความรู้ทักษะด้านภาษาอังกฤษ และภาษาต่างประเทศ	นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเลย จำนวน 500 คน	นักศึกษามีความรู้ และสามารถสื่อสารกับชาวต่างประเทศได้

ยุทธศาสตร์ที่ 4 : การพัฒนาระบบบริหารจัดการ / ปฏิรูประบบบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล / พัฒนาและบริหารจัดการสถานศึกษา /พัฒนาสร้างความร่วมมือระหว่างกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ

โครงการที่ 1 โครงการพัฒนาระบบฐานข้อมูล ระบบ MIS เพื่อการบริหารและการจัดการเรียนการสอน

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย	มหาวิทยาลัยราชภัฏเลยเป็นมหาวิทยาลัยมีการจัดการเรียนการสอนและการบริหารงาน ซึ่งมีระบบและฐานข้อมูลจำนวนมาก และมีกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลายและแตกต่างกัน ที่จะนำไปใช้ในการตัดสินใจ และอ้างอิง	จัดอบรมให้ความรู้การพัฒนาระบบฐานข้อมูลระบบ MIS เพื่อการบริหารและการจัดการเรียนการสอน	ผู้เข้าร่วมอบรม 2000 คน	มีข้อมูลถูกต้อง เป็นปัจจุบัน สามารถนำไปตัดสินใจในการวางแผน และตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

โครงการที่ 2 โครงการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย	ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ สภาพปัญหาระบบยังไม่มีความเสถียร	พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ	ผู้เข้าร่วมอบรม 500 คน	ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศได้รับการนำไปใช้อย่างเสถียรภาพ ตามระยะเวลาที่ต้องการ

10. มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : การพัฒนาท้องถิ่น / การปฏิรูประบบการวิจัยและการบริการทางวิชาการ/การพัฒนาสังคม ชุมชน ท้องถิ่น/ การอนุรักษ์ ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

โครงการที่ 1. โครงการบูรณาการพันธกิจสัมพันธ์เพื่อแก้ปัญหาความยากจนของประชาชนในท้องถิ่น

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
จำนวนครัวเรือนในจังหวัดศรีสะเกษที่มีความยากจน (สำรวจข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช.2ค) ประกอบด้วย 1.อำเภอกันทรารมย์ จำนวน 20 ครัวเรือน 2.อำเภอศรีรัตนะ จำนวน 20 ครัวเรือน 3.อำเภอน้ำเกลี้ยง จำนวน 3 ครัวเรือน 4.อำเภอเบญจลักษณ์ จำนวน 15 ครัวเรือน 5.อำเภอขุขันธ์ จำนวน 10 ครัวเรือน 6.อำเภอปรางค์กู่ จำนวน 4 ครัวเรือน 7.อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จำนวน 3 ครัวเรือน	เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนของครัวเรือนในท้องถิ่นโดยยึดแนวทางตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หรืออาศัยองค์ความรู้และความเชี่ยวชาญของแต่ละมหาวิทยาลัย	ส่งเสริมการเพิ่มทักษะอาชีพและอาชีพเสริม โดยดำเนินการกิจกรรมดังนี้ 1. ส่งเสริมการแปรรูปทุเรียนโดยอาศัยเทคนิคและกระบวนการต่าง ๆ (ดำเนินการโดยคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์) 2. ส่งเสริมพัฒนาการทำสปู่สมุนไพร เครื่องจักรสาน ทอเสื่อ (ดำเนินการโดยคณะบริหารธุรกิจและการบัญชี) 3. ส่งเสริมแปรรูปหอมแดงให้เป็นผลิตภัณฑ์ชาหอมแดง (ดำเนินการโดยคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์) 4. ส่งเสริมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ด เสื่อหนามเตย ปลาร้าสมุนไพร ข้าวหลามทรงเครื่อง และผลิตภัณฑ์จากปลาสด (ดำเนินการโดยคณะครุศาสตร์)	จำนวนครัวเรือนในจังหวัดศรีสะเกษที่มีความยากจน (สำรวจข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช.2ค) ประกอบด้วย จำนวน 100 ครัวเรือน	ครัวเรือนที่เข้าร่วมโครงการพ้นจากเกณฑ์ความยากจนไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 และมีภูมิคุ้มกันในการแก้ไขปัญหาความยากจนได้อย่างยั่งยืน แนวทางตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและสามารถนำไปถ่ายทอดให้แก่ประชาชนที่มีความยากจนในแต่ละท้องถิ่นได้

โครงการที่ 2 โครงการยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชน OTOP

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
1. ตำบลไผ่ อำเภอราษีไศล 2. ตำบลหนองหว้า อำเภอเบญจลักษณ์ 3. ตำบลปะอาว อำเภออุทุมพรพิสัย 4. ตำบลหญ้าปล้อง อำเภอเมืองศรีสะเกษ 5. ตำบลห้วยทับทัน อำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ	ปัญหาของผลิตภัณฑ์ชุมชนก็คือเรื่องของมาตรฐานหรือการรับรอง ถึงแม้ว่าสินค้าจะเป็นผลิตภัณฑ์ที่ดีหรือมีคุณค่ามากก็ตาม แต่ถ้าไม่มีใบรับรองคุณภาพก็จะจำหน่ายสินค้าในวงจำกัดเท่านั้น การรับรองคุณภาพในระดับต่างๆ มีระเบียบ ข้อบังคับ หรือมีตัวชี้วัดที่แตกต่างกันไปขึ้นอยู่ว่าจะเป็นมาตรฐานระดับใด ดังนั้นยกระดับสินค้าชุมชน OTOP จะสามารถช่วยให้	1.อบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้ทักษะด้านการแปรรูปร้องเท้าผ้า เพื่อใช้เป็น 1.1 รองเท้าเด็ก 1.2 รองเท้าหุ้มส้น 1.3 รองเท้ารัดส้น 2.อบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้ทักษะการแปรรูปเสื่อกกเป็น 2.1 กระเป๋า 2.2 อุปกรณ์สำนักงาน 2.3 ตกแต่งบ้านเรือน 3. อบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้ทักษะการแปรรูปผ้าฝ้าย 3.1 กระเป๋า 3.2 ผ้าคลุมไหล่	ผู้ประกอบการขนาดเล็กหรือผู้ประกอบการในชุมชนที่มีสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ OTOP ประกอบด้วย ผู้ประกอบการในชุมชน 1. ตำบลไผ่ อำเภอราษีไศล 2. ตำบลหนองหว้า อำเภอเบญจลักษณ์ 3. ตำบลปะอาว อำเภออุทุมพรพิสัย 4. ตำบลหญ้าปล้อง อำเภอเมืองศรีสะเกษ 5. ตำบลห้วยทับทัน อำเภอห้วยทับทัน จำนวน 500 คน	รายได้ของประชาชนที่เข้าร่วมโครงการเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 ต่อปี

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
	ผู้ประกอบการขนาดเล็กหรือผู้ประกอบการในชุมชนที่มีสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ ให้มีศักยภาพมาตรฐานที่สังคมยอมรับและสามารถแข่งขันได้และสามารถยกระดับให้ธุรกิจมีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ต่อไป	3.3 ผ้าพันคอ 4.อบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้ทักษะการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร (รังไหม) 4.1 สบู่ 4.2 โลชั่นทาผิว 4.3 เซรั่มกระตุ้นรากผม 5. อบรมเชิงปฏิบัติการการให้ความรู้ทักษะการแปรรูปผ้าเก็บย้อมมะเกลือ 5.1 เครื่องแต่งกาย		

โครงการที่ 3 โครงการอบรมพัฒนามัคคุเทศน์ภาษาจีนเพื่อการท่องเที่ยวในจังหวัดศรีสะเกษ

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
พื้นที่ อำเภอกันทรลักษ์ อำเภอขุนหาญ อำเภออุมพรพิสัย อำเภอภูสิงห์ อำเภอปรางค์กู่ อำเภอเมือง อำเภอไพรบึง อำเภอห้วยทับทัน และอำเภอเมืองจันทร์ จังหวัดศรีสะเกษ	จังหวัดศรีสะเกษเป็นจังหวัดหนึ่งในภาคตะวันเฉียงเหนือตอนล่าง ที่มีความหลากหลายของขนบธรรมเนียมและประเพณีที่สืบทอดกันมาอย่างยาวนาน มีนักท่องเที่ยวให้ความสนใจเข้ามาท่องเที่ยวสถานที่สำคัญของจังหวัดศรีสะเกษมากมาย เช่น ปราสาทห้วยทับทัน ปราสาทบ้านเมืองจันทร์ ผามออีแดง ประสาทบ้านกู่ ปราสาทสระกำแพงน้อย ปราสาทสระกำแพงใหญ่ วัดมหาพุทธาราม วัดพระธาตุสุพรรณหงส์ พระธาตุเรืองรอง สวนสมเด็จศรีนครินทร์ ประสาทเยอ ประสาทโดนตวล วัดล้านขวด จุดชมวิวพญากูปรี วัดไพรพัฒนา ดังนี้นจำเป็นอย่างยิ่งที่ชาวจังหวัดศรีสะเกษ พัฒนาศักยภาพด้านภาษาจีนมัคคุเทศภาษาจีนเพื่อการท่องเที่ยวในจังหวัดศรีสะเกษ ส่งเสริมให้เกิดรายได้ในชุมชน กระตุ้นเศรษฐกิจและส่งเสริมการท่องเที่ยวและประชาสัมพันธ์จังหวัดศรีสะเกษ	จัดอบรมให้ความรู้ด้านภาษาจีน เยาวชนประชาชนในจังหวัดศรีสะเกษ	เยาวชน ประชาชน ในเขตพื้นที่ อำเภอกันทรลักษ์ อำเภอขุนหาญ อำเภออุมพรพิสัย อำเภอภูสิงห์ อำเภอปรางค์กู่ อำเภอเมือง อำเภอไพรบึง อำเภอห้วยทับทัน และอำเภอเมืองจันทร์ จังหวัดศรีสะเกษ 180 คน	ผู้เข้าร่วมอบรมสามารถพูดภาษาจีนเบื้องต้นได้ และมีระดับความรู้ในการเป็นมัคคุเทศท้องถิ่น

โครงการที่ 4 โครงการส่งเสริมความรัก สามัคคี ความเข้าใจในสิทธิหน้าที่ของตนและผู้อื่นภายใต้พื้นฐานของสังคมประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
1.อำเภอเมืองศรีสะเกษ ประกอบด้วย ตำบลโพธิ์ ตำบลน้ำคำ ตำบลหนองครก ตำบลซำ ตำบลโพนข่า 2.อำเภอกันทรารมย์ ประกอบด้วย ตำบลละทาย ตำบลดูน ตำบลจาน ตำบลทาม 3.อำเภอพยุห์ ประกอบด้วย ตำบลพยุห์ ตำบลพรหมสวัสดิ์ ตำบลโนนเพ็ก ตำบลตำแย 4.อำเภออุทุมพรพิสัย ประกอบด้วย ตำบลปะอาว ตำบลโคกจาน ตำบลโคกหล่าม ตำบลกำแพง 5.อำเภอขุขันธ์ ประกอบด้วย ตำบลโสน ตำบลปรือใหญ่ ตำบลกระหวัน ตำบลกันทรอม □ 9.อำเภอปรางค์กู่ ประกอบด้วย ตำบลกู่ ตำบลโพธิ์ศรี ตำบลสวาย ตำบลสำโรงปราสาท 10. อำเภอไพรบึง ประกอบด้วย ตำบลปราสาทเยอ ตำบลไพรบึง ตำบลสุขสวัสดิ์ ตำบลสำโรงพลัน	เพื่อแก้ไขปัญหาการแบ่งกลุ่มแบ่งฝ่าย ซึ่งสาเหตุหลักมาจากความแตกแยกทางความคิด ขาดความเข้าใจ ในสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น โดยเฉพาะในเรื่องอุดมการณ์ทางการเมือง จนกลายเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในช่วงเวลาที่ผ่านมาแก้ไขปัญหายังทำในลักษณะต่างคนต่างทำ แตกต่างกันตามบริบทของแต่ละหน่วยงานแต่ละพื้นที่ เพื่อให้เกิดการทำงานที่เป็นรูปธรรมและเกิดบูรณาการร่วมกัน	**ต้นทาง :** จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์การเสริมสร้างความรักสามัคคี ความมีระเบียบวินัย เข้าใจสิทธิหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น **กลางทาง :** จัดอบรมเสริมสร้างความรักสามัคคี ความมีระเบียบวินัย เข้าใจสิทธิหน้าที่ของตนเองและผู้อื่นโดยการจัดอบรมให้ความรู้ให้เข้าใจบทบาทและหน้าที่ เสริมสร้างความรักสามัคคี ความมีระเบียบวินัย เข้าใจสิทธิหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข จังหวัดศรีสะเกษ **ปลายทาง :** สังคมเข้มแข็ง มีความรักสามัคคี มีความรู้ความเข้าใจในสิทธิหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น	กลุ่มเป้าหมาย : ประชาชนทั่วไปในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ 41 ตำบล จำนวน 2,000 คน	ครัวเรือนที่เข้าร่วมโครงการพ้นจากเกณฑ์ความยากจนไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 และมีภูมิคุ้มกันในการแก้ไขปัญหาความยากจนได้อย่างยั่งยืนแนวทางตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและสามารถนำไปถ่ายทอดให้แก่ประชาชนที่มีความยากจนในแต่ละท้องถิ่นได้

โครงการที่ 5 โครงการเพิ่มศักยภาพการจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลเมืองศรีสะเกษ

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
ตำบล ประกอบด้วย ตำบลเมืองเหนือเมืองศรีสะเกษ ตำบลเมืองใต้เมืองศรีสะเกษ ตำบลหนองครกเมืองศรีสะเกษ ตำบลโพนข่าเมืองศรีสะเกษ ตำบลหญ้าปล้องเมืองศรีสะเกษ ตำบลโพธิ์เมืองศรีสะเกษ	ปัจจุบันจังหวัดศรีสะเกษมีประชากรประมาณ 1,458,370 คนอยู่พื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน 216 แห่งมีปริมาณขยะมูลฝอยเกิดขึ้นประมาณวันละ 1,353.16 ตันโดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้บริการเก็บขยะมูลฝอยจำนวน 33 แห่ง (ร้อยละ 15.28) ซึ่งขยะมูลฝอยที่ได้รับการเก็บขนมีจำนวน 211.48 ตันต่อวัน (ร้อยละ 15.62)	กิจกรรมที่ 1 อบรมสร้างจิตสำนึก - ใช้สินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม/ลด ใช้ซ้ำ แปรรูปกลับมาใช้ใหม่ (3R) - ลด ละ เลิกการใช้ถุงพลาสติก กล่องโฟม บรรจุภัณฑ์ที่กำจัดยาก - คัดแยกขยะที่แหล่งกำเนิด กิจกรรมที่ 2 การจัดการขยะมูลฝอย - อปท. คัดแยกขยะต้นทาง - การเก็บขน - การกำจัด	ประชาชนในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ 180 คน	ได้องค์ความรู้ ต้นแบบกระบวนการการบริหารจัดการขยะ รวมไปถึงแนวปฏิบัติในการจัดการขยะให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ ทำให้ประชาชนมีจิตสำนึกมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะ ส่งผลให้มีการลดและใช้ประโยชน์จากขยะในการผลิตพลังงาน ทำให้ประชาชนมีสภาพแวดล้อมและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
	โดยมีการกำจัดขยะมูลฝอยแบบถูกหลักวิชาการเพียง 109.15 ตันต่อวัน (ร้อยละ 8.07) (สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดศรีสะเกษ, 2557) จากปัญหาขยะที่กล่าวมาข้างต้นหากไม่จัดการให้ถูกต้องแบบถูกหลักวิชาการขยะก็จะเป็นสาเหตุก่อให้เกิดปัญหาให้กับสิ่งแวดล้อมเกิดมลภาวะทั้งทางน้ำดินและอากาศซึ่งสุดท้ายก็จะส่งผลต่อสุขภาพมนุษย์ดังนั้นจึงจำเป็นต้องทำการแก้ไขโดยเร่งด่วนในการจัดการปัญหาขยะซึ่งสอดคล้องกับคำแถลงการณ์ของคณะรัฐมันตรีโดยพลเอกประยุทธ์จันทร์โอชานายกรัฐมนตรีที่แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติในวันที่ 12 กันยายนพ.ศ.2557 ซึ่งหนึ่งในคำแถลงการณ์นั้นคือ	- การกำจัด - เก็บรวมรวม และขนส่งแบบแยกประเภท - กำจัดขยะตกค้าง/เกิดใหม่ - แปรรูปขยะเป็นพลังงาน กิจกรรมที่ 3 การส่งเสริม - องค์ความรู้จากตำบลต้นแบบ 2 ตำบล - ระบบฐานข้อมูล - ศึกษาวิจัย		

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : การผลิตและพัฒนาครู / การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา สร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพ ในการจัดการเรียนรู้

โครงการที่ 1 . โครงการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ด้านการอ่าน การเขียนและวิเคราะห์ของนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
โรงเรียนในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ 1. โรงเรียนบ้านเมืองน้อยหนองมุข 2. โรงเรียนบ้านหนองน้ำเต้าโนนสวน 3. โรงเรียนบ้านหนองเทา 4. โรงเรียนบ้านหนองบัวท่าช้าง 5. โรงเรียนบ้านโพนทรายโนนเรือ 6. โรงเรียนบ้านสีถาน 7. โรงเรียนบ้านขามป้อม 8. โรงเรียนบ้านหนองดุมหนองม่วง 9. โรงเรียนบ้านลือชัยโนนศรีโคลร่องน้ำคำ	คะแนนตัวชี้วัดด้านการศึกษาของประเทศไทยอันดับลดลงเกือบทุกด้าน โดยประเทศไทยต้องเร่งพัฒนาด้านการศึกษาอย่างเร่งด่วน อาทิเช่น ผลการทดสอบ PISA 2012 (อันดับที่ 44) คุณภาพการสอนวิทยาศาสตร์ในโรงเรียน (อันดับที่ 44) โดยพื้นฐานสำคัญของปัญหาบางส่วนเกิดจากนักเรียนในระบบการศึกษาขั้นพื้นฐานบางระดับชั้น	การอบรมให้ความรู้ครูผู้สอน ตามประเด็นความต้องการของแต่ละโรงเรียน อาทิ เทคนิคการสอน การผลิตสื่อด้วยเทคโนโลยี	โรงเรียนเป้าหมายในจังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 20 โรงเรียน	1. นักเรียนกลุ่มเป้าหมายมีทักษะด้านการอ่าน การเขียนและการคิดวิเคราะห์ในระดับที่ดีขึ้น 2. นักเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายมีผลการสอบระดับชาติและนานาชาติผ่านเกณฑ์

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
14. โรงเรียนบ้านเลิงแฝกโพนทองพัฒนา 15. โรงเรียนบ้านเสียว 16. โรงเรียนเบญจคามวิทยาประชาสรรค์ 17. โรงเรียนบ้านอีเซ 18. โรงเรียนบ้านสามขา 19. โรงเรียนบ้านตลาด 20. โรงเรียนบ้านหนองผือ	ยังมีปัญหาในเรื่องการอ่านออกเขียนได้มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษจึงจึงได้จัดทำโครงการ “การอ่านการเขียนและการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มวิชาภาษาไทยที่สูงขึ้นตามเกณฑ์มาตรฐาน			

โครงการที่ 2 โครงการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทยให้กับครูและนักเรียนระดับประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ	มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ จึงเล็งเห็นถึงความสำคัญในการที่จะเป็นหน่วยงานหนึ่งที่จะมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา การอ่านออกเขียนได้ ของเด็กในระดับประถมศึกษา เพื่อให้เด็กประถมศึกษามีการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทยในระดับที่อ่านออกเขียนได้และอ่านออกเขียนคล่องเพิ่มมากขึ้น และเพื่อเพิ่มทักษะความรู้ตลอดจนเทคนิคในการออกแบบการเรียนการสอนของครูให้ความสำคัญของการอ่านและการเขียน จึงได้จัดทำโครงการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทยให้กับครูและนักเรียนในระดับประถมศึกษา ในจังหวัดศรีสะเกษ	1.ประชุมชี้แจงรูปแบบการดำเนินกิจกรรมระหว่างโรงเรียนร่วมพัฒนากับมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ 2.กิจกรรมอบรมพัฒนาครูสำหรับโรงเรียนที่เข้าร่วมเครือข่ายการพัฒนา 3.กิจกรรมอบรมทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย ครั้งที่ 1 4.กิจกรรมอบรมทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย ครั้งที่ 2 5.สรุปผลการดำเนินกิจกรรมโครงการ	เจ้าหน้าที่บริหารงานบุคลากรสายสนับสนุนและบุคลากรสายวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ จำนวน 100 คน	1.ได้นวัตกรรมระบบบริหารจัดการครอบคลุมพันธกิจจำนวน 4 ด้าน ผลิตบัณฑิตวิจัย พันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคมและทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม 2.เพิ่มศักยภาพในการดำเนินงานและการประชาสัมพันธ์ข้อมูลตามพันธกิจ 4ด้านของมหาวิทยาลัย

โครงการที่ 3 โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
โรงเรียนโรงเรียนขนาดเล็กในเขตพื้นที่อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ และอำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ ดังนี้ 1. โรงเรียนบ้านเมืองน้อยหนองมุข 2. โรงเรียนบ้านหนองน้ำเต้าโนนสวน 3. โรงเรียนบ้านหนองเทา 4. โรงเรียนบ้านหนองบัวท่าช้าง 5. โรงเรียนบ้านโพนทรายโนนเรือ 6. โรงเรียนบ้านสีถาน 7. โรงเรียนบ้านขามป้อม 8. โรงเรียนบ้านหนองดุมหนองม่วง 9. โรงเรียนบ้านลือชัยโนนศรีโคลร่องน้ำคำ 10. โรงเรียนบ้านทุ่งพาย 11. โรงเรียนบ้านหนองถ่ม 17. โรงเรียนบ้านอีเซ 18. โรงเรียนบ้านสามขา 19. โรงเรียนบ้านตลาด 20. โรงเรียนบ้านหนองผือ 21. โรงเรียนบ้านหนองม้า 22. โรงเรียนบ้านโชงเลง	จากนโยบายด้านการอุดมศึกษาตามข้อแถลงเชิงนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการในปัจจุบัน ต้องเร่งแก้ไขปัญหาในการปฏิรูปการศึกษาในระดับขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพและเกิดมาตรฐานเสมอภาคอย่างทั่วถึงในทุกพื้นที่ ซึ่งในส่วนของความเข้มแข็งในสถานศึกษาหรือโรงเรียนในท้องถิ่นจำเป็นต้องเชื่อมโยงนัยสำคัญเชิงนโยบายระหว่างทั้ง 2 องค์กร โดยเฉพาะบทบาทที่สถาบันอุดมศึกษาในแต่ละพื้นที่ต้องทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงให้แก่โรงเรียนเพื่อพัฒนาการศึกษาในท้องถิ่น ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ ซึ่งเป็นสถาบันอุดมศึกษาท้องถิ่นจะเป็นกลไกในการขับเคลื่อนและสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยงในการสร้างความเข้มแข็งให้กับโรงเรียนในท้องถิ่น	1.อบรมเชิงปฏิบัติการเทคนิคกระบวนการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนนักศึกษา 2.อบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาครูการสร้างสื่อนวัตกรรมการเพื่อจัดการเรียนรู้ของนักเรียนนักศึกษา 3.อบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาครูการใช้เทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนรู้ของนักเรียนนักศึกษา 4.อบรมพัฒนานักศึกษาในการสร้างทักษะกระบวนการส่งเสริมการจัดค่ายวิชาการเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักศึกษา 5.ค่ายวิชาการส่งเสริมทักษะการเรียนรู้สำหรับนักเรียนในโรงเรียนร่วมพัฒนา 6.ค่ายวิชาการส่งเสริมทักษะการเรียนรู้สำหรับนักเรียนในโรงเรียนร่วมพัฒนา 7.ค่ายวิชาการส่งเสริมทักษะการเรียนรู้สำหรับนักเรียนในโรงเรียนร่วมพัฒนา	22 โรงเรียนขนาดเล็กในเขตพื้นที่อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ และอำเภอกันทรารมย์จังหวัดศรีสะเกษ	1. นักเรียนเกิดการพัฒนาทักษะทางด้านวิชาการและทักษะการใช้ชีวิต จากกิจกรรมรูปแบบที่หลากหลาย 2. เกิดสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้กับเด็กนักเรียนของโรงเรียนในท้องถิ่น ที่หลากหลายรูปแบบ มีการถ่ายทอดองค์ความรู้โดยความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาและโรงเรียน 3. ครูผู้สอนได้พัฒนาศักยภาพผ่านรูปแบบการฝึกอบรม การพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถที่จำเป็นต่อวิชาชีพครูในฐานะผู้สอนและกลไกในการขับเคลื่อนให้การจัดการเรียนการสอนสำหรับโรงเรียนในท้องถิ่นเกิดคุณภาพได้จริง

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : การยกระดับคุณภาพการศึกษา /ยกระดับคุณภาพของบัณฑิต พัฒนาอาจารย์ ปรับปรุงหลักสูตร พัฒนาศักยภาพของอาจารย์ให้เป็นมืออาชีพ

โครงการที่ 1 โครงการพัฒนาความรู้ ทักษะภาษาอังกฤษในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักศึกษาครูในมหาวิทยาลัยราชภัฏ

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะ	ในปัจจุบันทักษะด้านภาษาอังกฤษของนักศึกษาครูส่วนใหญ่ยังอยู่ในระดับปานกลาง จำเป็นต้องพัฒนาอีกมาก จึงจะช่วยให้มีศักยภาพที่จะเป็นทักษะที่ติดตัวไปจนสำเร็จการศึกษา ดังนั้นจึงต้องมีการวางรากฐานการจัดการเรียนการสอน	กิจกรรมต้นทาง : ประเมินทดสอบทักษะภาษา กิจกรรมกลางทาง : อบรมพัฒนาตามทักษะและกิจกรรมเสริมทักษะ English Camp กิจกรรมปลายทาง : ทดสอบทักษะตามเกณฑ์ (TOEIC) หลังการฝึกอบรม	นักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ จำนวน 2,000 คน	ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี มีความสามารถทางภาษาอังกฤษ TOEIC อย่างน้อย 450 คะแนนขึ้นไป

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะ	ภาษาอังกฤษให้กับนักศึกษากลุ่มนี้ เพื่อให้สามารถพัฒนาพื้นฐานภาษาอังกฤษจนเป็นทักษะที่ติดตัวและสามารถนำไปจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับการศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ ได้เป็นอย่างดี			

ยุทธศาสตร์ที่ 4 : การพัฒนาระบบบริหารจัดการ / ปฏิรูประบบบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล / พัฒนาและบริหารจัดการสถานศึกษา /พัฒนาสร้างความร่วมมือระหว่างกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ

โครงการที่ 1 โครงการพัฒนาระบบ SSKRU Web Service เพื่อสนับสนุนการบริหารและการบริการของมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ	มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ มีนโยบายที่จะจัดทำให้เป็นระบบโดยใช้เทคโนโลยี Web Service เป็นมาตราฐานในการจัดการเกี่ยวกับการรับ-ส่งข้อมูลโดยรองรับฐานข้อมูลให้ได้รับการยอมรับและในการแพร่หลาย ซึ่งในปัจจุบันเทคโนโลยีนี้ได้รับการนำไปใช้ในหน่วยงานสำคัญต่างๆ โดยมีเป้าหมายจัดทำเว็บไซต์ที่ให้บริการแบบเบ็ดเสร็จเป็นระบบ สืบค้นได้ ซึ่งสามารถตอบสนองความต้องการที่มากขึ้นอย่างต่อเนื่อง และมีความปลอดภัยตามแผน	1.อบรมเชิงปฏิบัติการเทคนิคกระบวนการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนนักศึกษา 2.อบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาครูการสร้างสื่อนวัตกรรมการเพื่อจัดการเรียนรู้ของนักเรียนนักศึกษา 3.อบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาครูการใช้เทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนรู้ของนักเรียนนักศึกษา 4.อบรมพัฒนานักศึกษาในการสร้างทักษะกระบวนการส่งเสริมการจัดค่ายวิชาการเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักศึกษา 5.ค่ายวิชาการส่งเสริมทักษะการเรียนรู้สำหรับนักเรียนในโรงเรียนร่วมพัฒนา 6.ค่ายวิชาการส่งเสริม 6.ค่ายวิชาการส่งเสริมทักษะการเรียนรู้สำหรับนักเรียนในโรงเรียนร่วมพัฒนา 7.ค่ายวิชาการส่งเสริมทักษะการเรียนรู้สำหรับนักเรียนในโรงเรียนร่วมพัฒนา 8.จัดนิทรรศการแสดงผลการดำเนินงาน	เจ้าหน้าที่บริหารงานบุคลากรสายสนับสนุนและบุคลากรสายวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ จำนวน 100 คน	1.ได้นวัตกรรมระบบบริหารจัดการครอบคลุมพันธกิจจำนวน 4 ด้าน ผลิตบัณฑิตวิจัย พันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคมและทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม 2.เพิ่มศักยภาพในการดำเนินงานและการประชาสัมพันธ์ข้อมูลตามพันธกิจ 4ด้านของมหาวิทยาลัย

11. มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : การพัฒนาท้องถิ่น / การปฏิรูประบบการวิจัยและการบริการทางวิชาการ / การพัฒนาสังคม ชุมชน ท้องถิ่น / การอนุรักษ์ ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

โครงการที่ 1 โครงการฝายมีชีวิต

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ	การขาดแคลนน้ำอุปโภคและบริโภค ตลอดจนเพื่อประกอบอาชีพทางด้านการเกษตร การสร้างฝายมีชีวิตเป็นอีกกิจกรรมหนึ่งที่เอื้อต่อระบบนิเวศพื้นที่ ที่ช่วยสนับสนุนให้กิจกรรมชีวิตชุมชนดีขึ้น	สร้างฝายมีชีวิตชะลอน้ำตามแหล่งน้ำธรรมชาติของชุมชน จังหวัดชัยภูมิ โดยชุมชนมีส่วนร่วมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ	ประชาชนใน 5 ชุมชน เขตอำเภอเมืองชัยภูมิ จำนวน 1,000 คน	สร้างชีวิตให้กับคนในชุมชน นอกจากนี้ฝ่ายมีชีวิตยังเป็นแหล่งน้ำให้กับชาวบ้านในการเพาะปลูก การเลี้ยงสัตว์ ตลอดจนเป็นการแก้ปัญหาจากน้ำท่วมในฤดูฝน และลดปัญหาการขาดแคลนในฤดูแล้งให้กับชุมชนได้อย่างยั่งยืน

โครงการที่ 2 การพัฒนาระบบฐานข้อมูลสินค้าและผลิตภัณฑ์ ในจังหวัดชัยภูมิ เพื่อพัฒนาเป็น “STARTUP ชัยภูมิ”

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
แหล่งผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ ในจังหวัดชัยภูมิ	พัฒนาระบบฐานข้อมูลสินค้าและผลิตภัณฑ์ ในจังหวัดชัยภูมิ เพื่อพัฒนาเป็น “STARTUP ชัยภูมิ”	ศึกษาและรวบรวมข้อมูลแหล่งผลิต ตัวสินค้าและผลิตภัณฑ์ การเสริมสร้างความร่วมมือ การให้ความรู้ความเข้าใจในการพัฒนา “STARTUP ชัยภูมิ” และพัฒนาระบบฐานข้อมูลสินค้าและผลิตภัณฑ์ ในจังหวัดชัยภูมิ	กลุ่มผลิตสินค้า ได้แก่ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มผลิตสินค้าการเกษตร กลุ่ม O-Top เป็นต้น	1.เพื่อจำหน่ายเป็นรายได้ 2. เพื่อการวางแผนการส่งเสริมการตลาด STARTUP ชัยภูมิ 3. เพื่อสร้างความตระหนักและเห็นความสำคัญของการพัฒนาผลิตภัณฑ์สู่ STARTUP ชัยภูมิ 4. สามารถใช้ระบบฐานข้อมูลสินค้าและผลิตภัณฑ์เป็นสื่อกลางในการขายสินค้าและผลิตภัณฑ์ของจังหวัดชัยภูมิไป

โครงการที่ 3 การพัฒนาศักยภาพในการดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุ

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
ตำบลนาฝาย อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ	ปัญหาสุขภาพของผู้สูงอายุส่งผลให้หน่วยงานต่างๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต้องสูญเสียค่าใช้จ่ายในการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นอีก ทั้งก่อให้เกิดภาวะพึ่งพาสำหรับผู้สูงอายุในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาฝาย อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ เป็นผู้สูงอายุที่ติดสังคม ร้อยละ 78.07 ติดบ้าน ร้อยละ 2.62 และติดเตียง ร้อยละ 0.66 การพัฒนาศักยภาพในการดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน จะช่วยให้ผู้สูงอายุมี	1.การวางแผนแบบมีส่วนร่วม ซึ่งให้ผู้สูงอายุตัวแทนชุมชน และตัวแทนหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา ร่วมกันกำหนดแนวทางและวางแผนการแก้ไขปัญหา การปฏิบัติตามแผน และการประเมินผล 2.จัดทำคู่มือแนวทางในการพัฒนาให้ผู้สูงอายุมีความรู้และการปฏิบัติในการดูแลสุขภาพตนเองที่ถูกต้อง	ผู้สูงอายุในตำบลนาฝาย อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 100 คน ตัวแทนชุมชน 30 คน ตัวแทนหน่วยงานราชการ 6 คน	1.รูปแบบการดูแลผู้สุขภาพตนเองของผู้สูงอายุ 2.ความรู้และการปฏิบัติในการดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุที่ดีขึ้น

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
	การปฏิบัติในการดูแลสุขภาพของตนเองที่ดีขึ้น มีสุขภาพอนามัยที่พึงประสงค์ สามารถพัฒนาสุขภาพให้สมบูรณ์ทั้งร่างกาย สังคม และจิตใจต่อไป			

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : การผลิตและพัฒนาครู / การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา สร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพ ในการจัดการเรียนรู้

โครงการที่ 1 โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในท้องถิ่นโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยง

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
โรงเรียนในเขตจังหวัดชัยภูมิ	1.พัฒนาครูสู่การเรียนรู้ 2.ออกเขียนได้ในรายวิชา □	1.สำรวจปัญหา/ระดับ 2.การใช้นวัตกรรมจริงเพื่อ 3.ประเมินผลการ	ครูและนักเรียน ในเขตจังหวัดชัยภูมิ จำนวน 20 โรงเรียน	1.ครูสามารถออกแบบการ □

โครงการที่ 2 การพัฒนาครูวิทยาศาสตร์โดยใช้ STEM สำหรับโรงเรียนที่มีครูสอนไม่ตรงสาขา

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
โรงเรียนขนาดเล็กในเขตจังหวัดชัยภูมิ	โรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนในชนบท ขาดครูที่บรรจุบางสาขาวิชาหรือลักษณะไม่ตรงกับความต้องการของโรงเรียน ทำให้เกิดปัญหาครูสอนในสาขาวิชาที่ไม่ตรงสาขาวิชาที่จบการศึกษามา ดังนั้น การพัฒนาครูวิทยาศาสตร์โดยใช้ STEM จะเป็นการเรียนรู้แบบบูรณาการการที่มุ่งหวังให้ผู้เรียนนำความรู้ไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตจริง รวมทั้งการพัฒนากระบวนการหรือผลผลิตใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตและการ	จัดอบรมครูผู้สอน ลงพื้นที่จัดเก็บข้อมูล จัดทำรายงานผลการดำเนินงาน และจัดให้มีการวิพากษ์รูปแบบ STEM	ครูผู้สอนด้านวิทยาศาสตร์ในโรงเรียนขนาดเล็กในเขตจังหวัดชัยภูมิ จำนวน 49 คน	1.ครูผู้สอนวิทยาศาสตร์ที่สอนไม่ตรงสาขาเข้าร่วมโครงการได้พัฒนาวิธีการสอน STEM 2.ครูผู้สอนวิทยาศาสตร์ที่สอนไม่ตรงสาขาเข้าร่วมโครงการสามารถจัดการเรียนการสอน STEM ส่งผลให้นักเรียนได้พัฒนาการคิดวิเคราะห์ คิดแก้ปัญหา

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : การยกระดับคุณภาพการศึกษา / ยกระดับคุณภาพของบัณฑิต พัฒนาอาจารย์ ปรับปรุงหลักสูตร พัฒนาศักยภาพของอาจารย์ให้เป็นมืออาชีพ

โครงการที่ 1 การพัฒนานวัตกรรมหลักสูตรท้องถิ่น “แผ่นดินถิ่นรักษ์” แบบมีส่วนร่วมกับชุมชนสู่นวัตกรรมบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตระดับประถมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
ตำบลห้วยต้อน อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ	พัฒนานวัตกรรมหลักสูตรท้องถิ่น “แผ่นดินถิ่นรักษ์” แบบมีส่วนร่วมกับชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สู่นวัตกรรมเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ให้มีความน่าสนใจตามความต้องการของผู้เรียน ทันกับสถานการณ์ปัจจุบันและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในอนาคต	การพัฒนาหลักสูตร “แผ่นดินถิ่นรักษ์” แบบมีส่วนร่วม(Focus Group) กับชุมชน จำนวน 18 หมู่บ้าน สู่นวัตกรรมบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต สู่ชุมชนท้องถิ่น บุคลากรทางการศึกษา สถานศึกษา และเผยแพร่ระดับภูมิภาคและระดับชาติ	ผู้นำชุมชน ผู้ปกครอง ครู/บุคลากรทางการศึกษา ผอ.โรงเรียน และนักเรียนชั้นประถมศึกษา 18 หมู่บ้าน จำนวน 300 คน	เพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ ได้รูปแบบ หนึ่งโรงเรียน หนึ่งนวัตกรรม เป็นแหล่งเรียนรู้ใช้กับนักเรียน ชุมชนท้องถิ่นและผู้ที่สนใจ ขยายผลเผยแพร่สู่สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ยุทธศาสตร์ที่ 4 : การพัฒนาระบบบริหารจัดการ / ปฏิรูประบบบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล / พัฒนาและบริหารจัดการสถานศึกษา / พัฒนาสร้างความร่วมมือระหว่างกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ

โครงการที่ 1 พัฒนาระบบการเงิน บัญชี และงบประมาณ

พื้นที่การดำเนินงาน	ปัญหาและความต้องการ	กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ผลสำเร็จของโครงการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ	การจัดทำข้อมูลด้านการเงินมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารงบประมาณและการใช้จ่ายเงินของมหาวิทยาลัย ปัจจุบันยังปรากฏว่ามีปัญหาในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การเงินเนื่องจากยังไม่มีระบบบริหารการเงินที่มีมาตรฐานประกอบกับเจ้าหน้าที่การเงินต้องใช้ความละเอียดรอบคอบในการปฏิบัติงานเพื่อให้เป็นไปตามระเบียบของ	ทบทวนและปรับปรุงรูปแบบและพัฒนาระบบบัญชีให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ	บุคลากรงานการเงินและบัญชี กองกลาง มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ	ระบบบัญชีได้มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ

ผลการดำเนินงานด้านการวิจัย

1. จำนวนโครงการวิจัย ปีงบประมาณ พ.ศ. 2558-2561

มหาวิทยาลัยราชภัฏ	58		59		60		61	
	แผ่นดิน	รายได้	แผ่นดิน	รายได้	แผ่นดิน	รายได้	แผ่นดิน	รายได้
1. นครราชสีมา	35 โครงการ	108 โครงการ 6 แผ่นงาน	65 โครงการ 10 แผ่นงาน	93 โครงการ	9 โครงการ 10 แผ่นงาน	37 โครงการ	17 โครงการ 10 แผ่นงาน	62 โครงการ 3 แผ่นงาน
2. บุรีรัมย์	51	46	111	29	90	36	103	26
3. สุรินทร์	32 โครงการ 1 แผ่นงาน	4 โครงการ 1 แผ่นงาน	60 โครงการ 1 แผ่นงาน	5 โครงการ 1 แผ่นงาน	33 โครงการ 1 แผ่นงาน	15 โครงการ 1 แผ่นงาน	35 โครงการ 1 แผ่นงาน	50 โครงการ 1 แผ่นงาน
4. อุบลราชธานี	30 โครงการ 1 แผ่นงาน	82 โครงการ	40 โครงการ 1 แผ่นงาน	43 โครงการ	48 โครงการ 1 แผ่นงาน	64 โครงการ	63 โครงการ 1 แผ่นงาน	75 โครงการ
5. ร้อยเอ็ด	9 โครงการ 1 แผ่นงาน	31 โครงการ 1 แผ่นงาน	31 โครงการ 1 แผ่นงาน	31 โครงการ 1 แผ่นงาน	29 โครงการ 2 แผ่นงาน	6 โครงการ 1 แผ่นงาน	53 โครงการ 1 แผ่นงาน	3 โครงการ 1 แผ่นงาน
6. สกลนคร	26 โครงการ	96 โครงการ	22 โครงการ	111 โครงการ	45 โครงการ	128 โครงการ	22 โครงการ 1 แผ่นงาน	67 โครงการ
7. อุดรธานี	58	72	31	103	36	66	27	26
8. เลย	13 โครงการ	50 โครงการ	13 โครงการ	79 โครงการ	57 โครงการ	42 โครงการ	28 โครงการ	90 โครงการ
9. มหาสารคาม	44	388	66	685	72	540	71	292
10. ศรีสะเกษ	16 โครงการ 1 แผ่นงาน	36 โครงการ 1 แผ่นงาน	26 โครงการ 1 แผ่นงาน	15 โครงการ 1 แผ่นงาน	26 โครงการ 2 แผ่นงาน	13 โครงการ 1 แผ่นงาน	21 โครงการ 1 แผ่นงาน	33 โครงการ 1 แผ่นงาน
รวม	270 โครงการ 1 แผ่นงาน	525 โครงการ 1 แผ่นงาน	399 โครงการ 14 แผ่นงาน	509 โครงการ 3 แผ่นงาน	373 โครงการ 16 แผ่นงาน	407 โครงการ 3 แผ่นงาน	368 โครงการ 15 แผ่นงาน	441 โครงการ 6 แผ่นงาน

2. โครงการที่โดดเด่น

2.1 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

- **โครงการการวิจัยและพัฒนาเพื่อยกระดับการผลิตข้าวทุ่งสัมฤทธิ์สู่การแข่งขันเชิงพาณิชย์ โดยภาคีเครือข่ายการพัฒนา จังหวัดนครราชสีมา**

พื้นที่ดำเนินการ	อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา
ปัญหาและความต้องการ	ลดต้นทุนการผลิต และการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากข้าว
กิจกรรมดำเนินการ	ส่งเสริมการปลูกข้าวอินทรีย์ อบรมแปรรูปผลิตภัณฑ์จากข้าว อบรมทำแผนธุรกิจ และสร้างเครือข่ายการตลาด
กลุ่มผู้เข้าร่วม	สหกรณ์การเกษตรพิมาย จำกัด กลุ่มเกษตรกรสมาชิก 13,000 ครัวเรือน
ผลสำเร็จของโครงการ	1. ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากข้าวหอมมะลิทุ่งสัมฤทธิ์ 1) แป้ง 2) แป้งดัดแปร 3) โปรตีนไฮโดรไลเสทจากรำข้าว 4) แป้งขนมจีนทนย่อยด้วยเอนไซม์ 5) เครื่องดื่มพร้อมดื่มน้ำนมข้าว 2 สูตร 6) เครื่องดื่มแบบผงชงดื่ม 2 สูตร 7) น้ำส้มสายชูหมักจากข้าว 8) ผลิตภัณฑ์เบเกอรี่จากแป้งข้าวหอมมะลิทุ่งสัมฤทธิ์ 5 ชนิด 9) บรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์ทั้ง 13 ชนิด 10) แผนกลยุทธ์การตลาดของผลิตภัณฑ์สหกรณ์การเกษตรพิมายจำกัด 11) แผนธุรกิจของผลิตภัณฑ์แปรรูปจากข้าวหอมมะลิทุ่งสัมฤทธิ์ 12.กลไกความร่วมมือของการพัฒนาเพื่อยกระดับการผลิตข้าวทุ่งสัมฤทธิ์สู่แข่งขันเชิงพาณิชย์โดยภาคีเครือข่ายประชารัฐในจังหวัดนครราชสีมา

- **โครงการการผลิตและแปรรูปข้าวเม่า พันธุ์ขาวดอกมะลิ 105 และทับทิมชุมแพ (กข.69) สู่อุตสาหกรรมเชิงพาณิชย์**

พื้นที่ดำเนินการ	อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา
ปัญหาและความต้องการ	ลดต้นทุนการผลิต และการแปรรูปผลิตภัณฑ์ข้าวเม่า
กิจกรรมดำเนินการ	1.การสร้างฐานข้อมูลภูมิสารสนเทศข้าวเม่าเพื่อพัฒนาช่องทางการสื่อสารทางการตลาดด้วย IOT (Internet of Thing) 2.ศึกษากระบวนการผลิตข้าวเม่าพันธุ์ขาวดอกมะลิ 105 และทับทิมชุมแพ 3.กระบวนการแปรรูปข้าวเม่าพันธุ์ขาวดอกมะลิ 105และทับทิมชุมแพ 4.การพัฒนาตราสินค้าเชิงวัฒนธรรมเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานราก คุณค่าของไทยในข้าวเม่า 5.พัฒนากลยุทธ์การตลาดและแผนธุรกิจผลิตภัณฑ์แปรรูปข้าวเม่าพันธุ์ขาวดอกมะลิ 105 และทับทิมชุมแพสู่อุตสาหกรรมเชิงพาณิชย์
กลุ่มผู้เข้าร่วม	เกษตรกรที่เข้าร่วมแปลงสาธิต 16 ราย
ผลสำเร็จของโครงการ	1. กระบวนการผลิตและการเก็บรักษาข้าวสารระยะเม่า 2. ข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงกายภาพของข้าวระยะเม่าและผลิตภัณฑ์จากข้าวหอมมะลิและทับทิมชุมแพ 3. ผลิตภัณฑ์แปรรูปข้าวระยะเม่าจากข้าวขาวดอกมะลิ 105 และทับทิมชุมแพ จำนวน 8 ผลิตภัณฑ์ ได้แก่ 1) ข้าวสารเม่า 2) แป้งข้าวเม่า 3) ขนมเข่าต๋ำ 4) คุกกี้ 5) คอนแฟลค 6) กราโนล่า

- **โครงการการประเมินพื้นที่เหมาะสมและการใช้ประโยชน์จากหม่อนผลสดเพื่อเพิ่มรายได้และสร้างความมั่นคงทางอาหารให้กับเกษตรกรในจังหวัดนครราชสีมา**

พื้นที่ดำเนินการ	จังหวัดนครราชสีมา
ปัญหาและความต้องการ	ลดต้นทุนการผลิต และการแปรรูปจากหม่อนผลสด
กิจกรรมดำเนินการ	เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพเชิงพื้นที่ที่ปลูกหม่อนผลสด วิเคราะห์ปัจจัยที่เหมาะสมสำหรับปลูกหม่อนผลสด และศึกษาการใช้ประโยชน์จากหม่อนผลสดที่ปลูกในจังหวัดนครราชสีมา
กลุ่มผู้เข้าร่วม	เกษตรกรผู้ปลูกหม่อนผลสดในอำเภอเมือง อำเภอวังน้ำเขียว อำเภอสูงเนิน
ผลสำเร็จของโครงการ	ได้ฐานข้อมูลศักยภาพเชิงพื้นที่ที่ปลูกหม่อนผลสด ข้อมูลปัจจัยความเหมาะสมต่อการปลูกหม่อนผลสด และข้อมูลการใช้ประโยชน์และแนวทางการส่งเสริมพื้นที่ที่เหมาะสมเพื่อการบริโภคและเพิ่มรายได้ให้กับครัวเรือนในจังหวัดนครราชสีมา

2.3 มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ชื่อโครงการ	**การปรับตัวด้านเกษตรกรรมเพื่อรองรับเมืองท่องเที่ยวเชิงกีฬา**
ที่มา/เหตุผลความจำเป็น	เมืองบุรีรัมย์เป็นเมืองแห่งความรื่นรมย์ตามความหมายของชื่อเมืองที่น่าอยู่สำหรับคนในท้องถิ่นและเป็นเมืองที่น่ามาเยือนสำหรับคนต่างถิ่น ในเขตจังหวัดบุรีรัมย์มีปราสาทหินจำนวนมาก ทั้งปราสาทหินใหญ่น้อยอันหมายถึงความรุ่งเรืองมาแต่อดีต ซึ่งมีทั้งปราสาทอิฐ และปราสาทหินเป็นจำนวนมากกว่า 60 แห่ง โดยจังหวัดบุรีรัมย์ มีเนื้อที่รวมทั้งสิ้น 6,451,178 ไร่ ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไป เป็นที่ราบสูงลาดจากทิศใต้ลงไปทางทิศเหนือ การปกครองแบ่งออกเป็น 23 อำเภอ 188 ตำบล 2,546 หมู่บ้าน มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 1,570,128 คน เป็นชาย 783,461 คน เป็นหญิง 786,667 คน (ข้อมูลประชากร ณ เดือนสิงหาคม 2557 จปฐ.) ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพด้านการเกษตร มาอย่างต่อเนื่อง และยาวนาน โดยมีพื้นที่การเกษตรประมาณ 4,514,545 ไร่ หรืออ้อยร้อยละ 69.71 ของพื้นที่จังหวัด อาชีพที่สำคัญคือ การทำนาซึ่งต้องพึ่งพาน้ำฝนปีละครั้ง ส่วนพืชไร่ ได้แก่ มันสำปะหลัง อ้อย ปอ และงาดำเป็นพืชที่ทำรายได้ให้กับจังหวัดบุรีรัมย์รองจากข้าว เมื่อปี พ.ศ. 2492 - 2496 ชาวจังหวัดบุรีรัมย์มีเส้นทางรถไฟผ่านซึ่งขณะนั้นถือว่าเป็นการนำพาความเจริญมาสู่คนในจังหวัดนี้อย่างมากมาย ในด้านการค้าการบริการและการขนส่งสินค้าการเกษตรไปยังพื้นที่ภายนอก และก่อให้เกิดการกระจายสินค้าชนิดอื่นๆเข้ามาในพื้นที่มากขึ้น รวมไปถึงการเดินทางมีความสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้นจนก่อให้เกิดศูนย์กลางการค้าและการบริการของเมืองขึ้นมาใหม่จากเดิมที่เป็นบริเวณตลาดเทศบาลเปลี่ยนมาเป็นตลาดโพธิ์ (หน้าสถานีรถไฟ) ต่อมาประมาณ ปี พ.ศ. 2515 ได้เกิด การเปลี่ยนแปลงอีกครั้งหนึ่งเมื่อรัฐบาลประกาศจัดตั้งวิทยาลัยครูแห่งใหม่เพิ่มขึ้นจึงทำให้จังหวัดบุรีรัมย์ มีการก่อตั้งวิทยาลัยครูขึ้นซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาชั้นสูงแห่งแรกในสมัยนั้น จึงก่อให้เกิดการขยายตัวของเมืองบุรีรัมย์ให้ขยายใหญ่ออกไปนอกเมืองมากขึ้น ประกอบกับวิทยาลัยครูดึงดูดให้คนต่างถิ่นเข้ามาเรียนเพิ่มมากขึ้นทุกปี จึงทำให้เมืองมีการขยายตัวมากขึ้นตามลำดับ ต่อมาประมาณ ปี พ.ศ. 2535 รัฐบาลมีนโยบายเปิดการค้าเสรีส่งผลให้เกิดการค้าชายแดน เกิดศูนย์การค้าของต่างประเทศเข้ามาลงทุนมากขึ้น จังหวัดบุรีรัมย์ ก็เป็นพื้นที่ที่ติดอยู่กับชายแดนและได้รับผลกระทบจากนโยบายนี้อย่างเห็นได้ชัดคือ เกิดการแข่งขันกันของห้างค้าปลีกขนาดใหญ่ในจังหวัดบุรีรัมย์ในขณะนั้นและอีกประมาณ 2 ปี ถัดมาจึงเกิดสนามบินบุรีรัมย์ที่จะนำพามาสู่การเดินทางท่องเที่ยวในพื้นที่มากยิ่งขึ้น ต่อมาประมาณ ปี พ.ศ. 2552 - 2553 ได้มีการก่อสร้างสนามฟุตบอลมาตรฐานแห่งแรกของประเทศไทยสามารถจุคนได้ 44,000 คน และปัจจุบัน พ.ศ. 2558 ได้เพิ่มสนามแข่งรถมาตรฐานโลก สนามแข่งมอเตอร์ไซค์วิบาก สนามเจ็ทสกี กีฬายิงปืนมาตรฐาน เป็นต้น จากกีฬาแต่ละประเภทส่งผลให้เกิดแรงดึงดูดของคนที่สนใจด้านกีฬาความเร็ว กีฬาฟุตบอล อื่นๆหลั่งไหลเข้ามาในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์อย่างไม่ขาดสาย ซึ่งปีหนึ่งมีอยู่ 365 วันชาวจังหวัดบุรีรัมย์จะต้องรับแขกอยู่ประมาณ 280 วัน แต่ละครั้งจะมีคนต่างถิ่นเข้ามาไม่ต่ำกว่า 5,000 - 20,000 คน ซึ่งบุคคลเหล่านี้มีความต้องการและความพร้อมที่จะใช้จ่ายเงินเพื่อสนองความต้องการของทีมงานอย่างน้อยคนละ 5 ,000 - 10,000 บาทต่อคน (สำนักงานการท่องเที่ยวจังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2557) ดังจะเห็นได้จากข้อมูลจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติเข้ามาในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์

ตารางที่ 1.1 จำนวนนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติเข้ามาใช้พื้นที่ในจังหวัดบุรีรัมย์

รายได้ (ล้านบาท)	778.67	984.44	1,148.28	1,406.93	1,625.78	1,722.32	1,855.25

ที่มา : สำนักงานการท่องเที่ยวจังวัดบุรีรัมย์ปี พ.ศ. 2559

ตารางที่ 1.2 ข้อมูลรายได้เฉลี่ยต่อหัวประชากรแต่ละปีที่เพิ่มขึ้นในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์

รายได้เฉลี่ยปี 2554	**รายได้เฉลี่ยปี 2555**	**รายได้เฉลี่ยปี 2556**	**รายได้เฉลี่ยปี 2557**	**รายได้เฉลี่ยปี 2558**
45,131	52,862	57,034	60,628	68,226

ที่มา : การสำรวจข้อมูลตามความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ) ปี 2559 สำนักงานจังหวัดบุรีรัมย์

ตารางที่ 1.3 เปรียบเทียบผลผลิตทางการเกษตรด้านพืชในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ ปี พ.ศ.2553 เทียบกับ พ.ศ.2558

ปี พ.ศ.	ผลผลิตทางการเกษตรด้านพืชในจังหวัดบุรีรัมย์ (หน่วย : ตัน)											
	อ้อย	มันสำปะหลัง	ยางพารา	ข้าว	หอมแบ่ง	ตะไคร้	ผักบุ้ง	กล้วย	มะ นาว	ผักชี	ผักกาด	เห็ด
2553	1,172,808	833,602	14,200	846,650	24	38	68	105	44	12	22	16
2558	2,964,590	1,537,023	33,000	1,051,272	42	115	126	991	281	28	42	27

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรภาค 5 จังหวัดนครราชสีมา ปี 2559

ตารางที่ 1.4 เปรียบเทียบผลผลิตทางการเกษตรด้านปศุสัตว์ในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ ปี พ.ศ.2553 เทียบกับ พ.ศ.2558

ปีพ.ศ.	ผลผลิตทางการเกษตรด้านปศุสัตว์ในจังหวัดบุรีรัมย์ (หน่วย : ตัน)							
	ปลาน้ำจืด	กุ้งก้ามกราม	สุกร	โคเนื้อ	กระบือ	ไก่(ตัว)	เป็ด(ตัว)	แพะ
2553	5,335.23	312	106,491	236,902	89,226	4,682,618	333,844	806
2558	3,322.51	188.90	132,039	158,148	54,720	8,162,883	297,029	590

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรภาค 5 จังหวัดนครราชสีมา ปี 2559

ตารางที่ 1.5 เปรียบเทียบจำนวนประชากรต่อผลผลิตทางการเกษตรด้านปศุสัตว์และด้านพืช ในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ปี พ.ศ.2553 เทียบกับ พ.ศ.2558

ปี พ.ศ.	เปรียบเทียบจำนวนประชากรต่อผลผลิตทางการเกษตรด้านปศุสัตว์และด้านพืช(หน่วย : ตัน)									
	ประชากร (คน)	นักท่อง เที่ยว (คน)	อ้อย	มันฯ	ตะไคร้	ผักบุ้ง	กล้วย	มะนาว	ไก่(ตัว)	สุกร
2553	1,265,020	908,218	1,172,808	833,602	38	68	105	44	4,682,618	106,491
2558	1,584,661	1,419,833	2,964,590	1,537,023	115	126	991	281	8,162,883	132,039

ที่มา : สำนักงานจังหวัดบุรีรัมย์และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรภาค 5 จังหวัดนครราชสีมา ปี 2559

ตารางที่ 1.6 กิจกรรมการผลิตที่มีมูลค่าเพิ่มขึ้นในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ปี พ.ศ. 2547 ถึง พ.ศ.2556

รายละเอียดกิจกรรมการผลิต	2547	2548	2549	2550	2551	2552	2553	2554	2555	2556
โรงแรม ค่ายพัก และที่พักชั่วคราว (ล้านบาท)	101	115	122	121	130	141	154	178	252	373
ภัตตาคาร ร้านขายอาหาร และบาร์ (ล้านบาท)	234	239	228	242	272	276	290	389	455	473
การผลิตผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องดื่ม	5,351	6,297	6,834	7,023	8,420	10,726	12,323	12,714	12,618	12,705
การผลิตสิน (OTOP) (ล้านบาท)	162	160	162	161	223	224	256	265	270	289
การผลิตสิ่งทอสิ่งถัก (ล้านบาท)	46	57	60	64	69	81	125	114	131	146

ที่มา : กลุ่มงานบริหารการคลังและเศรษฐกิจ (CFO) สำนักงานคลังจังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2557

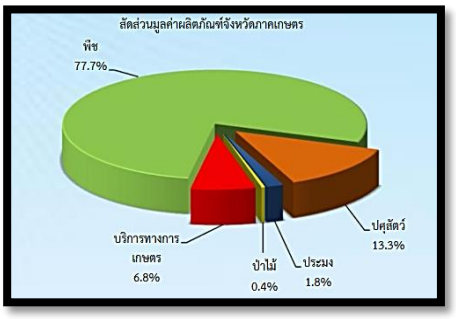

แผนภูมิที่ 1 แสดงสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์ทางด้านการเกษตรของจังหวัดบุรีรัมย์ปี พ.ศ. 2558

ที่มา : สำนักงานจังหวัดบุรีรัมย์และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรภาค 5 จังหวัดนครราชสีมา ปี 2559

จากข้อมูลแผนภูมิที่ 1 แสดงให้เห็นว่ามูลค่าของผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรของจังหวัดบุรีรัมย์ ในสาขาพืชมีมวลรวมมากที่สุดถึงร้อยละ 77.7 เกิดจากผลิตพืชเศรษฐกิจได้แก่ อ้อย มันสำปะหลัง ข้าว และยางพารา เรียงจากมากไปหาน้อย สาขารองลงมาคือเกษตรในด้านปศุสัตว์ร้อยละ 13.3 ดังนั้นผลิตภัณฑ์จากสาขาพืชจึงควรที่จะได้รับการส่งเสริม เนื่องจากมีมวลรวมค่อนข้างสูงเมื่อเปรียบเทียบกับสาขาการผลิตตัวอื่น ๆ ขณะเดียวกันหากพิจารณาในด้านแนวโน้มความต้องการในด้านการผลิตโดยเปรียบเทียบระหว่างปี พ.ศ. 2553 กับ ปี พ.ศ. 2558 ตาราง1.3 – 1.5 จะพบว่าภาคการผลิตที่มีแนวโน้มความต้องการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ การผลิตอ้อย มันสำปะหลัง ไก่ สุกร ตะไคร้ ผักบุ้ง กล้วย มะนาว ผักชี เห็ด เป็นต้น ประกอบกับตัวเลขประชากรและนักท่องเที่ยว (ตาราง 1.5) มีการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะนักท่องเที่ยวมีการเติบโตเพิ่มขึ้นเกือบหนึ่งเท่าตัวภายใน 5 ปี และจากการลงพื้นที่สำรวจในเบื้องต้น พบว่า ผลกระทบจากการเติบโตดังกล่าวอาจส่งผลกระทบในหลายด้าน ได้แก่ ปริมาณร้านอาหารที่มีอยู่ไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มาเยือนในจังหวัดบุรีรัมย์ในช่วงเวลาดังกล่าว ประกอบกับที่พักไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว ขณะเดียวกันจะพบว่าเกิดปัญหาการปรับตัวไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในหลายด้าน กล่าวคือ ประชากรในจังหวัดประสบอุบัติเหตุด้านการจราจรเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จาก ปีพ.ศ. 2554 - 2558 จากผู้บาดเจ็บ 4,854 ราย เสียชีวิต 147 ราย เพิ่มเป็น 8,776 ราย เสียชีวิต 518 ราย ภายใน 5 ปีที่ผ่านมา (สำนักงานสาธารณะสุขจังหวัดบุรีรัมย์,2558) สะท้อนถึงระบบการจราจรภายในเมืองที่ไม่ดีและต้องเร่งแก้ไข มีความต้องการผลิตภัณฑ์สินค้าทางการเกษตรด้านพืช ปศุสัตว์สินค้า OTOP และ ร้านอาหารเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ขณะเดียวกันความต้องการของนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือน (ตาราง 1.6) ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปีเช่นกัน จากแนวโน้มดังกล่าวจึงเป็นเหตุผลที่อธิบายว่า จังหวัดบุรีรัมย์ต้องการปรับตัวด้านเกษตรกรรมให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่กำลังประสบอยู่ให้เกิดความเข้มแข็งขึ้น ความเข้าใจตรงกันระหว่างนักวิจัย สถาบันวิจัยและพัฒนา และแหล่งทุน ซึ่งดาเนินการตามระเบียบมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ว่าด้วยหลักเกณฑ์การสนับสนุนการวิจัยจากแหล่งทุนภายนอก พ.ศ. 2558 ได้บัญญัติไว้ ในข้อ 8 และข้อ 9

4) การได้มาซึ่งโครงการวิจัยที่มี โดยมีลาดับดังนี้

4.1) การพัฒนาหัวข้อวิจัย สถาบันวิจัยและพัฒนาได้มีการจัดทา Research Mapping ร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (ตามข้อ1)

4.2) การพัฒนาโครงการวิจัย สถาบันวิจัยฯได้จัดให้มีการนาเสนอโครงการต่อผู้ทรงคุณวุฒิ โดยให้นาข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิไปปรับปรุงให้สมบูรณ์ ซึ่งนักวิจัยต้องปรับปรุงและส่งผลมายังสถาบันวิจัยและพัฒนาเพื่อตรวจสอบอีกครั้ง

4.3) สถาบันวิจัยฯทาการตรวจสอบความสมบูรณ์ เรื่องการวิเคราะห์กระบวนการวิจัย และงวดเงิน ที่เบิกจ่ายให้แก่นักวิจัยสัมพันธ์กัน ในแต่ละงวด

4.4) เมื่อนักวิจัยได้แก้ไขตามกระบวนการดังกล่าวข้างต้นแล้ว สถาบันวิจัย จึงนาเสนอต่อหัวหน้าโครงการเพื่อดาเนินการอนุมัติโครงการต่อไป

5) การออกสัญญาทุนวิจัย สถาบันวิจัยได้ดาเนินการออกสัญญาทุนวิจัยโดยมีข้อกาหนดให้เป็นไปตามเงื่อนไข TOR ของประกาศ โดยมีรายละเอียดดังนี้

5.1) นักวิจัยทุกโครงการจะต้องมีผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยแนบกับสัญญาทุน

5.2) นักวิจัยจะต้องมีที่ปรึกษาโครงการวิจัย อย่างน้อย 1 คน เพื่อกากับติดตาม การดาเนินงานวิจัย ในโครงการให้มี

<table>
<tr><td></td><td>
คุณภาพ
5.3) ทุกโครงการจะต้องแนบรายละเอียดของข้อเสนอโครงการ ตามแบบฟอร์มที่สถาบันวิจัยกำหนด
5.4) การแบ่งงวดงานและงวดเงิน สถาบันวิจัยได้ให้นักวิจัยดาเนินการแยกหมวดรายจ่าย ระยะเวลา และผลที่ได้รับ ตามแบบฟอร์มที่สถาบันวิจัยกำหนด ก่อนลงนามในสัญญา
5.5) สถาบันวิจัยฯ ได้รวบรวมเอกสารประกอบคาสัญญาที่สมบูรณ์ เพื่อเสนออนุมัติ ต่อหัวหน้าโครงการ และจัดทาประกาศผลผู้ที่ได้รับทุนในลาดับต่อไป
6) การกากับติดตามงานวิจัย
6.1) สถาบันวิจัยได้จัดทาปฏิทินการติดตามโครงการ ไว้ในประกาศทุนวิจัย เพื่อให้นักวิจัยได้ทราบควบคู่กับการพัฒนาและอนุมัติโครงการวิจัย โดยกาหนดให้นักวิจัยมีการรายงานความก้าวหน้าเป็นประจาในทุกเดือน
6.2) สถาบันวิจัยได้จัดให้มีการรายงานความก้าวหน้า ต่อคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก จาก สกว. ในระยะ 6 เดือน และ 12 เดือน เพื่อความสมบูรณ์ของโครงการ
6.3) สถาบันวิจัยได้มีการตรวจสอบความสมบูรณ์ด้านเนื้อหา และผลการดาเนินงานที่สัมพันธ์กับงวดเงิน แต่ละงวดเงินของโครงการ
6.4) สถาบันวิจัยฯได้จัดให้มีการนาเสนอโครงการต่อผู้ทรงคุณวุฒิ โดยให้นาข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิไปปรับปรุงให้สมบูรณ์ ซึ่งนักวิจัยต้องปรับปรุงและส่งผลมายังสถาบันวิจัยและพัฒนาเพื่อตรวจสอบอีกครั้ง

ด้านการขับเคลื่อนโครงการวิจัยสู่การประยุกต์ใช้ให้เห็นผลอย่างเป็นรูปธรรมในจังหวัดบุรีรัมย์
<table>
<tr><th>กรอบประเด็นวิจัย</th><th>จุดมุ่งเน้นการเปลี่ยนแปลง</th><th>ผลที่ได้รับ</th><th>เป้าหมาย</th></tr>
<tr><td colspan="4">การปรับตัวด้านการเกษตรเพื่อรองรับเมืองท่องเที่ยวทางกีฬาจังหวัดบุรีรัมย์</td></tr>
<tr><td>1. การพัฒนาเครือข่ายฐานข้อมูลเกษตรปลอดสารและอาหารปลอดภัย</td><td>เกิดการพัฒนาฐานข้อมูลเกษตรปลอดสารฯ</td><td>เกิดเครือข่ายผู้ผลิตและเครือข่ายผู้ประกอบการ</td><td rowspan="4">1. เกิดการปรับตัวด้านสินค้าและการบริการที่ได้มาตรฐานสามารถรองรับการขยายตัวนักท่องเที่ยว
2. เกิดการกระจายรายได้ไปสู่ชุมชนและผู้ประกอบการในพื้นที่มากขึ้น(ปีถัดไป)</td></tr>
<tr><td>2. การพัฒนาการแปรรูปและการเพิ่มมูลค่าอาหารปลอดภัย(ของกิน ของใช้ ของฝาก)</td><td>เกิดผลิตภัณฑ์ใหม่ออกสู่ตลาด</td><td rowspan="2">เกิดการพัฒนาสินค้าและมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตรแก่เกษตรกรและผู้ประกอบการ</td></tr>
<tr><td>3. การผลิตอาหารปลอดภัย (การเพิ่มปริมาณ คุณภาพ คุณค่า ความเพียงพอ)</td><td>สินค้าและบริการยกระดับมาตรฐานที่ดีขึ้น</td></tr>
<tr><td>4. การเข้าถึงสินค้าและระบบการจัดจำหน่ายสินค้าอาหารปลอดภัย(สะดวกรวดเร็ว)</td><td>เพิ่มช่องทางการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้ผลิตและผู้บริโภคที่หลากหลายมากขึ้น</td><td>เกิดช่องทางการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้ผลิตและผู้บริโภค</td></tr>
</table>
</td></tr>
<tr><td>วัตถุประสงค์</td><td>1. ศึกษาบริบทและพัฒนาการข้อมูลพื้นฐานที่สัมพันธ์ต่อการเติบโตของจังหวัดบุรีรัมย์
2. พัฒนาโครงการวิจัยเพื่อสนองต่อแนวโน้มการเติบโตและรองรับนโยบายเมืองท่องเที่ยวทางกีฬาของจังหวัดบุรีรัมย์
3. เกิดการพัฒนาระบบบริหารหารจัดการงานวิจัยเชิงพื้นที่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
4. เกิดการขับเคลื่อนโครงการวิจัยสู่การประยุกต์ใช้ให้เห็นผลอย่างเป็นรูปธรรมในจังหวัดบุรีรัมย์</td></tr>
<tr><td>กิจกรรมหลัก</td><td>1.พัฒนาฐานข้อมูล
2.พัฒนาโครงการวิจัยและดำเนินงานวิจัย
3.สร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชนและหน่วยงานส่วนท้องถิ่น
4.พัฒนาระบบบริหารจัดการงานวิจัย
5.ขับเคลื่อนงานวิจัยไปสู่การประยุกต์ใช้อย่างเป็นรูปธรรม</td></tr>
<tr><td>กลุ่มเป้าหมาย</td><td>1. เกษตรกรในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์
2. สมาคมผู้ประกอบการร้านค้าในจังหวัดบุรีรัมย์
3. สมาคมธุรกิจโรงแรมในจังหวัดบุรีรัมย์
4. นักท่องเที่ยวที่มาเยือนจังหวัดบุรีรัมย์</td></tr>
<tr><td>พื้นที่ดำเนินการ</td><td>จังหวัดบุรีรัมย์ (เทศบาลเมืองบุรีรัมย์ อำเภอนางรอง อำเภอประโคนชัย อำเภอบ้านด่าน อำเภอเมือง อำเภอกระสัง และอำเภอสตึก)</td></tr>
</table>

ผลสำเร็จของโครงการ	**ด้านการบริหารจัดการงานวิจัย** ตั้งแต่ต้นทางจนถึงปลายทางการบริหารจัดการงานวิจัยของสถาบันวิจัยและพัฒนา ประกอบด้วย 6 ประเด็นได้แก่ **กระบวนต้นทาง** 1) การพัฒนากลไกเชื่อมโยงประเด็นวิจัยภายนอก โดยการติดต่อประสานงานผ่านเครือข่าย ปราชญ์ท้องถิ่นของจังหวัดบุรีรัมย์ เครือข่ายหน่วยงานภาครัฐเช่น พัฒนาการจังหวัด ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดบุรีรัมย์ วัฒนธรรมจังหวัดบุรีรัมย์ องค์การบริหารส่วนจังหวัดบุรีรัมย์ เกษตรจังหวัดบุรีรัมย์ สานักงานวนอุทยานเขากระโดงจังหวัดบุรีรัมย์ อุตสาหกรรมจังหวัดบุรีรัมย์ และพาณิชย์จังหวัดบุรีรัมย์ และเครือข่ายภาคเอกชน เช่นสมาคมธุรกิจโรงแรมและการท่องเที่ยวจังหวัดบุรีรัมย์ สมาคมผู้ประกอบการร้านอาหารจังหวัดบุรีรัมย์ กลุ่มผู้ประกอบการสินค้าOTOP หอการค้าจังหวัดบุรีรัมย์ ส่งผลให้เกิดความความสัมพันธ์ในการดาเนินงานร่วมกัน 2 รูปแบบคือรูปแบบที่เป็นทางการ(คาสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการร่วมดาเนินงานตามภารกิจของจังหวัดอย่างต่อเนื่อง) และรูปแบบที่ไม่เป็นทางการ(ความสัมพันธ์ส่วนตัว) 2) การพัฒนาโจทย์วิจัย ใช้กระบวนการมีส่วนร่วมโดยสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ได้ส่งหนังสือเชิญผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย(ตามข้อ 1) เข้ามาร่วมสะท้อนปัญหาและหาแนวทางร่วมในการจัดการปัญหา(พัฒนาโจทย์) โดยมีนายอนุสรณ์ แก้วกังวาล ผู้ว่าราชการจังหวัดบุรีรัมย์ และหัวหน้าส่วนราชการเข้าร่วมพัฒนาโจทย์วิจัย ซึ่งสถาบันวิจัยได้ใช้เทคนิคระดมสมอง โดยใช้การ์ดเทคนิค และการสะท้อนปัญหาผ่านการอภิปราย โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิร่วมเวทีเพื่อสกัดประเด็น และลาดับความสำคัญของปัญหา ซึ่งทาให้การพัฒนาโจทย์วิจัยเป็นไปตามความต้องการของผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยและสอดคล้องกับศักยภาพของนักวิจัย ทั้งนี้การดาเนินการดังกล่าวทาให้ได้โจทย์วิจัยจานวน 4 ประเด็นหลัก มีโครงการวิจัย 17 โครงการ นักวิจัย 33 คน 3) การประกาศทุนวิจัย การประกาศทุนแบบเก่ามหาวิทยาลัยได้ดาเนินการประกาศทุนวิจัยโดยใช้ประกาศจากแหล่งทุนเป็นหลักในการสื่อสารระหว่างสถาบันวิจัยกับนักวิจัย ทาให้ขาดรายละเอียดในบางประการเช่น คุณสมบัติของนักวิจัย งบประมาณที่จะสนับสนุน รายละเอียดสัญญา และระยะเวลาการดาเนินงานตลอดโครงการ สถาบันวิจัยและพัฒนาจึงได้มีการพัฒนาการประกาศทุนเพื่อให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยมีการระบุประเด็นดังกล่าวเพิ่มขึ้นในประกาศ เพื่อให้เกิด
ภาพกิจกรรม (ถ้ามี)	

ชื่อโครงการ	แนวทางการจัดการปริมาณการผลิตอ้อยเพื่ออุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลในจังหวัดบุรีรัมย์
ที่มา/เหตุผลความจำเป็น	โรงงานน้ำตาลมีความต้องการส่งเสริมให้เกษตรกรจังหวัดบุรีรัมย์ได้ขยายพื้นที่และเพิ่มปริมาณการผลิตอ้อยให้มากขึ้นเพื่อรองรับความต้องการที่เพิ่มขึ้นของโรงงาน แต่ก็พบว่าไม่ใช่เรื่องง่ายที่จะทำให้เกษตรกรเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมมาปลูกอ้อยให้เพิ่มขึ้นในเวลาอันสั้น นอกจากนี้ อรุณี พรมคำบุตร และคณะ (2557) ยังได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลให้เกษตรกรไม่ขยายพื้นที่การเพาะปลูกอ้อยเพิ่มขึ้นเกิดจาก 2 ปัจจัย ได้แก่ 1) ปัจจัยภายใน ประกอบด้วย เกษตรกรประสบปัญหาขาดแคลนเงินทุนหมุนเวียนในการซื้อปุ๋ยการจ้างแรงงานเพื่อการเพาะปลูก การขาดแคลนแรงงานซึ่งต้องใช้เครื่องจักรกลเข้ามาช่วยในการเพาะปลูก การไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ทำกิน การขาดความรู้ในการผลิตอ้อยต่อไร่ให้มีประสิทธิภาพสูง ตลอดจนขาดการสืบทอดและสานต่ออาชีพการปลูกอ้อยจากรุ่นพ่อไปสู่รุ่นลูกได้ 2) ปัจจัยภายนอก ประกอบด้วย ราคาอ้อยผันผวนอยู่ตลอดเวลาไม่คงที่ นโยบายของรัฐในการส่งเสริมการปลูกอ้อยไม่แน่นอน โครงสร้างพื้นฐานไม่พร้อมต่อการรองรับการผลิตอ้อยในพื้นที่นอกเขตบริการของโรงงานผลิตอ้อยและน้ำตาล ปริมาณน้ำไม่เพียงพอต่อการปลูกอ้อยได้ครอบคลุมพื้นที่อื่นนอกจากพื้นที่เดิม และสภาพภูมิอากาศไม่แน่นอนและไม่สามารถควบคุมได้ เป็นต้น ดังนั้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 เป็นต้นมาโรงงานน้ำตาลบุรีรัมย์ได้กำหนดยุทธศาสตร์เพื่อความมั่นคงในการส่งเสริมเกษตรกรผู้ปลูกอ้อยในทุกมิติ ทั้งก่อนการเพาะปลูก (Pre - harvest) และหลังการเพาะปลูก (Post - harvest) ด้วยการจัดทำเกษตรพันธสัญญาระหว่างโรงงานกับเกษตรกรชาวไร่อ้อยร้อยเปอร์เซ็นต์ โดยมีการจัดตั้งโรงเรียนเกษตรกร จัดฝึกอบรมเกษตรกรรายใหม่ที่จะเข้าร่วมการผลิตอ้อยให้ความรู้ในการปลูกอ้อย ได้แก่ การตรวจสอบดิน การบำรุงดิน การใส่ปุ๋ย วิธีการเพาะปลูกที่ทำให้ได้ผลิตดีขึ้น การดูแลรักษา จนกระทั่งเก็บเกี่ยว ผู้ที่ผ่านการอบรมจึงสามารถเข้าเป็นสมาชิกของกลุ่ม มีการประชาสัมพันธ์ความรู้ผ่านสื่อหลายช่องทาง เช่น วิทยุ line และ face book มีการสร้างเครือข่ายเกษตรกรกลุ่มย่อย มีการจัดหาเครื่องจักรกลการเกษตรเพื่อสนับสนุนการปลูกอ้อยและเก็บเกี่ยวอ้อยให้สมาชิก มีหน่วยงานการวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับดิน แมลง น้ำ สายพันธุ์อ้อยที่เหมาะสมกับพื้นที่ เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่เกษตรกรที่เข้ามาในระบบเกษตรพันธสัญญา ซึ่งจะส่งผลต่อการเพิ่มปริมาณผลผลิตอ้อยต่อไร่และขยายพื้นที่เพาะปลูกให้มากขึ้น จากความสำคัญดังกล่าวคณะผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการจัดการปริมาณการผลิตอ้อยเพื่ออุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาล รวมทั้งศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของเกษตรกรในการปลูกอ้อย ซึ่งจัดได้ว่าอ้อยเป็นพืชเศรษฐกิจทางเลือกหนึ่งของเกษตรกรที่มีความสำคัญต่อการสร้างความมั่นคงด้านรายได้ และเศรษฐกิจระดับครัวเรือนให้กับเกษตรกร ทั้งนี้การศึกษาแนวทางการจัดการปริมาณการผลิตอ้อยเพื่ออุตสาหกรรมอ้อยและ น้ำตาลของจังหวัดบุรีรัมย์ สามารถนำไปเป็นแบบอย่างในการส่งเสริมการปลูกอ้อยของโรงงานอ้อยและน้ำตาลในเขตพื้นที่อื่นๆ เพื่อประโยชน์แก่เกษตรกรและผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง กับอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาล
วัตถุประสงค์	1. เพื่อศึกษาสถานะภาพและลักษณะการส่งเสริมเกษตรกรชาวไร่อ้อยของโรงงานน้ำตาลบุรีรัมย์ 2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อการเพิ่มผลผลิตและพื้นที่ในการเพาะปลูกอ้อยในจังหวัดบุรีรัมย์ 3. เพื่อหาแนวทางในการส่งเสริมเกษตรกรชาวไร่อ้อยในจังหวัดบุรีรัมย์
กิจกรรมหลัก	**1. การวิจัยเชิงปริมาณ** โดยจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับข้อคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่าง ที่ตอบคำถามจากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ซึ่งเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการปลูกอ้อย และปัจจัยที่ส่งผลต่อการปลูกอ้อยด้านต่างๆ เช่น การดูแล การปลูก การส่งเสริม การจัดส่งผลผลิตเข้าโรงงาน ตลอดจนการรับเงินค่าตอบแทน

	จากโรงงาน หรือภาครัฐ โดยการกำหนดเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างให้สอดคล้องเหมาะสม และมีลักษณะของความเป็นตัวแทนที่ดี ซึ่งได้จัดทำแบบสอบถามออกเป็น 3 ชุด ดังนี้ แบบสอบถามชุดที่ 1 แบบสอบถามสำหรับเกษตรกรผู้ปลูกอ้อย แบบสอบถามชุดที่ 2 แบบสอบถามสำหรับผู้ไม่ปลูกอ้อย แบบสอบถามชุดที่ 3 แบบสอบถามสำหรับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการปลูกอ้อย **2. การวิจัยเชิงคุณภาพ** โดยจัดเก็บข้อมูลเอกสารหรือหลักฐานต่างๆ เกี่ยวกับการปลูกอ้อย โดยสอบถามและเก็บรวบรวมจากเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบโดยตรงหรือผู้ที่มีส่วนในการรับผิดชอบ เพื่อที่จะนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้เพื่อหาแนวทางการเพิ่มปริมาณการผลิตอ้อยเพื่อสอดคล้องกับความต้องการของตลาดอ้อยและน้ำตาล
กลุ่มเป้าหมาย	**1. ประชากร** ได้แก่ กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกอ้อยที่ทำเกษตรพันธสัญญากับโรงงานน้ำตาลบุรีรัมย์ในเขตรัศมีบริการ 50 กิโลเมตร จำนวน 13, 911 ราย และเกษตรกรที่ไม่ปลูกอ้อยในบริเวณใกล้เคียงโรงงานน้ำตาลในเขตรัศมีบริการ 50 กิโลเมตร **2. กลุ่มตัวอย่าง** ได้แก่ กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกอ้อยที่ทำเกษตรพันธสัญญากับโรงงานน้ำตาลบุรีรัมย์ ในเขตรัศมีบริการ 50 กิโลเมตร มีจำนวน ทั้งหมด 344 ราย โดยใช้เทคนิคการสุ่มแบบ Cluster Random Sampling กับ Simple Random Sampling และผู้ที่ไม่ปลูกอ้อยจำนวน 116 ราย ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง ในเขตรัศมีบริการ 50 กิโลเมตร รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจากกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกอ้อยและผู้ไม่ปลูกอ้อย จำนวน 460 ราย
พื้นที่ดำเนินการ	ในเขตรัศมีบริการ 50 กิโลเมตรรอบโรงงานน้ำตาลบุรีรัมย์
ผลสำเร็จของโครงการ	ผลจากงานวิจัยดังกล่าวจึงมีข้อเสนอแนะเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพการผลิตอ้อยเข้าสู่โรงงานอ้อยและน้ำตาลบุรีรัมย์ที่สูงขึ้น 2 ด้าน ประกอบด้วย 1) การจัดการปริมาณการผลิตอ้อยในไร่ของเกษตรกรจะใช้นักส่งเสริมของโรงงานอ้อยและน้ำตาลจังหวัดบุรีรัมย์เป็นตัวขับเคลื่อนตั้งแต่ต้นทาง(การปลูก)ไปจนถึงปลายทาง(การเก็บเกี่ยว) จึงพบว่าการขยายตัวของการเพาะปลูกอ้อยหรือจำนวนผู้ปลูกเพิ่มขึ้นนั้นหรือผู้ปลูกรายใหม่ ไม่ได้ขึ้นอยู่กับการทำงานของนักส่งเสริมเป็นตัวกระตุ้นแต่เกิดความสัมพันธ์ส่วนตัวของเกษตรกรในชุมชนกันเองมากกว่า สาเหตุมาจากนักส่งเสริมของโรงงานฯทำหน้าที่เป็นพนักงานสินเชื่อไปด้วย จึงทำให้ช่วงเวลาการเก็บเกี่ยวผลผลิตซึ่งก็เป็นช่วงเวลาเดียวกันกับการส่งเสริมการเพาะปลูกอ้อยของชาวไร่ไปด้วย ส่งผลให้นักส่งเสริมของโรงงานฯไม่มีเวลาไปส่งเสริมให้เกษตรกรรายอื่นๆได้เรียนรู้และตัดสินใจหันมาปลูกอ้อย ดังนั้นจึงมีเสนอแนะให้มีการปรับลดบทบาทการทำงานของนักสิ่งเสริมโรงงานฯด้านสินเชื่อลงแล้วหันไปเพิ่มบทบาทการทำงานส่งเสริมการปลูกอ้อยให้จริงจังมากยิ่งขึ้น 2) การจัดระบบคิวตัดอ้อยให้แก่เกษตรกรในปัจจุบัน(2560) ผลการวิจัยพบว่าการจัดคิวตัดอ้อยให้แก่เกษตรกรโรงงานจะกำหนดช่วงเวลาการหีบอ้อยหรือเรียกว่าช่วงเวลาการเปิดหีบอ้อย โดยกำหนดให้เกษตรกรส่งอ้อยเข้าโรงงานวันละไม่เกิน 23,000 ตันต่อวัน และกำหนดเป็นคิวล็อค หมายความว่าเมื่อถึงคิดตัดอ้อยในโซล F ก็ต้องตัดอ้อยโซลนี้เข้าส่งอ้อยจนหมดก่อนแล้วค่อยให้คิวโซลอื่นๆต่อไปกระจายหมุนเวียนไปจนครบ ดังนั้นปัญหาอยู่ที่ว่าถ้าหากในโซลนั้นยังตัดไม่เสร็จก็จะต้องหมุนคิวไปให้พื้นที่อื่นทันที หรือพื้นที่ดังกล่าวมีอ้อยมากเกินไปจำเป็นต้องขยายเวลาก็จะกระทบกับคิวถัดไปทันที หรือเกิดเหตุสุดวิสัยต่างๆเช่น ฝนตกทำให้ดินชุ่มน้ำรถตัดรถบรรทุกลงแปลงไม่ได้ รถบรรทุกเกิดอุบัติเหตุหารถเสริมไม่ทัน โรงงานเกิดไฟดับหรือเครื่องเสียทำให้ต้องเสียเวลาเดินเครื่องใหม่เป็นวัน เป็นต้น ซึ่งบุคคลที่จะกำหนดว่าใครจะได้คิวตัดก่อนหลังนั้นจะเป็นหัวหน้ากลุ่มผู้ปลูกอ้อยในโซลนั้นๆเป็นผู้กำหนด ด้วยเหตุดังกล่าวจึงมีข้อเสนอแนะให้มีการจัดคิวตัด

	อ้อยโดยให้นักส่งเสริมเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดคิวด้วย เพื่อป้องกันปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อนหรือเอื้อประโยชน์แก่พวกพ้องเป็นต้น ซึ่งอาจเป็นปัญหาต้นทางที่จะส่งผลให้เกิดการกระตุ้นการเผาอ้อย(อ้อยไฟ)ในไร่ให้เพิ่มขึ้น ผลจากการทำเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ดังกล่าว ส่งผลให้ผู้บริหารและพนักงานโดยเฉพาะนักส่งเสริมของโรงงานอ้อยและน้ำตาลจังหวัดบุรีรัมย์เกิดความรู้และเข้าใจมากเพิ่มขึ้น โดยจะนำไปปรับระบบการทำงานตั้งแต่ระดับนโยบายไปจนถึงระดับปฏิบัติการในไร่ซึ่งจะปรับบทบาทใหม่ให้นักส่งเสริมต้องปฏิบัติการส่งเสริมชาวไร่ในรูปแบบใหม่ในกลางปีนี้เป็นต้นไป เพื่อให้เกิดการเพิ่มปริมาณอ้อยและการลดผลประโยชน์ทับซ้อนการจัดคิวอ้อยให้น้อยลง
ภาพกิจกรรม (ถ้ามี)	ภาพเวทีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้เกิดการนำผลงานวิจัยไปสู่การใช้ประโยชน์ ณ เทศบาลตำบลหินเหล็กไฟ ตำบลหินเหล็กไฟ อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ เมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2560

2.4 มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

ชื่อโครงการ	การพัฒนาตู้อบรังไหมแบบเลนส์ขยายความร้อนจากแสงอาทิตย์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการอบ
ที่มา/เหตุผลความจำเป็น	ไหม (Silkworm) มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า Bombyx mori อยู่ในวงศ์ Bombycidae ไหมเป็นแมลงที่มีการเปลี่ยนแปลงรูปร่างแบบสมบูรณ์ (Completely metamorphosis insect)แบ่งออกเป็น 4 ระยะ ได้แก่ ไข่ ตัวหนอน ดักแด้ และผีเสื้อ มีเพียงระยะตัวหนอนเท่านั้นที่กินอาหารซึ่งจะนำสารชนิดต่างๆ จากใบหม่อนไปสร้างความเจริญเติบโต โดยผ่านการย่อยและดูดซึมเป็นปริมาณ 1 ใน 3 ของสารอาหารทั้งหมด ครึ่งหนึ่งของโปรตีนที่ดูดซึมจากใบหม่อนจะถูกนำไปใช้ผลิตสารไหม เมื่อถึงวัย 5 วันแรกต่อมไหม (Silk gland) จะหนักเพียง 6.36 เปอร์เซ็นต์ ของน้ำหนักตัวไหม เมื่อไหมสุกก่อนเข้าทำรังต่อมไหมจะหนักถึง 41.97 เปอร์เซ็นต์ จะเห็นได้ว่าปลายวัยที่ 5 สารอาหารโดยเฉพาะโปรตีนเกือบทั้งหมดถูกเปลี่ยนไปเป็นสารที่ใช้ชักใยทำรังหรือเส้นใยนั้นเอง และเป็นเส้นใยที่มีคุณค่ามหาศาล หาที่เปรียบมิได้ หลังจากที่มีการคัดเลือกและปรับปรุงพันธุ์ไหมมากกว่า 2,000 ปี ทำให้หนอนไหมและผีเสื้อสูญเสียคุณลักษณะเดิมไปหมดแล้วทำให้การเลี้ยงและการจัดการ สะดวกสบายขึ้นทุกวันนี้ เส้นไหม นอกจากจะใช้เป็นแพรภัณฑ์แล้ว ยังนำไปใช้ประโยชน์ด้านอื่นๆ ได้มากมายหลายอย่าง เช่นเดียวกับหนอนไหมและดักแด้อีกด้วย (วงจรชีวิตของตัวไหม. 2552) การปลูกหม่อนเลี้ยงไหมไหมยังมุ่งเน้นอยู่ที่อุตสาหกรรมสิ่งทอ ไม่ว่าจะเป็นระดับครัวเรือนหรือระดับอุตสาหกรรมขนาดเล็กและขนาดใหญ่ เกษตรกรจะผลิตรังไหมหรือสาวเป็นเส้นไหมขายให้กับโรงสาวไหม หรือพ่อค้าคนกลาง เพื่อนำไปขายให้กับโรงงานทอผ้าต่อไป แม้ว่าจะมีการศึกษาและพัฒนาการใช้ประโยชน์จากส่วนต่างๆ ของต้นหม่อน หรือหนอนไหม รังไหม ดักแด้ไหม เส้นไหมอยู่บ้าง แต่ก็อยู่ในวงจำกัดและอยู่ในระยะเริ่มต้น การดำเนินงานศึกษา ค้นคว้า วิจัยและพัฒนาประโยชน์จากหม่อนและไหมนั้น จำเป็นต้องใช้นักวิทยาศาสตร์หลายสาขาวิชาร่วมทำงานไปพร้อมๆ กัน เพื่อทราบข้อมูลและพัฒนาไปได้อย่างรวดเร็ว เช่นเดียวกับต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศญี่ปุ่นที่มุ่งเน้นการวิจัยและพัฒนาหม่อนและไหม เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในด้านอื่นๆ ให้มากขึ้น เช่น ด้านการแพทย์ ด้านเสริมความงาม เพื่อเพิ่มมูลค่าของหม่อนและไหมให้สูงขึ้นมากกว่าการนำไปทอเป็นผ้าไหมเพียงอย่างเดียว รังไหมที่จะนำไปใช้ในการสาวเส้นใย ควรจะนำไปอบให้แห้งเพื่อป้องกันไม่ให้ตัวเต็มวัยทำลายรังไหม เมื่อออกมาเป็นผีเสื้อ วิธีการดูว่ารังไหมแห้งสมบูรณ์หรือยัง โดยตัดรังไหมเอาดักแด้มาบดด้วยนิ้วมือ ถ้าดักแด้เป็นผงละเอียดโดยง่าย แสดงว่าอบแห้งได้ดีแล้ว วิธีอบแห้งมีหลายแบบขึ้นอยู่กับขนาดและความร้อนที่ใช้ แต่ก็มีหลักอยู่ว่าขั้นแรกใช้อุณหภูมิค่อนข้างสูง เพื่อไล่ความชื้นที่มีอยู่ในตัวดักแด้ออกแล้ค่อยๆ ลดอุณหภูมิลงเรื่อยๆ ฉะนั้นการจะกำหนดลงไปว่าจะใช้อุณหภูมิและเวลาการอบแห้งให้แน่ชัดลงไปย่อยไม่ได้ การเก็บรักษารังไหมที่อบแห้งแล้ว (Cocoon Storage) รังไหมที่อบแห้งสมบูรณ์แล้วควรเก็บไว้ในห้องที่มีความชื้นสัมพัทธ์ต่ำกว่า 70 เปอร์เซ็นต์ ถ้าเก็บไว้ในห้องที่มีความชื้นสัมพัทธ์เกินกว่า 70 เปอร์เซ็นต์ จะเกิดผลเสียคือจะทำให้เชื้อราเข้าทำลายรังไหมนั้น เมื่อนำมาสาวจะได้เส้นใยที่ขาดคุณสมบัติ ในด้านความเหนียว และการยืดตัว ควรระมัดระวังเรื่องนี้เป็นพิเศษ และห้องที่ใช้เก็บรังไหมควรป้องกัน แมลง มด หนู ที่จะมาทำลายรังไหมได้อย่างดีด้วยเพราะรังไหมถ้าถูกเจาะทำลายแล้วไม่สามารถจะนำมาสาวเป็นเส้นไหมได้ เนื่องจากรังไหมที่อบแห้งสมบูรณ์แล้วยังสามารถดูดความชื้นกลับเข้ามาได้อีกเล็กน้อยดังนั้นการอบแห้งเสร็จแล้วควรเก็บรังไหมไว้อย่างน้อย 15 วัน เพื่อให้ความชื้นภายในรังไหมถ่ายเทให้กันจนสม่ำเสมอ จะได้ไม่เกิดปัญหาขณะนำไปต้ม และสาวเส้นไหมออกจากรัง การตากแห้งแบบภูมิปัญญาชาวบ้านจะใช้วิธีการตากด้วยกระด้งโดยการนำเอารังไหม

	ออกมาพึ่งแดดกลางแจ้งได้รับแสงอาทิตย์โดยตรงการตากด้วยกระด้งสามารถตากได้ 2 กิโลกรัมต่อกระด้งต้องคอยพลิกกลับรังไหมขึ้นทุกๆ 4 ชั่วโมง เพื่อให้ดักแด้ทีอยู่ในรังไหมแห้งทั่วถึง และต้องใช้เวลาในการตาก 3-4 วัน ถ้าให้ดักแด้ตายจริงๆจะต้องใช้เวลาถึง 7วัน ถึงจะแห้งสมบูรณ์ สามารถเก็บรังไหมไว้ได้ 1 เดือนหลังการตากถ้านานกว่านั้นอาจขึ้นรา เครื่องตากอบแห้งโดยตรง (Direct Type) การอบแห้งด้วยวิธีนี้อาศัยวัตถุดิบรับพลังงานแสงอาทิตย์โดยตรงวัตดุที่อบแห้งมักจะอยู่ในวัสดุโปร่งใส อากาศภายในเครื่องอบแห้งจะเคลื่อนตัวจากการขยายตัวเมื่อได้รับความร้อนและจะพาความชื่นออกจากวัตถุดิบและหมุนเวียนเพื่อถ่ายเทความชื้นภายในเครื่องอบแห้ง เครื่องอบแห้งแบบนี้อุณหภูมิภายในค่อนข้างสูงอาจสูงกว่า 60 องศาเซลเซียส ทำให้เวลาในการอบแห้งจะสั้นลง วัตถุดิบที่อบแห้งสะอาดไม่มีสิ่งปนเปื้อนจากภาวะภายนอกรวมถึงแมลงวันและแมลงพาหะต่างๆ ปัจจุบันเครื่องอบแห้งแบบนี้ได้รับการพัฒนาให้มีรูปแบบและวัสดุโปร่งใสให้มีประสิทธิภาพสูง เช่น วัสดุที่ใช้ทำหลังคาต้องโปร่งใสทนทานรังสี UV แสงผ่านเข้าง่ายและสะท้อนออกยาก ทำให้เก็บสะสมความร้อนได้เป็นอย่างดี และมีน้ำหนักเบาเพื่อว่าเป็นวัสดุที่มีการเลือกใช้กันมาก เนื่องจาก มีคุณสมบัติที่ดี ราคาถูก แต่มีปัญหาเรื่องการแตกหักง่าย เครื่องอบแห้งที่มีใช้ในปัจจุบันมีหลายหลายรูปแบบด้วยกัน เช่น แบบตู้อบแห้ง อุโมงค์หลังคาโค้ง หรืออาจเป็นหลังคาทรงจั่ว (ปรีดิ์เปรม ทัศนกุล. 2552) เกษตรกรรายย่อยมักประสบปัญหาในการสาวไหมเพื่อผลิตเส้นไหม เนื่องจากต้องรีบสาวไหมให้เสร็จก่อนที่ผีเสื้อจะเจาะรังไหมออกมา ซึ่งเป็นเหตุให้รังไหมเสียหาย ไม่สามารถสาวเป็นเส้นไหมได้ ถึงแม้ว่าจะนำไปตากแดดเพื่อตัดวงจรชีวิตไหม (ให้ดักแด้รังไหมตาย) แต่ก็เก็บได้ไม่นาน เพราะดักแด้ไหมที่ตายจากการนำไปตากแดดจะเน่า และส่งกลิ่นเหม็นซึ่งเป็นอาหารที่ มด แมลง ซึ่งเป็นศัตรูของดักแด้ไหมชอบมากก็จะมาเจาะเข้าไปกินดักแด้ทำให้รังไหมเสียหาย วิธีการที่ดีควรทำให้ดักแด้ไหมแห้งจนไม่มีความชื้น และไขมันโปรตีนเหลืออยู่เลย จากประเด็นดังกล่าว คณะผู้วิจัยจึงได้มีแนวคิดจะ “สร้างตู้อบรังไหมโดยใช้เลนส์ขยายเพื่อเพิ่มอุณหภูมิภายในตู้อบขึ้น” ให้เป็นตู้อบรังไหมขนาดเล็ก สามารถอบรังไหมสดได้ครั้งละ 25-30 กิโลกรัม โดยใช้ความร้อนจากแสงอาทิตย์และเลนส์นูนขยายความร้อนทำหน้าที่รวมแสงและสะสมความร้อนเพิ่มมากขึ้นในตู้อบโดยขนานไปตัดกันที่จุดๆหนึ่ง ซึ่งแนวหรือทิศทางของแสงที่เข้ามายังเลนส์สามารถเขียนแทนด้วยรังสีของแสง ถ้าแสงมาจากระยะไกลมากเรียกระยะนี้ว่า ระยะอนันต์ เช่น แสงจากดวงอาทิตย์หรือดวงดาวต่างๆแสงจะส่องมาเป็นรังสีขนาน เมื่อรังสีของแสงผ่านเลนส์จะมีการหักเหและไปรวมกันที่จุดๆหนึ่งเรียกว่า จุดโฟกัส (F) ระยะจากจุดโฟกัสถึงกึ่งกลางเลนส์เรียกว่า ความยาวโฟกัส และเส้นตรงที่ลากผ่านจุดศูนย์กลางความโค้งของผิวทั้งสองของเลนส์เรียกว่า แกนมุขสำคัญ (เลนส์นูน. 2556) โดยไม่ทำให้คุณสมบัติทางด้านการสาวไหมเสียหาย และยังคงรักษาคุณภาพของเส้นไหมไว้คงเดิม และเมื่อเวลาการสาวไหมได้โดยไม่รีบร้อนจะทำให้ได้เส้นไหมที่มีคุณภาพ
วัตถุประสงค์	1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพตู้อบรังไหมแบบเลนส์ขยายความร้อนจากแสงอาทิตย์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการอบ 2. เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีการใช้ตู้อบรังไหมแบบเลนส์ขยายความร้อนจากแสงอาทิตย์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการอบ
กิจกรรมหลัก	1.ศึกษาข้อมูลพื้นฐานและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในขั้นตอนนี้ คณะผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลจากเอกสารตำรา ผลการวิจัย และเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ ตู้อบรังไหมที่มีอยู่ในปัจจุบันและพลังงานที่ใช้ในการให้ความร้อนในการอบในรูปแบบต่างๆ เพื่อนำมาวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางการอบที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น 1. ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อเตรียมการวิจัย

จากการศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เพื่อตรียมการวิจัยเบื้องต้นสรุปได้ดังนี้

1.1 ศึกษาข้อมูล เนื้อหา เอกสารตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2 ศึกษารวบรวมข้อมูลโดยค้นคว้าจากหนังสือ ตำราเกี่ยวกับเนื้อหาหลักการสร้างตู้อบรังไหมโดยใช้เลนส์ขยายเพื่อเพิ่มอุณหภูมิภายในตู้อบ และวัสดุที่ใช้ในการสร้างตู้อบรังไหมโดยใช้เลนส์ขยายเพื่อเพิ่มอุณหภูมิภายในตู้อบ

2. ศึกษาข้อมูลและรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน

2.1 คณะผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน พบว่า ปัญหาด้านการเก็บรักษารังไหม เพราะรังไหมสดเป็นสาเหตุที่ทำให้ แมลง มด หนู มาทำลายรังไหมจนเสียหายจนไม่สามารถนำมาสาวเป็นเส้นไหมได้อีก เนื่องจากปัจจุบันชาวบ้านใช้การตากแดดเพื่อให้ความชื้นภายในรังไหมหมดหรือ (หนอนไหมแห้ง) เพื่อเก็บรักษารังไหมไว้สำหรับสาวเอาเส้นไหมหลังทำนาหรือเวลาว่างหลังทำเกษตรกรรม กลุ่มแม่จะมาทำเส้นไหมและผ้าไหมเป็นการหารายได้เสริม

2. ขั้นตอนการออกแบบตู้อบรังไหมแบบเลนส์ขยายความร้อนจากแสงอาทิตย์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการอบ

วิธีการออกแบบ และสร้างตู้อบรังไหมโดยใช้เลนส์ขยายเพื่อเพิ่มอุณหภูมิภายในตู้อบ ขั้นตอนในการออกแบบให้สามารถอบรังไหมด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ และศึกษารายละเอียดโครงสร้างแบบที่เหมาะสมกับการใช้งาน คณะผู้วิจัยได้ทำการเขียนแบบด้วยโปรแกรม คอมพิวเตอร์เพื่อที่จะมองหาความเป็นไปได้ของกระบวนการการสร้าง และเพื่อที่จะเห็นภาพที่สมจริงขึ้น

3. ขั้นตอนการสร้างตู้อบรังไหมแบบเลนส์ขยายความร้อนจากแสงอาทิตย์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการอบ

การสร้างตู้อบรังไหมโดยใช้เลนส์ขยายเพื่อเพิ่มอุณหภูมิภายในตู้อบในขั้นตอนนี้ คณะผู้วิจัยนำผลการออกแบบมาเป็นแนวทางในการสร้างตู้อบรังไหมแบบเลนส์ขยายความร้อนจากแสงอาทิตย์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการอบ ตามที่กำหนดและทดลองประสิทธิภาพขั้นต้นก่อนนำไปถ่ายทอด โดยมีขั้นตอนการสร้าง

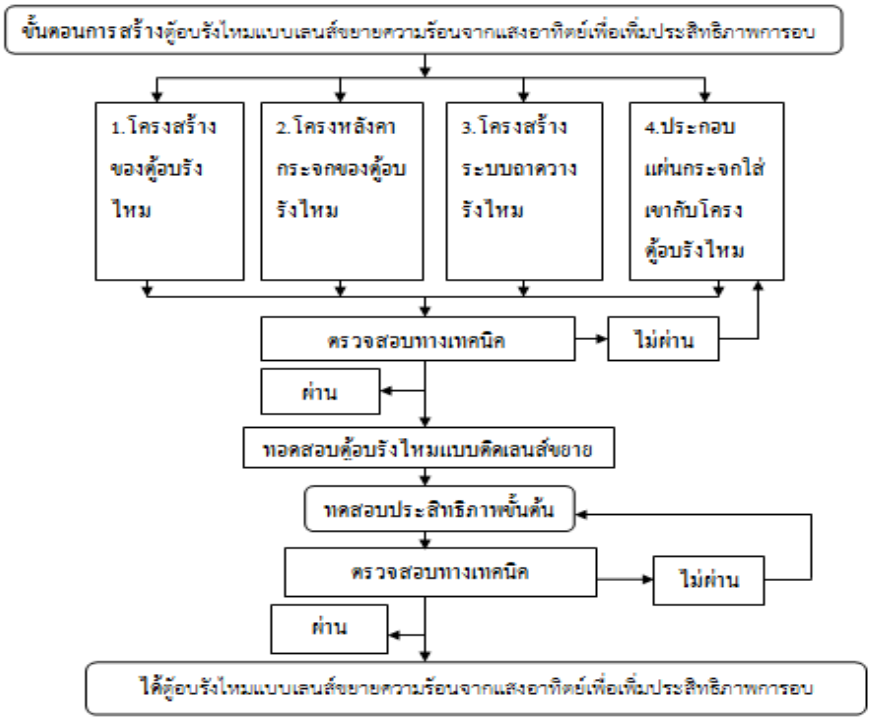

	4. ขั้นตอนการหาประสิทธิภาพตู้อบรังไหมแบบเลนส์ขยายความร้อนจากแสงอาทิตย์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการอบ 1. พิจารณาจากผลในการสะสมอุณหภูมิ และการกระจายความร้อนภายในตู้อบรังไหมแบบเลนส์ขยายความร้อนจากแสงอาทิตย์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการอบ 2. พิจารณาจากผลการทดสอบประสิทธิภาพการอบรังไหมแบบไม่มีเลนส์และแบบมีเลนส์เพิ่มอุณหภูมิ 3. พิจารณาจากระยะเวลาในการอบและเปอร์เซ็นต์ความชื้นของดักแด้ในรังไหมที่เหมาะสม เพื่อป้องกันการเจริญเติบโตของเชื้อรา และแบคทีเรีย ซึ่งทำให้เกิดการเน่าเสียของรังไหม ในขั้นตอนนี้คณะผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล และการกำหนดเกณฑ์ในการหาเปอร์เซ็นต์ความชื้นของดักแด้ในรังไหม คณะผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สมการการคำนวณหาเปอร์เซ็นต์ความชื้นมาตรฐานเปียก (วัฒนา หมุ่ยศรี และปริญญา พิมพ์จันทร์. 2550). ดังนี้ $W \quad \frac{(M- d)}{M} \times 100$ เมื่อกำหนดให้ W = เปอร์เซ็นต์ความชื้น M = น้ำหนักเริ่มต้นของวัสดุก่อนอบ d = น้ำหนักแห้งของวัสดุหลังอบ 4. พิจารณาจากคุณภาพรังไหมที่ได้จากการอบนำมาสาวเส้นไหมเปรียบเทียบกับรังไหมสด เพื่อทดสอบคุณภาพรังไหมทางด้านการสาวเส้นไหม ในขั้นตอนนี้คณะผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้านคุณภาพรังไหมที่ได้จากการอบนำมาสาวเส้นไหมเปรียบเทียบกับรังไหมสด เพื่อทดสอบคุณภาพรังไหมทางด้านการสาวเส้นไหม (โดยใช้เครื่องสาวไหมแบบกึ่งอัตโนมัติ ได้รับทุนจากเครือข่ายบริหารการวิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สกอ.) ปี 2550 จากผลงานวิจัยของ ชูชาติ พยอม และคณะ) มาทดสอบการสาวเส้นไหมเปรียบเทียบกับรังไหมสดเพื่อทดสอบคุณภาพรังไหมทางด้านการสาวเส้นไหม 5. ขั้นตอนการศึกษาความพึงพอใจของชุมชนคนเลี้ยงไหมที่มีต่อประสิทธิภาพตู้อบรังไหมแบบเลนส์ขยายความร้อนจากแสงอาทิตย์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการอบ หลังการถ่ายทอดความรู้ ในขั้นตอนนี้ คณะผู้วิจัยได้ศึกษาความพึงพอใจหลังการถ่ายทอดความรู้ของกลุ่มผู้ประกอบการเลี้ยงไหมที่ผลิตเส้นใยไหมจำหน่าย ในบ้านยาง หมู่ 12 ตำบลเมืองลิง อำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์ โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 55 คน ซึ่งเป็นกลุ่มเลี้ยงไหมและผลิตเส้นไหม เพื่อตอบความเหมาะสมของตู้อบรังไหมแบบเลนส์ขยายความร้อน ในด้าน โครงสร้างชุดรับแสงอาทิตย์และเลนส์สะท้อนความร้อน ชุดถ่ายเทอากาศหมุนเวียนความร้อนภายในตู้และการสะสมความร้อน ชุดถาดสำหรับใส่รังไหม ว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับ ดี คือ มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คือ 3.50 ขึ้นไป จะถือว่าตู้อบมีประสิทธิภาพ โดยวิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean : $\overline{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) การแปลความหมายค่าเฉลี่ยของการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นตามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ใช้วิธีการอิงเกณฑ์
กลุ่มเป้าหมาย	กลุ่มเลี้ยงไหมและทอผ้าไหม บ้านยาง หมู่ 12 ตำบลเมืองลิง อำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งเป็นหมู่บ้านที่มีการเลี้ยงไหมและนิยมตากรังไหมเก็บไว้สาวไหมหลังทำนาและที่สำคัญเป็นหนึ่งในหมู่บ้านต้นแบบเมืองลิงโมเดลของจังหวัดสุรินทร์

พื้นที่ดำเนินการ	คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ และ บ้านยาง หมู่ 12 ตำบลเมืองลิง อำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์
ผลสำเร็จของโครงการ	คณะผู้วิจัยได้นำผลงานวิจัยลงพื้นที่ชุมชนบ้านยาง หมู่ 12 ตำบลเมืองลิง อำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์ ถ่ายทอดเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง เพื่อทดลองใช้ผลงานวิจัยและศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างการทดลอง พร้อมทำการพัฒนาปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้เหมาะสมกับกลุ่มชุมชนบ้านยาง จนกระทั่งชาวบ้านเกิดความเชี่ยวชาญในการใช้เทคโนโลยีจากการวิจัย สามารถนำไปประยุกต์ในการสร้างอาชีพที่ยั่งยืนและเกิดประโยชน์กับกลุ่มผู้เลี้ยงไหมและผลิตผ้าไหมในชุมชนบ้านยาง ประกอบกับเมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2560 สถาบันวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ได้รับการตรวจเยี่ยมชม(site visit) โดยผู้ตรวจเยี่ยมจาก สกอ. และสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ในโครงการวิจัยและพัฒนาภาครัฐร่วมเอกชนในเชิงพาณิชย์และ โครงการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชนฐานราก คณะผู้วิจัยมีการส่งมอบผลงานวิจัยเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในชุมชน จำนวน 2 อย่าง คือ 1 ตู้อบรังไหมแบบเลนส์ขยายความร้อนจากแสงอาทิตย์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการอบ ที่ได้รับทุนจาก งบประมาณแผ่นดิน มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ โดยความเห็นชอบจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ 2.เครื่องตีเกลียวเส้นไหมพุ่ง แบบ 2 หัวปั่นให้กับกลุ่มเกษตรกรทอผ้าไหมชุมชน บ้านยาง จังหวัดสุรินทร์ พร้อมนำผลงานวิจัยไปตีพิมพ์เผยแพร่บทความวิจัย เรื่องการพัฒนาตู้อบรังไหมแบบเลนส์ขยายความร้อนจากแสงอาทิตย์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการอบ ในวารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ในปีที่ 12 ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม-ธันวาคม) ปี 2560
ภาพกิจกรรม (ถ้ามี)	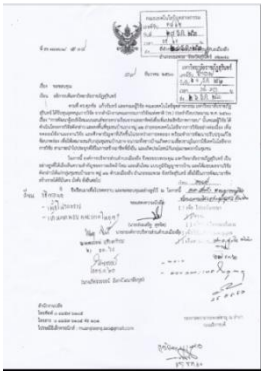 หนังสือขอบคุณ จาก องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองลิง จังหวัดสุรินทร์ ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์และสถาบันวิจัยและพัฒนามรภ.สุรินทร์พร้อมคณะผู้วิจัย ได้มอบผลงานตู้อบรังไหมแบบเลนส์ขยายความร้อนจากแสงอาทิตย์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการอบ ให้แก่กลุ่มชุมชนบ้านยาง หมู่ 12 ตำบลเมืองลิง อำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์ เพื่อใช้ในการพัฒนาอาชีพ สร้างรายได้ให้กับชุมชน

	ภาพกิจกรรม การส่งมอบผลงานวิจัย ตู้อบรังไหมแบบเลนส์ขยายความร้อนจากแสงอาทิตย์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการอบ ในวันที่ 19 ธันวาคม 2560 ณ ชุมชนบ้านยาง หมู่ 12 ตำบลเมืองลิง อำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์
ชื่อโครงการ	การรู้สารสนเทศของช่างทอผ้า เพื่อส่งเสริมศักยภาพผ้าทอมือในจังหวัดสุรินทร์
ที่มา/เหตุผลความจำเป็น	การรู้สารสนเทศเป็นทักษะชีวิตที่จำเป็นในสังคมแห่งการเรียนรู้ ทั้งนี้การรู้สารสนเทศจึงถือได้ว่ามีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตทุกอาชีพในสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยมีเหตุและปัจจัยสำคัญคือ สารสนเทศเป็นทรัพยากรหลักในสังคมสารสนเทศ เป็นแกนกลางของกิจกรรมทั้งมวลในการดำเนินชีวิต การตัดสินใจ การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหาร การจัดการ และการดำเนินงาน การสร้างมาตรฐานและการแข่งขันความต้องการ การเข้าถึงและการใช้สารสนเทศของประชาชนทุกสาขาอาชีพอย่างกว้างขวางเพิ่มมากขึ้น อินเทอร์เน็ตเป็นขุมทรัพย์ความรู้ข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศจำนวนมหาศาลที่มีเครือข่ายกว้างขวางเชื่อมโยงทั่วโลกจนมีผู้เปรียบเป็นห้องสมุดโลกอินเทอร์เน็ตเป็นโครงสร้างพื้นฐานในการศึกษาวิจัย พัฒนาธุรกิจ และการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคล อินเทอร์เน็ตโดยเฉพาะเวิลด์ไวด์เว็บได้ก่อให้เกิดวัฒนธรรมใหม่ที่เปิดกว้างในเรื่องของข้อมูลข่าวสารและสารสนเทศ ความรู้ความคิดเห็นสร้างวัฒนธรรมของความร่วมมือการวิพากษ์วิจารณ์ เสรีภาพในการพูด การสื่อสาร เชื่อกันว่าอินเตอร์เน็ตเป็นนวัตกรรมที่ยิ่งใหญ่และมีศักยภาพสูงสุดในการเปลี่ยนแปลงสังคมสารสนเทศจากอินเตอร์เน็ตมีข้อได้เปรียบในเรื่องความทันสมัยความกว้างขวางครอบคลุมและมีปริมาณมาก แต่มีข้อจำกัดเนื่องจากอินเตอร์เน็ตเป็นเครือข่ายสาธารณะ ขาดการกลั่นกรองตรวจสอบ ผู้ใช้จึงต้องมีวิจารณญาณสามารถแปลความหมาย จัดระบบและสังเคราะห์สารสนเทศเพื่อนำไปใช้ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมเทคโนโลยีทำให้การสื่อสารเป็นไปโดยไร้พรมแดน โอกาสและช่องทางการสื่อสารเป็นไปอย่างกว้างขวาง หลากหลาย รวดเร็วขยายโอกาสถึงประชาชนจำนวนมาก มีปริมาณและอัตราการกระจายสารสนเทศสูง การเข้าถึงการเชื่อมโยงด้วยข้อมูลข่าวสารสนเทศทำให้กิจกรรมทุกด้านถูกเชื่อมโยงกันทั่วโลก มีการพึ่งพาการสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์มากยิ่งขึ้นเป็นผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบและวิธีการดำเนินธุรกิจการประกอบกิจการ ชีวิตสังคมและสิ่งแวดล้อมทั่วโลกรวมถึงสังคมไทยและเกิดกระแสโลกาภิวัฒน์แผ่ถึงกันทั่วโลก นโยบายและทิศทางการพัฒนาประเทศ การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศที่ปรากฏในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ แผนการศึกษาของชาติและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสะท้อนให้เห็นสภาวการณ์ปรับเปลี่ยนของสังคม โดยเฉพาะด้านการศึกษา ตามเงื่อนไขและกระแสของสังคมโลกอย่างมิอาจหลีกเลี่ยงได้ การปฏิรูปการศึกษาเพื่อปรับบทบาทของการศึกษาให้ชี้นำสังคมเป็นการศึกษาที่มุ่งสู่การศึกษาสำหรับทุกคน การศึกษาตลอดชีวิต และการเรียนรู้ที่เน้นวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง การแสวงหาความรู้จากแหล่งวิทยาการต่างๆ ทำให้บุคคลจำเป็นต้องเป็นผู้รู้สารสนเทศและบทบาทของผู้สอนได้เปลี่ยนเป็นผู้เอื้ออำนวยให้เกิดการเรียนรู้ (ชุติมา สัจจานันท์. 2550 : 28) ด้วยโลกยุคโลกาภิวัตน์ เป็นยุคของการแข่งขันและการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว หากเรามองสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกชุมชน เราจะพบสิ่งต่างๆ ที่เราพึงตระหนัก อาทิ การเผชิญคู่แข่งขันทั้งปัจจุบันและอนาคต ทั้งชุมชนธรรมดาและชุมชนที่ได้รับการส่งเสริมจากภาครัฐและเอกชน กระแสแห่งความเป็นสากลเพิ่มมากขึ้น การทำให้ชุมชนรู้เท่าก้าวทัน ปรับตัวและพัฒนาตนเองและชุมชนให้เหนือกว่าอยู่เสมอ ด้วยการเปลี่ยนแปลงและแนวโน้มการพัฒนาของช่างทอผ้าต้องมีความรู้เท่าทันด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมที่แปรเปลี่ยนไป การทอผ้าของจังหวัดสุรินทร์ยังเป็นการดำเนินธุรกิจของครัวเรือนและเป็นรายได้ของชุมชน ดังนั้นการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผ้าทอมือและข้อมูลทางการตลาดถือว่าเป็นข้อมูลที่สำคัญ ประกอบกับปัจจุบันเป็นยุคข้อมูลข่าวสารและ

	เทคโนโลยีสารสนเทศที่มีการพัฒนาสูงสามารถเข้าถึงได้ ช่างทอผ้าซึ่งเป็นผู้มีภูมิรู้และยังเป็นการอนุรักษ์และพัฒนาภูมิรู้ของท้องถิ่น การรู้สารสนเทศสำหรับช่างทอผ้าจึงเป็นกุญแจสำคัญด้านหนึ่ง เพราะ“การรู้สารสนเทศของช่างทอผ้า” ความสามารถของช่างทอผ้าในการค้นหา วิเคราะห์ ประเมินและใช้สารสนเทศเพื่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อแก้ปัญหาต่างๆ เพื่อการตัดสินใจ อาจกล่าวได้ว่า ทักษะการรู้สารสนเทศมีความหมายรวมถึงทักษะอื่นๆ ด้วย อาทิ ทักษะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและทักษะทางปัญญา (Intellectual skills) ดังนั้นผู้รู้สารสนเทศ จึงเป็นบุคคลที่ตระหนักว่าเมื่อใดที่จำเป็นต้องใช้สารสนเทศและสามารถด้านการค้นหาสารสนเทศ ประเมินและใช้สารสนเทศในการแก้ปัญหาอย่างถูกต้องเหมาะสม ทั้งนี้ปริมาณของข้อมูลสารสนเทศความรู้จะเพิ่มปริมาณอย่างรวดเร็ว และมากยิ่งขึ้นทำอย่างไรเราจะเรียนรู้ได้เร็วกว่าคู่แข่ง และคัดสรรเฉพาะข้อมูลสารสนเทศ และความรู้ที่มีคุณภาพและเป็นประโยชน์ต่อชุมชนอย่างแท้จริง ทั้งนี้ผ้าทอมือของจังหวัดสุรินทร์ ซึ่งมีประวัติความเป็นมาอย่างยาวนาน และยังคงรักษารูปแบบลวดลาย สีสันที่แปลกตา ความประณีต และเทคนิคการทอแบบโบราณไว้ได้จนถึงทุกวันนี้ ซึ่งบรรพบุรุษได้สืบทอดหลักการและกรรมวิธีการผลิต เช่น การเลี้ยงไหม การมัดหมี่ การย้อมสี และเทคนิคการทอ เป็นต้น ทั้งยังมีการคิดค้นพัฒนากรรมวิธีการผลิต เพื่อให้ได้ผ้าไหมที่มีคุณภาพยิ่งขึ้น เป็นที่นิยมและใช้ในชีวิตประจำวัน จนมีคำกล่าวของคนสุรินทร์ที่ว่า “นุ่งผ้าไหม ใส่ประเกือม” (คณะกรรมการฝ่ายเอสารและจดหมายเหตุ กรมศิลปากร. 2542 : 78) กลุ่มชาติพันธุ์แต่ละตระกูลภาษาในจังหวัดสุรินทร์ ประกอบด้วย กูย เขมร และลาว มีลักษณะการทอผ้าแตกต่างกันทั้งในด้านเทคนิคการทอ ลวดลาย การให้สี การย้อมสีและวัตถุดิบ ลักษณะผ้าทอของกลุ่มคนดังกล่าว มีเอกลักษณ์เด่นชัด คือ ใช้เส้นไหมน้อยย้อมด้วยสีธรรมชาติ ลวดลายหลากหลายโดยอนุรักษ์ลวดลายดั้งเดิม ผ้าไหมสุรินทร์เป็นที่รู้จักของคนทั้งในประเทศและต่างประเทศ อาทิ หมู่บ้านท่าสว่าง ได้รับเลือกใช้ทอผ้าลายเอเปคสำหรับตัดเสื้อให้แก่ผู้นำประเทศเศรษฐกิจ 21 ประเทศ ในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2546 และผ้าลายครองราชย์มอบแด่อาคันตุกะที่มาร่วมงานพระราชพิธีในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี การผลิตผ้าทอมือของจังหวัดสุรินทร์เป็นสินค้าที่มีชื่อเสียงและแพร่หลายมากขึ้น เนื่องจากมีการรณรงค์ให้ใช้ผ้าไทย ผ้าทอมือและผ้าพื้นบ้าน โดยเฉพาะนโยบายกำหนดให้ข้าราชการทุกหมู่เหล่าสวมผ้าไทย ทั้งนี้กลุ่มข้าราชการจึงกลายเป็นผู้นำและยังขยายการตลาดอีกทางหนึ่ง จังหวัดสุรินทร์เป็นจังหวัดหนึ่งที่ได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยอาศัยศักยภาพของจังหวัดไปสู่ระบบเศรษฐกิจเน้นตามแนวพระราชดำริหรือที่เรียกว่า “เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นหลักในการบริหารและพัฒนา มีการรวมกลุ่ม การจัดการบริหาร การวางระบบการผลิต และการจัดการทางด้านการตลาด เพื่อให้ประชาชนได้พึ่งตนเองได้ตั้งแต่ในระดับครอบครัว ชุมชน ทั้งนี้เป็นการสร้างความเข้มแข็ง ก่อให้เกิดการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การนำภูมิปัญญาของท้องถิ่นมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์และบริการที่มีคุณภาพจึงเป็นการเพิ่มมูลค่าเพิ่มทางการผลิตและการตลาด นำไปสู่การกินดีอยู่ดี คุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนและชุมชน จากเหตุผลด้านการเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจ และเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของช่างทอผ้าในจังหวัดสุรินทร์ การรู้สารสนเทศจึงเป็นปัจจัยที่ต้องส่งเสริมช่างทอผ้า ประกอบกับเป็นการพัฒนาแหล่งเรียนรู้และพัฒนาตนเองในด้านการประกอบอาชีพช่างทอผ้าผ้าทอมือในองค์ประกอบต่างๆ อาทิ ทักษะการปลูกหม่อน การเลี้ยงไหม ลายผ้า การย้อมสีด้วยสีธรรมชาติ การตลาด การออกแบบผลิตภัณฑ์ ด้านการจัดการบริหารกลุ่ม เป็นต้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นถึงความสำคัญของการรู้สารสนเทศของช่างทอผ้า เพื่อส่งเสริมศักยภาพผ้าทอมือในจังหวัดสุรินทร์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการรู้สารสนเทศ พัฒนาทรัพยากรมนุษย์แบบยั่งยืน พร้อมทั้งเป็น

	การอนุรักษ์ภูมิปัญญาผ้าทอมือท้องถิ่นในจังหวัดสุรินทร์
วัตถุประสงค์	1. เพื่อศึกษาการรู้สารสนเทศของช่างทอผ้าในจังหวัดสุรินทร์ 2. เพื่อศึกษาความต้องการและแนวทางการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของช่างทอผ้าในจังหวัดสุรินทร์ 3. เพื่อพัฒนาศักยภาพผ้าทอมือของช่างทอผ้าในจังหวัดสุรินทร์
กิจกรรมหลัก	เก็บข้อมูลทั้งในรูปสัมภาษณ์ สนทนากลุ่ม และแบบสอบถาม กับตัวอย่างของช่างทอผ้า 6 กลุ่ม และหน่วยงานราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการบริการข้อมูลหรือสารสนเทศแก่ช่างทอผ้าในจังหวัดสุรินทร์
กลุ่มเป้าหมาย	ช่างทอผ้า 6 กลุ่ม และหน่วยงานราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการบริการข้อมูลหรือสารสนเทศแก่ช่างทอผ้าในจังหวัดสุรินทร์
พื้นที่ ดำเนินการ	1. กลุ่มช่างทอผ้าบ้านบ้านไผ่ 2. กลุ่มช่างทอผ้าบ้านดู่นาหนองไผ่ 3. กลุ่มช่างทอผ้าบ้านสวาย 4. กลุ่มช่างทอผ้าบ้านตาสอน 5. กลุ่มช่างทอผ้าบ้านอาลึ 6. กลุ่มช่างทอผ้าบ้านตะเคียน
ผลสำเร็จของโครงการ	อยู่ระหว่างการตีพิมพ์ในวารสาร
ภาพกิจกรรม (ถ้ามี)	

2.5 มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี จำนวน 3 โครงการ

ชื่อโครงการ	**1. การพัฒนานวัตกรรมผ้าจีวรนาโนคาร์บอน/ไทเทเนียมไดออกไซด์ย้อมด้วยชุดสีย้อมธรรมชาติแบบผง**
ที่มา/เหตุผลความจำเป็น	สีที่ใช้ในการย้อมจีวรแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ สีธรรมชาติกับสีสังเคราะห์หรือสีเคมี สมัยก่อนผ้าจีวรจะย้อมสีจากธรรมชาติ เช่น สีที่ได้จากแก่นขนุน ขี้เลื่อยไม้สักและประดู่มาย้อม (ขนิษฐา, 2550) แต่ในปัจจุบันพบว่าผู้ย้อมยังนิยมใช้สีสังเคราะห์ในการย้อมเนื่องจากง่าย สะดวกและประหยัดเวลา แม้สีเคมีอาจก่อให้เกิดการระคายเคืองจากสารเคมีที่ตกค้างจากกระบวนการย้อมและอาจเป็นสาเหตุของโรคมะเร็ง อันตรายต่อผู้ผลิต ผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม จากสภาพปัญหาดังกล่าวและในท้องถิ่นมีพืชซึ่งเป็นวัตถุดิบเหลือทิ้งจำนวนมากที่สามารถนำมาย้อมผ้าได้โทนสีเหลือง ในปี 2551 สุดาพรและคณะจึงได้พัฒนาสีย้อมธรรมชาติในรูปแบบผงสำหรับอุตสาหกรรมผ้าฝ้ายและผ้าไหมในเขตจังหวัดอุบลราชธานี ภายใต้การสนับสนุนของสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ประจำปีงบประมาณ 2550 ได้สีผงที่สะดวกต่อการงาน ใช้ง่ายและประหยัดเวลา มีหลากหลายเฉดสี มีความคงทนต่อแสงและการซักล้างอยู่ในเกณฑ์ดีถึงดีมาก และในปี 2552 (สุดาพรและคณะ) ได้ศึกษาการผลิตสีย้อมธรรมชาติแบบผงเชิงพาณิชย์ ซึ่งได้ทราบต้นทุนการผลิตสีผงและชนิดของพืชที่ให้สีหลัก ๆ และจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องและข้อมูลเบื้องต้นพบว่า เฉดสีเหลืองจากธรรมชาติที่มีสีใกล้เคียงกับสีผ้าจีวร ได้แก่ สีย้อมธรรมชาติจาก แก่นขนุน ขี้เลื่อยไม้สัก ขี้เลื่อยประดู่ ฝักคูณ เปลือกหอมแดง และมะพูด ซึ่งเป็นวัสดุเหลือใช้ที่มีมากในท้องถิ่นดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเฉดสีจากพืชดังกล่าวในเชิงลึกให้สามารถนำมาย้อมสีให้ตรงกับสีผ้าจีวรทั้ง 5 สี ในรูปแบบชุดสีย้อมธรรมชาติแบบผงสำเร็จรูป เพื่อเป็นต้นแบบในการผลิตในเชิงพาณิชย์ จะทำให้ผู้ย้อมหรือผู้ผลิตหันมาใช้สีย้อมธรรมชาติในการย้อมผ้าจีวร ซึ่งปลอดภัยต่อผู้ผลิต ผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ยังพบว่าผ้าจีวรเป็นผ้าที่ไม่ต้องการซักบ่อยโดยเฉพาะพระธุดงค์ต้องใช้ผ้าจีวรอย่างระมัดระวัง การพัฒนาสมบัติการต้านเชื้อรา เชื้อแบคทีเรีย และการต้านรังสียูวีของผ้าจีวรด้วยนาโนคาร์บอน/ไทเทเนียมไดออกไซด์ย้อมด้วยสีย้อมธรรมชาติแบบผงจึงเป็นทางเลือกหนึ่งในการแก้ปัญหา การเคลือบผิวเส้นใยด้วยอนุภาคนาโนมีผลทำให้สมบัติการติดสีย้อมดีขึ้น ความแข็งแรง การทนต่อการยับและการผ่านของอากาศดีขึ้น อนุภาคนาโนไทเทเนียมไดออกไซด์ (TiO_2) เป็นสารกึ่งตัวนำ ดูดกลืนแสงในช่วงรังสียูวี มีความดัชนีหักเหแสงสูง มีเสถียรภาพทางเคมี มีความแข็งแรงสูง และเป็นตัวเร่งปฏิกิริยาทางแสง (Photocatalyst) ดังนั้นเมื่อนำอนุภาคนาโนไทเทเนียมมาเคลือบบนผิวเส้นใย ทำให้เส้นใยมีคุณสมบัติต้านเชื้อแบคทีเรียป้องกันรังสียูวี ทำความสะอาดตนเอง (Self-cleaning) และทนไฟ (Flame retardeny) (Yadav et al., 2006, Lessan et al., 2001) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุวนิตย์ และสุดาพร (2558) ได้พัฒนาผ้าฝ้ายเข็นทอมือย้อมครามด้วยนาโนคาร์บอนแบล็คและนาโนไทเทเนียมไดออกไซด์โดยใช้กรดซัคซินิคเป็น Cross-link agent เพื่อเชื่อมโยงอนุภาคนาโนคาร์บอนแบล็คและนาโนไทเทเนียมไดออกไซด์บนพื้นผิวผ้าฝ้ายแล้วจึงนำผ้าฝ้ายไปย้อมคราม ทดสอบการต้านรังสียูวี และการยับยั้งเชื้อแบคทีเรีย พบว่าผ้าฝ้ายที่เคลือบด้วยนาโนคาร์บอนแบล็คและนาโนไทเทเนียมไดออกไซด์มีความเข้มสี ค่าความคงทนของสีต่อแสง สามารถป้องรังสียูวีเพิ่มขึ้น และสามารถยับยั้งเชื้อแบคทีเรีย Staphylococcus Aureus, Escherichia Coil ได้ สารนาโนจึงเป็นที่น่าสนใจและไม่ควร

	มองข้ามเนื่องจากเป็นมิตรกับสภาพแวดล้อมและสุขภาพอนามัยที่ดีมากขึ้น จากสภาพปัญหาดังกล่าวคณะผู้วิจัยจึงสนใจพัฒนานวัตกรรมผ้าจีวรนาโนคาร์บอน/ไทเทเนียมไดออกไซด์ย้อมด้วยชุดสีย้อมธรรมชาติแบบผง โดยศึกษาสมบัติทางกายภาพของผ้าฝ้าย ผ้ามัสลินและผ้าไหมที่เคลือบด้วยนาโนคาร์บอน/ไทเทเนียมไดออกไซด์ พัฒนาและผลิตชุดสีย้อมธรรมชาติแบบผงสำหรับย้อมผ้าจีวร ศึกษาสมบัติการต้านเชื้อรา เชื้อแบคทีเรีย และการต้านรังสียูวีของผ้าจีวรนาโนคาร์บอน/ไทเทเนียมไดออกไซด์ย้อมด้วยชุดสีย้อมธรรมชาติแบบผงซึ่งจะทำให้ได้ผ้าจีวรทั้งผ้าฝ้าย ผ้ามัสลินและผ้าไหมที่มีสมบัติป้องกันรังสียูวี ต้านเชื้อราและฆ่าเชื้อแบคทีเรีย มีความคงทนของสีต่อแสงและซักล้าง ทนต่อเหงื่อและคลอรีน และได้ชุดสีย้อมธรรมชาติแบบผงสำหรับย้อมผ้าจีวรที่สะดวก ใช้ง่ายและปลอดภัย แล้วถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับชุมชน ซึ่งจะทำให้ได้นวัตกรรมใหม่ที่เป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ ช่วยลดโลกร้อนและปลอดภัยต่อผู้บริโภค สามารถผลิตในเชิงพาณิชย์ สร้างรายได้เพิ่มให้กับชุมชนและเป็นการพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นอีกทางหนึ่งให้อยู่คู่ชุมชนสืบไป
วัตถุประสงค์	1.เพื่อศึกษาสมบัติทางกายภาพของผ้าฝ้าย ผ้ามัสลินและผ้าไหมที่เคลือบด้วยนาโนคาร์บอน/ไทเทเนียมไดออกไซด์ 2.เพื่อพัฒนาและผลิตชุดสีย้อมธรรมชาติแบบผงสำหรับย้อมผ้าจีวร 3.เพื่อพัฒนาสมบัติการต้านเชื้อรา เชื้อแบคทีเรีย และการต้านรังสียูวีของผ้าจีวรนาโนคาร์บอน/ไทเทเนียมไดออกไซด์ย้อมด้วยชุดสีย้อมธรรมชาติแบบผง 4.เพื่อผลิตนวัตกรรมผ้าจีวรนาโนคาร์บอน/ไทเทเนียมไดออกไซด์ย้อมด้วยชุดสีย้อมธรรมชาติแบบผงต้นแบบ
กิจกรรมหลัก	1) การผลิตสีย้อมธรรมชาติแบบผง โดยชั่งพืช ได้แก่ แก่นขนุน ขี้เลื่อยไม้สัก ขี้เลื่อยประดู่ ฝักคูณ เปลือกหอมแดง และมะพูดมาในอัตราส่วนอย่างละ 50 g ต่อน้ำ 150 cm3 นำไปต้มที่อุณหภูมิ 100 oC จนปริมาตรลดลง 1 ใน 3 ส่วน กรองด้วยผ้าขาวบาง ได้น้ำสีจากการสกัด นำไปทำให้เป็นผง (สุดาพรและคณะ, 2551) 2) การเตรียมผ้าฝ้าย ผ้าไหมและผ้ามัสลิน นำผ้าฝ้าย ผ้าไหมและผ้ามัสลินมาฟอกให้สะอาด ล้างด้วยน้ำสะอาด นำไปผึ่งให้แห้ง 3) การเตรียมสารละลาย Cross-link agent 1,000 มิลลิลิตร 3.1) เตรียมกรดซัคซินิค 6% w/w ในสารละลายโซเดียมไฮโปฟอตเฟต 4% w/w โดยชั่งสารโซเดียมไฮโปฟอตเฟต 40 กรัม ละลายในน้ำกลั่น 1000 มิลลิลิตร 3.2) ชั่งกรดซัคซินิค 60 กรัม เติมสารละลายโซเดียมไฮโปฟอตเฟต 940 กรัม 3.3) คนให้สารละลายเข้ากัน เก็บไว้ทำการทดลองต่อไป 4) การเคลือบผ้าฝ้าย ผ้าไหมและผ้ามัสลินด้วยสารละลาย Cross-link agent 4.1) นำผ้าฝ้าย ผ้าไหมและผ้ามัสลินมาตัดให้ได้ขนาด 10 X 10 เซนติเมตร จำนวน 19 ผืน 4.2) ตวงสารละลาย Cross-link agent ปริมาตร 100 มิลลิลิตร เทลงบิกเกอร์ขนาด 250 มิลลิตร แล้วนำผ้าฝ้าย ผ้าไหมและผ้ามัสลินแต่ละผืน ลงไปจุ่มในสารละลายนาน 1 ชั่วโมง 4.3) นำผ้าฝ้าย ผ้าไหมและผ้ามัสลินไปอบที่อุณหภูมิ 85 องศาเซลเซียส นาน 3 นาทีและอบผ้าผ้าฝ้าย ผ้าไหมและผ้ามัสลินที่อุณหภูมิ 180 องศาเซลเซียส นาน 2 นาที

	4.4) ผึ่งให้แห้ง เก็บไว้ทำการทดลองต่อไป 5) การเตรียมสารแขวนลอยของอนุภาคนาโนคาร์บอนและนาโนไทเทเนียมไดออกไซด์ ทำการทดลองเพื่อหาอัตราส่วนที่เหมาะสมของอนุภาคนาโนคาร์บอนและไทเทเนียมไดออกไซด์ โดยแบ่งการทดลองออกเป็น 3 โดยใช้อัตราส่วนนาโนคาร์บอนต่อไทเนียมไดออกไซด์ในอัตราส่วนต่าง ๆ ได้แก่ ความเข้มข้น 1% (w/v) ความเข้มข้น 0.5% (w/v) ความเข้มข้น 0.1% (w/v) 6) ขั้นตอนการย้อมผ้าฝ้าย ผ้าไหมและผ้ามัสลินด้วยสีย้อมธรรมชาติแบบผงจากแก่นขนุน ขี้เลื่อยไม้สัก ขี้เลื่อยประดู่ ฝักคูณ เปลือกหอมแดง และมะพูด 6.1) นำผ้าฝ้าย ผ้าไหมและผ้ามัสลิน ที่ผ่านกระบวนการเคลือบด้วยนาโนคาร์บอนและนาโนไทเทเนียมไดออกไซด์ที่เตรียมไว้ ไปแช่น้ำสะอาดนาน 1 ชั่วโมง 6.2) บิดผ้าฝ้าย ผ้าไหมและผ้ามัสลินให้หมาด แล้วนำลงย้อมในน้ำย้อมที่เตรียมไว้โดยใช้สีย้อมธรรมชาติแบบผงจากพืชแต่ละชนิด ได้แก่ แก่นขนุน ขี้เลื่อยไม้สัก ขี้เลื่อยประดู่ ฝักคูณ เปลือกหอมแดง และมะพูดและสารช่วยติดสี ได้แก่ สารส้ม สนิมเหล็ก จุนสี แทนนิน และเกลือในอัตราส่วนต่าง ๆ ย้อมในน้ำย้อม 100 มิลลิลิตร ที่อุณหภูมิ 80-100 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 15 นาที (สุดาพรและคณะ, 2551) เพื่อให้ได้เฉดสีผ้าจีวรที่ต้องการ 7) การทดสอบสมบัติทางกายภาพของผ้า 7.1) นำผ้าฝ้าย ผ้าไหมและผ้ามัสลินหลังย้อมในอัตราส่วนต่าง ๆ ไปวัดค่าความเข้มสีด้วยเครื่องวัดสี Chromameter วิเคราะห์คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี เพื่อหาค่า L*, a* b* และ K/S 7.2) นำผ้าฝ้าย ผ้าไหมและผ้ามัสลินที่เคลือบด้วยนาโนคาร์บอน/นาโนไทเทเนียมไดออกไซด์ไปวิเคราะห์สัณฐานวิทยา ด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด (Scanning Electron Microscope, SEM) พิสูจน์เอกลักษณ์ด้วยเครื่อง FT-IR วิเคราะห์ที่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี 7.3) ตรวจสอบการต้านเชื้อแบคทีเรีย โดยใช้มาตรฐาน AATCCTM147 โดยใช้เชื้อแบคทีเรียStaphylococcus aureus และ Escherichia coli วิเคราะห์ที่สาขาวิชาจุลชีววิทยา คณะวิทยาศาตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี 7.4) วิเคราะห์สมบัติการป้องกันรังสียูวี ด้วยเครื่อง DoublebeamUV-visible Spectrophotometer วิเคราะห์ที่ คณะวิทยาศาสตร์ สาขาวิชาฟิสิกส์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี 7.5) ทดสอบการต้านเชื้อรา Aspergillus niger และความสามารถในการป้องกันรังสียูวี ส่งวิเคราะห์ที่ศูนย์วิเคราะห์ทดสอบสิ่งทอ สถาบันพัฒนาสิ่งทอ ซอยตรีมิตร ถนนพระราม 4 แขวงพระโขนง เขตคลองเตย กรุงเทพฯ 7.6) ทดสอบค่าความคงทนของสีต่อแสง ตามมาตรฐาน ISO 105-BO2 : 1994 (E) ค่าความคงทนของสีต่อการซักล้าง ตามมาตรฐาน มอก.121 เล่ม 3: 2552 วิธีที่ A(1) (40oC, 30 นาที) ทดสอบความคงทนของสีต่อเหงื่อและคลอรีน ส่งวิเคราะห์ที่ศูนย์วิเคราะห์ทดสอบสิ่งทอ สถาบันพัฒนาสิ่งทอ ซอยตรีมิตร ถนนพระราม 4 แขวงพระโขนง เขตคลองเตย กรุงเทพฯ 8) ผลิตชุดสีย้อมธรรมชาติแบบผงสำหรับย้อมผ้าจีวร นำเงื่อนไขในการย้อมผ้าจีวรที่ได้สีตรงตามต้องการ ในข้อ 6 มาผลิตเป็นชุดสีย้อมธรรมชาติแบบผงสำเร็จรูปพร้อมใช้ต้นแบบ สำหรับย้อมผ้าจีวรอย่างน้อย 5 เฉดสี

	9) ผลิตนวัตกรรมผ้าจีวรนาโนคาร์บอน/ไทเทเนียมไดออกไซด์ย้อมด้วยชุดสีย้อมธรรมชาติแบบผงต้นแบบ 10) วิเคราะห์ต้นทุนและมูลค่าเพิ่มของชุดสีย้อมธรรมชาติแบบผงสำหรับย้อมผ้าจีวร และผ้าจีวรนาโนคาร์บอน/ไทเทเนียมไดออกไซด์ย้อมด้วยชุดสีย้อมธรรมชาติแบบผง 11) ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตนวัตกรรมผ้าจีวรนาโนคาร์บอน/ไทเทเนียมไดออกไซด์ย้อมด้วยชุดสีย้อมธรรมชาติแบบผงให้กับชุมชน
กลุ่มเป้าหมาย	กลุ่มผู้ผลิตผ้าจีวร
พื้นที่ดำเนินการ	จังหวัดอุบลราชธานี
ผลสำเร็จของโครงการ	1.ชุดสีย้อมธรรมชาติแบบผงสำหรับย้อมผ้าจีวรสำเร็จรูปอย่างน้อย 5 เฉดสี 2.ผ้าจีวรนาโนคาร์บอน/ไทเทเนียมไดออกไซด์ย้อมด้วยชุดสีย้อมธรรมชาติแบบผง มีสมบัติการต้านเชื้อรา เชื้อแบคทีเรีย และการต้านรังสียูวีอย่างน้อย 5 เฉดสีที่เป็นต้นแบบสำหรับผลิตเชิงพาณิชย์ และตรงตามความต้องการของผู้บริโภค 3.ได้ผลิตภัณฑ์รักษ์โลก
ภาพกิจกรรม (ถ้ามี)	 (1) (2) (3) (4) (5) **ภาพที่ 1** ผ้าฝ้ายย้อมสีจากเปลือกหอมเติมสารช่วยติดสีต่าง ๆ ในอัตราส่วน Cu (II) sulfate : Alum : Tannic Acid (1) (1 : 0 : 0), (2) (0.5 : 1 : 0), (3) (0.25 : 0.25 : 0.25), (4) (0.5 : 4 : 0) และ (5) (1 : 0 : 0) (1) (2) (3) (4) (5) (6) (7)

(8) (9) (10)

ภาพที่ 4.72 เฉดสีของชุดสีย้อมธรรมชาติแบบผงสำเร็จรูปพร้อมใช้ต้นแบบ

(1) ผ้ามัสลินย้อมด้วยหอม 6 กรัม เติม คอปเปอร์ (II) ซัลเฟต 0.5 กรัม และแทนนิน 2 กรัม
(2) ผ้ามัสลินย้อมด้วยหอม 6 กรัม เติม คอปเปอร์ (II) ซัลเฟต 0.25 กรัม และแทนนิน 0.25
(3) ผ้ามัสลินย้อมด้วยขนุน คอปเปอร์ (II) ซัลเฟต 0.5 กรัม และสารส้ม 1 กรัม
(4) ผ้าฝ้ายย้อมด้วยหอม 6 กรัม เติม คอปเปอร์ (II) ซัลเฟต 0.25 กรัม และแทนนิน 0.25
(5) ผ้าไหมย้อมด้วยหอม 6 กรัม เติม คอปเปอร์ (II) ซัลเฟต 0.25 กรัม และสารส้ม 2
(6) ผ้าไหมย้อมด้วยขนุน 6 กรัม เติม คอปเปอร์ (II) ซัลเฟต 1 กรัม
(7) ผ้าไหมย้อมด้วยขี้เลื่อย 6 กรัม เติมคอปเปอร์ (II) ซัลเฟต 0.5 กรัม และสารส้ม 4
(8) ผ้าฝ้ายเคลือบนาโน 2 ย้อมด้วยขนุน 6 กรัม เติมคอปเปอร์ (II) ซัลเฟต 0.5 กรัม แทนนิน 4 กรัม
(9) ผ้าฝ้ายเคลือบนาโน 2 ย้อมด้วยขี้เลื่อย 6 กรัม
(10) ผ้าฝ้ายเคลือบนาโน 2 ย้อมด้วยมะพูด 6 กรัม

ชื่อโครงการ	**2. การคัดเลือกและใช้จุลินทรีย์โพรไบโอติกหมักปลาเหลือทิ้งในอุตสาหกรรมผลิตปลาส้มแบบครัวเรือนเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารมูลค่าเพิ่มสูง**
ที่มา/เหตุผลความจำเป็น	ปลาส้ม เป็นผลิตภัณฑ์อาหารหมักพื้นบ้านของประเทศไทย การผลิตแบบภูมิปัญญาเดิมทำจากปลาซึ่งส่วนใหญ่เป็นปลาน้ำจืด อาจทำจากปลาทั้งตัว หรือ เฉพาะเนื้อปลาก็ได้ นำมาผ่านกรรมวิธีการหมักด้วยเกลือร้อยละ 3-5 ข้าวสวยหรือข้าวเหนียวนึ่งร้อยละ 10-15 และกระเทียมกลีบเล็กร้อยละ 5-8 หมักจนมีรสเปรี้ยวตามต้องการ ปัจจุบันนิยมผลิตปลาส้มชิ้นซึ่งใช้เฉพาะเนื้อปลาเนื่องจากเป็นผลิตภัณฑ์ที่ช่วยให้ผู้บริโภคสะดวกและไม่เสี่ยงต่ออันตรายจากก้างปลาส้ม การผลิตแบบนี้พบว่ามีชิ้นส่วนปลาเหลือมากกว่าครึ่งหนึ่งของวัตถุดิบนำเข้าผลิต หากเปรียบกับเศษเหลือทิ้งของปลาในอุตสาหกรรมซูริมิและปลาแล่แช่แข็งนั้น มีปริมาณเศษเหลือที่เป็นของแข็ง เช่น เศษกระดูก หัวปลา ไส้ปลา และอื่นๆ ที่เกิดขึ้นคิดเป็นปริมาณร้อยละ 55 ของปลาทั้งตัว (จิรวัฒน์ ยงสวัสดิกุล, 2556) หากเป็นปลานิลเศษเหลือเหล่านี้แยกเป็นน้ำหนักหัวร้อยละ 25-28 ก้างกลางและซี่โครงปลาร้อยละ 16-19 หนังและเกล็ดร้อยละ 9-13 และเครื่องในร้อยละ 6-8 ของน้ำหนักปลาทั้งหมด (สมสมร แก้วบริสุทธิ์, 2550) อังคณา ชมพูมิ่งและคณะ (2553)รายงานว่าภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีการผลิตปลาส้มในปริมาณ 1,170-1,352 ตันต่อปี แสดงว่าเฉพาะในการผลิตปลาส้มของภาคนี้จะมีปลาที่กลายเป็นเศษเหลือทิ้งเหล่านี้ถึง 643.5-743.6 ตันต่อปี เศษเหลือทิ้งที่เป็นหัวปลาขายเป็นอาหารสดในตลาดได้ที่กิโลกรัมละ 8-10 บาทเท่านั้น แคลเซียมเป็นแร่ธาตุที่พบปริมาณร้อยละ 1.5-2 ของน้ำหนักร่างกาย แคลเซียมส่วนมากราวร้อยละ 99 อยู่ในกระดูกและฟัน ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 1 อยู่ในน้ำเลือดและเนื้อเยื่อ (วิชัย ดำรงโภคภัณฑ์ และอาทิตย์ บุญยรางกูร, 2556) เนื่องจากร่างกายไม่สามารถสังเคราะห์แคลเซียมได้ จำเป็นต้องจึงได้รับผ่านทางอาหาร แต่การดูดซึมไปใช้นั้นจะต้องอยู่

	ในรูปของแคลเซียมไอออน ปริมาณของแคลเซียมที่ควรได้รับในแต่ละวันนั้น กระทรวงสาธารณสุขได้กำหนดให้ประชากรในวัยเด็กทั่วไปควรได้รับแคลเซียมประมาณ 600-800 มิลลิกรัมต่อวัน วัยรุ่นและผู้ใหญ่ 800–1,000 มิลลิกรัมต่อวัน สตรีมีครรภ์ สตรีที่ให้นมบุตร และสตรีวัยหมดประจำเดือนควรได้รับแคลเซียมเพิ่มขึ้นคือ 1,200 มิลลิกรัมต่อวัน แคลเซียมมีบทบาทที่สำคัญในกระบวนการทางชีวเคมีร่างกายหลายอย่าง โดยเฉพาะช่วยในการทำงานของสารสื่อประสาท การผลิตเอนไซม์ ฮอร์โมน การควบคุมการผลิตและการทำลายเซลล์ในร่างกาย การควบคุมกล้ามเนื้อและหลอดเลือด (Nie et al., 2014) กรณีที่เกิดการได้รับแคลเซียมไม่เพียงพอ นทีทิพย์ กฤษณามระ (2557) รายงานว่าเมื่อร่างกายขาดแคลเซียม ระดับแคลเซียมในเลือดจะลดลงส่งผลให้ต่อมพาราไทรอยด์หลั่งฮอร์โมนมากขึ้น พาราไทรอยด์ฮอร์โมนมีผลส่งเสริมให้เซลล์ออสติโอคลาสท์ย่อยสลายเนื้อกระดูก เพื่อปล่อยแคลเซียมเข้าสู่กระแสเลือด ทั้งนี้เพื่อรักษาระดับของแคลเซียมในเลือดให้คงที่เพื่อเซลล์ต่างๆ เช่น เซลล์กล้ามเนื้อหัวใจทำให้เกิดภาวะกระดูกบาง หรือถ้ารุนแรงก็จะกลายเป็นโรคกระดูกพรุนได้ลดาชาติ แต้พงษ์โสรัถ (2556) รายงานว่าอุบัติการณ์ของโรคกระดูกพรุนในผู้หญิงไทยวัยหมดประจำเดือนสูงมากถึงร้อยละ 30 ของประชากร อย่างไรก็ตามอาหารที่เป็นแหล่งของแคลเซียมมีหลายชนิดทั้งจากพืช จากสัตว์และผลิตภัณฑ์จากสัตว์ แต่การดูดซึมไปใช้ของร่างกายอาจได้ไม่มากเนื่องจากอยู่ในรูปที่ไม่เหมาะสมหรือมีสารบางอย่างที่เป็นส่วนประกอบในอาหารขัดขวางการดูดซึมแคลเซียมไปใช้ นมเป็นแหล่งอาหารที่มีแคลเซียม เมื่อเอนไซม์ในระบบทางเดินอาหารย่อยโปรตีนเคซีนในนมให้เปลี่ยนรูปเป็นเคซีนฟอสโฟเปพไทด์ซึ่งสามารถจับกับแคลเซียมไอออนและช่วยให้ร่างกายดูดซึมไปใช้ได้ (จิรวัฒน์ ยงสวัสดิกุล, 2556;Nie et al., 2014) สำหรับผู้บริโภคที่ไม่รับประทานนมนั้นจำเป็นต้องหาอาหารทดแทน จึงมีการใช้แคลเซียมเม็ดที่อยู่ในรูปเกลือ เช่น แคลเซียมคาร์บอเนต แคลเซียมซิเตรท แคลเซียมกลูโคเนต แคลเซียมเม็ดมีปัญหาเรื่องการทำให้เกิดอาการท้องผูก และยังพบว่าจะเพิ่มโอกาสเสี่ยงต่อการเป็นโรคกล้ามเนื้อหัวใจตายเหตุขาดเลือดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเพิ่มโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคหลอดเลือดสมองด้วย(บุษบา จินดาวิจักษณ์, 2556) มีการศึกษาอาหารที่สามารถจับกับแคลเซียมไอออนได้คล้ายกับเคซีนฟอสโฟเปพไทด์ สุภาวดี จอดนาค (2556) ได้สกัดโปรตีนไฮโดรไลเสทจากกระดูกปลานิลโดยการใช้สารละลายกรด เอนไซม์ และความร้อน และพบว่าสารสกัดที่ได้สามารถเพิ่มจำนวนเซลล์สร้างกระดูกและการสะสมแคลเซียมในเซลล์ดังกล่าวในระดับหลอดทดลองได้ งานวิจัยของ Nie et al. (2014) ได้ใช้เอนไซม์สกัดโปรตีนไฮโดรไลเสทจากเกล็ดปลานิลและใช้ทดสอบจับกับแคลเซียม พบว่า โปรตีนไฮโดรไลเสทจากเกล็ดปลานิลที่สกัดได้มีกิจกรรมการจับแคลเซียมได้ถึง 196.3 มิลลิกรัมต่อกรัม Mahboobet al. (2014) คัดแยกคอลาเจนได้จากส่วนของหนัง ครีบและเกล็ดปลาที่เป็นของเหลือทิ้ง Zhanget al. (2011) สกัดคอลาเจนจากเกล็ดปลาน้ำจืดโดยใช้เอนไซม์ นอกจากนี้พบว่าจากการศึกษาของมะลิวัลย์ คุตะโคและคณะ (2558) ได้สกัดคอลาเจนจากเกล็ดปลากระบอกดำโดยใช้สารละลายกรดร่วมกับเอนไซม์เปปซินได้คอลลาเจนร้อยละ 0.89 อย่างไรก็ตามกระบวนการหมักเป็นเทคโนโลยีที่เหมาะสมสำหรับกระบวนการผลิตในระดับอุตสาหกรรมครัวเรือน หากมีการใช้เชื้อบริสุทธิ์ร่วมกับสภาวะการหมักที่เหมาะสมในการหมักเศษเหลือทิ้งจากอุตสาหกรรมผลิตปลาส้มโดยเฉพาะส่วนหัวปลา ก้าง ครีบ เกล็ด และหนังปลา เพื่อให้ได้ผลผลิตเป็นอาหารหมักที่มีโปรตีนไฮโดรไลเสท มีคอลลาเจน มีแคลเซียมที่อยู่ในรูปดูดซึมไปใช้ได้ ซึ่งจะใช้เป็นอาหารทางเลือกสำหรับผู้ที่ต้องการแคลเซียมในรูปของไบโอแคลเซียม จิรวัฒน์ ยงสวัสดิกุล (2556) รายงานว่าเอนไซม์ Alcalase เป็นเอนไซม์

	ทางการค้าที่ผลิตจากแบคทีเรีย Bacillus licheniformis ซึ่งเป็นเอนไซม์ที่มีประสิทธิภาพในการย่อยโปรตีนที่สูงสุด เพปไทด์ที่ได้จากการย่อยปลา silver carp ด้วยเอนไซม์ Alcalase แสดงกิจกรรมในการจับอนุมูลอิสระได้ดีกว่าการย่อยด้วยเอนไซม์ Flavourzyme งานวิจัยของเกศินี จันทรโสภณและคณะ (2555) ได้ทำการคัดเลือกเชื้อ B. licheniformis ได้จากระบบทางเดินอาหารปลานิล และพบว่าเชื้อสายพันธ์ที่คัดเลือกได้สามารถยังยั้งเชื้อก่อโรคในปลา Aeromonas hydrophila และ Flavobacterium columnare ได้ นอกจากนี้มีงานวิจัยที่ยืนยันว่าเชื้อกลุ่ม Lactic acid bacteria เป็นจุลินทรีย์หลักในการหมักปลาส้ม จุลินทรีย์กลุ่มนี้บางชนิดผลิตสารกาบาได้สูง สารกาบาหรือ Gamma-aminobutyric acid มีบทบาทสำคัญในการเป็นสารสื่อประสาทประเภทยับยั้งในระบบประสาทส่วนกลาง รักษาสมดุลในสมอง หยุดการกระตุ้นที่ทำให้จิตใจเกิดความกระวนกระวาย ลดความวิตกกังวล นอนไม่หลับ ลดความดัน กระตุ้นการทำงานของไต ป้องกันโรคอ้วน ยับยั้งการเพิ่มจำนวนเซลล์มะเร็ง รักษาโรคลมชัก และอาการอัลไซเมอร์ (จุฬาภรณ์ เลิศบวรวงศ์, 2553) โดยมีรายงานว่าการเติมเชื้อ L. buchneri ในการผลิตกิมจิทำให้ได้ปริมาณสารกาบา 61.65 มิลลิกรัมต่อ 100 กรัม(Cho et al., 2011) และมีรายงานว่ายีสต์หลายกลุ่มที่สามารถผลิตสารกาบาได้สูง โดยเฉพาะฟิล์มยีสต์กลุ่ม Pichia ที่คัดแยกได้สามารถผลิตสารกาบาได้สูงถึง 91.54 มิลลิกรัมต่ออาหารเหลว 100 มิลลิลิตรซึ่งสูงกว่ายีสต์ขนมปัง 7-10 เท่า (Masuda et al., 2008) วิถีชีวิตสมัยใหม่ของชาวไทยนิยมรับประทานอาหารสำเร็จรูปมากขึ้น การพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารมูลค่าสูงจะเป็นอาหารที่ผู้บริโภคต้องการมากขึ้น โดยเฉพาะการนำเอาวัสดุเหลือทิ้งในอุตสาหกรรมมาใช้ประโยชน์ในการสร้างผลิตภัณฑ์ให้มีความแปลกใหม่หลากหลาย และเป็นผลิตภัณฑ์อาหารสุขภาพที่ช่วยรักษาสภาพแวดล้อมและลดอุบัติการณ์การเกิดโรคหลายโรค คาดว่าจะสามารถกระตุ้นให้เกิดการผลิต บริโภคและจำหน่ายอาหารลักษณะนี้ให้มากขึ้นในชุมชน ส่งเสริมให้เกิดการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์จริงเชิงเศรษฐกิจในระดับชุมชนและระดับประเทศ ซึ่งนำไปสู่ความสามารถในการขยายฐานการผลิตและบริโภค เป็นการเพิ่มมูลค่าและเพิ่มความสามารถในการแข่งขันทางการค้า ตลอดจนเชื่อมโยงสู่การนำผลการวิจัยไปสู่การลงทุนในเชิงพาณิชย์ให้มากยิ่งขึ้น
วัตถุประสงค์	1.เพื่อคัดเลือกและใช้จุลินทรีย์โพรไบโอติกหมักปลาเหลือทิ้งในอุตสาหกรรมผลิตปลาส้มแบบครัวเรือน ศึกษาวิธีการขยายและเก็บเชื้อที่คัดเลือกได้เพื่อใช้เป็นกล้าเชื้ออาหารหมัก 2.เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารหมักมูลค่าเพิ่มสูงจากปลาเหลือทิ้งในอุตสาหกรรมผลิตปลาส้มแบบครัวเรือน และถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตที่เหมาะสมให้แก่กลุ่มเป้าหมาย 3.เพื่อให้สำนักงานพัฒนาชุมชน และสำนักงานเกษตรของจังหวัดยโสธร โดยเจ้าหน้าที่พัฒนาการและเจ้าหน้าที่เคหะกิจเกษตร และผู้ที่สนใจนำองค์ความรู้และนวัตกรรมที่ได้ไปใช้ในการปฏิบัติงานและในเชิงการค้า
กิจกรรมหลัก	1) คัดแยกและคัดเลือกเลือกจุลินทรีย์โพรไบโอติกกลุ่ม Lactic acid bacteria, Acetic acid bacteria, yeast และ Bacillus spp. และจากตัวอย่างปลาส้มและอาหารหมักของกลุ่มเป้าหมายที่มีสมบัติทนเกลือโซเดียมคลอไรด์ ผลิตกรดและ/หรือเอนไซม์ ที่สกัดแคลเซียมและโปรตีนไฮโดรไลเสตจากอาหารดัดแปลงที่มีกระดูก/เกล็ดปลา ที่พัฒนาขึ้นได้ (จิรวัฒน์ ยงสวัสดิกุล, 2556; สุภาวดี จอดนาค, 2556;เกศินี จันทรโสภณและคณะ, 2555) 2) ศึกษาศักยภาพของจุลินทรีย์โพรไบโอติกที่คัดเลือกได้ ในด้านปริมาณการผลิต หรือประสิทธิภาพของการผลิตกรด สารกาบา เอนไซม์ และฤทธิ์การยับยั้งจุลินทรีย์ก่อโรค แกรม

	บวก (Staphylococcus aureus,Bacillus cereus) และแกรมลบ (Escherichia coli, Aeromonas hydrophila) ในระดับหลอดทดลอง (Karladee & Suriyong, 2012; เกศินี จันทรโสภณและคณะ, 2555) 3) ศึกษาวิธีการขยายและเก็บกลุ่มเชื้อที่คัดเลือกได้ เพื่อใช้เป็นกล้าเชื้ออาหารหมักแบบอาหารเหลวและแบบอาหารแข็ง และศึกษาวิธีการเก็บรักษาเชื้อในอาหารสังเคราะห์และอาหารดัดแปลง 4) ทดลองใช้โพรไบโอติกกลุ่มที่คัดเลือกได้พัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารมูลค่าเพิ่มสูง โดยการหมักเศษเหลือทิ้งของปลาจากอุตสาหกรรมการผลิตปลาส้มของกลุ่มเป้าหมาย คือ หัวปลา ก้าง/ซี่โครง/และครีบปลา หนังและเกล็ดปลา ด้วยกระบวนการหมักปลาส้มแบบใช้กล้าเชื้อบริสุทธิ์และศึกษาสภาวะที่ใช้หมักดังนี้ แปรผันกรรมวิธีการเตรียมวัตถุดิบที่เป็นเศษเหลือทิ้ง ของปลาจากอุตสาหกรรมการผลิตปลาส้มแบบใช้วัตถุดิบสด ใช้วัตถุดิบแบบต้มสุก และใช้วัตถุดิบแบบนึ่งความดันไอน้ำ แปรผันปริมาณวัตถุดิบและเชื้อเริ่มต้น แปรผันระยะเวลาและอุณหภูมิที่ใช้หมัก 5) วิเคราะห์คุณภาพทางกายภาพ (ลักษณะรูพรุนของกระดูกปลา) เคมี (pH, acidity, total soluble solid, Ash, Ca2+, Protein hydrolysate, Collagen) ทางจุลชีววิทยา (Total plate count, E. coli, Salmonella spp., Clostridium perfringens, Mold) พยาธิ และทางประสาทสัมผัส (สี กลิ่น รส ลักษณะเนื้อสัมผัส) ของผลิตภัณฑ์หมักที่ได้จากแต่ละสภาวะ (จิรวัฒน์ ยงสวัสดิกุล, 2556; สุภาวดี จอดนาค, 2556;Nie et al., 2014; Wu et al., 2014; Kiew PL&Don MM, 2013; Siddiquiet al., 2013; Zhanget al., 2011) 6) กำหนดสูตรส่วนผสมและสภาวะการหมักเศษเหลือทิ้งของปลา จากอุตสาหกรรมการผลิตปลาส้มของกลุ่มเป้าหมาย สร้างเป็นต้นแบบกระบวนการหมักผลิตภัณฑ์ไบโอแคลคอลลา 7) วิเคราะห์คุณภาพทางกายภาพ (SEM ของกระดูกปลา) เคมี (pH, acidity, total soluble solid, Ash, Ca2+, Protein hydrolysate, Collagen, GABA) ทางจุลชีววิทยา (Total plate count, E. coli, Salmonella spp., Clostridium perfringens, Mold) พยาธิ และทางประสาทสัมผัส (สี กลิ่น รส ลักษณะเนื้อสัมผัส) วิเคราะห์คุณค่าทางโภชนาการ และประเมินอายุการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์ที่ได้จากกระบวนการหมักโดยใช้สภาวะเร่งของผลิตภัณฑ์ไบโอแคลคอลลาต้นแบบ (จิรวัฒน์ ยงสวัสดิกุล, 2556; สุภาวดี จอดนาค, 2556;Nie et al., 2014; Wu et al., 2014; Kiew PL&Don MM, 2013; Siddiquiet al., 2013; Zhanget al., 2011) 8) ผลิตผลิตภัณฑ์อาหารมูลค่าเพิ่มสูงสูตรต่างๆ ที่ใช้วัตถุดิบจากผลิตภัณฑ์ไบโอแคลคอลลาเป็นวัตถุดิบหลัก คือ ผลิตภัณฑ์จากปลาหมักปรุงรสที่อุดมไปด้วยแคลเซียมและคอลลาเจน เช่น กระดูกปลาส้มอบกรอบรสลาบ ซุบปลาสกัดพร้อมดื่มและแบบก้อนอัดแท่ง หรือวัตถุดิบรอง เช่น เป็นส่วนผสมในไส้กรอก น้ำพริก ไส้หรือหน้าขนม ข้าวเกรียบ เป็นต้นแบบวิเคราะห์คุณภาพทางประสาทสัมผัสและการยอมรับของผู้บริโภคร่วมกับผู้ที่เกี่ยวข้องประเมินอายุการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการพัฒนาแต่ละชนิดโดยใช้สภาวะเร่ง (มาโนชญ์ สุธีรวัฒนานนท์, สุรีลักษณ์ รอดทอง, 2551) 9) ประสานงานกับสำนักงานพัฒนาชุมชน และสำนักงานเกษตรของจังหวัดยโสธร เพื่อให้เจ้าหน้าที่พัฒนาการ/เคหะกิจเกษตร คัดเลือกกลุ่มผู้ประกอบการผลิตปลาส้มเข้าร่วมโครงการ 5-10 กลุ่ม และผู้ประกอบการรายอื่นที่สนใจ

	10) อบรมเชิงปฏิบัติการถ่ายทอดการเทคโนโลยีการผลิตอาหารมูลค่าเพิ่มสูงสูตรต่างๆ ที่มีการใช้วัตถุดิบจากการหมักสิ่งเหลือทิ้งจากอุตสหกรรมการผลิตปลาส้ม ให้แก่เจ้าหน้าที่พัฒนาการ/เคหะกิจเกษตรพร้อมกลุ่มผู้ประกอบการ และกลุ่มผู้ประกอบการที่สนใจ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายเลือกผลิตภัณฑ์ต้นแบบที่ต้องการนำไปขยายผลการพัฒนาเป็นสินค้าเอกลักษณ์เฉพาะกลุ่ม 11) เก็บข้อมูลสถานประกอบการกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการ ประกอบด้วย การจัดการกระบวนการผลิตและสุขลักษณะตามเกณฑ์ GMP เพื่อกำหนดวิธีการปรับปรุงสถานประกอบการและกระบวนการผลิตให้ได้ตามมาตรฐาน GMP แบบมีส่วนร่วม เพื่อให้สามารถยกระดับกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการถ่ายทอดให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล (เตรียมการสำหรับการขอตรวจรับรอง GMP และได้รับหมายเลขสารบบอาหารหรือ อย.) และประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการ
กลุ่มเป้าหมาย	กลุ่มเป้าหมายผู้ผลิตปลาส้มจังหวัดยโสธร
พื้นที่ดำเนินการ	1.สาขาวิชาจุลชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี 2.กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการ (เจ้าหน้าที่พัฒนาการและเจ้าหน้าที่เคหะกิจเกษตร ผู้ประกอบการ (แม่รินปลาส้ม 471/8 ถนนวิทยะธำรงค์ อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร/ แม่ยมปลาส้ม 13 ถนนเขื่อนธานี อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร/ ยายเลียงปลาส้ม 453 ถนนวิทยะธำรงค์ อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร/ แม่ก้อยปลาส้ม ๓๐๒/๓๐ ถนนโพธิราช ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร/ แม่น้อยปลาส้ม เลขที่ 7 ถนนพรมโสภา บ้านท่าศรีธรรม ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร/ แม่อำปลาส้ม เลขที่ 5 ถนนพรมโสภา บ้านท่าศรีธรรม ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร) และผู้ที่สนใจ)
ผลสำเร็จของโครงการ	1.คัดเลือกได้และได้วิธีขยายเป็นกล้าเชื้อโพรไบโอติกที่มีศักยภาพตามต้องการ เป็นผลสำเร็จเบื้องต้นของงานวิจัย (P) 2.ได้สูตรตำรับผลิตภัณฑ์อาหารมูลค่าเพิ่มสูงสูตรต่างๆ ที่ใช้วัตถุดิบจากผลิตภัณฑ์ไบโอแคลคอลลาเป็นวัตถุดิบหลักผลิตภัณฑ์อาหารต้นแบบ ถ่ายทอดแก่ผู้ประกอบการกลุ่มเป้าหมายให้สามารถผลิตได้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากลและเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค เป็นผลสำเร็จระยะกึ่งกลางของงานวิจัย (I) 3.กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการสามารถ สามารถยกระดับสถานประกอบการกระบวนการผลิตและการควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์ของกลุ่มเป้าหมายได้ตามเกณฑ์มาตรฐานสากล (ได้รับหมายเลขสารบบอาหารหรือ อย.) สามารถคิดพัฒนาผลิตภัณฑ์ต่อยอดเป็นของกลุ่มเองในรูปแบบที่หลากหลายได้และเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค สามารถขยายฐานการผลิตและบริโภคได้มากขึ้น เพิ่มมูลค่าและเพิ่มความสามารถในการแข่งขันทางการค้า ซึ่งนำผลการวิจัยไปสู่การลงทุนในเชิงพาณิชย์ เป็นผลสำเร็จตามเป้าประสงค์ของงานวิจัย (G)
ภาพกิจกรรม (ถ้ามี)	

	ภาพที่ 1 ผลิตภัณฑ์แจ่วปลาส้มโพรไบโอติกแคลเซียมสูง แจ่วปลาส้มแคลเซียม แจ่วปลาร้าผัดสุก แจ่วปลาร้าผัดสุก (เผ็ด) ภาพที่ 2 ผลงานการถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับผู้ประกอบการ ภาพที่ 3 อบรมและให้คำปรึกษา การผลิตแจ่วปลาส้มโพรไบโอติกแคลเซียมสูง

ชื่อโครงการ	**3. ความหลากหลายของผักพื้นบ้านในมิติของการใช้ประโยชน์และภูมิปัญญาของชุมชนในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี**
ที่มา/เหตุผลความจำเป็น	พฤกษศาสตร์ชาติพันธุ์ เป็นการศึกษาพืชพรรณในสังคมมนุษย์ เน้นปฏิสัมพันธ์ระหว่างพืชและมนุษย์ รวมทั้ง พืชอาหาร สมุนไพร การพยากรณ์ เครื่องสำอาง สีย้อม เส้นใย บ้านเรือน เครื่องใช้ไม้สอย เสื้อผ้า พิธีกรรม การประดับตกแต่ง วิถีชีวิต สังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ (Choudhary, Singh, and Pillai, 2008) ในอดีต งานวิจัยด้านพฤกษศาสตร์ชาติพันธุ์ เป็นการสำรวจพืชที่ชาวบ้านนำมาใช้ นักพฤกษศาสตร์สำรวจและจำแนกพืช บันทึกการใช้ประโยชน์จากพืช บางครั้งนักมานุษยวิทยา เข้ามาร่วมด้วยในลักษณะของการแปลความหมาย สื่อสาร ผลการวิจัยเป็นรายการชื่อพืช และการใช้ประโยชน์ ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ และไม่มีการสื่อสาร หรือ นำผลการวิจัยย้อนกลับคืนสู่กลุ่มชาวบ้านเจ้าของวัฒนธรรมในลักษณะของการมีส่วนร่วม หรือ นำผลการวิจัยไปใช้ในสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมเดิม ปัจจุบัน การวิจัยด้านพฤกษศาสตร์ นอกจากจะสำรวจพืชพรรณและมิติทางสังคมศาสตร์แล้วยังเน้นการมีส่วนร่วมและศักยภาพในการส่งเสริมกลับคืนสู่ชุมชน หรือ กลุ่มวัฒนธรรมผู้เป็นเจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นการให้การศึกษาเพื่อให้ชาวบ้านตัดสินใจอนาคตของตน เน้นคุณภาพที่ส่งเสริมกลุ่มชนให้ตระหนักในความสำคัญของพืชพรรณและสภาพแวดล้อม (Choudhary, Singh, and Pillai, 2008) และความสำคัญของความรู้ตามประเพณี หรือ ภูมิปัญญาที่สืบเนื่องกันมาอย่างเป็นระบบ ผักพื้นบ้าน (Ethno-botanical vegetables) เป็นอาหารที่บริโภคในครัวเรือน และอาหารสำรอง เป็นความมั่นคงทางอาหารของชนพื้นเมือง ผักพื้นบ้านยังเป็นอาหารสมดุลทางโภชนาการ เป็นแหล่งรายได้ทั้งทางตรงและ

	ทางอ้อม (Food and Agriculture Organization, 2002)ผักพื้นบ้านมีความสำคัญทั้งทางคุณค่าทางอาหาร และเศรษฐกิจ ปัญหา คือ ผู้คนนิยมบริโภคอาหารนอกบ้านเพิ่มขึ้น การพึ่งพิงอาหารธรรมชาติในท้องถิ่นลดลง การโฆษณาชวนเชื่อ มีผลให้บริโภคอาหารพลังงานสูง รสหวาน มันและเค็มเพิ่มขึ้น รับประทานผักและผลไม้น้อยกว่าค่ามาตรฐานที่แนะนำโดยองค์การอนามัยโลกที่เพียงพอต่อการรักษาสุขภาพและลดความเสี่ยงจากโรคเรื้อรังที่ 400 กรัม/คน/วัน ขาดการออกกำลังกายและมีภาวะความเครียดเพิ่มขึ้น ประเทศไทยมีการศึกษาประโยชน์ของผักพื้นบ้านในมิติที่แตกต่างพบว่าผักบางชนิดเป็นของไทยแต่ดั้งเดิม แต่บางชนิดนำเข้าจากต่างประเทศนำมาปลูกในเมืองไทยมานาน จนกลายเป็นผักพื้นบ้านไทย พืชผักพื้นบ้านมีประโยชน์และมีคุณค่าทางโภชนาการต่อสุขภาพ มีใยอาหารช่วยระบบขับถ่าย มีสารอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกาย มีสารต้านอนุมูลอิสระ เช่น เบต้าแคโรทีน วิตามินซี เป็นต้น และมีปริมาณสารอาหารสูง ถ้าบริโภคผักพื้นบ้านแม้เพียงชนิดเดียวหรือในปริมาณเล็กน้อยจะได้คุณค่าทางโภชนาการมหาศาล นอกจากนี้มีผักพื้นบ้านหลายชนิดที่สามารถปลูกเพื่อการค้าและส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศ นำรายได้เข้าสู่ประเทศ (เมฆ จันทร์ประยูร, 2541:10-11) ประเทศไทยมีแม่น้ำโขงไหลผ่าน อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราธานี กั้นพรมแดนไทย–ลาว โดยเริ่มจาก จังหวัดเลย หนองคาย นครพนม มุกดาหาร อำนาจเจริญ และอุบลราชธานี รวมความยาวที่ไหลผ่านประเทศไทยประมาณ 976 กิโลเมตร(Konze, A. 2004) ชุมชนริมแม่น้ำโขง เป็นชุมชนที่มีความมั่นคงทางอาหารระดับสูง คนในชุมชนเข้าถึงทรัพยากรไม่จำกัด พรรณพืชผักพื้นบ้านเป็นพืชผักคุณภาพดี ไม่ปนเปื้อนสารเคมี และเก็บได้ตามริมฝั่งเกาะแก่งทั่วไปไม่ต้องใช้เงิน และยังเก็บผัก เก็บไกขายได้ ผืนดินริมน้ำโขงมีน้ำท่วมตามฤดูกาลมีดินตะกอนที่มีแร่ธาตุความอุดมสมบูรณ์ ชุมชนริมฝั่งโขงใช้ที่ดินปลูกพืชผักสวนครัวไว้บริโภคในครอบครัวและปลูกขายสร้างรายได้ ไม่ต้องพึ่งพาสารเคมีและยาฆ่าแมลง (Konze, A. 2004) เป็นรูปแบบหนึ่งของความมั่นคงทางอาหาร ปัจจุบันกล่าวได้ว่าผักต่างประเทศเข้ามายึดครองตลาดผักของไทยอย่างมาก มีผักพื้นบ้านไทยหลงเหลือและมีแนวโน้มลดน้อยลง เนื่องจากพืชพื้นบ้านที่ขึ้นเองตามธรรมชาติ เป็นแหล่งผลิตผักพื้นบ้านที่สำคัญลดน้อยลงเพราะการสูญเสียพื้นที่ป่าธรรมชาติ และการขยายตัวของการเกษตรแผนใหม่ซึ่งเน้นการปลูกพืชชนิดเดียว (เมฆ จันทร์ประยูร, 2541:10-11) ปรากฏการณ์ที่ผักไทยสูญหายไปจากตลาด และชาวไทยบริโภคผักพื้นบ้านน้อยลง เป็นสัญญาณอันตรายทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สุขภาพ และสิ่งแวดล้อม หากไม่ได้รับการเอาใจใส่ทำความเข้าใจและหาทางแก้ไขอย่างจริงจังแล้วจะทำให้เกิดผลเสียมากยิ่งขึ้น ในทศวรรษที่ผ่านมาพบว่าพืชพื้นบ้านหลายชนิดลดปริมาณลงและหายากหรือหายไป เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงจากสังคมเกษตรไปสู่สังคมอุตสาหกรรมมีการขยายพื้นที่เพาะปลูกพืชเชิงเดี่ยว คนส่วนใหญ่บริโภคพืชผักจากต่างประเทศชนิดใหม่ เช่น บร๊อคเคอรี่ กระหล่ำปลี ถั่วลันเตา ผักคะน้า คนในชุมชนห่างเหินจากภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการบริโภคพืชผักพื้นบ้าน การนำไปใช้ประโยชน์ด้านอื่น กล่าวโดยสรุป ระบบความรู้ตามประเพณีที่เกี่ยวกับพืชอาหารเป็นภูมิ

	ปัญญาที่สูญหายไปอย่างรวดเร็ว เนื่องจากชาวบ้านใช้พืชท้องถิ่นน้อยลง วัฒนธรรมตะวันตกด้านการบริโภคอาหารมีการเลื่อนไหลอย่างรวดเร็ว คนรุ่นใหม่บริโภคอาหารสำเร็จรูปมากขึ้น การค้าข้ามพรมแดนทำให้มีพืชอาหารจากต่างประเทศเข้ามามีบทบาทในชีวิตของคนไทยทำให้ผักพื้นบ้าน อาหารพื้นเมืองถูกละทิ้ง นอกจากนั้นพืชผักพื้นบ้านปัจจุบันอยู่ในภาวะใกล้สูญพันธุ์เนื่องจากถิ่นอาศัยตามธรรมชาติลดน้อยลง จึงจำเป็นเร่งด่วนในการวิจัยสำรวจการใช้และการบริหารจัดการพืชผักท้องถิ่นซึ่งอาจเป็นอาหารอนาคต และสมุนไพรที่มีองค์ประกอบทางเภสัช โดยเน้นการศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อสร้างความตระหนักในคุณค่า การบริหารจัดการอย่างยั่งยืน และการอนุรักษ์ความหลากหลายของพืชผักพื้นบ้าน ในส่วนของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ที่ปฏิบัติงานภายใต้พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ ซึ่งกำหนดภารกิจไว้ใน มาตรา 7 (พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547. 2547: 1-24) ความว่า “ให้มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นที่เสริมสร้างพลังปัญญาของแผ่นดิน ฟื้นฟูพลังการเรียนรู้ เชิดชูภูมิปัญญาของท้องถิ่น สร้างสรรค์ศิลปวิทยา เพื่อความเจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคงและยั่งยืนของปวงชน มีส่วนร่วมในการจัดการ การบำรุงรักษา การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน โดยมีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการสอน วิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคมปรับปรุง ถ่ายทอด และพัฒนาเทคโนโลยี ทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ผลิตครูและส่งเสริมวิทยฐานะครู” มาตรา 8 กำหนดไว้ว่า การดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา 7 ให้กำหนดภาระหน้าที่ของมหาวิทยาลัย คือ ข้อที่ (1) แสวงหาความจริงเพื่อสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ บนพื้นฐานของภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและภูมิปัญญาสากล ข้อที่ (6) ประสานความร่วมมือและช่วยเหลือเกื้อกูลกันระหว่างมหาวิทยาลัย ชุมชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กรอื่นทั้งในและต่างประเทศ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น (7) ศึกษาและแสวงหาแนวทางพัฒนาเทคโนโลยีพื้นบ้านและเทคโนโลยีสมัยใหม่ให้เหมาะสมกับการดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพของคนในท้องถิ่น รวมถึงการแสวงหาแนวทางเพื่อส่งเสริมให้เกิดการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และข้อที่ (8) ศึกษา วิจัย ส่งเสริมและสืบสานโครงการอันเนื่องมาจากแนวพระราชดำริ ในการปฏิบัติภารกิจของมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น” ด้วยเหตุและผลดังกล่าว มหาวิทยาราชภัฏอุบลราชธานี จึงจัดทำโครงการวิจัย ความหลากหลายของผักพื้นบ้านในมิติของการใช้ประโยชน์และภูมิปัญญาของชุมชน ในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี เพื่อตอบสนองทั้งภารกิจของมหาวิทยาลัย และ เพื่อความยั่งยืนของทรัพยากร ภูมิปัญญา ตลอดจน การเก็บรวบรวมฐานข้อมูลเพื่อการคงอยู่ของผักพื้นบ้านสืบไป
วัตถุประสงค์	1.ศึกษาความหลากหลายของผักพื้นบ้านชุมชน ในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี 2.ศึกษาการใช้ประโยชน์ผักพื้นบ้านและภูมิปัญญาชุมชน ในเขตพื้นที่จังหวัด

	อุบลราชธานี 3.จัดทำฐานข้อมูลความหลากหลายผักพื้นบ้านของชุมชน ในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี
กิจกรรมหลัก	ศึกษาความหลากหลายของผักพื้นบ้านชุมชน ในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี
กลุ่มเป้าหมาย	ชุมชนราชธานีอโศก ในเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี
พื้นที่ดำเนินการ	จังหวัดอุบลราชธานี
ผลสำเร็จของโครงการ	1.ได้ฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพของพืชอาหารท้องถิ่น 2.ได้หนังสือความหลากหลายของผักพื้นบ้าน อย่างน้อย 1 เล่ม
ภาพกิจกรรม (ถ้ามี)	

2.6 มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

โครงการที่โดดเด่น มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

1. โครงการสำรวจรวบรวมข้อมูลพืชที่มีศักยภาพในการให้สีย้อมในจังหวัดร้อยเอ็ด

ผู้ดำเนินการวิจัย: ดร. เอื้อมพร จันทร์สองดวง และ ดร. กนกกรณ์ ศิริทิพย์

หน่วยงาน: คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์

ปี พ.ศ.: 2560

1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา

ชนพื้นบ้านรู้จักนำส่วนต่างๆ ของพืชหลายชนิด ที่ให้สี มาให้สีย้อมไม่ว่าจะเป็นย้อมผ้า แห อวน หรือหนัง โดยเฉพาะผ้าพื้นเมืองจำพวกผ้าไหม ผ้าฝ้าย ซึ่งให้สีสันเป็นธรรมชาติ ดีกว่าสีวิทยาศาสตร์ หรือสีสังเคราะห์ กลุ่มพืชที่ให้สีย้อมผ้าดังกล่าว เช่น แก่นไม้ฝาง (*Caesalpinia sappan*) รากให้สีเหลือง ใบอ่อนสัก (Tectona grandis) ให้สีแดงใช้ย้อมผ้า ย้อมกระดาษ เปลือกและผลสมอพิเภก (*Terminalia bellirica*) ให้สีขี้ม้า ใช้ เนื้อไม้แกแล (*Maclura cochinchinensis*) ให้สีเหลืองปนน้ำตาล ใช้ย้อมผ้า เปลือกโกงกาง (*Rhizophora* spp.) ให้สีน้ำตาล ใช้ย้อมแห อวน หนัง ยางรง (*Garcinia hanburyi*) ให้สีเหลือง และผสมสี เปลือกสะเดา (*Azadirachta indica* var. amensis) ให้สีแดง รากมะหาด (*Artocarpus lakoocha*) ให้สีเหลือง เปลือก ราก เนื้อไม้ และใบยอป่า (*Morinda pubescens*) ให้สีแดง เนื้อไม้ประดู่ป่า (*Pterocarpus macrocarpus*) ให้สีแดงคล้ำ และเปลือกให้สีน้ำตาล เป็นต้น

ตามที่รัฐบาลมีนโยบายการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาและยกระดับคุณภาพสินค้าที่เป็นผลิตภัณฑ์ชุมชน (OTOP) ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันและขยายศักยภาพทางการค้า รวมถึงความปลอดภัยของผู้บริโภค โดยมีการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) เพื่อให้ผู้ใช้เกิดความเชื่อมั่น อีกทั้งเป็นการเพิ่มมูลค่าของสินค้าชุมชน สร้างชื่อเสียงให้กับท้องถิ่น และเพิ่มโอกาสในการขยายตลาด รวมถึงรองรับการเปิดเสรีทางการค้าอาเซียนที่จะมีในอนาคตอันใกล้นี้ สินค้าผลิตภัณฑ์ชุมชนที่สำคัญของชาวอีสาน คือ ผลิตภัณฑ์ ผ้าทอเป็นหัตถกรรมพื้นบ้านที่ได้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น เกิดจากการที่ชาวบ้านต้องทอสำหรับใช้ในชีวิตประจำวัน ผ้าทอจึงเป็นสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานของการดำรงชีวิต และเป็นหนึ่งในปัจจัยสี่ที่แสดงถึงฐานะของผู้สวมใส่ ผ้าทอในแต่ละพื้นที่ของประเทศไทยจะมีเอกลักษณ์ของตนเองที่แตกต่างกัน ทั้งในด้านการผลิต ลวดลายผ้าและสีสันบนผ้าที่ได้รับอิทธิพลมาจากขนบธรรมเนียม วัฒนธรรม ความเชื่อรวมถึงค่านิยมในสังคมที่สืบทอดกันมา ดังนั้นผ้าทอจึงเป็นสินค้าประเภทหนึ่งที่ได้รับความสนใจสูงทั้งจากชาวไทยและชาวต่างประเทศ สามารถทำรายได้ให้แก่ชุมชนและประเทศ ซึ่งจังหวัดร้อยเอ็ดเองก็เป็นแหล่ง ผลิตผ้าไหม ที่สำคัญของอีสาน แห่งหนึ่ง ซึ่งผ้าไหมบางส่วนไม่สามารถผ่านการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนได้ เนื่องจากปัญหาต่างๆ เช่น ค่าความเป็นกรดเป็นด่าง การตกสี และที่สาเหตุสำคัญที่สุดคือ การปนเปื้อนของสาร AZO ซึ่งมาจากการใช้สีเคมีในการย้อมเส้นไหม ซึ่งเป็นที่ทราบกันดีว่า สาร AZO นี้เป็นสารที่ก่อให้เกิดโรคมะเร็ง ทั้งต่อผู้ผลิตและผู้สวมใส่ ซึ่งการแก้ปัญหาก็คือ หลีกเลี่ยงการใช้สี AZO แล้วหันมาใช้สีย้อมจากธรรมชาติทดแทน การใช้สีย้อมจากธรรมชาติ นอกจากจะสามารถแก้ปัญหาเรื่องสี AZO ได้แล้ว ยังเป็นการช่วยเพิ่มมูลค่าของผ้าไหม ได้อีกด้วย อีกทั้งยังเป็นการดีต่อสุขภาพอนามัยของผู้ผลิตและผู้สวมใส่อีกด้วย ซึ่งการย้อมผ้าด้วยสีธรรมชาติในจังหวัดร้อยเอ็ดยังมีอยู่บ้าง อำเภออาจสามารถและอำเภอโพธิ์ชัย เป็นอำเภอที่ยังคงมีการทำสีย้อมผ้าในจังหวัดร้อยเอ็ด และมีชุมชนเครือข่าย กลุ่มแม่บ้านย้อมสีผ้ายังคงมีความเข้มแข็งอยู่ และที่สำคัญคือชาวบ้านยังไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกใช้ พืชพรรณธรรมชาติ ในการย้อมสี ยังไม่ทราบว่ามีพืชชนิดใดบ้างที่เป็นพืชที่ให้สีได้ รวมทั้งขาดเทคนิคในการย้อมด้วยสีธรรมชาติ พร้อมทั้งจัดทำตัวอย่างของเฉดสีของผ้าที่ย้อมด้วยพันธุ์ไม้ชนิดต่างๆ เพื่อเป็นข้อมูลให้ชาวบ้าน หรือผู้ที่สนใจนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

1. เพื่อสำรวจ และรวบรวมชนิดของพืชที่ให้สีย้อมในจังหวัดร้อยเอ็ด
2. เพื่อศึกษาเทคนิคในการย้อมสีผ้าจากส่วนต่างๆ ของพืช
3. เพื่ออนุรักษ์และเผยแพร่เทคนิคการใช้พืชทำสีย้อมในจังหวัดร้อยเอ็ด

1.3 กิจกรรมหลัก

1. สำรวจพืชที่ให้สีย้อมในจังหวัดร้อยเอ็ด โดยการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างใน 2 อำเภอ คือ อำเภออาจสามารถ และ อำเภอโพธิ์ชัย ในจังหวัดร้อยเอ็ด

2. สำรวจชนิดพืชในภาคสนาม ระหว่างเดือน สิงหาคม 2558- มกราคม 2559

1.4 กลุ่มเป้าหมาย

1. กลุ่มเป้าหมายที่เป็นกลุ่มแม่บ้านที่ทำการทอผ้าอยู่ในปัจจุบัน/ศูนย์ศิลปาชีพพิเศษฯ

2. สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล (Key informents) ซึ่งเป็นตัวแทนของทั้ง 3 อำเภอ ทั้งหมด 13 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (semi-structured interview) โดยแบ่งเป็น อำเภออาจสามารถ 6 คน อำเภอโพธิ์ชัย 7 คน

1.5 พื้นที่ดำเนินการ

1. อำเภออาจสามารถ
2. อำเภอโพธิ์ชัย

1.6 ผลการศึกษา

สำรวจพืชที่ให้สีย้อมในจังหวัดร้อยเอ็ด โดยการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างใน 2 อำเภอ คือ อำเภออาจสามารถ และ อำเภอโพธิ์ชัย ในจังหวัดร้อยเอ็ด และสำรวจชนิดพืชในภาคสนาม ระหว่างเดือน สิงหาคม 2558-มกราคม 2559 พบพืชที่ใช้ในการย้อมสีทั้งหมด 36 ชนิด 32 สกุล 20 วงศ์ โดยพบว่าพืชวงศ์ Fabaceae มีการใช้มากที่สุด 9 ชนิด ส่วนของพืชที่ใช้ย้อมมากที่สุดทั้ง 2 อำเภอ คือ เปลือก 21 ชนิด (56%) ลักษณะพิสัยของพืชที่ให้สีย้อมพบมากที่สุดคือไม้ต้น 25 ชนิด (69%) แหล่งที่มาของพืชที่ให้สีย้อมที่พบมากที่สุด คือสวนหลังบ้าน จำนวน 16 ชนิด (44%) พืชที่มีค่ารายงานการใช้ (Use Value Index) มากที่สุดของทั้ง 2 อำเภอได้แก่ มะม่วงป่า (*Mangifera caloneura* Kurz) (0.84), รองลงมาคือ คราม (*Indigofera tinctoria* L.) (0.76) พบสารที่ช่วยติดสี (mordant) ทั้งหมด 8 ชนิด ได้แก่ น้ำโคลน เกลือ สารส้ม สนิม น้ำปูนใส จุนสี น้ำสบู่ และน้ำมะขามเปียก

1.7 ภาพกิจกรรม

2. **การพัฒนารูปแบบการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของชุมชนตำบลท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้กระบวนการทางสิ่งแวดล้อมศึกษา**

ผู้ดำเนินการวิจัย: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศักดิ์ศรี สืบสิงห์

หน่วยงาน: สถาบันวิจัยและพัฒนา

ปี พ.ศ.: 2560

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหา

การแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมให้ได้ผลอย่างแท้จริงต้องอาศัยทั้งเวลาและทรัพยากร โดยจะต้องแก้ไขที่ต้นเหตุสำคัญ คือตัวมนุษย์ โดยทำให้มนุษย์เข้าใจ ตระหนัก เห็นคุณค่าและลงมือแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมด้วยตนเองจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้กลยุทธ์ทางการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งคือการใช้กระบวนการทางสิ่งแวดล้อมศึกษา (Environmental Education Process) มาเป็นหนทางในการสร้างความรู้ ความเข้าใจ สร้างความตระหนัก เปลี่ยนค่านิยม ให้ประชาชนทุกคน ทุกเพศทุกวัย มาร่วมมือกันมีจิตสำนึกสาธารณะที่จะมีความรับผิดชอบต่อปัญหาพลังงานหรือปัญหาสิ่งแวดล้อมประเด็นอื่นๆ อย่างเป็นระบบด้วยการที่ใช้การศึกษาที่มีอยู่ทุกระบบที่มีอยู่แล้วให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ระบบการศึกษาดังกล่าวคือการศึกษาในระบบ (Formal Education) ตั้งแต่ระดับเตรียมอนุบาล อนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษา จนถึงระดับอุดมศึกษา และนอกระบบ (Non-formal Education) คือการศึกษาผู้ใหญ่ที่มีมานานแล้วในประเทศไทย รวมทั้งระบบการศึกษาอย่างไม่เป็นทางการ (Informal Education) ด้วยการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Education) โดยการจัดการฝึกอบรมให้มีจิตสำนึกสาธารณะที่จะมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงจะสามารถแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมได้อย่างเป็นองค์รวม (นงนภัส คู่วรัญญู เที่ยงกมล. 2554)

จากความสำคัญดังกล่าวจึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะพัฒนาและหาแนวทางในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในชุมชนบ้านท่าม่วง ตำบลท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ใช้กระบวนการทางสิ่งแวดล้อมศึกษา ซึ่งผลที่ได้จากการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลเพื่อปลูกฝังจิตสำนึกให้กับบุคลากร นักศึกษา และประชาชนทั่วไปเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และพัฒนาเป็นแนวทางในการป้องกันแก้ไขเกี่ยวกับปัญหามลพิษทางสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในปัจจุบันนี้ เพื่อให้สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ภายในชุมชนบ้านท่าม่วง ให้สามารถคงอยู่อย่างมีคุณภาพและยั่งยืนต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาวิธีการและแนวทางการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ของชุมชนตำบลท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

2. เพื่อพัฒนารูปแบบการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ของชุมชนตำบลท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้กระบวนการทางสิ่งแวดล้อมศึกษา

3. เพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ของชุมชนตำบลท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ให้คงอยู่อย่างยั่งยืน

3. กิจกรรมหลัก

1. อบรมให้ความรู้ประชาชนในชุมชนตำบลท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด
2. อบรมเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วมแบบพาอิก (PAIC)

4. กลุ่มเป้าหมาย

ชุมชนตำบลท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

5. พื้นที่ดำเนินการ

ชุมชนตำบลท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

6. ผลการวิจัย

ผลการวิจัยสามารถตอบตามวัตถุประสงค์ได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แสดงความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

ข้อความ	$\overline{X}$	S.D	ระดับความคิดเห็น
ด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา	3.80	0.63	มาก
ด้านแรงบันดาลใจในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	3.89	0.76	มาก
ด้านพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	3.80	0.69	มาก
โดยภาพรวม	**3.83**	**0.69**	**มาก**

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่าประชาชนตำบลท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด มีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.83 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.69 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านแรงบันดาลใจในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา และด้านพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ตามลำดับ

ตารางที่ 2 คะแนนความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วมแบบพาอิก

ผลการอบรม	หลังอบรม		ก่อนอบรม		t	p
	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.		
พฤติกรรมการอนุรักษ์น้ำ	14.56	0.73	10.52	0.65	9.02	.00**
พฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าไม้	18.52	1.21	12.34	1.01	11.85	.00**
พฤติกรรมการอนุรักษ์ดิน	16.48	1.35	14.16	1.57	12.30	.00**
พฤติกรรมการอนุรักษ์ความหลากหลายของป่าไม้	16.08	1.82	13.08	2.03	14.18	.00**

ผลสัมฤทธิ์การอบรม	64.42	3.01	48.56	4.02	15.325	.00**

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการเปรียบความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วมแบบพาอิก พบว่า คะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วมแบบพาอิก ในด้านความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมการอนุรักษ์น้ำ พฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าไม้ พฤติกรรมการอนุรักษ์ดิน และพฤติกรรมการอนุรักษ์ความหลากหลายของป่าไม้ และภาพรวมของผลสัมฤทธิ์การอบรมคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการอบรมเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วมแบบพาอิกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01, .01, .01, .01, และ .01 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ผลการประเมินผลอย่างมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการของชุมชนโดยบูรณาการหลักการสิ่งแวดล้อมศึกษา

รายการประเมิน	Mean	S.D.	แปลผล
1. โครงการปลูกป่า			
การวางแผนโครงการ	4.52	0.77	ดีมาก
การปฏิบัติกิจกรรมตามแผน	4.56	0.69	ดีมาก
การมีส่วนร่วมของชุมชน	4.53	0.67	ดีมาก
การได้รับประโยชน์ของชุมชน	4.47	0.76	ดี
ผลสัมฤทธิ์	4.57	0.69	ดีมาก
2. โครงการบริหารจัดการน้ำ			
การวางแผนโครงการ	4.54	0.64	ดีมาก
การปฏิบัติกิจกรรมตามแผน	4.52	0.75	ดีมาก
การมีส่วนร่วมของชุมชน	4.45	0.67	ดี
การได้รับประโยชน์ของชุมชน	4.51	0.76	ดีมาก
ผลสัมฤทธิ์	4.55	0.68	ดีมาก
โครงการเกษตรอินทรีย์			
การวางแผนโครงการ	4.52	0.71	ดีมาก
การปฏิบัติกิจกรรมตามแผน	4.51	0.68	ดีมาก
การมีส่วนร่วมของชุมชน	4.49	0.68	ดี
การได้รับประโยชน์ของชุมชน	4.52	0.70	ดีมาก
ผลสัมฤทธิ์	4.54	0.69	ดีมาก
ภาพรวม	4.53	0.85	ดีมาก

จากตารางที่ 3 พบว่าผลการดำเนินการโครงการนำล่องอยู่ในระดับดีมากทั้ง 3 โครงการ รวมทั้งภาพรวมของการดำเนินโครงการทั้ง 3 โครงการนำล่องที่เลือกมาดำเนินการ อยู่ในระดับมากเช่นกัน

7. สรุปผล

1. ประชาชนในชุมชนตำบลท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด มีวิธีการและแนวทางการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.83 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.69 โดยด้านแรงบันดาลใจในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา และด้านพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ตามลำดับ

2. การพัฒนารูปแบบการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของประชาชนในชุมชนตำบลท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ภายหลังจากการอบรมเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วมแบบพาอิก (PAIC) ทำให้ประชาชนในตำบลท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด มีการดำเนินโครงการจำนวน 3 โครงการ ได้แก่ โครงการปลูกป่า โครงการบริหารจัดการน้ำ และโครงการเกษตรอินทรีย์ เป็นต้น ซึ่งผลการดำเนินการโครงการนำล่องอยู่ในระดับดีมากทั้ง 3 โครงการ รวมทั้งภาพรวมของการดำเนินโครงการทั้ง 3 โครงการนำล่องที่เลือกมาดำเนินการ อยู่ในระดับมากเช่นกัน

3. การพัฒนารูปแบบการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของประชาชนในชุมชนตำบลท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด จากการอบรมเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วมแบบพาอิก (PAIC) ทำให้ประชาชนมีพฤติกรรมและความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพิ่มมากขึ้น การสนทนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ทำให้ประชาชนมีความเข้าใจและความตระหนักเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษาและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม จนได้รูปแบบที่ดีและใช้ประโยชน์ในอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมได้ จึงควรนำเอารูปแบบการพัฒนาดังกล่าวไปใช้ในพื้นที่อื่นๆ ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันต่อไป

8. ภาพกิจกรรม ระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของประชาชน

กิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมโดยใช้กระบวนการสิ่งแวดล้อมศึกษา

2.7 มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ชื่อโครงการ	การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์ผ้าครามที่เป็นเอกลักษณ์ของบ้านนาขาม
ที่มา/เหตุผลความจำเป็น	การพัฒนาบรรจุภัณฑ์มีความสำคัญในการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้น จนทำให้เกิดความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการพัฒนาบรรจุภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่ตัวผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์จึงเป็นสิ่งสะท้อนภาพลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ หากการออกแบบบรรจุภัณฑ์ที่สะดุดตา ดึงดูดความสนใจ สามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้ก็จะเป็น

	เครื่องมือช่วยให้ยอดขายของเพิ่มขึ้นสร้างรายได้ เพิ่มยอดขาย ชุมชนมองเห็นโอกาสในการประกอบอาชีพที่มั่นคงอยู่คู่ชุมชน อำเภอพรรณนานิคม จังหวัดสกลนครได้อย่างยั่งยืน
วัตถุประสงค์	**เพื่อการออกแบบภัณฑ์ผ้าครามที่เป็นเอกลักษณ์ของบ้านนาขาม**
กิจกรรมหลัก	ผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์
กลุ่มเป้าหมาย	กลุ่มทอผ้าย้อมครามบ้านนาขาม - ผู้ผลิต/จำหน่ายวัตถุดิบ - ผู้บริโภคนักท่องเที่ยว - นักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ
พื้นที่ดำเนินการ	บ้านนาขาม
ผลสำเร็จของโครงการ	1.ได้บรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์ผ้าครามรูปแบบใหม่ที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน 2. กลุ่มทอผ้าบ้านนาขาม มีรายได้เพิ่มขึ้น ส่งเสริมการท่องเที่ยว เศรษฐกิจชุมชน และจังหวัดสกลนคร 3. ได้เครือข่ายการทำงานร่วมระหว่าง ชุมชน มหาวิทยาลัย ส่วนราชการภาครัฐ
ภาพกิจกรรม (ถ้ามี)	1.วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเพื่อออกแบบ และพัฒนาบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์ผ้าคราม ที่เป็นเอกลักษณ์ จากผู้เชี่ยวชาญ (ผู้ผลิต ผู้บริโภค นักวิชาการฯ) 2.ประเมินและวิเคราะห์รูปแบบที่เหมาะสมของบรรจุภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มฯ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ผลิต ผู้บริโภค 4. สังเกต สัมภาษณ์ ประเมินพฤติกรรมการยอมรับบรรจุภัณฑ์ในตลาด 5. วิเคราะห์จุดคุ้มทุน ราคาขายเพื่อเปรียบเทียบผลตอบแทนจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่มีบรรจุภัณฑ์ 6. คืนความรู้เรื่องผลการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ที่เพิ่มมูลค่าบรรจุภัณฑ์แก่ผู้ประกอบการผ้าครามในจังหวัดสกลนคร 7. ผลิตบรรจุภัณฑ์ ที่เพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ สร้างรายได้ เพิ่มขึ้นอย่างยั่งยืน

ชื่อโครงการ	รูปแบบการพัฒนาธุรกิจการเลี้ยงโคขุนโพนยางคำในเขตจังหวัดสกลนคร
ที่มา/เหตุผลความจำเป็น	รูปแบบการเลี้ยงโคขุนของเกษตรในจังหวัดสกลนครที่เป็นรูปแบบเฉพาะ แต่ยังมีปัญหาในด้านการจัดการการเลี้ยง ยังขาดความรู้ที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ทำให้ได้ผลผลิตเนื้อสัตว์ที่มีคุณภาพต่ำ มีรายได้น้อย
วัตถุประสงค์	เพื่อพัฒนารูปแบบการเลี้ยงโคขุนของเกษตรในจังหวัดสกลนคร
กิจกรรมหลัก	**พัฒนา**รูปแบบการเลี้ยงโคขุน
กลุ่มเป้าหมาย	กลุ่มผู้ผลิต ได้แก่ เกษตรกรผู้เลี้ยงโคแม่พันธุ์เพื่อผลิตลูกโคขุน เกษตรกรผู้เลี้ยงโครุ่นและเกษตรกรผู้เลี้ยงโคขุน 1.1 สหกรณ์การเลี้ยงปศุสัตว์ กรป.กลาง โพนยางคำ จำกัด 1.2 ผู้ค้าอาหารและยาเวชภัณฑ์ 1.3 ผู้จำหน่ายผลิตภัณฑ์จากโคขุน และ 1.4 เจ้าหน้าที่ภาครัฐหรือผู้ประกอบการที่ดำเนินงานสนับสนุนหรือ

	ประสานงาน (coordination) จังหวัดสกลนคร ได้แก่ ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ นักวิจัยและพัฒนา และนักวิชาการ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสกลนคร
พื้นที่ดำเนินการ	1.กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัดสกลนคร เช่น ปศุสัตว์จังหวัดสกลนคร สถานีวิจัยและทดสอบพันธุ์สัตว์สกลนคร สถานีวิจัยอาหารสัตว์สกลนคร และสำนักงานสหกรณ์การเกษตรสกลนคร 2. สหกรณ์การเลี้ยงปศุสัตว์ กรป.กลาง โพนยางคำ จำกัด
ผลสำเร็จของโครงการ	1.1 ได้รูปแบบที่เหมาะสมในเชิงธุรกิจการเลี้ยงโคขุนที่มีความครอบคลุมในประเด็นที่สำคัญ เช่น ปรับปรุงระบบการเลี้ยงให้เป็นรูปแบบมาตรฐานเดียวกันและมีคุณภาพ ผู้บริโภคมีความปลอดภัยจากการบริโภค การลดมลภาวะจากการเลี้ยงโคขุนที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน เพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุม ป้องกันและกำจัดโรคในฟาร์มโคขุน 1.2 เกษตรกรสามารถนำรูปแบบที่เหมาะสมในเชิงธุรกิจการเลี้ยงโคขุนมาใช้ประโยชน์ในด้านการส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเลี้ยงโคขุนที่เหมาะสม เพื่อยกระดับการผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สร้างรายได้แก่เกษตรกรในท้องถิ่นอย่างยั่งยืน และเป็นข้อมูลสารสนเทศที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาการเลี้ยงโคขุนของเกษตรกร
ภาพกิจกรรม (ถ้ามี)	สำรวจสภาพการผลิตและการตลาด รวมถึงการศึกษาถึงรูปแบบที่เหมาะสมในการเลี้ยงโคขุนเพื่อให้มีพัฒนาเป็นไปในเชิงการค้าหรือเชิงธุรกิจมากขึ้น เพิ่มความสามารถในการแข่งขันของเกษตรเพื่อรองรับการเปิดประชาคมอาเซียน สร้างความมั่นใจให้กับผู้บริโภค นำไปสู่การประกอบอาชีพการเลี้ยงโคขุนอย่างยั่งยืน

2.8 มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

ชื่อโครงการ การพัฒนาเครื่องปั่นแห้งขยะพลาสติกชุมชน

ที่มา/เหตุผลความจำเป็น

ปัจจุบันปัญหาสิ่งแวดล้อมถือว่าเป็นปัญหาหลักที่ทุกภาคส่วนต้องให้ความสำคัญ โดยเฉพาะปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยประเภทถุงพลาสติก ซึ่งปัจจุบันพบว่าปริมาณขยะมูลฝอยประเภทพลาสติกมีปริมาณเพิ่มสูงขึ้นทุกวัน จาก

ข้อมูลล่าปี 2555 พบว่า ปริมาณขยะมูลฝอยในประเทศไทย มีประมาณ 24.73 ล้านตัน และในปี 2556 เพิ่มขึ้นเป็น 26.77 ล้านตัน เฉลี่ย 73,342 ตันต่อวัน (กรมควบคุมมลพิษ, 2557) ในจำนวนนี้แยกเป็นขยะประเภทพลาสติกประมาณ 2.7 ล้านตัน (ประมาณ 17%) จำนวนขยะมูลฝอยทั้งหมดมีการกำจัดอย่างถูกวิธีตามหลักวิชาการประมาณ 7.2 ล้านตัน กำจัดแบบไม่ถูกต้องประมาณ 6.9 ล้านตัน นำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ประมาณ 5.1 ล้านตัน ที่เหลือประมาณ 7.6 ล้านตัน จะยังไม่ได้รับการจัดเก็บและตกค้างในพื้นที่ (ปิยชาติ ศิลปะสุวรรณ, 2557) ในจำนวนของขยะมูลฝอยทั้งหมดจะพบว่าขยะประเภทพลาสติกจะมีปัญหาสำหรับการจัดการมากที่สุด เนื่องจากขยะพลาสติกมีการย่อยสลายยาก หากฝังกลบต้องใช้เวลาในย่อยสลายเป็นเวลานาน และหากเผาทำลายทิ้งก็จะก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม อาทิเช่น ปัญหามลพิษ ปัญหาโลกร้อน เป็นต้น ทางเลือกหนึ่งที่เป็นไปได้ในการแก้ปัญหาดังกล่าว คือ การแปรรูปเพื่อนำขยะพลาสติกกลับมาใช้ใหม่ ซึ่งปัจจุบันมีหลายหน่วยงานที่ดำเนินการทั้งส่วนภาครัฐ และเอกชน ในการแปรรูปขยะพลาสติกเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่จำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีและผ่านกระบวนการต่างๆ หลายกระบวนการ ประกอบด้วย กระบวนการคัดแยกขยะประเภทถุงพลาสติก กระบวนการล้างทำความสะอาด กระบวนการปั่นแห้ง กระบวนการอัดก้อนเพื่อส่งจำหน่าย หรือนำไปสับย่อยเพื่อนำไปใช้เป็นเชื้อเพลิงในการให้ความร้อน หรือนำไปผ่านกระบวนการทางความร้อนเพื่อผลิตเป็นเชื้อเพลิงเหลว หรือแปรรูปเป็นพลาสติกเม็ดต่อไป ซึ่งจะช่วยเพิ่มมูลค่าของขยะพลาสติก และที่สำคัญเป็นการแก้ปัญหาการจัดการขยะพลาสติกอย่างถูกวิธี

สำหรับกระบวนการล้างและปั่นแห้งขยะประเภทถุงพลาสติก ถือว่าเป็นกระบวนหนึ่งที่มีความสำคัญก่อนที่นำพลาสติกไปเพิ่มมูลค่าในรูปแบบต่างๆ ในกระบวนการนี้จะต้องใช้เครื่องจักรในการปั่นถุงพลาสติกที่ล้างทำความสะอาดแล้วให้แห้ง ซึ่งเครื่องจักรที่ใช้ในกระบวนการปั่นแห้งส่วนใหญ่จะใช้เครื่องจักรที่มีลักษณะเป็นวงล้อหมุน ทำงานที่กลางแจ้งและมีแสงแดด ที่ผ่านมา สุนทร และคณะ (2553) ได้ออกแบบและพัฒนาเครื่องปั่นแห้งถุงพลาสติก สำหรับใช้ในชุมชน ซึ่งเครื่องปั่นแห้งที่สร้างขึ้นมีลักษณะเป็นวงล้อขนาดใหญ่ทำงานโดยใช้มอเตอร์ไฟฟ้าเป็นต้นกำลังทำการทดรอบโดยใช้พูลเล่ย์ส่งผ่านกำลังไปยังเพลาที่เชื่อมต่อกับวงล้อเพื่อให้วงล้อหมุนด้วยความเร็วที่เหมาะสมประมาณ 20 รอบต่อนาที ใช้เวลาในการปั่นแห้งประมาณ 30-45 นาทีต่อครั้ง และได้นำเทคโนโลยีงานวิจัยดังกล่าวไปถ่ายทอดให้ชุมชนนำไปใช้งานเพื่อจัดการขยะพลาสติก และช่วยเพิ่มมูลค่าของขยะพลาสติก แต่จากการนำเครื่องปั่นแห้งดังกล่าวไปใช้งานยังพบว่าเครื่องจักรที่สร้างขึ้นนี้มีข้อจำกัดตรงที่ต้องทำงานในที่กลางแจ้งและมีแสงแดด และในสภาวะที่ฝนตกเครื่องจักรจะไม่สามารถทำงานได้ทำให้เสียเวลาในการทำงาน และปัจจุบันจะเห็นว่าขยะประเภทถุงพลาสติกมีปริมาณเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ความต้องการกำลังการผลิตก็เพิ่มมากขึ้นด้วย จึงมีบริษัทหรือผู้ประกอบการได้ประดิษฐ์เครื่องล้างและสลัดแห้งถุงพลาสติกออกมาจำหน่าย แต่จากการสำรวจและใช้งาน พบว่าเครื่องจักรดังกล่าวมีราคาแพง มีระบบระบายน้ำออกจากเครื่องจักรไม่ดีเท่าที่ควร ใช้พื้นที่ในการทำงานมาก และประสิทธิภาพของเครื่องยังอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจ เนื่องจากถุงพลาสติกที่ผ่านการปั่นแห้งยังมีปริมาณความชื้นสูง ประมาณ 30-50 wt.% ต้องนำมาผ่านวงล้อปั่นแห้งด้วยแสงแดดอีกครั้งและเสียเวลาในการปั่นแห้งเพิ่มขึ้น และขนาดยังไม่เหมาะกับชุมชน ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาเครื่องปั่นแห้งขยะประเภทถุงพลาสติกที่มีประสิทธิภาพสูง ปริมาณความชื้นของถุงพลาสติกที่ได้ต่ำ ไม่สิ้นเปลืองเวลาในการปั่นแห้ง มีขนาดที่เหมาะสม ปลอดภัย ทำงานได้รวดเร็ว ราคาถูก มีปริมาณการผลิตที่เหมาะสม สามารถทำงานได้ทุกสภาวการณ์ และมีขนาดที่เหมาะกับชุมชน

ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงได้พัฒนาเครื่องปั่นแห้งขยะประเภทถุงพลาสติกขึ้นเพื่อแก้ปัญหาของเครื่องปั่นแห้งขยะพลาสติกเดิมที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน โดยเครื่องปั่นแห้งขยะประเภทถุงพลาสติกที่ทำการพัฒนาขึ้นจะอาศัยหลักการแรงเหวี่ยงและสลัดให้ถุงพลาสติกกระจายตัวและทำการหมุนด้วยความเร็วรอบในการปั่นแห้งที่เหมาะสมที่สุด เพื่อให้สกรูลำเลียงถุงพลาสติกออกจากเครื่องได้สะดวกในปริมาณที่เหมาะสมตามต้องการและสลัดถุงพลาสติกให้แห้งโดยเร็ว ถุงพลาสติกที่ได้มีปริมาณความชื้นน้อยที่สุด ผลการศึกษานี้สามารถนำไปถ่ายทอดเทคโนโลยีงานวิจัยให้กับชุมชนหรือท้องถิ่น สำหรับใช้ในการจัดการขยะประเภทถุงพลาสติกและช่วยเพิ่มมูลค่าของขยะพลาสติกที่เป็นปัญหาในการจัดการได้เป็นอย่างดี ทำให้ชุมชนพึ่งพาตนเองได้ตามแนวทางการพัฒนาชุมชนโดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

วัตถุประสงค์

1) เพื่อพัฒนาเครื่องปั้นแห้งขยะพลาสติกที่มีประสิทธิภาพสูง

2) เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตเพื่อแก้ปัญหาการจัดการขยะพลาสติกให้กับชุมชนหรือผู้ประกอบการกลุ่มเป้าหมาย

3) เพื่อช่วยแก้ปัญหาปริมาณขยะพลาสติกรายวันและช่วยเพิ่มมูลค่าของขยะพลาสติกให้กับ

กิจกรรมหลัก

1) ออกแบบและสร้างเครื่องปั่นแห้งขยะประเภทถุงพลาสติกที่มีประสิทธิภาพสูง

2) ทดสอบสมรรถนะและความสามารถในการทำงานของเครื่องจักรที่พัฒนาขึ้น

3) ถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ได้สู่ชุมชน หรือผู้ประกอบการเป้าหมาย

4) นำเสนอผลงานวิจัย โดยเผยแพร่ในรูปการเข้าร่วมนำเสนอในงานประชุมวิชาการด้านวิศวกรรมเครื่องกลและการให้ความรู้กับหน่วยงานต่างๆ ของชุมชนท้องถิ่น

กลุ่มเป้าหมาย

ผู้ประกอบการที่นำนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ได้ไปใช้งาน คือ ผู้ประกอบการวงษ์พาณิชย์ สาขากุมภวาปี อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี

พื้นที่ดำเนินการ

ผู้ประกอบการวงษ์พาณิชย์ สาขากุมภวาปี อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี

ผลสำเร็จของโครงการ

1) ได้นวัตกรรม คือ เครื่องปั่นแห้งขยะประเภทถุงพลาสติกภาพสูง จำนวน 1 เครื่อง

2) ได้ผลงานวิจัยที่เผยแพร่ในรูปแบบของการนำเสนอผลงานในการประชุมวิชาการระดับชาติ หรือตีพิมพ์ในวารสารที่ได้รับการยอมรับ 1 ผลงาน

3) ผลงานวิจัยที่ได้นำไปเผยแพร่ให้ความรู้ หรือถ่ายทอดเทคโนโลยีงานวิจัยสู่ชุมชน หรือผู้ประกอบการในกลุ่มเป้าหมาย อย่างน้อย 1 แห่ง

4) ผลงานวิจัยที่ได้ ถูกนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ โดยผู้ประกอบการวงษ์พาณิชย์ สาขากุมภวาปี อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี ช่วยเพิ่มรายได้ให้ผู้ประกอบการ เฉลี่ย 300,000 บาทต่อเดือน

5) ช่วยแก้ปัญหาการจัดการขยะประเภทถุงพลาสติกรายวันให้กับชุมชนในพื้นที่ได้

ภาพกิจกรรม

รูปที่ 1 เครื่องปั้นแห้งขยะประเภทถุงพลาสติกที่พัฒนาขึ้น

รูปที่ 2 ผู้ประกอบการวงษ์พาณิชย์ สาขากุมภวาปีที่นำนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์

รูปที่ 3 การนำเทคโนโลยีไปใช้งานในเชิงภาณิชย์

รูปที่ 4 ถุงพลาสติกที่ผ่านการจัดการด้วยนวัตกรรมเพื่อส่งจำหน่ายต่อไป

รูปที่ 5 ผู้ประกอบการกล่าวขอบคุณมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานีเจ้าของนวัตกรรม

2.10 มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

มีโครงการที่โดดเด่นในปีงบประมาณ พ.ศ.2558-2561 ในเรื่องแผนการอนุรักษ์ข้าวพันธุ์พื้นเมือง และการแปรรูปวิสาหกิจชุมชน โดยมีโครงการวิจัยที่เด่นการอนุรักษ์ ปีงบประมาณ พ.ศ.2560 ดังนี้

ชื่อโครงการ	ชุดโครงการวิจัย การอนุรักษ์การใช้ประโยชน์และความหลากหลายของข้าวพันธุ์พื้นเมืองในชุมชนริมฝั่งแม่น้ำโขงตอนกลางของประเทศไทยและสปป.ลาว ย่อย 1 การวิเคราะห์หาปริมาณแอนโทไซยานินในข้าวพันธุ์พื้นเมืองในชุมชนริมฝั่งแม่น้ำโขงตอนกลางของประเทศไทยและ สปป.ลาว : กรณีศึกษาอำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย และเมืองชะนะคาม แขวงเวียงจันทน์ สปป.ลาว ย่อย 2 การวิเคราะห์แร่ธาตุในข้าวพันธุ์พื้นเมืองในชุมชนริมฝั่งแม่น้ำโขงตอนกลางของประเทศไทยและสปป.ลาว:กรณีศึกษาอำเภอเชียงคาน จังหวัดเลยและเมืองชนะนะคาม แขวงเวียงจันทน์ สปป.ลาว ย่อย 3 การวิเคราะห์วิตามินในข้าวพันธุ์พื้นเมืองในชุมชนริมฝั่งแม่น้ำโขงตอนกลางของประเทศไทยและสปป.ลาว : กรณีศึกษาอำเภอเชียงคาน จังหวัดเลยและเมืองชะนะคาม แขวงเวียงจันทน์ สปป.ลาว
ที่มา/เหตุผลความจำเป็น	ในอดีตที่ผ่านมาประเทศไทยมีการปลูกข้าวมากกว่า 20,000 สายพันธุ์ (อภิชาต ขาวสะอาดและ คณะ , 2538) จากพันธุ์ข้าวที่มีอยู่ทั่วโลกกว่า 120,000 สายพันธุ์ (อัมมาร สยามวาลา และวิโรจน์ ณ ระนอง, 2533 สงกรานต์ จิตรากร , 2545) สำหรับพันธุ์ข้าวที่ปลูกในประเทศไทย ศูนย์ปฏิบัติการและเก็บเมล็ดพันธุ์ข้าวแห่งชาติมีการเก็บรวบรวมเมล็ดพันธุ์ข้าวไว้จำนวน 23,903 ตัวอย่าง เป็นข้าวพื้นเมืองจำนวน 17,093 ตัวอย่าง จำแนกชื่อไม่ซ้ำกันเป็นพันธุ์ข้าวพื้นเมืองจำนวน 5,928 พันธุ์ (ฉวีวรรณ วุฒิญาโน, 2543) ทำให้ประเทศไทยมีการปลูกข้าวพื้นเมืองในมากกว่า 11 ล้านไร่ (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2541) กระจายอยู่ทั่วประเทศ รวมทั้งข้าวพันธุ์พื้นเมืองแบบอินเดีย (*Oryza sativa indica*) และแบบญี่ปุ่น (*Oryza sativa japonica*) ในพื้นที่ปลูกข้าวไร่บนพื้นที่ราบสูงในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 17 จังหวัด พบว่ามีพันธุ์ข้าวพื้นเมืองจำนวน 1,566 พันธุ์ (สุรพล ใจดี และไพฑูรย์ ทองพิทักษ์, 2531) ต่อมามีจำนวนลดลงอย่างมากเหลือไม่กี่ร้อยสายพันธุ์ในปัจจุบัน สาเหตุการลดลงของพันธุ์ข้าวพื้นเมืองของไทยมีหลายประการ อาทิ การส่งเสริมการปลูกพันธุ์ข้าวส่งเสริมของภาครัฐ ความนิยมของผู้บริโภคที่มีต่อพันธุ์ข้าวไม่กี่สายพันธุ์ การเปลี่ยนแปลงของระบบนิเวศและสภาพแวดล้อม การปรับเปลี่ยนระบบการผลิตปลูกพืชพาณิชย์ รวมทั้งเกษตรกรบางส่วนให้ความสำคัญต่อการผลิตเพื่อการค้ามากยิ่งขึ้น เป็นต้น (งามพิศ สัตย์สงวน, 2545; ยศ สันตสมบัติ, 2546; เสถียร ฉันทะ, 2549; นาถพงศ์ พัฒนพันธ์ชัย, 2550) ความสำคัญของการอนุรักษ์ความหลากหลายทางพันธุกรรมนั้นอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ (Convention on Biological Diversity: CBD, 1992) ได้ชี้ชัดเจาะจงว่าการอนุรักษ์เชื้อพันธุ์พืชพื้นเมืองไว้ในท้องถิ่น (*in situ* conservation) เป็นวิธีการอนุรักษ์ที่สำคัญยิ่งวิธีหนึ่งควบคู่ไปกับการอนุรักษ์นอกถิ่น (*ex situ* conservation) ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 ของประเทศไทยที่มุ่งเน้นประเด็นการพัฒนาบนฐานของความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยเฉพาะการอนุรักษ์ฟื้นฟูความหลากหลายทางพันธุกรรมท้องถิ่นทั้งพืชและสัตว์ รวมทั้งพันธุ์ข้าวพื้นเมืองเพื่อรักษาความหลากหลายของสายพันธุ์ที่เชื่อมโยงกับระบบนิเวศและวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชุมชน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2549) ความสำคัญของพันธุ์ข้าวพื้นเมืองนั้นเป็นแหล่งความหลากหลายทางพันธุกรรม (Genetic variety) และมีลักษณะดีบางประการในพันธุ์ข้าวพื้นเมือง เช่น ความต้านทานโรคและแมลง อาทิความต้นทานของข้าวพื้นเมืองบางพันธุ์ต่อเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล (บุษบง ฟองเนตร, 2545) ความทนทานและความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม (เมธา ถนอมพันธุ์, 2547) คุณสมบัติพิเศษในการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์อาหารหลายชนิด (ละม้ายมาศ ยังสุข, 2542) เป็นต้น ข้าวแต่ละพันธุ์จะมีลักษณะเด่นประจำพันธุ์ (วิไลลักษณ์ สมมติ ,2545)

ทำการประเมินลักษณะสำคัญพันธุ์ข้าวพื้นเมืองของศูนย์วิจัยข้าวปราจีนบุรีจำนวน 449 พันธุ์ ทำให้ทราบลักษณะสำคัญทางการเกษตร ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ ลักษณะทางกายภาพของเมล็ด คุณสมบัติทางเคมีเมล็ด คุณภาพการสี ความต้านทานต่อโรคและแมลงและสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสม อันเป็นฐานข้อมูลที่สำคัญทางกายภาพของข้าวพื้นเมือง ซึ่งก็เป็นเพียงข้อมูลพันธุ์ข้าวพื้นเมืองส่วนหนึ่งเท่านั้นแต่หากตามไร่นาของเกษตรกรในประเทศไทยยังมีพันธุ์ข้าวที่ยังไม่ได้รับการศึกษาข้อมูลอีกมากมายอันเป็นทรัพยากรพันธุกรรมข้าวที่สำคัญ

ระบบการเกษตรแผนใหม่ได้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในแบบแผนและวิถีการผลิตดั้งเดิม เกษตรกรรมแบบพื้นบ้านในชุมชนต่างๆถูกแทนที่ด้วยเกษตรกรรมแผนใหม่ที่มีเป้าหมายเพื่อการค้าและการส่งออก ทำให้การปลูกพืชแบบยังชีพหลายชนิดแบบผสมผสานเปลี่ยนมาเป็นฟาร์มเกษตรขนาดใหญ่ที่ปลูกพืชเพียงไม่กี่ชนิด ความหลากหลายของพันธุ์พืชพันธุ์สัตว์พื้นเมืองที่เคยมีอยู่อย่างดาษดื่นและมีความสอดคล้องกลมกลืนกับนิเวศท้องถิ่นเริ่มสูญหายไปจากชุมชน ดังเช่นงานวิจัยอีกหลายเรื่องกล่าวว่าความหลากหลายของพันธุ์ข้าวจากในอดีตนั้นชาวบ้านมีการคัดเลือกและเก็บพันธุ์ข้าวไร่ไว้ไม่ต่ำกว่า 26 สายพันธุ์ และพันธุ์ข้าวนาไม่ต่ำกว่า 28 สายพันธุ์ ซึ่งมีการคัดสรร แลกเปลี่ยนหมุนเวียนกันอยู่ในชุมชนและปัจจุบันพันธุ์ข้าวได้สูญหายไปจากชุมชนเหลือเพียงไม่กี่สายพันธุ์ที่หน่วยงานรัฐได้ส่งเสริมเท่านั้น ทำนองเดียวกันกับการศึกษาของ (เสถียร ฉันทะ, 2547) ที่พบว่าไม่ว่าชาวขมุ และชาวไทลื้อมีการปลูกข้าวที่เหลือเพียงไม่กี่สายพันธุ์ในปัจจุบันเมื่อเทียบกับในอดีตที่ผ่านมาที่มีการปลูกข้าวหลากหลายสายพันธุ์ สอดคล้องเหมาะสมกับระบบนิเวศท้องถิ่น เช่นเดียวกับอำเภอเชียงคาน จังหวัดเลยที่ข้าวพันธุ์พื้นเมืองลดน้อยลงมาก มีเกษตรกรบางรายเท่านั้นที่ปลูกข้าวพื้นเมือง ส่วนใหญ่ปลูกไว้บริโภค เนื่องจากมีข้าวปรับปรุงพันธุ์ที่ปลูกง่ายกว่า ได้ผลผลิตมากกว่าและมีเนื้อสัมผัสที่ดีกว่าจึงหันมาปลูกข้าวปรับปรุงพันธุ์เป็นส่วนมาก ประกอบกับรัฐบาลสนับสนุนให้ปลูกข้าวปรับปรุงพันธุ์มากกว่า และที่สำคัญมีตลาดที่กว้างกว่า (ทำเนียบ อารยศิลปาธร , สัมภาษณ์ 2558) นอกจากนี้ข้าวพันธุ์พื้นเมืองบางพันธุ์มีเนื้อสัมผัสแข็ง ได้ผลผลิตน้อยและมีพื้นที่ในการเพาะปลูกลดน้อยลง เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่ใช้ปลูกพืชเศรษฐกิจอื่นทดแทน ข้าวพื้นเมืองบางพันธุ์ลำต้นอ่อนเก็บเกี่ยวยาก เช่นข้าวน้ำง้อ และข้าวใบบน เป็นต้น (มี ศรีจันทา ,สัมภาษณ์ 2557) สำหรับ เมืองชะนะคาม แขวงเวียงจันทน์ ประเทศ สปป.ลาว เป็นพื้นที่ที่มีหลากหลายวัฒนธรรมประชาชนมาจากหลายพื้นที่ เช่น หลวงพระบาง ไชยบุรี หลวงน้ำทา อำเภอเชียงคาน และมีชนเผ่าจำนวนมากประชาชนส่วนใหญ่ยังดำรงชีวิตแบบดั้งเดิม นอกจากนี้ยังมีพื้นที่ป่าไม้อุดมสมบูรณ์ ทำให้มีความหลากหลายทางชีวภาพที่สมบูรณ์ โดยเฉพาะข้าวพันธุ์พื้นเมืองยังคงมีอยู่จำนวนมาก (อนุโลม วิไลพร , สัมภาษณ์ 2558) ดังนั้นหากได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันจะทำให้เกิดเครือข่ายการอนุรักษ์ข้าวพันธุ์พื้นเมืองระหว่างสองประเทศได้อย่างยั่งยืน

โครงการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมองค์ความรู้เกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพของข้าวพันธุพื้นเมือง ภูมิปัญญา การอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ของข้าวพันธุ์พื้นเมืองในวิถีชีวิตและวัฒนธรรมชุมชนของชุมชนริมฝั่งแม่น้ำโขงตอนกลางของไทย และสปป.ลาว รวมทั้งค้นหาภูมิปัญญาท้องถิ่นการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ข้าวพันธุ์พื้นเมืองในท้องถิ่น เพื่อจัดทำฐานข้อมูล และชุดความรู้เพื่อสืบทอดภูมิปัญญาการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ข้าวพันธุ์พื้นเมือง ความหลากหลายทางชีวภาพของข้าวพันธุ์พื้นเมืองของชุมชนในทั้งสองพื้นที่

งานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของชุดโครงการความหลากหลาย การอนุรักษ์และ การใช้ประโยชน์ข้าวพันธุ์พื้นเมืองในชุมชนริมฝั่ง แม่น้ำโขงตอนกลางของประเทศไทยและ สปป.ลาว ซึ่งประกอบด้วย 4 โครงการคือ 1) ความหลากหลายทางชีวภาพ การอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ของพันธุ์ข้าวพื้นเมืองในชุมชนริมฝั่งแม่น้ำโขงตอนกลางของประเทศไทยและ สปป.ลาว : กรณีศึกษา อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย

	ประเทศไทย และเมืองชะนะคาม แขวงเวียงจันทน์ ประเทศ สปป.ลาว 2) การวิเคราะห์แร่ธาตุในข้าวพันธุ์พื้นเมืองในชุมชนริมฝั่งแม่น้ำโขงตอนกลางของประเทศไทยและ สปป.ลาว : กรณีศึกษา อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลยและ เมืองชะนะคาม แขวงเวียงจันทน์ สปป.ลาว 3) การวิเคราะห์วิตามินในข้าวพันธุ์พื้นเมืองในชุมชนริมฝั่งแม่น้ำโขงตอนกลางของประเทศไทยและ สปป.ลาว : กรณีศึกษา อำเภอเชียงคาน และ 4) การวิเคราะห์หาปริมาณแอนโทไซยานินในข้าวพันธุ์พื้นเมืองในชุมชนริมฝั่งแม่น้ำโขงตอนกลางของประเทศไทย และสปป.ลาว : กรณีศึกษาอำเภอเชียงคาน จังหวัดเลยและเมืองชะนะคาม แขวงเวียงจันทน์ สปป.ลาว และเป็นโครงการที่ร่วมมือกันระหว่างนักวิจัยและผู้ช่วยนักวิจัยใน 2 มหาวิทยาลัย ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย และมหาวิทยาลัยแห่งชาติแห่ง สปป.ลาว ผลจากการวิจัยนี้จะเกิดประโยชน์ต่อการเชื่อมโยงองค์ความรู้ระหว่างประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงที่เป็นส่วนหนึ่งของประชาคมอาเซียนและทำให้เกิดเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการระหว่างมหาวิทยาลัยในประเทศและระหว่างประเทศที่จะส่งผลต่อความร่วมมือด้านอื่น ๆ ในระยะยาวต่อไป
วัตถุประสงค์	1. เพื่อศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพของข้าวพันธุ์พื้นเมืองในชุมชนริมฝั่งแม่น้ำโขงตอนกลางของประเทศไทย และสปป.ลาว ในพื้นที่อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลยและเมืองชะนะคาม แขวงนครเวียงจันทน์ 2. ศึกษาภูมิปัญญา การอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ของข้าวพันธุ์พื้นเมือง ในวิถีชีวิตและวัฒนธรรมชุมชนของชุมชนริมฝั่งแม่น้ำโขงตอนกลางของไทย และสปป.ลาว ในพื้นที่อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย และเมืองชะนะคาม แขวงเวียงจันทน์ 3. เพื่อจัดทำฐานข้อมูล และ ชุดความรู้ข้าวพันธุ์พื้นเมืองเพื่อสืบทอดภูมิปัญญาการอนุรักษ์การใช้ประโยชน์และความหลากหลายของข้าวพันธุ์พื้นเมือง
กิจกรรมหลัก	รูปแบบการวิจัย เป็นการวิจัยประยุกต์ (Applied research) เป็นรูปแบบการวิจัยและพัฒนา (R&D) โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research: PAR) ใช้เทคนิคการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลแบบผสม (Mixed method) โดยใช้ทั้งวิธีการเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยมีการดำเนินการวิจัยเป็น 4 ระยะ 10 ขั้นตอน **ระยะที่ 1** การประสานงานและเตรียมการ (1 เดือน) ขั้นที่ 1 ประสานงานกับชุมชน สร้างความเข้าใจกับหน่วยงานระดับอำเภอ / เมืองและชุมชนเพื่อวางแผนเก็บข้อมูลร่วมกันในพื้นที่ อำเภอเชียงคานและเมืองชะนะคาม พื้นที่ละ 5 ชุมชน รวม 10 ชุมชน จัดเวทีสร้างความเข้าใจร่วมกับชุมชนและผู้เกี่ยวข้องในพื้นที่อำเภอเชียงคานและเมืองชะนะคาม เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ในการทำวิจัยและเตรียมพร้อมให้แก่ชุมชนและนักศึกษา ซึ่งจะเป็นผู้เก็บข้อมูล ได้เข้าใจตรงกันเกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัย โดยจัดประชุม 2 ครั้ง ดังนี้ 1) จัดที่อำเภอเชียงคาน โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย ผู้นำชุมชน จำนวน 5 คนปราชญ์ชาวบ้านจำนวน 5 คน เกษตรกรผู้ปลูกข้าวพันธุ์พื้นเมือง ในพื้นที่อำเภอเชียงคานเชียงคาน 10 คน รวมทั้งสิ้น 20 คน 2)จัดที่เมืองชะนะคาม แขวงเวียงจันทน์ สปป.ลาว โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย ผู้นำชุมชน จำนวน 5 คน ปราชญ์ชาวบ้านจำนวน 5 คน เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ในพื้นที่เมืองชะนะคาม 10 คน รวมทั้งสิ้น 20 คน ขั้นที่ 2 ศึกษารวบรวมเอกสาร และวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับข้าวพันธุ์พื้นเมืองและบริบทของพื้นที่ 2 ฝั่งโขง ในอำเภอเชียงคานและเมืองชะนะคาม และประชุมนักวิจัยเพื่อสร้างเครื่องมือและวางแผนในการเก็บข้อมูลในพื้นที่ **ระยะที่ 2** การสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูล (6 เดือน) ขั้นที่ 3 ดำเนินการเก็บข้อมูลบริบทชุมชนริมฝั่งแม่น้ำโขงในอำเภอเชียงคานและเมืองชะนะคามจากเอกสาร และกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหารหน่วยงานระดับอำเภอ ผู้นำชุมชน ตัวแทนชุมชนในพื้นที่

	วิจัยทั้งสองฝั่งโขง ในอำเภอเชียงคาน 20 คน และเมืองชะนะคาม 20 คน รวม 40 คน ค้นหากลุ่มเป้าหมายโดยวิธีการ snowball โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างและประเด็นคำถามในการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและการสังเกตสภาพจริงในพื้นที่ พร้อมแบบบันทึกภาคสนาม และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา จัดหมวดหมู่ และพรรณนาวิเคราะห์ ขั้นที่ 4 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลความหลากหลายของข้าวพันธุ์พื้นเมืองในพื้นที่อำเภอเชียงคานและเมืองชะนะคาม โดยเน้นให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล และเป็นผู้ให้ข้อมูล (Hague, Cliff : n.d.) โดยนักศึกษาเป็นผู้จดบันทึกข้อมูล ชนิดพันธุ์ข้าวพื้นเมือง การปลูก แหล่งปลูก การอนุรักษ์ และการใช้ประโยชน์ตามภูมิปัญญาท้องถิ่นรวมทั้งปัญหา ความต้องการและแนวทางการบริหารจัดการข้าวพันธุ์พื้นเมืองในท้องถิ่น โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เก็บข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย ขั้นที่ 5 ดำเนินการเก็บข้อมูลภูมิปัญญาการใช้ในวิถีวัฒนธรรมข้าวพันธุ์พื้นเมือง และเปรียบเทียบเชื่อมโยงความสัมพันธ์การใช้ประโยชน์ข้าวพันธุ์พื้นเมืองในวิถีชีวิตวัฒนธรรมไทย – ลาว ในพื้นที่อำเภอเชียงคานและเมืองชะนะคาม โดยการสัมภาษณ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นผู้รู้ด้านข้าวพันธุ์พื้นเมือง ประกอบด้วยตัวแทนกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกข้าวพันธุ์พื้นเมืองในอำเภอเชียงคานจำนวน 15 คน และในเขตเมืองชะนะคาม 15 คน รวมกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 30 คน ค้นหากลุ่มเป้าหมายโดยวิธีการ snowball และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา **ระยะที่ 3** การวิเคราะห์ปัญหาความต้องการ วางแผนการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ข้าวพันธุ์พื้นเมือง และจัดทำฐานข้อมูล และชุดความรู้ (3 เดือน) ขั้นที่ 6 ประชุมปฏิบัติการและดำเนินการจัดกิจกรรมสร้างและพัฒนาฐานข้อมูลและชุดความรู้การอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ข้าวพันธุ์พื้นเมืองสู่คนรุ่นใหม่ 1 ครั้ง เพื่อร่วมกันจัดออกแบบและทำร่างฐานข้อมูลด้วยสื่ออิเลคทรอนิกส์เป็นเวปไซต์ และชุดความรู้เป็นหนังสือเล่มเล็ก จำนวน 200 ชุด โดยผู้เข้าร่วม ได้แก่ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีภูมิรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ข้าวพันธุ์พื้นเมืองในอำเภอเชียงคานและเมืองชะนะคาม และครูผู้ร่วมสร้างชุดความรู้ จำนวน 10 คน และตัวแทนจากหน่วยงานระดับอำเภอ / เมือง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอ / เมืองละ 5 คน รวม 10 คน รวมทั้งสิ้น 20 คน ให้ชุมชนและหน่วยงานเป็นผู้คัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย (กลุ่มตัวอย่าง) ขั้นที่ 7 จัดประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เข้าร่วมวิจัยไทย–ลาว จำนวน 60 คน ขั้นที่ 8 จัดการเผยแพร่ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ทางเวปไซต์ และจัดพิมพ์ชุดความรู้ที่เป็นหนังสือเล่มเล็ก นำไปแจกจ่ายสู่ชุมชนโรงเรียนและหน่วยงานในชุมชน 2 ฝั่งโขง ในอำเภอเชียงคานและเมืองชะนะคาม จำนวน 200 ชุด **ระยะที่ 4** ประเมินและสรุป รายงานผลการวิจัย (2 เดือน) ขั้นที่ 9 ประชุมปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมโดยใช้เทคนิค focus group discussion เพื่อประเมินและสรุปผลการวิจัยตลอดกระบวนการ โดยจัดให้มีการคืนข้อมูลผลการวิจัยแก่ผู้เกี่ยวข้อง แล้วให้ร่วมกันตรวจสอบผลการวิจัยและแสดงความคิดเห็นเพื่อปรับปรุงให้งานสมบูรณ์ โดยตัวแทนหน่วยงานและภูมิปัญญาในชุมชนในอำเภอเชียงคานและเมืองชะนะคาม ชุมชนละ 1 คน และตัวแทนอำเภอ / เมืองละ 2 คน รวม 13 คน ขั้นที่ 10 วิเคราะห์ สรุปผล เขียนรายงานการวิจัยจัดทำรูปเล่มรายงานการวิจัยและบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ
กลุ่มเป้าหมาย	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างหรือกลุ่มเป้าหมาย 1. ผู้ให้ข้อมูลบริบทชุมชน ได้แก่ ผู้บริหารหน่วยงานระดับอำเภอ/เมือง ผู้นำชุมชน ตัวแทนชุมชนในพื้นที่วิจัยทั้งสองฝั่งโขงในเขตเทศบาลตำบลเชียงคาน 10 คน และเมืองชะนะคาม 10 คนรวม 20 คน

	2. สำรวจความหลากหลายของข้าวพันธุ์พื้นเมือง มีกลุ่มเป้าหมายในอำเภอเชียงคาน ประกอบด้วย ผู้นำชุมชน จำนวน 5 คน ปราชญ์ชาวบ้านจำนวน 5 คน เกษตรกรผู้ปลูกข้าวพันธุ์พื้นเมืองจำนวน 10 คน รวมทั้งสิ้น 20 คน 3. สำรวจความหลากหลายของข้าวพันธุ์พื้นเมือง มีกลุ่มเป้าหมายในเมืองชะนะคาม แขวงเวียงจันทน์ สปป.ลาว ประกอบด้วยผู้นำชุมชน จำนวน 5 คนปราชญ์ชาวบ้านจำนวน 5 คน เกษตรกรผู้ปลูกข้าวพันธุ์พื้นเมือง 10 คน รวมทั้งสิ้น 20 คน 4. ผู้ให้ข้อมูลภูมิปัญญาการใช้ประโยชน์ข้าวพันธุ์พื้นเมืองในอำเภอเชียงคาน ได้แก่ กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกข้าวพันธุ์พื้นเมืองในอำเภอเชียงคาน และภูมิปัญญาท้องถิ่น 10 คน และในเขต เมืองชะนะคาม 10 คน รวมกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 20 คน 5. กลุ่มผู้ร่วมสร้างชุดความรู้ ได้แก่ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีภูมิรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ข้าวพันธุ์พื้นเมืองในอำเภอเชียงคานและเมืองชะนะคาม และครูผู้ร่วมสร้างชุดความรู้ 4 คน และตัวแทนจากหน่วยงานระดับอำเภอ / เมือง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอ / เมืองละ 4 คนรวม 8 คน รวมทั้งสิ้น 16 คน
พื้นที่ดำเนินการ	พื้นที่อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย และเมืองชะนะคาม สปป.ลาว
ผลสำเร็จของโครงการ	1. ได้ฐานข้อมูลที่เป็นองค์ความรู้เกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพของข้าวพันธุ์โดยจัดทำเป็นเวปไซต์และชุดความรู้ 2. ได้แนวทางในการอนุรักษ์ความหลากหลายของข้าวพันธุ์พื้นเมือง ด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่นของอำเภอเชียงคานและเมืองชะนะคาม 3. ได้นำผลการวิจัยเสนอองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของอำเภอเชียงคานและเมืองชะนะคามเพื่อเป็นแนวทางในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพของข้าวพันธุ์พื้นเมือง ด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่น 4. ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับความหลากหลายทาชีวภาพของข้าวพันธุ์พื้นเมือง การอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์จากข้าวพันธุ์พื้นเมือง ด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อนำไปพัฒนาการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ท้องถิ่น อาหารและโภชนาการ วิชาพฤกษศาสตร์และสาขาวิชาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องรวมทั้งการพัฒนาการเรียนการสอนในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องในการเรียนการสอนในหลักสูตรของมหาวิทยาลัยแห่งชาติแห่ง สปป.ลาว

ภาพกิจกรรม (ถ้ามี)	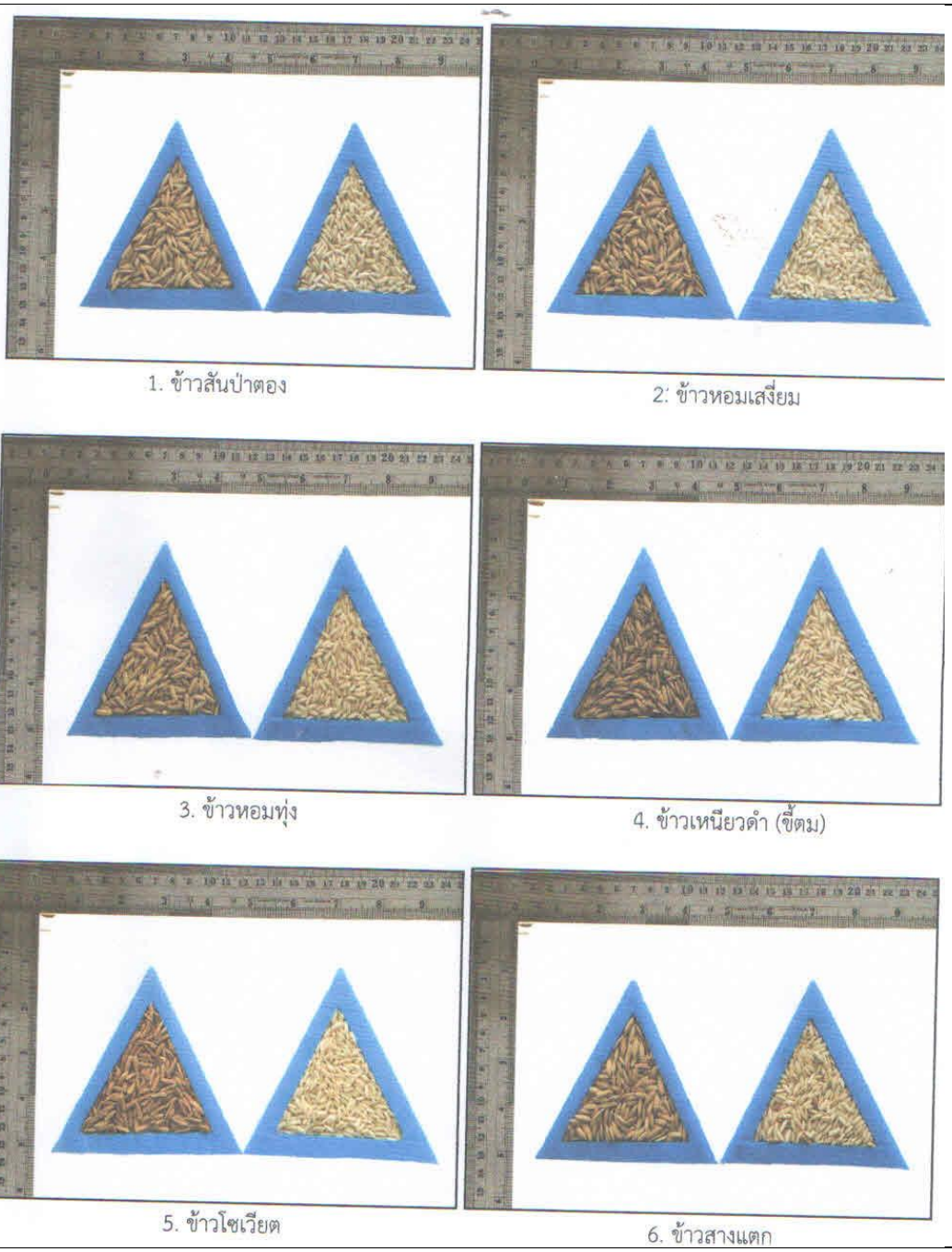 1. ข้าวสันป่าตอง 2. ข้าวหอมเสงี่ยม 3. ข้าวหอมทุ่ง 4. ข้าวเหนียวดำ (ขี้ตม) 5. ข้าวโซเวียต 6. ข้าวสางแตก

และในปีงบประมาณ พ.ศ.2561 มีโครงการวิจัยที่เด่นในเรื่องของกระบวนการผลิตวิสาหกิจชุมชน จำนวน 1 แผนงาน และ 3 โครงการย่อย ดังนี้

ชื่อโครงการ	แผนงานการพัฒนากระบวนการผลิตวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์มะพร้าวแก้วตามมาตรฐานอาหาร ย่อย 1 การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสะอาดในวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์มะพร้าวแก้วมาตรฐานอาหาร ย่อย 2 การพัฒนาเทคโนโลยีการจัดการผลิตที่เหมาะสมสำหรับวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์มะพร้าวแก้วตามมาตรฐานอาหาร ย่อย 3 การออกแบบและสร้างระบบบำบัดน้ำเสียในกระบวนการผลิตมะพร้าวแก้ว
ที่มา/เหตุผลความจำเป็น	จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยชาติ ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 1 เร่งส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายและตอบสนองต่อประเด็นเร่งด่วนตามยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาประเทศ และภารกิจของหน่วยงาน โดยรัฐลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนาเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างสังคมวิจัยในระดับท้องถิ่นและชุมชน ในการสร้างความสามารถการแข่งขันของวิสาหกิจชุมชน และวิสาหกิจขนาดกลางขนาดย่อม (SMEs) ในการยกระดับมาตรฐานสินค้า สร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมสู่การพัฒนาท้องถิ่นที่ยั่งยืน โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (One Tambon One Product : OTOP) เป็นหนึ่งในนโยบายสำคัญเร่งด่วนของรัฐบาล รัฐบาลมีนโยบายการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันตามยุทธศาสตร์ประเทศ โดยมีเป้าหมายมุ่งเน้นให้แต่ละชุมชนได้นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาสินค้า เพื่อเชื่อมโยงสินค้าจากชุมชน สู่ตลาดทั้งในและต่างประเทศ (พจมาน ท่าจีน, 2557) จากการเปิดเผยข้อมูลของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม (กสอ.) พบปัญหาของวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม 8 ปัญหา ประกอบด้วย 1) ปัญหาด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม 2)ปัญหาด้านกระบวนการผลิต 3)ปัญหาด้านการตลาด 4) ปัญหาด้านการอยู่ร่วมกับสังคม 5)ปัญหาด้านการเงิน 6)ปัญหาด้านบุคลากร 7)ปัญหาด้านการจัดซื้อและปัจจัยการผลิต 8)ปัญหาด้านการบริหารองค์กรและกลยุทธ์ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาศักยภาพความเข้มแข็งให้กับ SMEs ไทย ในยุคเศรษฐกิจดิจิทัลด้วยกลยุทธ์เชิงรุก 3S ประกอบด้วย 1) Start คือ มุ่งพัฒนาผู้ประกอบการใหม่ กลุ่มสตาร์ทอัพและกลุ่มวิสาหกิจขนาดย่อมให้มีความเข้มแข็งแข่งขันได้ในระดับสากล 2) Strong คือมุ่งพัฒนาผู้ประกอบการรายเดิม ให้สามารถปรับแผนธุรกิจและเพิ่มขีดความสามารถอย่างเป็นระบบภายในมาตรการการแข่งขันตามนโยบายรัฐบาล 3) Sustain คือมุ่งเน้นสู่การแข่งขันในระดับสากลโดยเป็นการสร้างผลประโยชน์จากทรัพยากรและพลังงานให้มากที่สุด แต่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมน้อยที่สุด รวมถึงส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง (กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, 2559) จากข้อมูลของผลิตภัณฑ์สินค้า OTOP จังหวัดเลย กลุ่มผู้ผลิตผู้ประกอบการที่ได้ลงทะเบียนไว้กับ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเลยมีทั้งหมด 385 กลุ่ม มีผลิตภัณฑ์ที่ขึ้นทะเบียน OTOP จำนวน 978 ผลิตภัณฑ์ (สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเลย, 2559) จากการเก็บข้อมูลการจำหน่ายสินค้าระหว่างเดือน ต.ค. 2558 - ส.ค.2559

	แสดงผลการจำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์แยกตามผลิตภัณฑ์ แบ่งออกเป็น 5 ประเภท ประกอบด้วย 1) ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก 2) อาหาร 3) ผ้า เครื่องแต่งกาย 4) สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร 5) เครื่องดื่ม กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการผลิตสินค้า OTOP ผลิตภัณฑ์มะพร้าวแก้วในอำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย ได้ขึ้นทะเบียนไว้กับหน่วยงานของรัฐอย่างถูกต้องเป็นวิสาหกิจชุมชน จำนวน 3 กลุ่ม ผู้ประกอบการรายเดียว จำนวน 10 ราย (จากทั้งหมด 43 ราย) ยอดจำหน่ายมะพร้าวแก้วของกลุ่มผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ OTOP ในจังหวัดเลย ระหว่าง เดือนตุลาคม 2558 - สิงหาคม 2559 มียอดจำหน่ายผลิตภัณฑ์มะพร้าวแก้วรวม 104,783,830 บาท ประกอบด้วย 1) กลุ่มสตรีและเยาวชนสหกรณ์ผู้ใช้น้ำบ้านน้อย ยอดจำหน่าย 12,835,150 บาท คิดเป็นร้อยละ 12.25 2) กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรร่วมใจ ยอดจำหน่าย 11,049,400 บาท คิดเป็นร้อยละ 10.54 3) กลุ่มสตรีมะพร้าวแก้วบ้านน้อย ยอดจำหน่าย 9,675,200 บาท คิดเป็นร้อยละ 9.23 4) เชียงคานมะพร้าวแก้ว ยอดจำหน่าย 9,463,900 บาท คิดเป็นร้อยละ 9.03 5) ดวงใจมะพร้าวแก้ว ยอดจำหน่าย 7,689,135 บาท คิดเป็นร้อยละ 7.34 6) น้องโชกุนมะพร้าวแก้ว ยอดจำหน่าย 7,577,700 บาท คิดเป็นร้อยละ 7.23 7) น้องคอมมะพร้าวแก้ว ยอดจำหน่าย 7,111,650 บาท คิดเป็นร้อยละ 6.79 8) น้องปลามะพร้าวแก้ว ยอดจำหน่าย 7,102,300 บาท คิดเป็นร้อยละ 6.78 9) คำหล้ามะพร้าวแก้ว ยอดจำหน่าย 6,512,400 บาท คิดเป็นร้อยละ 6.22 10) เพลินพิศมะพร้าวแก้ว ยอดจำหน่าย 6,497,830 บาท คิดเป็นร้อยละ 6.20 11) มะพร้าวแก้วยายตี๋ ยอดจำหน่าย 6,497,335 บาท คิดเป็นร้อยละ 6.20 12) อ๋อมะพร้าวแก้ว ยอดจำหน่าย 6,452,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 6.16 และ 13) ยายคุ้มมะพร้าวแก้ว ยอดจำหน่าย 6,319,830 บาท คิดเป็นร้อยละ 6.03 ผลิตภัณฑ์จากมะพร้าวแก้วใช้วัตถุดิบภายในจังหวัดเลย มีการส่งเสริมให้มีการปลูกภายในจังหวัด แต่เนื่องด้วยมีความต้องการซื้อสินค้าในปริมาณที่มากขึ้นทำให้ต้องนำเข้าวัตถุดิบจากจังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นจังหวัดที่มีพื้นที่ติดกับจังหวัดเลย (ณัฐพันธ์ ผาสุขมูล, 2548) มะพร้าวถูกแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าจากลูกละ 13 บาท เป็นผลิตภัณฑ์มะพร้าวแก้ว ราคาขาย เกรดเอ 300 บาทต่อกก. เกรดบี 240 บาทต่อกก. เกรดซี 200 บาทต่อกก. (อภิสรา ธรรมมาพา, *สัมภาษณ์*) ในแต่ละปีผลิตภัณฑ์มะพร้าวแก้วสร้างรายได้แก่ชุมชนเป็นจำนวนมาก กระบวนการผลิตมะพร้าวแก้วใช้คนและอุปกรณ์อย่างง่าย กระบวนการผลิตเริ่มจากกระบวนการ 1) ผ่ามะพร้าว 2) แยกเนื้อมะพร้าวออกจากกะลา 3) ทำความสะอาดเนื้อมะพร้าว 4) แยกเกรดมะพร้าว 5) การเคี่ยวมะพร้าว 6) การร่อนเกร็ดน้ำตาล 7) การบรรจุ การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่านำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง หรือเรียกว่า การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต (รัชต์วรรณ กาญจนปัญญาคม, 2552 : 2) การบริหารกระบวนการผลิต ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วน คือ ปัจจัยการผลิต (Input) กระบวนการ (Process) ผลผลิต (Output) ผลิตภัณฑ์มะพร้าวแก้วมีผู้ผลิตจำนวนมากราย ผลิตภัณฑ์ของผู้ผลิตบางรายได้รับการรับรองมาตรฐาน บางรายไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานส่งผลผู้บริโภคโดยตรง ดังภาพที่ 5.4 การยกระดับมาตรฐานอาหาร เช่น อย. มผช. GMP, HACCP, ฮาลาล เป็นต้น สร้างความมั่นใจให้กับผู้บริโภคในตัวผลิตภัณฑ์ เป็นการยกระดับมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ให้สูงขึ้น อาทิเช่น การขอรับรองหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิตอาหาร (GMP) เป็นอีกมาตรฐานในการสร้างความมั่นใจให้กับผู้บริโภค เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ขั้นตอน

	ประกอบด้วย ที่ตั้งและสิ่งแวดล้อมไม่ก่อให้เกิดการปนเปื้อน อาคารผลิตมีขนาดเหมาะสม เครื่องมือ เครื่องจักร และอุปกรณ์ที่ใช้ในกระบวนการผลิตไม่ทำปฏิกิริยากับอาหาร คัดเลือกวัตถุดิบที่มีคุณภาพดี มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสม มีการบำรุงรักษาการทำความสะอาดเครื่องจักรในสถานที่ปฏิบัติงานให้ถูกสุขลักษณะ รวมถึงการรักษาความสะอาดของบุคลากรในการปฏิบัติงาน (กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, 2559) ปริมาณความต้องการผลิตภัณฑ์มะพร้าวแก้วเพิ่มมากขึ้นทำให้ยังไม่มีการจัดการกระบวนการผลิตให้เพียงพอกับความต้องการ รวมถึงมีการจัดรูปแบบของการวางผังโรงงาน อุปกรณ์การขนถ่ายวัสดุ ในกระบวนการทำงานแต่ละขั้นตอนยังไม่มีมาตรฐานในการทำงาน มีความสูญเปล่าการรอคอยเกิดขึ้น การออกแบบและวางผังโรงงานการจัดวางเครื่องจักร อุปกรณ์ในกระบวนการผลิตไม่เหมาะสม ขาดอุปกรณ์ที่ช่วยในกระบวนการผลิตก่อให้เกิดการเมื่อยล้าจากการทำงานผลิตสินค้าไม่เพียงพอต่อการจำหน่าย เทคโนโลยีสะอาดเป็นการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงกระบวนการผลิตหรือผลิตภัณฑ์ มีเป้าหมายให้การใช้วัตถุดิบ พลังงาน และทรัพยากรธรรมชาติ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพโดยให้เปลี่ยนเป็นของเสียน้อยที่สุดหรือไม่มีเลยจึงเป็นการลดมลพิษที่แหล่งกำเนิด ทั้งนี้รวมถึงการเปลี่ยนวัตถุดิบ การใช้ซ้ำ และการนำกลับมาใช้ใหม่ ซึ่งจะช่วย อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและลดต้นทุนในการผลิตไปพร้อมกัน (กรมโรงงานอุตสาหกรรม, 2546) รวมการพัฒนา เปลี่ยนแปลง ปรับปรุงอย่างต่อเนื่องของกระบวนการผลิต หรือบริการ โดยก่อให้เกิดผลกระทบหรือความเสี่ยงที่เกิดขึ้นต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้โดยมีความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์ด้วยวิธีการลดมลพิษที่แหล่งกำเนิดและการใช้ซ้ำ เปลี่ยนแปลงเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่โดยการมีส่วนร่วมของทุกคนในองค์กร (สถาบันสิ่งแวดล้อมอุตสาหกรรม, 2547) อย่างไรก็ดีในกระบวนการผลิตมะพร้าวแก้วมีของเสียเกิดขึ้นทั้งที่เกิดจากวัตถุดิบ กระบวนการผลิต ส่วนสนับสนุนการผลิต และผลิตภัณฑ์เสื่อมสภาพ (กรมโรงงานอุตสาหกรรม, 2555) ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีแนวคิดการพัฒนากระบวนการผลิตวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์มะพร้าวแก้วตามมาตรฐานอาหาร โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสะอาดในกระบวนการผลิตมะพร้าวแก้ว เพื่อปรับปรุงกระบวนการผลิตมะพร้าวแก้วตามมาตรฐานอาหาร พัฒนาเทคโนโลยีการจัดการผลิตที่เหมาะสมในการออกแบบวิธีการปฏิบัติงานออกแบบและวางผังโรงงาน ออกแบบและสร้างเครื่องมือช่วยในกระบวนการผลิตตามมาตรฐานอาหาร (อย. มผช. GMP, HACCP, ฮาลาล) เพื่อเป็นการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นสู่สากล และให้มีประสิทธิภาพการทำงานสูงขึ้น รวมถึงการออกแบบและสร้างระบบบำบัดน้ำเสียต้นแบบในการจัดการของเสียในกระบวนการผลิตของวิสาหกิจชุมชนผู้ประกอบการผลิตมะพร้าวแก้ว เพื่อให้สามารถรองรับกำลังการผลิตที่เพิ่มมากขึ้น
วัตถุประสงค์	1. เพื่อประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสะอาดในวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์มะพร้าวแก้วตามมาตรฐานอาหาร 2. เพื่อพัฒนาเทคโนโลยีการจัดการผลิตที่เหมาะสมสำหรับวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์มะพร้าวแก้วตามมาตรฐานอาหาร 3. เพื่อออกแบบและสร้างระบบบำบัดน้ำเสียในกระบวนการผลิตมะพร้าวแก้ว

กิจกรรมหลัก	การพัฒนาวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์มะพร้าวแก้วสู่การรับรองมาตรฐานอาหาร รวบรวมข้อมูลจากการลงศึกษาพื้นที่ผู้ประกอบการ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน บ้านน้อย อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย ประสานหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบผู้ประกอบการ วิสาหกิจชุมชน ประชุมกลุ่มตัวแทน เก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม แบ่งการดำเนินงานออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้ **ย่อยที่** 1 การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสะอาดในวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์มะพร้าวแก้วตามมาตรฐานอาหาร 1.การวางแผนและการจัดองค์กร (Planning and Organization) 2.การประเมินเบื้องต้น (Pre-Assessment) 1). การประเมินผลกระทบทางเทคนิค 2). การประเมินผลกระทบด้านเศรษฐศาสตร์ 3).การประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม 4). สรุปผลการประเมินเบื้องต้น 3.การประเมินละเอียด(Assessment) 1). การจัดทำดุลมวลและพลังงาน 2). การตรวจประเมินหาสาเหตุของของเสีย 3).สร้างข้อเสนอเทคโนโลยีสะอาด 4.การศึกษาความเป็นไปได้ (Feasibility Studies) 1). การประเมินความเป็นไปได้ทางเทคนิค 2). การประเมินความเป็นไปได้ทางเศรษฐศาสตร์ 3). การประเมินความเป็นไปได้ทางสิ่งแวดล้อม 5.การลงมือปฏิบัติ(Implementation) ปรับปรุงกระบวนการผลิตมะพร้าวแก้ว/วิธีการ/วัสดุ/เครื่องมือเครื่องจักร/อุปกรณ์เพื่อขอการรับรองมาตรฐานอาหาร เช่น อย. มผช. GMP, HACCP, ฮาลาล เป็นต้น 6.ถ่ายทอดแนวคิดเทคโนโลยีสะอาดให้กับวิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการ **ย่อยที่** 2 การพัฒนาเทคโนโลยีการจัดการผลิตที่เหมาะสมสำหรับวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์มะพร้าว แก้วตามมาตรฐานอาหาร 1.ลงพื้นที่เก็บข้อมูลสำรวจปัญหาจากวิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการผลิตมะพร้าวแก้ว ทำการเลือกผู้ประกอบการ วิสาหกิจชุมชนต้นแบบ 2.ข้อเสนอแนะทางด้านเทคโนโลยีสะอาดในการปรับปรุงวัตถุดิบ, เทคโนโลยี/อุปกรณ์, วิธีปฏิบัติงาน, ผลิตภัณฑ์, สภาพทั่วไปของสายการผลิต 3.ทำการศึกษาปรับปรุงการเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการผลิตด้วยเทคนิคการศึกษางาน (Work Study) 4.ทำการศึกษาการปรับปรุงกระบวนการผลิตด้วยเทคนิคการออกแบบและวางผังโรงงาน (Plant Layout and Design) ออกแบบผังอาคารด้วยโปรแกรม AutoCAD 5.ทำการศึกษาเทคโนโลยีการจัดการผลิตที่เหมาะสมด้วยการออกแบบเครื่องมืออุปกรณ์ช่วยในกระบวนการผลิตตามมาตรฐานอาหาร ด้วยโปรแกรม Solid work 6.ศึกษาความเป็นไปได้ (Feasibility Studies) ความเป็นไปได้ทางเทคนิค, ความเป็นไปได้ทางเศรษฐศาสตร์ และความเป็นไปได้ทางสิ่งแวดล้อม ระยะเวลาคืนทุน 7.การลงมือปฏิบัติ (Implementation) นำเทคนิคการศึกษางาน การออกแบบและวางผังโรงงาน การออกแบบและสร้างเครื่องมือ เครื่องจักร เทคโนโลยีการผลิตที่เหมาะสมไปใช้ในผู้ประกอบการ วิสาหกิจชุมชนต้นแบบ 8.สำรวจความพึงพอใจของลูกค้าที่มีผลต่อผลิตภัณฑ์หลังจากได้รับรองมาตรฐานอาหาร ทำการเก็บข้อมูลปริมาณยอดขายเพื่อเปรียบเทียบก่อนและหลังการปรับปรุงมาตรฐานอาหาร และเก็บข้อมูลการปรับปรุงกระบวนการผลิตอัตราผลิตภาพที่เพิ่มขึ้นหลังการใช้

	เครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์ช่วยในกระบวนการผลิต 9.สรุปงานวิจัย นำเสนองานวิจัย ถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับวิสาหกิจชุมชนผู้ประกอบการ **ย่อยที่** 3 การออกแบบและสร้างระบบบำบัดน้ำเสียในกระบวนการผลิตมะพร้าวแก้ว 1.นำข้อมูลการศึกษาความเป็นไปได้เกี่ยวกับของเสียที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิตมะพร้าวแก้ว 2.รวบรวมและศึกษาข้อกำหนดในการออกแบบ (Design Criteria) ระบบบำบัดน้ำเสีย 3.เลือกใช้ค่าที่เหมาะสมในการออกแบบระบบบำบัดน้ำเสียต่างๆ 4.กำหนดพารามิเตอร์หลักของน้ำเสียที่มีผลกระทบต่อการออกแบบระบบเพื่อใช้เป็นพารามิเตอร์ที่สามารถเปลี่ยนค่าได้ถ้าคุณสมบัติของน้ำเสียเปลี่ยนไป 5.ออกแบบและสร้างระบบบำบัดน้ำเสียให้มีความเหมาะสมกับวิสาหกิจชุมชน 6.ทำการวิเคราะห์พารามิเตอร์หลักของน้ำเสียหลังการสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย 7.เก็บข้อมูลหลังการปรับปรุงระบบบำบัดน้ำเสีย เพื่อเปรียบเทียบก่อนการปรับปรุง 8.ถ่ายทอดแนวคิดระบบบำบัดน้ำเสียให้กับวิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการ
กลุ่มเป้าหมาย	กลุ่มวิสาหกิจชุมชน บ้านน้อย อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย
พื้นที่ดำเนินการ	วิสาหกิจชุมชนผู้ผลิตมะพร้าวแก้ว อ.เชียงคาน จ.เลย
ผลสำเร็จของโครงการ	1.การปรับปรุงกระบวนการผลิตด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับวิสาหกิจชุมชนผู้ประกอบการ เพื่อยกระดับมาตรฐานกระบวนการผลิต **2.**การปรับปรุงกระบวนการผลิตของวิสาหกิจชุมชนต้นแบบสู่การยกระดับของผลิตภัณฑ์สินค้าด้วยการรับรองมาตรฐาน (อย. มผช. GMP HACCP ฮาลาล) เป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่นให้รู้จักในระดับประเทศและสากล **3.**จัดการของเสียในกระบวนการผลิตของวิสาหกิจชุมชนต้นแบบ เพื่อลดปัญหาของเสียในกระบวนการผลิตโดยมีการบูรณาการร่วมกันของทุกภาคส่วนต่างๆ
ภาพกิจกรรม (ถ้ามี)	

2.9 มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ชื่อโครงการ	รูปแบบการสร้างความมั่นคงทางอาหารบนฐานทรัพยากรทางธรรมชาติและทุนทางสังคมเพื่อความเข้มแข็งของท้องถิ่น ในเขตพื้นที่ตำบลหนองเม็ก อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม
ที่มา/เหตุผลความจำเป็น	ความมั่นคงทางอาหารได้เป็นปัญหาความมั่นคงรูปแบบใหม่ที่หลายประเทศทั่วโลกกำลังเผชิญประเด็นปัญหาดังกล่าวเป็นความท้าทายในการเร่งพัฒนาเพื่อความอยู่รอดของประชากรในประเทศและประชากรโลกโดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศกำลังพัฒนาที่ปัญหานี้กำลังทวีความรุนแรงมากขึ้นอันเป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศการเกิดวิกฤตด้านพลังงานความเสื่อมโทรมของสภาพแวดล้อมและการให้ความสำคัญของการผลิตพืชอาหารลดลงเน้นการผลิตพืชพลังงานมากขึ้นจึงทำให้ราคาพืชอาหารสูงขึ้นจนทำให้ประชากรที่ยากจนไม่สามารถเข้าถึงอาหารได้ (นันทกานต์ จันทร์อ่อน. 2557) ความมั่นคงทางด้านอาหารถูกคาดการณ์จากองค์กรระดับสากลว่าจะกลายเป็นวิกฤติรุนแรงมากขึ้นในอนาคตองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) ซึ่งติดตามสถานการณ์ความมั่นคงทางด้านอาหารได้ออกมาเสนอนิยามเกี่ยวกับความมั่นคงทางด้านอาหารโดยแบ่งออกเป็น 4 มิตินั่นคือ*ความพอเพียง*ของปริมาณอาหารในคุณภาพที่เหมาะสมซึ่งอาจได้มาจากการผลิตภายในประเทศหรือการนำเข้า*การเข้าถึง*การเข้าถึงทรัพยากรที่พอเพียงของบุคคลเพื่อได้มาซึ่งอาหารที่เหมาะสมและมีโภชนาการทรัพยากรที่ว่าหมายความถึงความสามารถของบุคคลที่จะกำหนดควบคุมกลุ่มสินค้าหนึ่งๆได้ภายใต้บริบททางกฎหมายการเมืองเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนที่บุคคลอาศัยอยู่*การใช้ประโยชน์*การใช้ประโยชน์ด้านอาหารผ่านอาหารที่เพียงพอน้ำสะอาดและการรักษาสุขภาพและสุขอนามัยเพื่อที่จะเข้าถึงภาวะความเป็นอยู่ที่ดีทางโภชนาการซึ่งความต้องการทางกายภาพทั้งหมดได้รับการตอบสนอง*เสถียรภาพ*เพื่อจะมีเสถียรภาพทางอาหารประชาชนครัวเรือนและบุคคลจะต้องเข้าถึงอาหารที่เพียงพอตลอดเวลา (มูลนิธิเกษตรกรรมยั่งยืน. 2554) ภาวะคุกคามความมั่นคงอาหารของโลก ได้แก่ 1) การเพิ่มขึ้นของประชาการ แนวโน้มประชาการโลกจะเพิ่มจาก 6.5 พันล้านคนในปี 2010 เป็น 9,000 คนในปี 2050 (พ.ศ.2593) มีคนประมาณ 800 ล้านคนที่อยู่ในสภาพที่หิวโหยอาหารไม่เพียงพอในการบริโภค 2) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโลก นำไปสู่ความแปรปรวนของปริมาณน้ำฝนและอุณหภูมินำมาซึ่งความเสียหายต่อผลผลิตทางการเกษตร 3) การที่พืชอาหารถูกเปลี่ยนไปใช้เป็นพืชพลังงาน พื้นที่ทางการเกษตรหดตัว แหล่งทรัพยากรน้ำขาดแคลน และแหล่งพลังงานดั้งเดิมมีแนวโน้มลดลง จะเกิดความแปรปรวนในแหล่งผลิตอาหารสำคัญของโลกและส่งผลกระทบต่อราคาอาหาร 4) การก้าวสู่นโยบายการค้าเสรีการกีดกันทางการค้าการผูกขาดและผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้าระหว่างประเทศเพิ่มสูงขึ้นขณะเดียวกันมีแนวโน้มของความร่วมมือในแต่ละภูมิภาคเพิ่มมากขึ้นการแข่งขันที่รุนแรงในตลาดการค้าทำให้ผู้ผลิตต้องอาศัยเทคโนโลยีใหม่มาใช้ในกระบวนการผลิตหรือต้องพึ่งพิงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมากขึ้น (สมพร อิศวิลานนท์. 2557) ประเทศไทยซึ่งเป็นประเทศที่มีความอุดมสมบูรณ์ทั้งด้านทรัพยากรธรรมชาติและอาหารสามารถผลิตอาหารได้ในปริมาณเพียงพอต่อความต้องการภายในประเทศและสามารถผลิตอาหารส่งเป็นสินค้าออกไปขายยังประเทศต่างๆทั่วโลกศักยภาพของประเทศไทยในการพึ่งพาตนเองทางด้านอาหาร (Self-reliance) ที่สั่งสมมานานหลายทศวรรษจากวิถีการผลิตที่มีความสมดุลกับระบบนิเวศน์ทำให้ผลิตอาหารบริโภคได้ตลอดทั้งปีและส่งผลให้ประเทศไทยไม่เคยประสบกับภาวะการขาดแคลนอาหารทำให้ประเด็นความมั่นคงทางอาหารไม่เคยปรากฏเป็นสาระสำคัญอย่างเด่นชัดในกรอบนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาของประเทศกระทั่งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 ได้มี

การมุ่งส่งเสริมการพัฒนาทั้งในระดับมหภาคด้วยการบรรจุประเด็น “ความมั่นคงทางอาหาร” ซึ่งเป็นการเพิ่มความสำคัญแก่ความมั่นคงทางอาหารและภาคการเกษตรต่อจากการนำ “**ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง**” เข้าเป็นนโยบายของการพัฒนาประเทศไทยในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 และส่งเสริมการพัฒนาในองค์กรที่เกี่ยวข้องทั้งระบบราชการและปัจเจกชนแนวทางดังกล่าวเป็นยุทธศาสตร์สำคัญที่จะทำให้ไทยสามารถรับมือกับผลกระทบจากภาวะความไม่มั่นคงทางอาหารที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต(แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11. 2555-2559)

ปัจจัยที่เป็นความกังวลต่อสถานการณ์การเกษตรและความมั่นคงอาหารของไทยคือ 1) ภาวะความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติแหล่งที่เป็น food Bank ตามธรรมชาติของคนชนบทขาดหายไปและมีต้นทุนในการเข้าถึงแหล่งอาหารที่จำเป็นของครัวเรือนสูงขึ้นความหลากหลายทางชีวภาพถูกทำลายและจำนวน stock ของทรัพยากรธรรมชาติหดหายไปเป็นจำนวนมากมลภาวะทางน้ำขยายตัวสร้างผลกระทบต่อแหล่งน้ำตามธรรมชาติและคุณภาพน้ำที่เสื่อมโทรมส่งผลกระทบต่อการผลิตทางการเกษตรการหดตัวของพื้นที่ป่าไม้สร้างผลกระทบต่อระบบนิเวศและสภาพแวดล้อมของการผลิตอาหารในชนบทการที่ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมอย่างรวดเร็วและรุนแรงมีสารพิษตกค้าง ผลผลิตทางการเกษตรไม่ปลอดภัยส่งผลกระทบกับปัญหาด้านสุขภาพของคนในชุมชน คุณภาพชีวิตเกษตรกรมีแนวโน้มตกต่ำลง มีผลการตรวจเลือดอยู่ในเกณฑ์ไม่ปลอดภัยและมีสารเคมีเป็นพิษร้อยละ 30.54 ในปี 2555 และเพิ่มขึ้นร้อยละ 34 ในปี 2556 (กรมควบคุมโรค. 2558) 2)การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศเพิ่มความเสี่ยงที่พืชผลจะเสียหายมากขึ้นในวงกว้างยิ่งขึ้นการขาดแคลนน้ำพร้อมกับภัยน้ำท่วมจะรุนแรงยิ่งขึ้น3) การขยายตัวทางเศรษฐกิจภาคเกษตรที่ผ่านมาเกิดจากการขยายตัวของการใช้ทรัพยากรมากกว่าการเพิ่มศักยภาพของการใช้ทรัพยากรเพราะการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่ผ่านมาเกิดจากการเพิ่มปริมาณ (จำนวน) ของปัจจัยการผลิตเป็นหลักโดยไม่ได้เน้นถึงการเพิ่มคุณค่าเชิงนวัตกรรมของสินค้ารวมถึงการตระหนักถึงคุณภาพของปัจจัยที่ใช้ให้มีศักยภาพการผลิตที่สูงขึ้นเมื่อตลาดมีการแข่งขันมากขึ้นในอนาคตจะทำให้การผลิตหลายๆอย่างของไทยไม่สามารถแข่งขันได้สภาวะความมีจากัดของทรัพยากรการผลิตจะทำให้การพัฒนาตามแนวทางเดิมมีผลิตภาพจากการผลิตลดลงและส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นของต้นทุนการผลิต(สมพร อิศวิลานนท์. 2557)

มหาสารคามเป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ใจกลางของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีบรรยากาศเต็มไปด้วยความสงบ และเป็นศูนย์กลางทางด้านการศึกษาของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จึงได้ชื่อว่าเป็น “ตักศิลาแห่งอีสาน” เนื่องจากมีสถาบันการศึกษาอยู่มากมายหลายแห่ง เมืองมหาสารคามถือว่าเป็นแหล่งโบราณคดีที่สำคัญและยาวนานมาหลายร้อยปี เพราะได้พบหลักฐานทางโบราณคดีที่ได้รับอิทธิพลทางพุทธศาสนาตั้งแต่สมัยคุปตะตอนปลายและปัลลวะของอินเดียผ่านเมืองพุกามมาในรูปแบบของศิลปะสมัยทวารวดี นอกจากนั้นแล้วยังได้รับอิทธิพลของศาสนาพราหมณ์ผ่านทางชนชาติขอม ในรูปแบบสมัยลพบุรี เช่น กู่สันตรัตน์ กู่บ้านเขวา กู่บ้านแดง และกู่อื่นๆ รวมไปจนถึงเทวรูปและเครื่องปั้นดินเผาของขอมอยู่ตามผิวดินทั่วๆ ไปในจังหวัดมหาสารคาม โดยตั้งอยู่ตอนกลางของภาคอีสาน มีชนหลายเผ่า เช่น ชาวไทยพื้นเมืองพูดภาษาอีสาน ชาวไทยย้อและชาวผู้ไท ประชาชนส่วนใหญ่นับถือพุทธศาสนาปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมจารีตประเพณี "ฮีตสิบสอง" ประกอบอาชีพด้านกสิกรรมเป็นส่วนใหญ่ ใช้ชีวิตอย่างเรียบง่ายมีการไปมาหาสู่กัน ช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยกันตามแบบของคนอีสานทั่วไป และมีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญและหัตกรรมพื้นบ้านที่หลากหลาย (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.2557)

สำนักงานคลังจังหวัดมหาสารคามได้ประเมินภาวะเศรษฐกิจจังหวัดมหาสารคามในปี 2558 ว่า “ปี 2558เศรษฐกิจจังหวัดมหาสารคามชะลอตัวในอัตราร้อยละ 4.6 เมื่อเทียบกับปี 2557 โดยภาคเกษตรกรรมที่เป็นแรงขับเคลื่อนเศรษฐกิจหลักของจังหวัดหดตัวร้อยละ 15.6 ด้านรายได้เกษตรกรในปี

2558 หดตัวร้อยละ 19.4 ต่อปีเนื่องจากทั้งด้านปริมาณและด้านราคาผลผลิตทางการเกษตรลดลง โดยเฉพาะผลผลิตจากข้าวนาปรังเป็นสำคัญตามมาตรการขอความร่วมมือในการงดปลูกข้าวนาปรังจากปัญหาภัยแล้งของภาครัฐอีกทั้งราคาข้าวเปลือกจ้าวข้าวเปลือกเหนียวและอ้อยโรงงานที่ปรับตัวลดลง ส่งผลต่อภาคการบริโภคของภาคครัวเรือน ประชาชนระมัดระวังการใช้จ่ายมากขึ้นและคาดว่าในปี 2559 รายได้เกษตรกรจะขยายตัวดีขึ้นจากราคาพืชเศรษฐกิจที่คาดว่าจะปรับตัวขึ้น(สำนักงานเศรษฐกิจการคลังจังหวัดมหาสารคาม. 2558) ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดณราคาประจำปีในปีพ.ศ. 2556 มีมูลค่าเท่ากับ55,493 ล้านบาทขยายตัวร้อยละ 8.71 โดยผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (GPP per capita) ในปีพ.ศ.2556 เท่ากับ 53,533 บาทขยายตัวร้อยละ 8.39 (สถิติผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดมหาสารคาม. 2558)

ตำบลหนองเม็ก อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม มีพื้นที่ 99,742 ไร่ มีอาณาเขตติดต่อกับตำบลสำโรง ทิศใต้ติดต่อกับบ้านดู่ อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดบุรีรัมย์ ทิศตะวันตกติดต่อกับตำบลนาเชือก ทิศตะวันตกติดต่อกับตำบลปอพาน สภาพภูมิประเทศเป็นที่ราบสลับกับที่ดอน มีจำนวนหมู่บ้าน 20 หมู่บ้าน ประชากรทั้งสิ้น 6,675 คน จำนวนครัวเรือนทั้งสิ้น 1,576 ครัวเรือน ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำนา ปลูกมันสำปะหลัง อ้อย ถั่วลิสง แตงโม ข้าวโพด มีการร่วมกลุ่ม คือ กลุ่มทอผ้าไหม กลุ่มข้าวกล้อง มีอ่างเก็บน้ำห้วยค้อและห้วยลำพังชูเป็นแหล่งน้ำสำคัญที่ใช้ในการทำการเกษตร มีป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์เป็นแหล่งอาหารของคนในชุมชนท้องถิ่น (องค์การบริหารส่วนตำบลหนองเม็ก. 2555)

จากการเปิดเวทีประชาคมในวันที่ 11 สิงหาคม 2559 และวันที่ 7 กันยายน 2559 ระหว่างคณะผู้บริหาร อบต.หนองเม็ก ผู้นำชุมชน แกนนำชาวบ้าน ตัวแทนเกษตรกร ตัวแทนกลุ่มอาชีพ ทั้ง 20 ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดสนทนากลุ่ม เกี่ยวกับปัญหา ความต้องการ และสภาพทั่วไปของชุมชน และหารือถึงแนวทางในการทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น พบว่า บริบทของป่าทั้งหมด เป็นป่าหนาทึบและมีพืชพันธ์นาๆชนิดซึ่งล้วนแล้วมาจากอดีตและปัจจุบัน แต่ได้หายหรือลดลงอย่างมากรวมทั้งการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างไม่รู้ค่าสัตว์ป่าเหลือน้อย เช่น กิ้งก่า แย้ มดแดง เกิดจากการบุกรุกพื้นที่ป่าทำให้ที่อยู่อาศัยของ**“สัตว์ลดน้อยลงกว่าเดิมเทียบไม่ได้เลยจากอดีต – ปัจจุบัน”**พืชสมุนไพรภายในป่าลดน้อยลง เช่น ตูบหมูบ ต้นกระเจียว ปลาไหลเผือก สมอ มะขามป้อม ส้มป่อย แต่เดิมพืชสมุนไพรในป่าชุมชนมีจำนวนมาก แต่จากการบุกรุกป่า และการนำไปใช้ประโยชน์ แต่ไม่มีการอนุรักษ์หรือฟื้นฟูเอาไว้ทำให้พืชสมุนไพรชนิดต่างๆเริ่มลดน้อยลงรวมทั้งการบุกรุกพื้นที่ป่าโดยใช้ป่าเป็นที่ทำมาหากินเพียงคนเดียวหรือใช้พื้นที่ ที่ไม่ใช่ของตนเอง ประกอบธุรกิจ เช่น ปลูกมัน ฯลฯปัญหาน้ำไม่เพียงพอต่อการเกษตร พืชทางการเกษตรเสียหายหากปีใดฝนน้อย ฝนทิ้งช่วง ทำให้น้ำในแหล่งน้ำตามธรรมชาติตื้นเขิน และแห้งขอด ชาวบ้านไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้ และในการทำการประมงในแหล่งน้ำ มีชาวบ้านจากภายนอก เข้ามาจับสัตว์น้ำโดยใช้เครื่องมือที่ไม่เหมาะสม ทำให้สัตว์น้ำบางชนิดเริ่มหายากขึ้น พันธุ์ปลาต่างๆลดน้อยลง แหล่งอาหารภายในชุมชนที่มีอยู่ ผลิตได้ไม่เพียงพอต่อความต้องการของคนในชุมชน จึงต้องซื้อจากภายนอก รวมถึงค่าใช้จ่ายทางด้านการศึกษาของลูกหลานที่เข้าไปเรียนในเมือง อีกทั้งชาวบ้านขาดเงินทุนจากการประกอบอาชีพการเข้าถึงแหล่งเงินทุนต่างๆยังมีโอกาสเข้าถึงได้น้อย และจากการที่ชาวบ้านทำการเกษตรและมีการลงทุนในปัจจัยผลผลิตที่สูง แต่ราคาขายกลับคุ้มทุน หากปีใดฝนทิ้งช่วงไม่ได้ผลผลิต ชาวบ้านก็ขาดทุน ต้องไปกู้ยืมจากแหล่งทุนต่างๆภายนอกพื้นที่ ทำให้เป็นหนี้สะสมไม่สามรถพึ่งพาตนเองได้ (ข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม ผู้นำชุมชนพื้นที่ตำบลหนองเม็ก วันที่ 11 สิงหาคม 2559 และวันที่ 7 กันยายน 2559)

จากประเด็นปัญหาดังกล่าวคณะผู้วิจัยเล็งเห็นความสำคัญในการการสร้างความมั่นคงทาง

	อาหารบนฐานทรัพยากรทางธรรมชาติและทุนทางสังคมเพื่อความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่น เพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งเป็นแหล่งอาหารที่สำคัญของชุมชน และสามารถสร้างอาหารในครัวเรือนที่ โดยการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่ ได้อย่างเหมาะสม ให้มีอาหารบริบูรณ์เหมือนดังเดิม เพื่อให้ชนรุ่นหลังได้มีความมั่งคงทางอาหารที่เพียงพอและปลอดภัยในการดำเนินชีวิตอย่างยั่งยืน โดยในระยะแรกศึกษาแหล่งที่มาของอาหารของครัวเรือนและชุมชนการพึ่งตนเองด้านอาหารของครัวเรือนและชุมชนจากฐานทรัพยากรธรรมชาติปัจจัยเสี่ยงความเปราะบางและศักยภาพของชุมชนในด้านความมั่งคงทางอหารเพื่อวิเคราะห์แนวโน้มความมั่นคงทางอาหารในอนาคตและศึกษาแนวทางการสร้างความมั่นคงทางอาหารอย่างยั่งยืนตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงโดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาและพัฒนาตนเอง ถอดบทเรียนชุมชนโดยใช้การสนทนากลุ่ม เมื่อจัดทำแนวทางการสร้างความมั่นคงทางอาหารเสร็จครัวเรือน ชุมชน ท้องถิ่นนำไปปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จต่อไป
วัตถุประสงค์	เพื่อหาแนวทางและพัฒนารูปแบบในการสร้างความมั่นคงทางอาหารบนฐานทรัพยากรทางธรรมชาติและทุนทางสังคมของท้องถิ่น
กิจกรรมหลัก	การสร้างความมั่นคงทางอาหาร
กลุ่มเป้าหมาย	ประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลหนองเม็ก
พื้นที่ดำเนินการ	ตำบลหนองเม็ก อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม
ผลสำเร็จของโครงการ	เพื่อเป็นฐานข้อมูลแหล่งอาหารบนฐานทรัพยากรธรรมชาติและทุนทางสังคมของท้องถิ่น ในการส่งเสริมให้เกิดกระบวนการการอนุรักษ์ ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งอาหารเพื่อสร้างให้เกิดความมั่นคงทางอาหารภายในท้องถิ่น อย่างสมดุลและเกิดความยั่งยืน โดยให้คนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการ
ภาพกิจกรรม (ถ้ามี)	ทีมวิจัยลงพื้นที่เพื่อสำรวจข้อมูลชุมชนเป้าหมาย ทางด้านกายภาพ ชีวภาพ เศรษฐกิจ สังคม ทำการเดินสำรวจชุมชนโดยรอบ โดยใช้เครื่องมือแผนที่เดินดิน พร้อมทั้งชี้แจงวัตถุประสงค์การทำวิจัยท้องถิ่นต่อผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในพื้นที่หมู่บ้านในตำบลหนองเม็ก อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม
	1.ตัวแทนทีมวิจัยประสานความร่วมมือไปยังนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองเม็ก และผู้นำชุมชนทั้ง 20 หมู่บ้าน เพื่อแจ้งถึงวัตถุประสงค์ในการเข้ามาทำงานวิจัยในพื้นที่ 2. สนทนากลุ่มร่วมกับผู้นำชุมชน เกี่ยวกับปัญหา ความต้องการ และสภาพทั่วไปของชุมชน และหารือถึงแนวทางในการทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น 3. ประสานงานไปยังหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง เช่น พัฒนาชุมชนอำเภอ เกษตรอำเภอ ปลัดอำเภอ และสิ่งแวดล้อมจังหวัด เป็นต้น เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการรวบรวมข้อมูลมือสอง และ

ข้อเสนอแนะในการทำงานร่วมกับชุมชน

ออกหนังสือเชิญผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียภายในชุมชนเข้าร่วมเวทีประชาคม เช่น คณะผู้บริหาร อบต.หนองเม็ก ผู้นำชุมชน แกนนำชาวบ้าน ตัวแทนเกษตรกร ตัวแทนกลุ่มอาชีพ ทั้ง 20 ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2. จัดเวทีประชาคม โดยหัวหน้าทีมวิจัยกล่าวชี้แจงวัตถุประสงค์โครงการให้กับผู้เข้าร่วมเวทีได้ทราบถึงที่มาของงานวิจัย

3. เปิดเวทีให้ผู้เข้าร่วมแลกเปลี่ยน ซักถาม ประเด็นต่างๆเกี่ยวกับการทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น

4. ใช้การ์ดคำเป็นเครื่องมือในการระดมปัญหาของชุมชน โดยให้ผู้เข้าร่วมเขียนถึงปัญหา ความต้องการที่เกิดมีภายในชุมชน

5. สรุปปัญหา ความต้องการในแต่ละด้านคืนให้กับชุมชนช่วยให้รายละเอียดเพิ่มเติม

6. ใช้แผนที่เดินดิน เพื่อสำรวจข้อมูลเบื้องต้นในด้านลักษณะทางกายภาพภายในตำบล แลนมาร์คของตำบล พื้นที่ป่า แหล่งน้ำสาธารณะประโยชน์ กลุ่มอาชีพต่างๆภายในชุมชนทั้ง 20 ชุมชน

7. แบ่งกลุ่มย่อยเพื่อค้นหาโจทย์วิจัย ตามประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงทางอาหาร คือ น้ำ ป่า เศรษฐกิจ และสังคม

8. สรุปประเด็นในการหาโจทย์วิจัย และหาทีมวิจัยชุมชนร่วมในแต่ละประเด็น

	ชุดแผนงานวิจัยโครงการสร้างความมั่นคงทางอาหารบนฐานทรัพยากรชุมชนฯ (ได้รับทุนสนับสนุนจากสถาบันวิจัยและพัฒนา มรม.) ได้จัดกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการเตรียมความพร้อมให้กับนักวิจัยและผู้ช่วยนักวิจัยก่อนการลงพื้นที่ภาคสนาม เพื่อให้เกิดความพร้อมและการทำงานที่มีประสิทธิภาพ ภายใต้ความร่วมมือของบุคลากรคณะมนุษยศาสตร์ฯ และคณะวิทยาการจัดการ โดย รศ.ดร.สุจินต์ สิมารักษ์ ประธานมูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่นอีสาน ที่ให้ความอนุเคราะห์มาเป็นวิทยากรบรรยายให้ความรู้และเปิดโลกทัศน์งานวิจัยเชิงพื้นที่ให้กับทีมวิจัยของพวกเราทุกคน
	ทีมวิจัยร่วมกันออกแบบเครื่องมือในการวิจัย และวางแผนการดำเนินงานวิจัยในแต่ละโครงการย่อยให้สอดคล้องและเชื่อมโยงกัน
	ศึกษา สำรวจ และเก็บรวบรวมข้อมูลตามวัตถุประสงค์โครงการของโครงการวิจัยย่อย

2.10 มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

<u>โครงการที่ 1</u>

ชื่อโครงการ : การพัฒนาลวดลายผ้ามัดหมี่รูปดอกลำดวนเพื่อนำมาใช้ในการออกแบบลายผ้าทอสู่ความเป็นเอกลักษณ์ในจังหวัดศรีสะเกษ

ที่มา/เหตุผลความจำเป็น : ในปัจจุบันสังคมไทยได้ก้าวเข้าสู่ความเป็นโลกาภิวัตน์อย่างเต็มตัว ส่งผลให้เกิดการไหลบ่าทางวัฒนธรรมจากต่างชาติเข้ามาสู่สังคมไทยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ไม่ว่าจะเกิดจาก การเชื่อมโยงทางสังคมในโลกเศรษฐกิจ โลกขอการสื่อสาร โลกของระบบการศึกษา และการคมนาคมที่สะดวกรวดเร็ว สิ่งต่างๆเหล่านำมาซึ่งการแลกเปลี่ยน หยิบยืม และการหลงใหลในวัฒนธรรมต่างชาติ ที่มีความโดดเด่นและแปลกใหม่ จนส่งผลกระทบต่อขนบธรรมเนียม ประเพณี ค่านิยม ในสังคมวัฒนธรรมของชาวไทย โดยเฉพาะวัฒนธรรมในชนบทที่กำลังหลงระเริงกับวิถีการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการไหลบ่าทางวัฒนธรรมจากต่างชาติเข้ามาสู่สังคมไทย และกำลังส่งผลกระทบต่อการหลงลืมรากเหง้าทางวัฒนธรรมของตนเอง ร้ายแรงหนักถึงขั้นดูถูก เหยียดหยามวัฒนธรรม และภูมิปัญญาดั้งเดิมที่มีคุณค่า ในอดีต ชาวไทยมีการใช้ผ้าทอมาช้านาน เพราะชาวไทยส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรมมาตั้งแต่โบราณ ในยามว่างจากการงานในไร่นา ผู้หญิงจะทอผ้าดังคำกล่าวว่า “เมื่อเสร็จหน้านาผู้หญิงทอผ้า ผู้ชายตีเหล็ก” ซึ่งทำให้เห็นถึงการแบ่งหน้าที่ระหว่างชายและหญิง เป็นการแสดงออกถึงเพศหญิงและอุปนิสัยของผู้หญิงเพราะการทอผ้าเป็นงานศิลปะที่ต้องใช้ความขยัน ความอดทน ความพยายาม ความละเอียดอ่อน และความประณีต รวมทั้ง การทอผ้ายังเป็นเครื่องแสดงถึงความพร้อมของวัยที่จะเริ่มต้นชีวิตครอบครัว ผ้าที่ทอได้จะนำมาใช้ในครอบครัว เพื่อใช้ในชีวิตประจำวันตามโอกาสต่างๆ หรือใช้ในการแลกเปลี่ยนกับผลผลิต อื่น ๆ เพราะการทอผ้าทุกยุคทุกสมัย เป็นการผลิตเพื่อใช้เองในครอบครัว และมีไว้เพื่อการค้าขาย ประการสำคัญผ้าทอจะถูกนำมาใช้ในพิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับชีวิตตั้งแต่เกิดจนตาย เช่น เกี่ยวข้องกับพิธีเกิด โดยหมอตำแยจะได้ของกำนัลจากพ่อแม่ของเด็กที่เกิดใหม่เป็นผ้าทอ ในพิธีบวชนาค นาคจะสวมใส่ผ้าขาว หรือผ้าโสร่งผืนใหม่ที่แม่ทอเตรียมไว้ให้ลูกชาย รวมทั้งมีการทอผ้าที่จำเป็นของพระสงฆ์ ได้แก่ ผ้าสบง ผ้าจีวร หรือผ้าอังสะ เป็นต้นบทบาทของผ้าทอที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับพิธีกรรมไม่ว่าจะเป็นพิธีมงคลหรืออวมงคล แสดงให้เห็นถึงสายสัมพันธ์ของคนไทยสมัยก่อนกับพิธีกรรม

สังคมไทยในอดีตกาลเป็นสังคมเกษตรที่มีชีวิตเรียบง่าย วิถีชีวิตขึ้นอยู่กับวงจรฤดูการเกษตรกับทางวงจรชีวิต คือ เกิด แก่ เจ็บ ตาย และสืบพันธุ์ การฟ้อนรำก็เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องกับวงจรทั้งสองนี้การเสี่ยงทายดินฟ้าอากาศ และการขอฝน กับการสนับสนุนรื่นเริงเมื่อพืชผลที่เก็บเกี่ยวได้ดี จึงเป็นวงจรชีวิตของชาวนาไทยมาตลอดจนถึงปัจจุบัน ทั้งนี้เพราะชีวิตชาวนาไทยเปลี่ยนแปลงน้อยมากในหลายร้อยปีที่ผ่านมา เมื่อพิจารณาวงจรเกษตรนี้จะพบว่า การเสี่ยงทายดินฟ้าอากาศ และการขอฝนเป็นพิธีกรรมตามความเชื่อเรื่องผี เช่น ผีฟ้า และผีแถนของไทย แต่โบราณก่อนที่ศาสนาฮินดูและศาสนาพุทธจะเข้ามาสู่ชีวิตของคนไทย ส่วนการรื่นเริงหลังฤดูเก็บเกี่ยวเป็นการแสดงความสุขสนุกสนานระหว่างร่วมกันทำงานในช่วงเก็บเกี่ยว และเป็นโอกาสหนุ่มสาวได้พบปะกัน อันนำไปสู่การเลือกคู่และแต่งงาน จะเห็นได้ว่าวงจรการเกษตรกับวงจรชีวิตมิได้แยกออกจากกัน หากสนิทแน่นแฟ้น แทบจะเป็นระบบเดียวกัน เพราะคนไทยได้จัดวงจรชีวิตไว้เป็นขั้นตอน คือ เกิด แต่งงาน แก่ เจ็บ ตาย รูปแบบศิลปะการแสดงของไทยได้พัฒนาการมาเป็นลำดับ ทั้งในแนวของศิลปะพื้นบ้าน ศิลปะการแสดงนาฏศิลป์และดนตรี จึงเป็นเครื่องแสดงฐานะทางสังคมของคนชั้นสูงในสมัยนั้น นอกจากบทบาทในสังคมแล้ว ศิลปะการแสดงนาฏศิลป์และดนตรียังเป็นหนึ่งในปัจจัยที่เพิ่มมาจากปัจจัยสี่ของมนุษย์ คือ นอกจากอาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม และยารักษาโรคแล้ว มนุษย์ควรมีสิ่งจ รรโลงใจสร้างสุนทรียะทางอารมณ์ผ่อนคลายความตึงเครียดศิลปะแขนงนี้ก่อให้เกิดการแสดงออกที่งดงามและมีคุณค่า ในด้านการศึกษายังสามารถพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นคนดีมีปัญญา มีความสามารถ ทั้งยังเพิ่มศักยภาพให้สูงขึ้นในชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพ ผู้เรียนจะมีจิตใจงดงาม มีสุนทรียภาพ รักความสวยงามความเป็นระเบียบ รับรู้อย่างพินิจพิเคราะห์ มีจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ เชื่อมั่นตนเอง และการทอผ้าเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นดั้งเดิมของคนไทยที่มีมาแต่สมัยโบราณ ภูมิภาคอีสานรู้จัก ทอผ้าใช้เองมานาน และมีการพัฒนาสืบทอดต่อกันมาของลูกหลานแต่ละชนเผ่าจนถึงปัจจุบัน

โดยเฉพาะกลุ่มคนไทยเชื้อสายลาว ผู้ไท เขมร ส่วย เยอและชนกลุ่มน้อยอื่น ๆ กลุ่มชนเหล่านี้มีการทอผ้าสำหรับเป็นเครื่องนุ่งห่ม เครื่องใช้สอย และใช้ในพิธีกรรมต่าง ๆ (พนารัตน์ เดชกุลทอง. 2552 : 1) ซึ่งนับว่าเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่มีคุณค่า ผ่านการถ่ายทอดและการสืบทอดมาหลายชั่วอายุคน ทำให้ชุมชนในพื้นที่ชนบทของภาคอีสานยังคงมีการทอผ้าเป็นวิถีชีวิตและเป็นวิถีวัฒนธรรมของผู้หญิงอีสานมาจนทุกวันนี้ การทอผ้าและผ้าทอพื้นบ้านเป็นเหมือนวิถีวัฒนธรรมพื้นบ้านที่มีคุณค่า และเป็นโครงสร้างส่วนหนึ่งทางสังคมของแต่ละชาติพันธุ์ เพราะผ้าแต่ละผืนที่ถูกสร้างขึ้นในแต่ละชาติพันธุ์ จะมีนัยทางรูปธรรมคือ นำมาใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันสำหรับทุกเพศทุกวัยอย่างเหมาะสมกับภูมิศาสตร์เฉพาะถิ่น และมีนัยทางนามธรรมเบื้องต้น คือ การผูกพันกลุ่มคนให้เป็นหมู่พวก เป็นปึกแผ่น เป็นพี่น้องพึ่งพาอาศัยกัน และที่ฝังรากลึกในภูมิภาคนี้ คือการพึ่งตนเองของกลุ่มชน บนฐานปัจจัยสี่ (ประไพ ทองเชิญ. 2548 : 3 – 25) การทอผ้าจึงเป็นศิลปหัตถกรรมที่มีการประสานสัมพันธ์กับภูมิศาสตร์ การตั้งถิ่นฐาน ตลอดจนถึงระบบความเชื่อ ขนบธรรมเนียมประเพณี บนพื้นฐานการดำรงชีวิตของแต่ละกลุ่มชน เนื่องด้วยองค์ประกอบเหล่านี้เป็นข้อกำหนดในกระบวนการผลิต การใช้วัตถุดิบ และการผลิตที่เหมาะสม สอดคล้องกับอุดมการณ์บนพื้นฐานการดำรงชีวิตในกลุ่มชนแต่ละกลุ่ม

การทอผ้าไหมเป็นวัฒนธรรมพื้นฐานเกี่ยวกับเครื่องนุ่งห่มเป็นงานฝีมือที่ต้องการเรียนรู้ที่ได้รับสืบทอดมาจากบรรพบุรุษประกอบกับความสามารถพิเศษ อิทธิพลสิ่งแวดล้อม ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ปรับปรุงให้เกิดลวดลายใหม่ที่สวยงามและไม่ซ้ำแบบใคร โดยอาจจะผสมผสานระหว่างลายเก่ากับลายใหม่ที่คิดประดิษฐ์ขึ้นเองหรือนำลายเก่าที่มีมาแต่เดิมหลายลายทอสลับกันก่อให้เกิดลายใหม่ขึ้น โดยแยกจุดกำเนิดของลวดลายต่างๆ อย่างเด่นชัด

1. ลายที่เกิดจากความคุ้นเคยกับสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ เช่นลายหมากบก (กระบกหรือจะบก) ลายแมงมุม ลายม้าแล่น (ม้าวิ่ง) ลายเขี้ยวปลา ลายปีกไก่ ลายดอกแก้ว ฯลฯ

2. ลายที่เกิดจากอิทธิพลความเชื่อทางศาสนาเกิดจากการเข้าวัดทำบุญยิ่งพุทธศาสนิกชนที่ดีทั้งหลายนำลักษณะส่วนประกอบต่างๆ ภายในวัดมาประดิษฐ์เป็นลายผ้า เช่น หน้าบันโบสถ์ ช่อฟ้า ใบระกา หางหงส์ คันทวย ตลอดจนใบเสมา ก่อให้เกิดลวดลายต่างๆ เช่น ลายหอปราสาทวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่ใช้ในการศึกษาเรียนรู้ความเป็นไปและสังคมที่บุคคลดำรงอยู่ ไม่ว่าจะเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต งานอดิเรก ศิลปะ ความเชื่อ ความรู้ ความชำนาญจริยธรรม ฯลฯ เสื้อผ้าที่สวมใส่จะขึ้นอยู่กับการสืบทอดต่อ ๆ กันมา อาจจะเกิดจากการผสมผสานระหว่างอิทธิพลทางวัฒนธรรมและนำมาประยุกต์ใช้หรือเปลี่ยนแปลง ซึ่งเป็นลักษณะที่เกิดขึ้นอย่างมั่นคงในสังคม โครงร่างของเสื้อผ้ามีความแตกต่างกันอย่างชัดเจนในแต่ละยุคของประวัติศาสตร์ ช่วงเวลาซึ่งอาจจะแตกต่างกันนับร้อยปีในแต่ละยุค แต่เมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วจากการขนส่งและธุรกิจก็ทำให้ย่นระยะเวลาที่ห่างกันให้สั้นลงได้

ผ้าไหมไทย...เป็นมรดกทางวัฒนธรรมอันล้ำค่า และเป็นเอกลักษณ์ของไทย ที่มีการถ่ายทอดจากบรรพชนสู่สังคมยุคปัจจุบัน ซึ่งในอดีตนั้น ผ้าไหมก็เป็นที่รู้จักกันในวงแคบๆของชุมชนที่ผลิตกันเอง ใช้กันเองเฉพาะในแต่ละกลุ่ม มิได้ขยายออกสู่สังคมอันกว้างไกล สมเด็จพระนางเจ้าฯพระบรมราชินีนาถ ทรงมีวิสัยทัศน์อันยาวไกล ได้ทรงนำ ผ้าไหมไทยออกสู่ตลาดโลก จนกระทั่งทุกวันนี้ ใคร...ก็รู้จัก...ผ้าไหมไทย พระองค์ทรงเป็นผู้นำในการแต่งกายชุดไหมไทยพระราชนิยม ในคราวตามเสด็จฯ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศสหรัฐอเมริกา และยุโรป... ทำให้ผ้าไหมเป็นที่รู้จักกันแพร่หลายไปทั่วโลก ถือได้ว่าเป็นการขยายตลาดผ้าไหมไทยสู่สากลครั้งยิ่งใหญ่ และนอกเหนือนั้น การนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้ในการสร้างสรรค์งานการพัฒนาลวดลายปักผ้าเพื่อให้งานนั้น สนองต่อจินตนาการการสร้างสรรค์และความต้องการงานที่แปลกใหม่ โดยเฉพาะ การนำเทคนิคของคอมพิวเตอร์กราฟิกมาประยุกต์ใช้ในส่วนของรูปภาพ ซึ่งช่วยทำให้ภาพมีมิติ มีสีสัน มีชีวิตชีวา รวมทั้งยัง การลดต้นทุนการผลิต ลดขั้นตอนการผลิต แล้วยังสามารถสร้างความจดจำให้แก่ผู้บริโภคได้ ซึ่งภาพเป็นเครื่องมือสื่อสารได้รวดเร็วกว่าคำพูดหรือภาษาด้วย และภาพนั้นยังสามารถที่จะ วาดภาพจินตนาการของผู้รับสารได้ รวมทั้งการใช้ภาพประกอบจะช่วยให้จดจำคุณลักษณะสำคัญของลวดลายปักผ้า ได้ดียิ่งขึ้น เพื่อจะสามารถโน้มน้าวใจของผู้พบเห็น

จังหวัดศรีสะเกษ เป็นจังหวัดที่มีความหลากหลายทางภูมิศาสตร์ ซึ่งส่งผลต่อความเป็นอยู่ของชาว ศรีสะเกษ โดยเฉพาะสภาพความไม่อุดมสมบูรณ์ของพื้นที่ ทำให้ชาวศรีสะเกษ มีความเป็นอยู่อย่างยากลำบาก ส่วนความเป็นมา

ทางประวัติศาสตร์และโบราณคดีก็ส่งผลให้ศรีสะเกษเป็นแหล่งรวมของชาติพันธุ์หลายกลุ่ม อันนำไปสู่วัฒนธรรมอันหลากหลายของศรีสะเกษทางวัฒนธรรม โดยรวมชาติพันธุ์ ลาว เขมร ส่วย เยอ ด้วยกัน แต่อย่างไรก็ดีวัฒนธรรมของชาติพันธุ์ที่มีร่วมกันของชาวศรีสะเกษ คือ การทอผ้า ซึ่งมีเอกลักษณ์แตกต่างไปตามชาติพันธุ์ ดังนั้นสภาพทางภูมิศาสตร์และความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ทางโบราณคดี ย่อมส่งผลต่อการแบ่งกลุ่มชนตามวัฒนธรรมรวมถึงวัฒนธรรมการทอผ้าของชาวศรีสะเกษด้วย ซึ่งสะท้อนให้เห็นวิถีชีวิตของชาวชนบทของอีสานอย่างแท้จริง และผ้าเป็นปัจจัยสำคัญขั้นพื้นฐานของการดำรงชีวิตมนุษย์ เพราะผ้าเป็นหนึ่งในปัจจัยสี่ นอกเหนือจากอาหาร ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค ในสังคมเกษตรกรรมแต่โบราณกาลสืบมา ทุกครัวเรือนจะมีการทอผ้าเพื่อใช้สอยกันภายในครอบครัว และมีการถ่ายทอดสั่งสมกรรมวิธีการทอผ้าให้แก่สมาชิกที่เป็นหญิง และถ่ายทอดวิธีการ กรรมวิธี ประสบการณ์ในการทอผ้าให้แก่บุตรสาวหรือหลานสาวจนสั่งสมเป็นภูมิปัญญาที่ได้รับการถ่ายทอด จากบรรพบุรุษรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่ง เป็นเสมือนมรดกทางวัฒนธรรมและเพื่อเพิ่มความงดงามของผ้าทอ

จากเหตุผลดั่งกล่าวมาข้างต้น จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษา“การพัฒนาลวดลายผ้ามัดหมี่รูปดอกลำดวนเพื่อนำมาใช้ในการออกแบบลายผ้าทอสู่ความเป็นเอกลักษณ์ในจังหวัดศรีสะเกษ ” เพื่อศึกษาขั้นตอนวิธีการทอผ้าลายดอกลำดวนและสร้างสรรค์ความเป็นเอกลักษณ์ของลวดลายในจังหวัดศรีสะเกษให้คงอยู่อย่างมั่นคงเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกใน การอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมของท้องถิ่นในจังหวัดศรีสะเกษต่อไป

วัตถุประสงค์ : 1. เพื่อออกแบบลวดลายผ้ามัดหมี่โดยศึกษาจากรูปดอกลำดวนมาเป็นแรงบันดาลใจในการออกแบบลวดลายให้เกิดเป็นผ้าทอมือเทคนิคมัดหมี่ที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดศรีสะเกษ

2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อลายดอกลำดวนในจังหวัดศรีสะเกษ

กิจกรรมหลัก : พัฒนาลวดลายผ้าไหมมัดหมี่ รูปดอกลำดวนเพื่อนำมาใช้ในการออกแบบลายผ้าทอสู่ความเป็นเอกลักษณ์ในจังหวัดศรีสะเกษ

กลุ่มเป้าหมาย : กลุ่มทอผ้า ที่อยู่ในจังหวัดศรีสะเกษ โดยการเลือกแบบจำเพาะเจาะจง จำนวน 50 คน

พื้นที่ดำเนินการ : จังหวัดศรีสะเกษ ทั้งหมด 22 อำเภอ

ผลสำเร็จของโครงการ :

1. การออกแบบลวดลายผ้ามัดหมี่ โดยศึกษาจากรูปดอกลำดวนมา เป็นแรงบันดาลใจในการออกแบบลวดลายให้เกิดเป็นผ้าทอมือเทคนิคมัดหมี่ที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดศรีสะเกษ พบว่าดอกลำดวนเป็นดอกไม้ประจำจังหวัดศรีสะเกษออกดอกเบ่งบานในเดือนกุมภาพันธ์ – เดือนมีนาคม ของทุกปี ผู้ออกแบบจึงได้นำมาปะยุกต์สอดแทรกโดยใช้คอมพิวเตอร์กราฟิกในการออกแบบแล้วได้ลวดลายที่นำมามัดหมี่ลายดอกลำดวนเพื่อให้เป็นเอกลักษณ์ของชาวจังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งลายดอกลำดวนเกิดจากการนำเอาผ้าลายมัดหมี่โคมห้า และโคมสายโดยวาดหมี่โคมห้าออกเป็นกลีบดอกลำดวน และโคมสามให้เป็นเกสรของดอกลำดวน แล้วต่อเอื้อหรือสายให้เป็นก้านดอก ลำหมี่ที่ใช้มัดลายดอกลำดอก 41 ลำ จากนั้นขึ้นลำหมี่ทั้งหมด 41 ลำ มัดเนาด้วยเชือกฟางรอบแรกคือรอบกลีบดอกลำดวนเมื่อมัดเสร็จเรียบร้อยแล้วนำออกจากโฮงมัดนำไปแช่น้ำให้น้ำซึมผ่านเข้าไปในข้อหมี่เพื่อที่จะให้ง่ายต่อการย้อมสีที่กลีบดอกลำดวนเมื่อได้สีมาแล้วนำมามัดโอบที่กลีบดอก เมื่อได้กลีบดอกแล้วนำไปย้อมสีเพื่อให้ได้เกสร และมีวิธีการทอ 8 ขั้นตอนคือ1) การฟอกเส้นไหม 2)การค้นหมี่ 3) การมัดหมี่ 4)การย้อมสี 5)การแก้เชือกหมี่ 6)การปั่นหลอด 7)การร้อยไหม 8)การทอผ้า

2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อลายดอกลำดวนในจังหวัดศรีสะเกษโดยการจัดประชุมเสวนาตัวแทนองค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน กลุ่มทอผ้า และคณะกรรมการในจังหวัดศรีสะเกษ ประกอบด้วย ประชาสัมพันธ์จังหวัดศรีสะเกษ 4 คน หอการค้าจังหวัดศรีสะเกษ 4 คนวัฒนธรรมจังหวัดศรีสะเกษ 2 คน วัฒนธรรมอำเภอๆละจาก 22 อำเภอ = 22 คน ท้องถิ่นจังหวัด 1 คน พัฒนาชุมชนจังหวัดศรีสะเกษ 2 คน กลุ่มทอผ้า 20 คน รวมทั้งสิ้น 55 คน เพื่อสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อลายดอกลำดวนในจังหวัดศรีสะเกษ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม โดยเป็นชายร้อยละ 38.18 หญิงร้อยละ 61.82 มีอายุตั้งแต่ 30-40 ปี เป็นร้อยละ 21.82 อายุตั้งแต่ 40- 50 ปี เป็นร้อยละ 38.18 อายุ 50 ปีขึ้นไป เป็นร้อยละ 40 ระดับการศึกษา มัธยมศึกษาตอนปลายเป็นร้อยละ 12.73 อาชีวศึกษาเป็นร้อย

ละ14.55 ปริญญาตรีเป็นร้อยละ 32.73 สูงกว่าปริญญาตรีเป็นร้อยละ 40 อาชีพหลักเกษตรกรรมเป็นร้อยละ 9.09 รับจ้างทั่วไปเป็นร้อยละ 9.09 รับราชการเป็นร้อยละ 40 พนักงานบริษัทเป็นร้อยละ 23.64 อื่นๆ เป็นร้อยละ 18.18

ภาพกิจกรรม :

<u>โครงการที่ 2</u>

ชื่อโครงการ : นวัตกรรมการย้อมสีด้วยมูลหนอนไหม เพื่อการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าไหมทอมือพื้นเมือง กรณีศึกษา หมู่บ้านไหมไทยเฉลิมพระเกียรติ บ้านอะลาง ตำบลโคกจาน อำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ

ที่มา/เหตุผลความจำเป็น : คนไทยในสมัยโบราณ ได้มีการทอผ้าสำหรับทำเครื่องนุ่งห่มสืบกันมาเป็นเวลาหลายร้อยปีแล้ว การทอผ้าเป็นหัตถกรรมในครัวเรือน ส่วนใหญ่ทอผ้าใช้ในครอบครัว เมื่อทอได้มากก็จำหน่าย ปัจจุบันผ้าเป็นสินค้าสำคัญอย่างหนึ่ง เราใช้ผ้าเป็นเครื่องนุ่มห่ม ผ้าชิ่นใช้นุ่ง ผ้าสไบใช้ห่ม ผ้าขาวม้าใช้สารพัดประโยชน์ ในปัจจุบันเราตัดเย็บผ้าเป็นเสื้อและกระโปรงตามแบบสากล นอกจากนี้ก็ใช้ผ้าทำประโยชน์อย่างอื่น เช่น ทำหมอน ปูที่นอน และทำธง เป็นต้น (สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน เล่ม 15. 2543: 102 - 104) ผ้าทอมือ จึงมีความผูกพันและเกี่ยวโยงกับพิธีกรรมทางศาสนา และวิถีชีวิตของคนเอเชียมานานนับศตวรรษ จนอาจเรียกได้ว่าเป็นมรดกทางวัฒนธรรม ซึ่งสะท้อนให้เห็นความเป็นมาในอดีต การย้ายถิ่นฐาน โครงสร้างทางสังคม ระบบการค้า ตลอดจนแนวความคิดที่เป็นนามธรรม ซึ่งกลั่นกรองจากปรากฏการณ์รอบตัว การทอ การเตรียมเส้นใย และการย้อมสี หรือแม้แต่การวางลายผ้าทอแบบดั้งเดิม เปรียบเสมือนการบันทึกเรื่องราวของสังคมผ่านสายตาของผู้ทอได้อย่างดียิ่ง (ทรงศักดิ์ ปรางค์วัฒนากุล. 2536 : 21)

ผ้าทอนอกจากจะเป็นเครื่องนุ่งห่มแล้ว ยังเป็นผลงานทางด้านศิลปะอีกแขนงหนึ่งที่ บ่งบอกถึงประเพณีวัฒนธรรมของกลุ่มชนในสังคมนั้นๆ ความงามในลวดลาย ความประณีตของฝีมือ การรู้จักแก้ปัญหาในวัสดุอุปกรณ์อย่างชาญฉลาดแสดงให้เห็นภูมิปัญญาท้องถิ่นและอารยธรรมความเจริญของกลุ่มชนที่สืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมการทอผ้าจนเป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น ความงามของผ้าทอนั้นบ่งบอกถึงวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี ไม่ว่าจะเป็นความสุนทรียะของชาวบ้าน ลักษณะความเป็นอยู่ของท้องถิ่นนั้นๆ (รุจขา ลาภา และคณะ. 2536 : 22) ในส่วนของการทอผ้าในประเทศไทยนั้นถือว่าเป็นงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านของไทยอย่างหนึ่งที่มีแพร่หลายอยู่ทั่วทุกภาคของประเทศ และในแต่ละภาคก็มีวิธีการและลักษณะเฉพาะถิ่นที่สืบทอดกันมาตั้งแต่โบราณผิดแผกแตกต่างกันไป (วิบูลย์ ลี้สุวรรณ. 2527 : 196) ภาคอีสานมีความหลากหลายทางภูมิศาสตร์ ซึ่งส่งผลต่อความเป็นอยู่ของชาวอีสาน โดยเฉพาะสภาพความไม่อุดมสมบูรณ์ของพื้นที่ ทำให้ชาวอีสาน มีความเป็นอยู่อย่างยากลำบาก ส่วนความเป็นมาทางประวัติศาสตร์และโบราณคดีก็ส่งผลให้ภาคอีสาน เป็นแหล่งรวมของชาติพันธุ์หลายกลุ่มอันนำไป สู่วัฒนธรรมอันหลากหลายทาง

วัฒนธรรม โดยรวมชาติพันธุ์ที่มีความหลากหลายด้วยกัน แต่อย่างไรก็ดีวัฒนธรรมของชาติพันธุ์ที่มีร่วมกันของชาวอีสาน คือ การทอผ้าซึ่งมีเอกลักษณ์แตกต่างไปตามชาติพันธุ์ ดังนั้นสภาพทางภูมิศาสตร์และความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ทางโบราณคดี ย่อมส่งผลต่อการแบ่งกลุ่มชนตามวัฒนธรรมรวมถึงวัฒนธรรมการทอผ้าของชาวอีสานด้วย ซึ่งสะท้อนให้เห็นวิถีชีวิตของชาวชนบทของอีสานอย่างแท้จริง ปัจจุบันการทอผ้าได้เปลี่ยนวิถีทางจากการผลิตเพื่อใช้เองภายในครัวเรือนมาเป็นการผลิตในเชิงธุรกิจมากขึ้น จากอุตสาหกรรมครัวเรือนก็ขยายกว้างมาเป็นอุตสาหกรรมในหมู่บ้าน ในท้องถิ่น และสู่อุตสาหกรรมส่งออกตามความต้องการของท้องตลาด จากการสืบทอดตามบรรพบุรุษเปลี่ยนมาเป็นการเรียนการสอน จากลวดลายที่ไม่มีแบบแผนกลายเป็นลวดลายที่มีแบบแผน ประโยชน์ใช้สอยถูกประยุกต์เพื่อให้เข้ากับยุคสมัย โดยปรับจากผ้าชิ่นมาเป็นชุดทำงานในโอกาสต่างๆ และประโยชน์อย่างอื่นอีกมากมาย (ศิริญญา หาญไชยชนะ. 2545 : 4 - 5)

ปัจจุบันผ้าทอพื้นเมืองของแต่ละท้องถิ่นได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการผลิตมากขึ้น จึงจำเป็นต้องใช้สีย้อมผ้ามากขึ้นด้วย ทำให้ชาวบ้านหันมานิยมย้อมผ้าด้วยสีสังเคราะห์แทนสีธรรมชาติ เพราะสีสังเคราะห์หาซื้อง่ายการย้อมสะดวกรวดเร็วมีความคงทนสูง และสามารถเลือกให้เหมาะกับเส้นใยต่างๆ ได้ แต่มีราคาแพง สีที่ย้อมได้จะฉูดฉาดไม่สวยงาม ตามหลักการของผ้าพื้นเมือง สมัยโบราณคนไทยนิยมย้อมไหมด้วยสีที่ได้จากพืชและสัตว์ เช่น ขมิ้น มะเกลือ ครั่ง และคราม ทำให้ผ้าพื้นเมืองมีสีกลมกลืนไม่ตัดกันฉูดฉาด แต่ในเวลานี้ การย้อมไหมด้วยสีย้อมธรรมชาติที่ได้กระทำมาแต่โบราณได้ถูกละเลยไป เนื่องจากความไม่สะดวกในการเตรียมน้ำย้อมทำให้สิ้นเปลือกเวลาและพลังงาน และไม่มีสูตรการย้อมที่แน่นอน ทำให้สีที่ย้อมได้ในแต่ละครั้งไม่เหมือนเดิม ผ้าที่ย้อมด้วยธรรมชาติส่วนใหญ่มีความคงทนของสีต่ำโดยเฉพาะอย่างยิ่งความคงทนต่อแสง และมีสีให้เลือกน้อย จึงทำให้ผู้ผลิตผ้าทอพื้นเมืองหันไปนิยมใช้สีสังเคราะห์กันมากขึ้น ปัจจุบันได้มีความพยายามแก้ปัญหาต่างๆ ดังกล่าว เช่น การปรับปรุงและพัฒนากระบวนการย้อมธรรมชาติ การนำสารช่วยติด (Mordant) และสารเคมีอื่นๆ มาช่วยย้อม การทดลองนำพืชชนิดต่างๆ มาย้อมเพื่อให้ได้สีที่หลากหลายและมีความคงทนของสีดีขึ้น (ผ่องศรี รอดโพธิ์ทอง. 2540, 1)

อุตสาหกรรมผ้าทอพื้นบ้านกำลังเป็นที่นิยมเนื่องจากรัฐบาลได้ทำการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการผลิตตามโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ มีการใช้สีสังเคราะห์ทดแทนการใช้ สีจากธรรมชาติ เนื่อง จากการให้สีที่สม่ำเสมอ ขั้นตอนการเตรียมสีทำได้ง่าย หากผลิตในปริมาณมากๆ สีธรรมชาติจะให้สีไม่สม่ำเสมอ ในขณะเดียวกัน สีย้อมเคมีก็มีอันตรายเนื่องจากมีสารที่อันตรายต่อผู้ใช้ และก่อให้เกิดอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม รวมทั้งสัตว์นานาชนิด การย้อมด้วยสีธรรมชาติ นับว่าเป็นภูมิปัญญาอันชาญฉลาดของศิลปินผ้าทอชาวอีสาน ที่สามารถนำสีจากพืชพรรณ นานาชนิด ที่มีอยู่ในท้องถิ่นนำมาย้อม ไม่ว่าจะได้จากสัตว์ แก่นไม้ เปลือกไม้ ใบไม้ รากไม้ หรือแม้กระทั่งดินโคลน ซึ่งการย้อมสีธรรมชาติมีข้อดี คือ สีไม่ฉูดฉาด สีอ่อนเย็น สบายตา มีเอกลักษณ์เฉพาะผืน จากความหลากหลายทางชีวภาพของการให้สี จึงทำให้ผู้วิจัย ได้นำมูลหนอนไหม มาทดลองทำเป็นสีย้อมเส้นไหม ซึ่งเป็นการค้นพบแบบบังเอิญ ซึ่งมูลหนอนไหมจะให้สีเขียว เข้มถึงอ่อน และหากย้อมทับด้วยดินโคลน จะทำให้สีมีความมันวาวมากขึ้น ส่วนสารช่วยติดสี ผู้วิจัย ได้ทดลองใช้ใบชงโค ซึ่งมีรสส้มเปรี้ยวมาทำเป็นสารช่วยติดสี หลังจากการย้อมเส้นไหมแล้ว จึงได้นำไปทอเป็นผืนและแปรรูปเป็น ผ้าเพื่อการเคหะภัณฑ์ ผ้าเพื่อใช้เป็นของฝากของที่ละลึก ผ้าเพื่อการนุ่งห่ม และได้นำผลิตภัณฑ์ผ้าทอที่ได้พัฒนานั้นเป็นตัวแทนจังหวัดเข้าประกวดในงานเผยแพร่ผลการดำเนินงานเครือข่ายองค์ความรู้ จังหวัดดีเด่น ประจำปี 2558 ผู้วิจัยยังได้สร้างนวัตกรรม เพื่อสร้างแนวคิดใหม่ในการย้อมสีเส้นไหม โดยการพัฒนากระบวนการย้อมสีธรรมชาติจากมูลหนอนไหม และได้รับรางวัลชมเชย ในการประกวด และเผย แพร่ผลการดำเนินงานเครือข่ายองค์ความรู้ จังหวัดดีเด่น ประจำปี 2558 ซึ่งจัดโดยกรมการพัฒนาชุมชน โดยก่อให้เกิดการค้นพบวิธีการได้สีจากมูลหนอนไหม ซึ่งไม่เคยมีใครศึกษาและพัฒนามาก่อน ผลการวิจัย ทำให้ทราบแนวทางในการย้อมสีเส้นไหมด้วยมูลหนอนไหม เทคนิคการย้อมร้อน และการย้อมเย็นจากการย้อมด้วยสีดินโคลนที่มีความแตกต่างกัน จนถึงแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผ้าที่ทอได้

จากสภาพการณ์ที่กล่าวมาข้างต้น จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษานวัตกรรมการย้อมสีด้วยมูลหนอนไหม เพื่อการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าไหมทอมือพื้นเมือง กรณีศึกษา หมู่บ้านไหมไทยเฉลิมพระเกียรติ บ้านอะลาง ต. โคกจาน อ.อุทุมพรพิสัย จ.ศรีสะเกษ เพื่อหาสภาวะที่เหมาะสมในการสกัดสีจากมูลหนอนไหม เพื่อหาสภาวะที่เหมาะสม

ในการย้อมสีจากมูลหนอนไหม เพื่อตรวจวัดคุณภาพความเข้มของสีบนเส้นไหมและคุณภาพความคงทนของสีต่อแสงของเส้นไหมที่ย้อมด้วยมูลหนอนไหม เพื่อออกแบบผลิตภัณฑ์ผ้าไหมทอมือย้อมด้วยมูลหนอนไหม และเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ชุมชน โดยจะนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ เพื่อหาแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผ้าทอมือในจังหวัดศรีสะเกษต่อไป

วัตถุประสงค์ : 1. เพื่อหาสภาวะที่เหมาะสมในการสกัดสีจากมูลหนอนไหม

2. เพื่อหาสภาวะที่เหมาะสมในการย้อมสีจากมูลหนอนไหม

3. เพื่อตรวจวัดคุณภาพความเข้มของสีบนเส้นไหมและคุณภาพความคงทนของสีต่อแสงของเส้นไหมที่ย้อมด้วยมูลหนอนไหม

4. เพื่อออกแบบผลิตภัณฑ์ผ้าไหมทอมือย้อมด้วยมูลหนอนไหม

5. เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ชุมชน

กิจกรรมหลัก : ออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าไหมทอมือพื้นเมืองด้วยนวัตกรรมการย้อมสีด้วยมูลหนอนไหม

กลุ่มเป้าหมาย : หมู่บ้านไหมไทยเฉลิมพระเกียรติ บ้านอะลาง ต.โคกจาน อ.อุทุมพรพิสัย จ.ศรีสะเกษ

พื้นที่ดำเนินการ : หมู่บ้านไหมไทยเฉลิมพระเกียรติ บ้านอะลาง ต.โคกจาน อ.อุทุมพรพิสัย จ.ศรีสะเกษ

ผลสำเร็จของโครงการ : สภาวะที่เหมาะสมในการสกัดสีจากมูลหนอนไหมนั้น จะให้ค่าสีที่มีลักษณะเขียวเข้มปนสีน้ำตาล และเมื่อเวลาที่เพิ่มขึ้นจะส่งผลให้ค่า a* และ b* เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และยังพบว่าที่ปริมาณตัวทำละลายที่เพิ่มขึ้นจะทำให้ค่า a* และ b* ที่ลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับค่าสีหลัก (Hue) จากการหาสภาวะที่เหมาะสมในการย้อมสีจากมูลหนอนไหม พบว่า ที่ปริมาณตัวทำละลาย 300 มิลลิลิตร เวลาในการสกัดที่ 120 นาที จะให้ค่าค่าสีหลักที่สูงสุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95(69.31 ± 0.92^{a}) เมื่อปริมาณของตัวทำลายและเวลาในการสกัดที่เพิ่มขึ้นจะส่งผลให้ค่าสีหลักลดลง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 ($p \leq 0.05$) จากการตรวจวัดคุณภาพความเข้มของสีบนเส้นไหมและคุณภาพความคงทนของสีต่อแสงของเส้นไหมที่ย้อมด้วยมูลหนอนไหม ได้ทำการทดสอบความคงทนของสีต่อการขัดถู กับชิ้นทดสอบ 3 ชนิด ใช้กลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผ้าไหมที่ย้อมทับด้วยน้ำขี้เถ้า ผ้าไหมที่ย้อมทับด้วยน้ำสนิม ผ้าไหมที่ย้อมทับด้วยใบชงโค ทดสอบตามมาตรฐาน มอก.121 เล่ม 5 : 2552 โดยใช้เครื่อง XENON WEATHER METER MODEL X75, SUGA TEST INSTRUMENT ได้ผลเท่ากันทุกชนิด คืออยู่ในเกณฑ์ 4-5 คือ สีเปลี่ยนแปลงเล็กน้อย – ไม่มีการเปลี่ยนแปลงของสี ผลการทดสอบความคงทนของสีต่อการซัก กับชิ้นทดสอบ 3 ชนิด ใช้กลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่มตัวอย่าง ทดสอบตามมาตรฐาน มอก.121 เล่ม 3 : 2552 วิธี A(1) (40° C, 30 นาที) พบว่า ผลการทดสอบความคงทนของสีต่อการซัก กับชิ้นทดสอบ 3 ชนิด ใช้กลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่มตัวอย่าง ผ้าไหมที่ย้อมทับด้วยน้ำขี้เถ้า ผ้าไหมที่ย้อมทับด้วยน้ำสนิม ผ้าไหมที่ย้อมทับด้วยใบชงโค ทดสอบตามมาตรฐาน มอก.121 เล่ม 3 : 2552 พบว่า มีเปลี่ยนแปลงจากเดิมที่ระดับ 3 - 4 คือ มีสีเปลี่ยนพอสังเกตได้ – สีเปลี่ยนแปลงเล็กน้อย สีตกติดผ้าขาว ในผ้า COTTON อยู่ในระดับ 4 - 5 คือ สีเปลี่ยนแปลงเล็กน้อย – ไม่มีการเปลี่ยนแปลงของสี สีตกติดผ้าขาว ในผ้า SILK อยู่ในระดับ 4 - 5 คือ สีเปลี่ยนแปลงเล็กน้อย – ไม่มีการเปลี่ยนแปลงของสี จากออกแบบผลิตภัณฑ์ผ้าไหมทอมือย้อมด้วยมูลหนอนไหม ได้ทำการวิเคราะห์คุณภาพผ้าผืน ก่อนการออกแบบ ใช้กลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่มตัวอย่าง ผ้าไหมพื้นเรียบ ผ้าไหมหางกระรอก ผ้าไหมยกดอกลายลูกแก้ว ใช้การทดสอบแรงดึงขาด (นิวตัน) ตามมาตรฐาน มอก.121 เล่ม 16 : 2553 โดยใช้เครื่องทดสอบ TENSILE TESTING MACHINE INSTRO MODELL 5566 พบว่า ผ้าไหมหางกระรอก รับแรงดึง ได้มากที่สุด รองลงมา ผ้าไหมลายลูกแก้ว รับแรงดึงปานกลาง และ ผ้าไหมพื้นเรียบ รับแรงดึง ได้น้อยที่สุด ผลการเปรียบเทียบความเหมาะสมแก่การใช้งานของผ้าผืน ตามเทคนิควิธีต่างๆ ด้วยวิธีเทียบตารางการทดสอบความแข็งของผ้า พบว่า ผ้าทั้ง 3 ชนิด เหมาะสมแก่การใช้งาน อาทิ ใช้ทำเป็นเครื่องแต่งกายทั้งบุรุษและสตรี ผ้าเพื่อการเคหะภัณฑ์ ผ้าหุ้มเฟอร์นิเจอร์ ผ้าเพื่อการตกแต่ง กระเป๋า สิ่งห่อหุ้มผลิตภัณฑ์ และผลการถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ชุมชน ผ่านกระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ในกิจกรรมการสกัดสี การย้อมสีด้วยมูลหนอนไหม การปรับเปลี่ยนสีโดยใช้โคลน การทอผ้าด้วยการวางโครงสร้างสี การมัดหมี่ การแปรรูปผลิตภัณฑ์ ซึ่งแต่ละกิจกรรมได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี

ภาพกิจกรรม :